הארץ

640 שקל. יום ב' י"ב בכסלו תשמ"ו, 25 בנובמבר 1985 Vol. 67/20233 NOVEMBER 25, 1985

20 תוכניות פיננסיות שונות בחבילת התוכנה "כלכל"
כלי עזר לחישובי ריבית, הון, הלוואות ומשיכת יתר למחשבי I.B.M-P.C. והתואמים.
חשוב למנהלי עסקים, מנהלי כספים וחשבים!
תפס-תוכנה פיננסית
המכללה הפיננסית
טל. 03-996336 או בכתב רח' דרור 18 ת.ד. 606 ראשון לציון.

ישראל מתנצלת על פרשת הריגול; בכירים בקהיליית המודיעין יודחו

פרס, שמיר ורבין לא ידעו דבר על הפעלת ג'ונתן פולארד • נפתחה חקירה פנימית

בירושלים רואים את הפעלת המרגל במדינה ידידותית בחומרה רבה • בכוונת ראש הממשלה להסיק מסקנות כלפי האשמים

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

כמה פקידים בכירים ועובדים בדרג הביניים של קהיליית המודיעין יודחו מתפקידם בעקבות פרשת הריגול שנחשפה בוואשינגטון — כך העריכו אמש חוגים מדיניים בירושלים. מדיונים, שהתקיימו אתמול בהשתתפות ראש הממשלה, שר החוץ ושר הבטחון עולה, כי איש מהשלושה לא ידע דבר על פעילותו של איש הצי ג'ונתן פולארד ואף לא נדרש לתת את אישורו להפעלתו. פקידים בכירים אמרו, כי יש לראות בחומרה את הפרשה, שכן אין להעלות על הדעת הפעלת סוכן השאי במדינה ידידותית ללא ידיעת הדרג המדיני ואישורו. על פי הוראת פרס נפתחה חקירה פנימית ונודע כי בכוונתו של פרס להסיק מיד מסקנות אישיות כלפי האשמים.

בעקבות סיכום בין פרס לשמיר הוחלט שלא להמתין עד לממצאים הסופיים של החקירה ולהעביר מיד לוואשינגטון מבריק, המהווה למעשה התנצלות על הפרשה.

מתוך הפרלמנטרי של "הארץ" מוסר כי ח"כ מתי פלד (המתקדמת) פנה לראש הממשלה, שינצל את פרשת הריגול בארה"ב כדי לטהר את שירותי המודיעין הישראליים מקונצפציות מזיקות ודיעות קדומות. הוא קרא לו לשרש את התזה "כל העולם נגדנו", שקיבלה הממשלה הזאת בימי שלטון הליכוד. הגישה כוזבת זו משבשת את עבודת המודיעין, ומולידה אויבים מדומים חדשים לבקרים, קובע ח"כ פלד.

בידי אפ־בי־איי תיק המסמכים של פולארד

נתפס לאחר שהורה לאשתו לסלקו מביתם

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). בידי האפ־בי־איי תיק המכיל מסמכים מסווגים של ג'ונתן פולארד אותם ביקש להסתיר.

לדברי "ואשינגטון פוסט", בעיצומה של פגישה עם חוקרי הבולשת הפדרלית והצי התקשר ג'ונתן פולארד לאשתו בטלפון וביקש ממנה לסלק "כמה חפצים" מדירת המגורים שלהם בככר דיפונט.

מאוחר יותר באותו יום מסרה אן הנדרסון פולרד בת 25 תיק לאדם בלתי מזוהה, שהכילה מסמכים ומידע, הנוגע לסודות בטחוניים. היא הוסיפה, כי אם משהו יקרה לבעלה "יש להשמיד את תוכן המזוודה".

למחרת ה־19 בחודש הצליחו חוקרי האפ־בי־איי והצי לשים יד על התיק, שנשא את תגית הזיהוי "צ'יי פולארד" בדירה, שבה התגוררו בני הזוג פולארד ומסרו, כי היו בתוכו מספר רב של מסמכים מסווגים ומידע, הנוגע לסודות בטחוניים.

אשתו של ג'ונתן פולארד נעצרה ביום שישי, עשרים וארבע שעות אחרי שנעצר בעלה בחזית השגרירות הישראלית בוואשינגטון.

ארה"ב דורשת הסברים על פרשת הריגול

מצפה כי ישראל תסייע בתיקון הנזק

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). ארצות־הברית מצפה, כי ישראל תשתף פעולה בתיקון הנזק שנגרם כתוצאה מפרשת הריגול של ג'ונתן פולארד — אמר פקיד בכיר בממשל האמריקאי. דרישה זו הועברה לפקידים ישראלים, שנקראו למסור הסברים על הפרשה. ג'ורג' שולץ הגדיר תגובת ארה"ב — "תחושת עלבון".

בינתיים מוסר "ואשינגטון פוסט", כי החשוד בריגול נהג להתרברב בפני חבריו ללימודים, כי הוא קולונל בצבא הישראלי ונמצא ברשימת מקבלי המשכורת במוסד.

שלמה שמיר מוסר "הארץ" בניו יורק מוסר, כי "ניוזוויק" מסר אתמול כי פקידים במימשל העלו השערה כי פולארד גוייס על־ידי סוכני ק־ג־ב תוך שהציג עצמו כמי שפועל בשרות הישראלים. הם הגדירו פעולה זו בלשון המודיעין "הפעלה בדגל זר".

מבדיקה ראשונית בישראל עולה, כי החשוד בריגול ג'ונתן פולארד ביקר בארץ כמה פעמים ואף שהה בארץ לפני 11 שנה במחנה־קיץ. אביו המדען היה במכון ויצמן במסגרת שבתון ושמר על קשר עם ישראל.

דובר משרד החוץ:

ישראל נדהמת ומזועזעת

נחושים בים למצות הדין עם האחראים

דובר משרד החוץ מסר אתמול את ההודעה:

הנהגת המדינית של מדינת ישראל קיבלה בתדהמה ובזעזוע את הידיעות מוואשינגטון, לפיהן נאשם איש הצי האמריקאי בריגול למען מדינת ישראל.

מעשים מסוג זה באה"ב מנוגדים בתכלית למדיניות ממשלת ישראל.

מדיניות ישראל היא להימנע מכל פעילות מודיעינית נגד ארה"ב, בשל יחסי הידידות הקרובה המיוחדים והמסורתיים, שבין שתי המדינות.

מתנהלת בדיקה יסודית, כדי לבדוק אם היתה חריגה כלשהי ממדיניות זו.

אם אכן תמצא חריגה — יוסקו המסקנות הדרושות.

סופר המדיני של "הארץ" מציין, כי הדרג המדיני בירושלים נחוש בדעתו למצות את הדין עם האחראים ולהבטיח לארה"ב, כי מקרים כאלו לא ישנו. בירושלים חוששים, כי נסיון התחמקות עלול להחריף את המשבר ולגרום לנזק חמור ביחסי ישראל עם הממשל והקונגרס בוואשינגטון.

תדהמה בחוגי מודיעין:

הפעלת המרגל היתה חובבנית

האיחור בתגובת ישראל מהווה לכשעצמו כשלון

מאת ראובן פדהצור

"איני מבין כיצד יכולה היתה להתרחש שערוריה מהסוג הזה", אמר אתמול ל"הארץ" אחד מראשי קהיליית המודיעין בעבר בהתייחסו לפרשת הריגול בוואשינגטון. לדבריו,

(סוף בעמוד 2 טור 5)

מצרים: דו"ח על הרצח בסיני יועבר השבוע

יתכן שיעבר עוד היום

מאת עקיבא אלדר

מצרים תעביר השבוע, אפשר שעוד היום, את דו"ח ועדת החקירה בפרשת הרצח בראס בורקה. מיפקד הכוח המצרי בתל־אביב מתאמר בסיני, הודיע על כך אתמול ללשכת ראש הממשלה בירושלים, משם נמסר כי הובטח שהמסקנות יגיעו השבוע ובכל מקרה לפני יום שני הבא — מועד יציאת משלחת המנכ"לים לקאהיר.

מרמזים שהגיעו לירושלים עולה כי החקירה המצרית מגיעה למסקנה, שהחיילים נמנעו מהגשת עזרה לפצועים, בגלל חשש מפגיעות הדדית. המצרים יטענו, כי זו היתה גם הסיבה לכך שהחיילים מנעו את הגישה למקום בפני ישראלים, שביקשו להגיש עזרה לפצועים. מעדויות של אנשי הכוח הרב לאומי עולה כי גם הם חששו מהרוצח "והעדיפו" שלא להתקרב למקום.

סופר "הארץ" מציין כי המומחים הישראלים ראו סתירות אלה, והגיעו למסקנה כי ניתן היה להשתלט בקלות על היורה. מקורות במשרד ראש הממשלה הדגישו אתמול, כי חרף הבהרות שר החוץ יצחק שמיר, אין דבר שימנע את יציאתה המתוכננת של המשלחת לקאהיר. נודע כי ראש המשלחת הצבאית של ישראל לוועדה המשותפת עם מצרים, תת אלוף דב שיאון, פנה למצרים בבקשה לכנס את הוועדה על מנת לדון בהשלכות פרשת ראס בורקה.

הבוקר — חם; הערב — גשם

ביום ד' — שוב מעונן

מאת זהר בלומנקרנץ

מזג האוויר ישתנה היום אחה"צ ולקראת ערב צפוי לרדת גשם בעיקר בצפון הארץ — מסר אמש אליעזר דנציגר, החזאי התורן בשירות המטאורולוגי. למרות השינוי הצפוי אין מדובר עדיין, לדבריו, במערכות אופייניות, המבשרות את בוא החורף. השינוי יתחולל כתוצאה משקע, שיעבור מעלינו ויגרום לשינוי הזרימה וירידה בטמפרטורות, עלייה בלחות והופעת עננים נמוכה.

מזג האוויר ישתנה למשך יממה אחת לערך ולקראת יום רביעי חמישי צפוי להיות שוב מעונן חלקית. עד השינוי במזג האוויר צפויה הבוקר עלייה נוספת של שתיים עד ארבע מעלות בטמפרטורות, ירידה בלחות ועננים גבוהים. צפויות גם לנשב רוחות מזרחיות, כאשר בדרום הארץ צפויות להתחולל סופות חול.

שוק ההון

מחריף מאבק הבנקים על כספי החוסכים

שחיקה במניות ההופשיות

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מלחמת תכניות החסכון מחריפה ואתמול היא הגיעה לשיא חדש עם הודעת בנק לאומי על תכנית חדשה כה תשואה ריאלית ריבית של 7% לשנה, ובתום שנת החסכון מעניקה 90% מריבית הפריים. בנק דיסקונט ובנק הפועלים הודיעו במקביל על תנאי תכניות החסכון המהודרות הקיימות, הבינלאומי ומזרחי הודיעו בסוף השבוע על שיפור תנאי תכניות החסכון מסוג תשואה, המבוססות על אג"ח הנסחרות בבורסה.

הרצון להשיג "כיסוי" לתכניות החסכון הביא גם אתמול לעליות שערים באגרות החוב צמודות המדד, הגם שבסוף השבוע פורסם מדד דו שבועי שלילי בשיעור של 1.25%.

בשוק המניות נמשכה גם אתמול מגמת שחיקה שערי המניות ההופשיות בעיקר בגלל החשש שמניות "כלאס", שיועברו בקרוב לקיבוצים, טרם הגיעו לידי קונה סופי.

ערך את העמוד: בועז שפירא

עד 50 נוסעים נהרגו במבצע לשחרור המטוס

החוטפים הבחינו כי חיילי קומנדו מצריים מתקרבים למטוס והטילו רימונים על הנוסעים

יאלטה, מלטה (אי־פי). חמשת חוטפי המטוס — ארבעה פלשתינים ותוניסאי — נהרגו, כאשר כשלושים עד ארבעים אנשי קומנדו מצרים הסתערו על המטוס כדי לשחרר את בני הערובה.

לפני שנהרגו בקרב יריות עם יחידת העילית של צבא מצרים הטילו החוטפים רימוני יד לעבר הנוסעים שגרמו להריגתם של כמה מהם ולדליקה שאחזה במטוס ושגרמה למותם של רבים בתוכו.

לפי דברי פול מיפסוד, דובר ממשלת מלטה, נהרגו בפעולה חמישים או יותר מבין נוסעי המטוס ואנשי הצוות. בין ההרוגים גם ילדים.

היחידה המצרית ניסתה לחדור למטוס מבלי שיבחינו בה החוטפים. אך אלה שמעו רעש ופתחו מיד בהטלת רימוני יד על הנוסעים, מה שגרם לדליקה ענק, ציין מיפסוד.

דובר ממשלת מלטה הוסיף ואמר, כי לא יותר מ־25 אנשים ניצלו.

הקברניט הצליח להחלץ מהמטוס, לאחר שהרג את אחד מבין

(סוף בעמוד 2 טור 6)

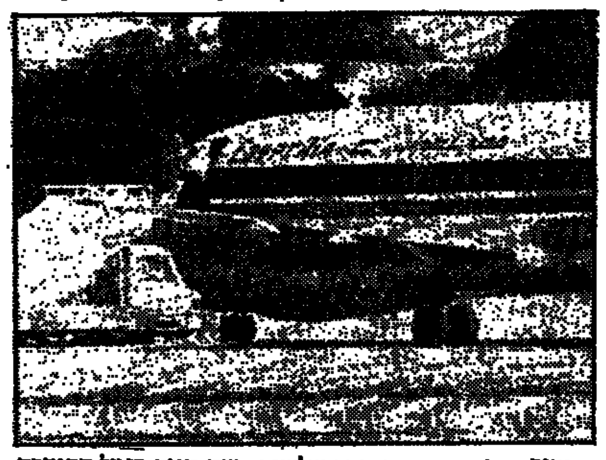

מטוס אג'יפטאייר שנחטף שלשום, בעת חנייה בנמל התעופה שבוואלטה, בירת מלטה שעות אחדות לפני סיום פרשת החטיפה. (תצלום אי־פי)

שתי ישראליות נפצעו במהלך החטיפה למלטה

ניצן מנדלסון מחולתה נפצעה קשה והושלכה מהמטוס • תמר ארצי מרביבים נפצעה בבטנה

יצאו לטיול במזרח־הרחוק לאחר שהכירו באמצעות מודעה בעיתון • בני משפחותיהם ורופא יוצאים הבוקר למלטה

מאת עקיבא אלדר, איתן רבין, נורית כהנא ומסוכנויות הידיעות

רופא מישראל עומד לצאת הבוקר למלטה, כדי לעקוב מקרוב אחר הטיפול הרפואי לשתי הנוסעות הישראליות שנפצעו מידי חוטפי מטוס אג'יפטאייר. הודעה על פציעתן של השתיים נמסרה למשפחותיהם בארץ. נודע כי הן היו בדרכן לטיול במזרח הרחוק ואחת מהן היתה בין ראשוני הנפגעים והושלכה מן המטוס לאחר שנפגעה קשה בראשה. מצבה הוגדר אנוש. ניצן מנדלסון (20) נפצעה בראשה ומצבה הוגדר קשה. תמר ארצי (24) נפצעה בבטנה ומצבה בינוני.

הממונה הזמני על נציגות ישראל במלטה, יעקב לוי, איש שגרירות ישראל ברומא, יוצא אף הוא למלטה כדי לטפל את המגעים עם שלטונות המקום ולסייע, במקרה הצורך, בסידורים להעברת שתי הפצועות ארצה. נודע, כי לאחר שנודע שבין נוסעי המטוס היו שתי אזרחיות ישראליות, קיים משרד החוץ באמצעות השגרירות בקאהיר, מגעים עם ממשלת מצרים. מצרים לא ביקשה סיוע ישראלי כל שהוא בהכנות לחילוץ הנוסעים. מגעים דומים התקיימו גם בין ירושלים לוואשינגטון.

תדהמה ברביבים

בקיבוץ רביבים בנגב הוכו אתמול בתדהמה, נוכח הידיעה כי בת הקיבוץ תמר ארצי בת ה־24 נפצעה קשה לאחר שקלעה להחטיפה המטוס המצרי למלטה, יחד עם חברתה ניצן מנדלסון מקיבוץ חולתה. השמועה עברה מפה לאוזן. בני משפחת ארצי קיבלו את ההודעה ממשרד החוץ בשעות הערב ואף הם הוכו בתדהמה.

משרד החוץ לא מסר לבני המשפחה פרטים על מצבה של בתם. תמר ארצי נולדה בקיבוץ רביבים ובאחרונה החליטה לצאת לטיול במזרח הרחוק, כאשר אחד היעדים העיקריים — הודו. תמר ארצי פירסמה מודעה בעיתון, לפיה חיפשה שותפה לטיול וכך הכירה את ניצן מנדלסון מקיבוץ חולתה. השתיים יצאו לפני שבוע לאתונה, ומשם היו אמורות להמריא מטהלו. לתמר שתי אחיות ואח. המשפחה — הינה מוותיקי הקיבוץ. אמה של תמר, אורה, היא מורה למלאכה. עד לפני 4 חודשים היתה מזכירת הקיבוץ. אביה של תמר, אבישי, עובד במפעל הפלסטיק של הקיבוץ.

גבריאל מנדלסון, אביה של ניצן, שנפצעה במטוס במלטה, סירב למסור כל מידע עליה מחשש שהפרסום עלול להזיק לבתו. הדיה של ניצן עובד את המשק לפני כמה שנים ואילו הבת נשארה לגור בו.

כפי שנודע יוצאות הבוקר שתי המשפחות של הצעירות הישראליות בדרכן למלטה. הטיסה — בתיאום ובמימון משרד החוץ, היא דרך רומא ומשם למלטה. נמסר כי הפצועות שוהות בבית החולים "סנט לוק".

בחולתה לא ידעו עד אמש

מבחם הדרומי, סופר "הארץ" בצפון מוסר: עד לשעות הערב הו מאוחרות אמש לא ידעו מרבית חברי קיבוץ חולתה שבגליל העליון כי בת הקיבוץ ניצן מנדלסון בת ה־20 נמנית על חוטפי המטוס המצרי. נמסר כי לפני כמה חודשים יצאה לחופשה מהקיבוץ, כדי להמשיך כסף לנסיעה לחו"ל.

ביום שישי לפני 10 ימים נראתה לאחרונה בקיבוץ וסיפרה לחבריה על כוונתה לנסוע למזרח הרחוק יחד עם חברתה. חברי הקיבוץ ציינו אותה כטובה מאוד.

שר האוצר נעדר מדיון התקציב

מחה על סירובו של פרס לפטר את שר הבריאות שהתבטא נגדו

השר מודעי קובל על פרס: כיצד יכול ראש הממשלה לקבל הכחשה על דברים שנאמרו באזניו

— מאת שלמה מעוז
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

שר האוצר יצחק מודעי אמר אתמול, כי לא השתתף בישיבת הממשלה כדי להתריע על תרבות הסגנון (של מרדכי גור) וכן כנגד התארגנות סקטוריאלית לקבוע קביעות שלא משיקול ממלכתי טהור. הוא הביע פליאה על ראש הממשלה שגרם פרס המקבל הכחשה של גור בעוד הדברים המיוחסים לגור נאמרו באוזניו של ראש הממשלה עצמו. כיצד אפשר לקבל הכחשה כזו על דברים שנאמרו בנוכחות ראש הממשלה. על פי הודעתו עומד מודעי על תביעתו לפטר את שר הבריאות מרדכי גור.

בהודעה של האוצר נאמר אתמול, כי מודעי מבוזן זה שכוונות בהתארגנויות נגד מסגרת התקציב הוא מודאג, שהתארגנויות אלו הן על בסיס סקטוריאלי ופוליטי ולא ממלכתי. פרשת השר גור אינה העיקר, נאמר בהודעת האוצר, אלא סימפטום אחד להתארגנויות נגד מסגרת התקציב — התארגנויות הנובעות ממערכות אינטרסנטיות בתחומי הבריאות החקלאות ותחומים אחרים במשק.

בתשובה לשאלה בהתייחס למשבר בין מודעי לגור אמר אתמול השר פרץ שטיפל במשבר פרס־שרון: "אינני הגננת של הממשלה".

שר האוצר יצחק מודעי האשים אתמול ברמזים עבים את ראש הממשלה שמעון פרס, כי הוא פועל נגד תקציב המדינה המקוצץ לשנת 1986 כפי שמוצע על־ידי האוצר משיקולים פוליטיים. בכך מאשר מודעי את הידיעה הבלעדית הראשונה ב"הארץ" מ־11.11.85 בה נאמר מפי פקידים באוצר, כי "פרס מנע קיצוץ תקציבי משיקולים מפלגתיים".

שר האוצר יקבע עמדתו לאור הדיון בתקציב המדינה. הוא רואה בקיצוץ המוצע על־ידו תנאי הכרחי להמשכה של התוכנית הכלכלית. הקיצוץ חיוני להבטיח מעבר משלב הריסון לשלב הצמיחה שיבסס את כלכלת מדינת ישראל.

הצלמים בפתח משרד ראש הממשלה ציפו אתמול במיוחד לשרים מודעי וגור. גור הופיע במכוניתו לבדו ולא הסתיר חיוך רחב: "עם מודעי לא הלך לי היום. הוא לא הופיע בישיבת הממשלה" — אמר. (תצלום: אליהו הראתי)

חודשה התקווה לעובדי אתא: הוקצה כסף לפיצויים ויתכן חידוש המו"מ עם נאסר

4 שרים ידונו היום בהצעה לרכוש המפעל ללא שיעבודים ב־13 מיליון ד' תוך מתן סיוע ממשלתי

מאת שלמה מעוז
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הממשלה שב הפיחה אתמול תקוה בקרב שרידי עובדי אתא והחליטה להקצות 6.2 מיליון דולר כפיצויים והבטחת תנאי פרישה וכן לבחון מחדש ובמקביל את האפשרות של המשך תפעולו של המפעל באמצעות התעשיין האמריקאי ז'אק נאסר. בזמן הדיון הפגינו העובדים מחוץ לבנין ראש הממשלה. את הנושא העלה אתמול שר האנרגיה משה שחל. הוא דרש שוועדה תבדוק מחדש אפשרות הפעלת המפעל ובמקרה שייסגר להעביר סכום של 6.2 מיליון דולר כפיצויים לעובדים.

הוועדה, שחברה הקימה הממשלה ובה חברים סגן ראש הממשלה דוד לוי, שר האוצר יצחק מודעי, שר העבודה משה קצב ושר האנרגיה משה שחל תתכנס עוד היום לדון בסוגיה. ההצעה, שתיבדק מחדש, היא זו של נאסר. בשיחה טלפונית, שקיים אתמול שחל עם נאסר, אמר זה, כי הוא מוכן לרכוש את המפעל ב־13 מיליון דולר, כשהוא נקי משעבודים ובתנאי שהממשלה תעזור ב־7 מיליון דולר ועוד 1.75 מיליון דולר לשם השלמת הפיצויים ל־300 עובדים. שר הכלכלה גד יעקבי תמך בהצעה להגדיל הפיצויים הפנסיה באמצעות סיוע ממשלתי. שר התיקשורת אמנון רובינשטיין התנגד לכל הזרמת כספים לסיוע להמשך תפעול "אתא" ותמך רק בפיצויים מלאים לעובדים.

לוי: לא להתבזבז

לוי אמר, כי הממשלה אינה יכולה להתנכר להחלטותיה בעבר בדבר הבטחת זכויות העובדים. לאחר כל הדרמה בנושא אתא הפקרת העובדים היא בבחינת מעשה שלא ייעשה, אל לה לממשלה להתחמק ממחוייבות זו. לוי פגש בחו"ל את נאסר וזה אמר לו, כי עניין חידוש פעולתו של אתא תלוי על כ־3 מיליוני דולר סיוע ממשלתי. האם יש הגיון, שאל לוי, שהממשלה תוציא 7 מיליון דולר על פיצויים, המפעל יחוסל ומאות עובדים יאבדו את מקום עבודתם?

שיירת אוטובוסים מחיפה

400 מעובדי אתא שבאו להפגין מול משרד ראש הממשלה גרמו להערכות מיוחדות של המשטרה. המפגינים הגיעו לבירה סמוך לשעה 11 בשיירת אוטובוסים מחיפה. הם נשאו שלטים "פרס הבטחת ושכחת", "אתא נסגרת — הציונות נגמרת".

שני שוטרים נפצעו קל בהתנגשות עם 400 עובדי מפעל אתא, שניסו לפרוץ אל רחבת משרד ראש הממשלה בירושלים, בו דנה הממשלה באותה עת בעתיד המפעל. (תצלום: רחמים ישראלי)

6 תחנות באזור ת"א מוזילות הדלק מהבוקר

ב־30 שקלים • 6 תחנות של סונול עושות זאת בתגובה להסדר האשראי של תחנות פז הסמוכות

מאת מיכאל ברימן ויהודה שרוני
סופרי "הארץ"

שש תחנות תידלוק של חברת "סונול" באיזור תל אביב מוזילות החל מהבוקר את מחיר הבנזין ב־30 שקלים לליטר. שש התחנות ימכרו בנזין 96 אוקטן ב־1010 שקל לליטר ובנזין 91 אוקטן ב־880 שקל לליטר. ההוזלה נעשית על דעת בעלי התחנות בלבד ובלא כל סיוע של חברת "סונול". שש התחנות הן: תחנת משגב בדרך בן צבי, תחנת בתים ליד בית העלמין, תחנת מרכזים בבניין מרכזים, תחנת סונול יפו, תחנת המלאכה באיזור התעשיה חולון ותחנת השבעה בדרך אזור.

ההוזלה באה כתגובה על הצטרפותן של תחנות התידלוק של פז באותו איזור להסדר לקבלת כרטיסי אשראי. התחנות הכלולות במבצע ההוזלה תציגה שילוט "אצלנו הדלק זול יותר" — ולדברי אחד מבעלי התחנות הוזלה של 30 שקל לליטר — כ־3 אחוזים — עדיפה לצרכן על שימוש בכרטיסי אשראי, שבהם האשראי הוא בממוצע לשבוע אחד בלבד, וערכו כ־1.5 אחוזים.

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: מרדכי בירקת, מנהל הסכם ומע"מ
על: טיפול רפואי חינם לאלף בוזים ומשפחותיהם
(עמ' 2)

★

הגידול באוכלוסיה היהודית בגדה הצטמצם ב־1985
נוספו 9165 לעומת 15 אלף אשתקד
(עמ' 3)

★

קסטרו מבקש מבריה"מ אישור להכריז מלחמה על דרא"פ
מוסר "אובזרבר"
(עמ' 4)

★

אלסינט תפרסם היום החלטותיה להבראתה
בהודעה לבורסת ניו־יורק
(עמ' 5)

★

תבורי: פעיל "כך" קרא לעברי פאשיסט בשכתרבות
הפעיל: תבורי סטר על לחיי
(עמ' 6)

★

אסירים יהודים וערבים חברו יחד לרצוח אסיר בכלא באר־שבע
חשוד בו כי נתן הדוקרן בו נרצח ביום ו' אסיר בכלא
(עמ' 6)

★

אמבולנס לבעלי־חיים נתרם בידי אגודה מארה"ב לארץ
באגודה חברים חברי סנאט רבים וסופרים
(עמ' 6)

שרות הארץ

מזג האוויר

(ע) מעונן ואביך עם רוח דרומית חמה ויבשה
ירושלים 13—23, הגולן 13—24, נהריה 13—28, צפת 12—22, חיפה 17—28, טבריה 15—28, נצרת 15—26, עפולה 12—30, תל־אביב 17—28, נמל התעופה בן גוריון 16—29, עזה 17—28, באר־שבע 13—30, אילת 18—29.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בשקלים
יציג	1479.4	—
נוסעים	1770.8	—
שחור	1570.0	—

בגליון זה 12 עמודים

אזהרה: אם אתה סובל מלחץ דם גבוה באמת, המודעה הזו עלולה להזיק לבריאותך.

לחץ דם גבוה.

סיפור מהחיים:

ישראל ישראלי היה בטוח שהעסק שלו מכוסה. הרי הסוכן הזריז שמחדש לו כל שנה את הביטוח אמר לו במפורש: "אל תדאג מר ישראלי, הכל תחת קונטרולי". התשובה של חברת הביטוח היתה לקונית: "הננו מצטערים להודיעך כי הפוליסה שברשותך אינה מכסה את הנזק שבנדון. על כן אנו נאלצים לדחות תביעה זו..." מר ישראלי הרגיש שלחץ הדם שלו עולה. הוא התקשר לסוכן. "אההה... כלומר חשבתי... כלומר אולי אני אדבר אתם... כלומר איך יכולתי לדעת שהפרק של אחריות מנהלים הוצא מהפוליסה... כלומר..."

מאוחר מדי גילה מר ישראלי את האמת המרה: הוא לא היה מכוסה.

א. אילן בע"מ מסוכנויות הביטוח המובילות בישראל. בין לקוחותינו תמצא את אחים אביוני, פרסום אדמון, אמון מערכות אזעקה, ארטא, ברטר המסלקה הישראלית לסחר חליפין בע"מ, גיורדש גיינס, רשת מלונות דיפלומט, טריפטי, יריב - חברה לסחר מקבוצת הורוביץ, לגונה אילת, משוב, נקה כימיקלים, סלון מרכזי, מבשלת שיכר ועוד חברות מובילות במשק הישראלי.

בא. אילן מאמינים שהיום, יותר מתמיד, אתה צריך ניהול סיכונים מקצועי ומדעי לעסק שלך. אנו מאמינים שעבר העידן של הסוכן הבודד והקטן המנהל את עסקיו מטלפונים ציבוריים ומשאיר אותך עם כיסוי נמוך ולחץ דם גבוה.

לך זה לא יקרה.

לך זה לא יקרה כי עכשיו, ממש ברגע זה, כשהעיתון עדיין בידך, אתה ממלא את התלוש הרצ"ב ושולח אותו לסוכנות הביטוח של א. אילן. ללא התחייבות.
אנשי הצוות של א. אילן בע"מ יבדקו לעסק שלך את לחץ הדם, יעשו לו רנטגן רציני ויתנו לך חוות דעת מפורטת ויסודית על מצב הביטוח שלך.

לכ'
א. אילן — סוכנות לביטוח בע"מ השל"ה 5 תל־אביב 62283
כן. אני רוצה להוריד את לחץ הדם שלי. אנא שלחו לי מומחה לצורך בדיקת מצבי הביטוחי — וזאת ללא כל התחייבות מצדי.
בתודה
שם
מפעל/עסק
תפקיד
טלפון

א. אילן סוכנות לביטוח

השל"ה 5 תל־אביב טל. 464333 (18 קוים). טלקס: 35618 פקס: 464113

ראיתי שמעתי

יש אוהל ויש אוהל

ועידת ר"צ הראשונה, שהתקיימה בתחילת השבוע בבית בול בצד פית, אירחה במזכרת היום חברי כנסת, תחתמה בנאומו של ראש הממשלה שמעון פרס: "לא תיארתי לעצמי, שאגיע לראות הממשלה כשאתם מהווים אופוזיציה לי ואני אופוזיציה לכם", אמר. מר פרס ציין את ההיכרות רבת־השנים בינו לבין חברת הכנסת שולמית אלוני, שהולה את דרכה הפוליטית בתנועת העבודה, ואמר: "אנחנו לא רק מאותו הכפר, אלא גם מאותו האוהל". משפט זה זכה לתמיהות ולחיוכים עד שהובהר, שראש הממשלה התכוון לאולם האוהל, שם התקיימו רבים מדיוני מפלגת העבודה.

ש.נועה

בחברה טובה

אתמול, במלאת שש שנים למותה של גולדה מאיר, ראש ממשלתה הרביעית של מדינת ישראל, הכריז יו"ר הדירקטוריון של קק"ל, משה ריבלין, על הקמת פארק בנחל רביבים שב־נגב, שישא את שמה. הפארק ישתרע, בשלב הראשון, על שטח של כ־200 דונם. בשלב שני יתוספו עוד כ־500 דונם. סך כל שטח הפארק יגיע לכ־1500 דונם. בימים אלה נמצאות עבודות ההכנה לנטיעת היער בעיצומן.

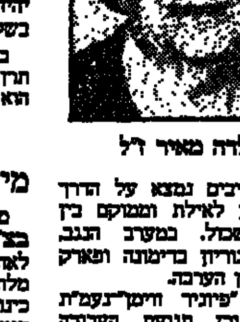

גולדה מאיר ז"ל

נחל רביבים נמצא על הדרך מבאר־שבע לאילת וממוקם בין פארק אשכול, במערב הנגב, פארק בן־גוריון בדימונה ופארק ספיר בצפון הערבה.

אירגון "פיוניר וומן־נעמ"ת" באוה"ב, וכן תנועת העבודה הציונית, של ארה"ב וידידיה ומוקירי־זיכרה של הגב' מאיר השתתפו במימון הקמת הפארק.

ג.אורם

הדמיה כמו בחיים

מוספשבת, שהתקיים בשבת בבית הבימה בתל־אביב, נפתח במשחק־הדמיה (סימולציה) על פגישה אפשרית בין פרס לחוסיין. פרופ' יחזקאל דרור, ששיחק את פרס, פנה אל חוסיין וקרא לו לעשות צעד היסטורי למען השלום במזרח־התיכון, שכן אי־עשיית צעד כזה עשויה להיות הרת־גורל. אשר ספר (מן המכון לחקר דיין באוניברסיטת תל־אביב), ששיחק את חוסיין, טען שהוא אינו יכול לעשות צעד הפגנתי כזה בשל האילוצים, שבהם הוא נתון בעולם הערבי. התרעם על כך, שאפילו דבר הפגישה החשאית מתפרסם ב־ישראל.

על כך הגיב דרור־פרס באומרו: "אתה צודק, הוד־מלכותך. אני אצטרך לפטר כמה מן היועצים שלי, המדליפים הכל לעיתונות." לקראת סוף השיחה אמר דרור־פרס: "הפגישה לא יכולה להיות ארוכה, כי כשאני נעדר אפילו זמן קצר מלשכתי, העיתונאים מתחי־לים לדרוש. ארווח על דבריך לממשלתי, ואני חייב להודות שהיה לי נעים לשוחח איתך יותר מאשר עם כמה משרי".

למרות זאת, לא נראה היה, שהפגישה תוכל להניב תוצאות מעשיות, שכן ספר־חוסיין הבהיר לבן־שיחו שאם לא תחול התקד־מות, הוא יאלץ לתאם את מדיניותו עם סוריה.

ב.ש.

בול יובל ל"קול ישראל"

השרות הבולאי במשרד התק־שורת בישראל ינפיק בחודש מארס 1986 בול זיכרון ליובל החמישים שנה לקול ישראל. הבול יהיה בול הזיכרון הראשון הנקוב בשקלים חדשים.

בול זיכרון נוסף יוקדש למפט־רנו ארתור רובינשטיין, ואף הוא יהיה בערך של שקל חדש.

חיים גלאון

מיהו "שאבאשניקי"?

מאז השמיע מיכאל גורבצ'וב, באחד מנאומיו הראשונים לאחר בחירתו למזכיר־כללי, את מלת הגנאי "שאבאשניקי" — כינוי לאותם סוכנים, המגנבים חומרים מרכוש הממשלה, ועובדים עבודה "פרטית" תוך הונאת המדינה, הפכה המלה למטבע לשון בעיתונות הסובייטית. לעד־מת המעצל הנאמן, הוצג ה"שאבאשניקי" כמנוול בחברה הסובייטית.

"שאבאשניקי" אינו אלא שי־בוש המלה "גוי של שבת" באי־דיש: "שאבעס גוי". מי שרוצה לגלות שיגאת יהודים גם במילון השפה הרוסית — ימצא אסמכתא ב"שאבעס גוי", שהפך ל־"שאבאשניקי".

קופנהאגן אליהו זהבי

הכל בגלל הנסיבות

עורך־דינו של שמואל פלאטו־שרון, יצחק לאלו, הגיש לבית־משפט השלום בפתח־תקוה בקשת דחייה למשפט, שבו הואשם פלאטו־שרון בהצעת־שוחד ב־יוני בכלא. הבקשה נומקה ב"סיבות שאינן בשליטתו", ולפיהן לא יוכל הנאשם להתייצב לדיון. עורך־הדין ביקש לדחות את הדיון לשלושה חודשים, עד שיתברר אם פלאטו־שרון ישוחרר ויוכל ל־התייצב למשפט.

ש.נועה

בעריכת עידית רוזנבלום

הצעות להחרים נמל התעופה באתונה בשל ליקויי ביטחון

כוננות עליונה הוכרזה בכל שדות־התעופה הגדולים בעולם המערבי עקב מידע מודיעיני על תכניות של טרוריסטים ערבים לפגוע במטוסים

מאת שאול צזקא, שלמה שמיר ויואב מוקד

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). כל שדות־התעופה הגדולים בעולם המערבי הועמדו בכוננות עליונה, לאחר שהת־קבל מידע מודיעיני לפיו קבוצת של טרוריסטים ערבים, מתכננת לבצע פיגועים במטוסי נוסעים, לרבות אמריקאים וישראלים.

בלונדון נודע, כי בעקבות חקירתם של שני החשודים שנעצרו בנמל האוויר של רומא, התברר ש־400 דרכונים מזויפים (200 אלג'יראים ו־175 מרוקאים) הונפקו עבור המחבלים אשר צוידו גם במוחרות נפץ מיוחדות, תוצרת חברת "אלכה", המונעות גי־לויין של פצצות בצילומי רנטגן. קציני ביטחון משדות התעופה של פאריס, אמסטרדם ורומא נפגשו בשבוע החולף בנמל "היתרו" בלונדון והחליפו ביניהם מידע, ממנו נלמד כי חלקם הגדול של הטרוריסטים הם שיעים ואת אימוניהם הם מקבל באיראן.

יצויין, כי בעבר נהגה הקבוצה הפלסטינאית "ה־15 במאי", בראשותו של אבו איבראהים, להכין מוחרות נפץ בצורה מקצועית, ומומחי מודיעין מעריכים כי האיש העביר את מפקד־תיו מעיראק לאיראן, לאחר חודשים אחדים של חוסר פעילות. אשתקד נת־פסו שם מהודות כאלה במקומות שונים בעולם ופורקו במועד.

ליקויי ביטחון חמורים באתונה

נשיא איגוד הטייסים הצרפתים יציע היום לנשיאות הבינלאומית של ארגוני התעופה האזרחית, הצעה להטיל חרם־מחאה בינלאומי על נמל התעופה של אתונה.

נשיא האיגוד הצרפתי, הקפטן סטיינר, הביר אתמול כי חטיפת ה"בואינג" המצרי באתונה היא האחרו־נה — והדרמטית ביותר — לאחר סידרה ארוכה של ליקויי־ביטחון חמורים בנמל התעופה של אתונה. הוא יציע להכריז בהקדם על "החרמה בינלאומית מלאה", בת 24 או 48 שעות, של נמל התעופה של אתונה.

סטיינר ציין, כי עמיתיו הטייסים מרוחזים זה זמן רב על מחדלי ביטחון המאפיינים דרך־קבע את הפעילות היום־יומית של נמל התעופה היווני. לאחר חטיפת מטוס "טי.וו.איי." לבי־רות והמהומות האמריקאיות, נרשמו אמנם שיפורים משמעותיים בהסדרי הביטחון המקומיים באתונה. ואולם אלה רחוקים עדיין מלענות על קריטריונים סבירים של ביטחון.

בריטניה שוקלת להחרים

בריטניה שוקלת להחרים את שדה התעופה הבין־לאומי של אתונה, לאחר חטיפתו של המטוס המצרי. האופו־זיציה כבר קראה לממשלה להחליט על צעד כזה. חוגי תעופה בלונדון סבורים כי אין מנוס מלהסיק שסידורי הביטחון בנמל זה לקויים מיסודם לאחר חטיפתם של שני מטוסים בתוך 5 שבועות.

חשש לחטיפת מטוס אמריקאי

מצב הכן הוכרז באחרונה בחברות תעופה אמריקאיות לקראת האפשרות של חטיפת מטוס נוסעים, וזאת בעקבות מידע שהגיע לגורמי ביון אמריקאים שחשפו הכוונות לתכנית לחטוף מטוס אמריקאי זאת מודיע ה"ניוזוויק" בגליונו המופיע היום. לפי מידע זה, קבוצת טרוריסטים באיראן סיימה לא מכבר אימונים מיוחדים לחטיפת מטוס.

ריגול אמריקאי בישראל

מאת אורית גלילי

6 באפריל 1982: "וואשינגטון פוסט" פירסם כי 29 שנים קודם לכן (במאי 1953) פוצצה ישראל מטוס של חיל האוויר האמריקאי בנמל התעופה לוד לאחר שנודע כי הנספח האווירי בשגרירות ארה"ב ביצע בו טיסת צילום מעל מתקנים צבאיים בצפון הארץ. עובדה זו, טוען העיתון, התגלתה במיסמכים של השגרירות האמרי־קאית בישראל שניתנו לחוקר אמריקאי באמצעות הארכיון הל־אומי.

9.6.67 (מלחמת ששת הימים): הספינה האמריקאית "ליברטי" ש־שייטה כ־24 ק"מ מצפון לחופי חצי־האי סיני הוטבעה בידי אניות וטורפדו חיל הים הישראלי. 10 אנשי צי אמריקאים נהרגו ו־75 נפצעו. ישראל התנצלה וטענה כי תקפה הספינה בטעות. גירסת השבועון "ניוזוויק" היתה שונה: ישראל התקיפה את אניית התיקשורת ליברטי במתכוון כדי להוציאה מכלל פעולה לאחר שקלטה מידע המוכיח כי ישראל היא זו שפתחה במלחמה. "וואשינגטון פוסט" קבע כי ליברטי היתה אניית ריגול אלקטרונית אשר פעלה בשליחות ריגול והתקפה עליה הסירה את המסווה שהפנטגון הציב עליה.

רקע / אורית גלילי

חטיפות מטוסים באתונה

26 בדצמבר 68: שני מחבלים פלשתינאים תקפו מטוס של אל־על בנמל התעופה של אתונה, הרגו נוסע ופצעו דיילת.

31 באוגוסט 69: מטוס טי.וו.אי. שהיה בדרכו מרומא ללוד דרך אתונה, נחטף והונחת בדמשק.

22 בדצמבר 69: סוכל ניסיון לחטוף מטוס טי.וו.אי. שהיה בדרכו מתל־אביב לניו־יורק. בשדה־התעופה באתונה נעצרו שני גברים ואשה, שהתכוונו לעלות למטוס וברשותם כלי־נשק וחומר־נפץ.

5 באוגוסט 73: שני מחבלים ערכו התקפת־פתע על אולם הנוסעים בנמל התעופה באתונה, שהיה גדוש בנוסעים שעמדו להמריא במטוס טי.וו.אי. ללוד. חמישה נהרגו ו־48 נפצעו. ההתקפה כוונה כלפי נוסעי אל־על, שהמריאו 10 דקות קודם להתקפה.

27 ביוני 76: מטוס איירבוס של איר־פראנס יצא מלוד לפאריס. בחניית־הביניים באתונה עלו למטוס שלושה מחבלים, שהנחיתו אותו באנטבה, אוגנדה. לאחר שישה ימים של מו"מ נחתו כוחות צה"ל באנ־טבה, ובמבצע צבאי שחררו את בני־הערובה.

15 ביוני 85: מטוס טי.וו.אי. נחטף בנמל־התעופה באתונה, והונחת ב־ביירות. החוטפים, אנשי ארגון אמל, דרשו שחרור השיעים הכלואים ב־ישראל. [illegible] בני־הערובה. מתוך ה־39 שהיו במטוס, שוחררו ב־3 ביולי.

28 ביוני 85: חברת התעופה "פאן אמריקן" אימצה למשך שישה ימים את המלצת הנשיא רייגן שלא לטוס ליוון, בתגובה לפרשת חטיפת מטוס טי.וו.אי. האזהרה מפני השימוש בנמל התעופה באתונה, בוטלה לאחר שלושה שבועות.

שיחת היום / גדעון אלון

עם: מרדכי ברקת, מנהל המכס ומע"מ

על: טיפול רפואי חינם לאלף בכירים ומשפחותיהם

לא אזיל אף דמעה אם יבטלו את ההטבה הזו

אתה אחד מתוך כאלף "מאושרים", בכירים ובכירים לשעבר שהם ובני משפחותיהם זכאים לקבלת טיפול רפואי חינם בארץ ובחו"ל על חשבון המדינה. כבר ניצלת את ההטבה המפליגה הזו?

עד כה לא הזדקקתי לכך. וגם אינני מתכוון לנצל את ההטבה הזו. אם חלילה יזדקק אחד מבני משפחתי לטיפול רפואי, אסתפק בטיפול הרפואי הניתן ע"י בתי־ה"ח בארץ, שהם מפותחים מאד, ולא אבקש לאפשר לי לקבל טיפול רפואי בחו"ל.

אם אינך שלם עם ההטבה הזו, מדוע לא תקום ותצהיר שאתה מוותר עליה?

אם יחליטו בכירים אחרים לוותר על טיפול רפואי חינם, אני לא אזיל אף דמעה אחת ולא ארגיש עצמי מקופח.

במהדורת "מבט" במהדורה מוצר הקדיש שאישיות בכירה הגישה למשרד הבריאות חשבון בעד התקן תוך רחמי שהוכנס לבתה. זה לא מגוחך בעיניך?

כששמעתי על כך, ממש הסמקתי. אמנם, אין לי בנות, אבל גם אילו היו לי בנות לא הייתי מעלה על דעתי לבקש שהמדינה תממן עבורי הוצאות כאלה. זה בוודאי מגוחך.

יש לך הצעה כיצד להתגבר על הנוהג המפליג הזה?

לדעתי הפתרון צריך להיות בדרך של חוזיה. כלומר להכליל בתוך המשכורת המשולמת לבכירים בשירות המדינה את כל ההטבות המגיעות להם. הנוהג הקיים לא רק עושה רושם רע בציבור, אלא הוא גם לא צודק. אני לא ביקשתי אף שקל עבור טיפול רפואי ומישהו אחר לוקח רבבות הדולרים לטיפול רפואי בחו"ל. יהיה יותר צודק לתת לכולם את התשלום לפי קריטריון אובייקטיבי, ואם מישהו רוצה לקבל טיפול בחו"ל, שיעשה זאת על חשבונו.

הנוהג הזה איננו חדש, מדוע הוא צץ פתאום?

אנחנו סוחבים על גבנו קרוב לשני דורות כל מיני ירושות ונהגים שהוחלט עליהם מתוך שיקולים שונים שאינני יודע מה הם. עוד לפני 37 שנים, ייתכן שזה נעשה כדי לפצות עובדים בכירים שחיים ממשכורת מאד צנועה. שרבים שואלים, איך הם מתקיימים מהכנסה כזו. ברור לי שהפרשה הזו יצאה דווקא עכשיו החוצה, משום ששר הבריאות נמצא במצוקה תקציבית והוא מנסה, כנראה, בדרך זו לגנות את כל אלה שסירבו להגדיל את תקציב משרדו.

ראש עיריית ניו־יורק מבטיח פרס בעד מידע על המתנכלים:

שוב נופצו חלונות ראווה ב־5 חנויות של יהודים בברוקלין

מאת שלמה שמיר סופר "הארץ" בניו יורק

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ"). ראש עיריית ניו־יורק אד קאץ' הכריז על פרס בסך 10000 דולר למי שיספק מידע שיביא ללכידתם של האלמונים שבשבת בבוקר ניפצו חלונות ראווה של חמש חנויות בבעלות יהודית ברו־בע בורו פארק בברוקלין. לפני שבוע־יים אירעה תקרית דומה באותו רובע, כאשר נופצו חלונות ראווה של 13 חנויות יהודיות. המשטרה הקימה צוות חוקרים מיוחד לפענוח תקרית זו אך עד כה בלי תוצאות. בין תושבי הרובע שרובו מאוכלס ביהודים דתיים שור־רים חילוקי דיעות בקשר לזהות האלמונים מבצעי התקריות. יש הסבו־רים כי מדובר בקבוצת פרחחים לא מקומיים, אך אחרים מאמינים כי מאחורי התקריות עומדים גורמים קיצוניים מניו־יורק וכי לתקריות אופי אנטישמי.

(סוף מעמוד 1)

אם אכן הופעל פולארד עלידי גורם ישראלי, הרי שהדבר נוגד את כל הנהלים ואת ההסכמים בין שתי המדינות.

גורמים המקורבים לקהילית המו־דיעין ניסו אתמול לנתח את הפרשה,

הפעלת המרגל

תוך שהם מדגישים את הנזק הרב שהיא גרמה ותגרום לישראל. לדב־ריהם, מעוררת הודעת ממשלת ישראל מאתמול תמיהות רבות ומשאירה פתח רחב לפרשנויות. ההודעה מדגישה, כי הצמרת המדינית היא שקיבלה בתדהמה את הידיעות מוושינגטון. אין ההודעה מאזכרת כלל את גורמי הביון המקצועיים. לפיכך, נשאלת השאלה אם גורמים אלה, בני־גוד לצמרת המדינית, לא ידעו מעצם קיומה של הפרשה.

העובדה שנדרשו לממשלת ישראל שלושה ימים כדי לבחון את הפרשה, לפני שיצאה בהודעה רשמית, מהווה לכשעצמה כישלון המצביע ככל הנראה על ליקוי בדרכי העברת המידע ובאמצעי השליטה והפיקוח של הדרג המדיני על גורמי הביון.

שאלות בלתי פתורות

פרשת הריגול עצמה מעוררת, להערכת אותם גורמים, שאלות רבות בלתי פתורות. צורת הפעלתו של פולארד והשיטה שמעידים על חובב־נות ואפילו שלומיאליות. אחד הכל־לים, הנהוגים בקהילית המודיעין, קובע, כי ביצוע מבצעי מודיעין במ־קומות רגישים מבחינה פוליטית מחייב את המבצעים לעמוד בקריטר־יונים גבוהים מאוד — דבר שלא אפיין את מקרהו של פולארד. גם העובדה שפולארד ריגל במקביל עבור פקיס־טאן אינה מתיישבת עם הפעלתו על־ידי גורם ישראלי.

היבט חמור של פרשת הריגול הוא בכך שלא רק שבוצעה על אדמת ארה"ב אלא מבצע הריגול כוון נגד ארה"ב. בעוד שבעבר נעשו מבצעי ביון על אדמת ארה"ב רק כלפי מדינות ערב ולא נגד האמריקאים עצמם, הרי שהפעם היתה חריגה מכל הכללים. בין ארה"ב וישראל נחתמו הסכמים מפורשים, הקובעים שאין מדינה אחת תרגל נגד האחרת. כמה פעמים בעבר חשדו האמריקאים בקיומן של פעולות ביון ישראליות על אדמתם, והם העבירו לישראל אזהרות מפני הד־משך. מכל המידע, שהתפרסם עד עתה, קשה גם להבין מה היתה יכולה להיות תרומתו של פולארד לביון הישראלי. זאת משום שעסק בנושאים שהמידע עליהם המצוי בידי ישראל מספק ואינו מחייב נסיונות להוסיף עליו.

גוף שאינו מוסמך

לדברי אותם גורמים אין לשלול את האפשרות שהפעלתו של פולארד נעשתה עלידי גוף ישראלי שאינו מוסמך לעסוק בכך, ואשר אינו אמון על המגבלות והסייגים בהפעלת סוכ־נים בארה"ב.

ייתכן כי במקרה כזה נעשו הדברים שלא בידיעת הדרג המדיני עלמנת למנוע ממנו מבוכה במקרה והפרשה תחשף. נראה גם, כי ההודעה של הממשלה מאתמול נועדה להבהיר את הרקע לכך שהדרג המדיני לא ידע מאומה על הפרשה והאחריות כולה רובצת על הדרג המבצעי. בהיבט זה יש אפשרות להשוות את הפרשה להטבעת האונייה של ארגון "גרין פיס" עלידי סוכני ביון צרפתיים, בלא ידיעתם של הנשיא וראש ממשלת צרפת.

אפשרות אחרת, שאין להוציאה מכלל חשבון היא הפעלתו של פולארד עלידי שירות ביון זר, תוך [illegible] למען ישראל. במונחים המקצועיים מכונה פעולת ביון זו "הפעלה בדגל זר".

בכל מקרה, טוענים גורמי המוד־יעין, כאשר יתבהר מי היה אחראי להפעלת הסוכן ויהיה זה גורם ישראלי, לא יהיה מנוס מלהסיק את המסקנות האישיות לגבי אותם אישים העומדים בראש המנגנונים הקשורים לפרשה. הדבר יתחייב גם בשל הצו־רך הפנימי שלהם וגם כדי לשכך במעט את הזעם של המימשל וה־קונגרס האמריקאי.

50 הרוגים

(סוף מעמוד 1)

הנוסעים ברובה קטן. שאותו החזיק בתא הטייס. טייס המטוס נפצע. בין הקורבנות שני דיילים של המטוס ושלושה אנשי ביטחון מצריים, לפי עדותו של הקברניט.

הקברניט ציין כי החוטפים היו שרויים במצב של טירוף. כל פעם כאשר ירו בראשו של קורבן, הם פתחו בשירה ובריקודים.

המריאה מאתונה

המטוס המריא שלשום מאתונה בדרכו לקהיר בשעה 21:06, ונחטף מעל לאי היווני מילוס כעבור חצי שעה.

המודיעים לאחריות

את חטיפת המטוס קיבל עליו ב־קאהיר "ארגון המהפכה המצרית", שבצעו במצרים ב־1984 וביוני השנה, בשני ברחים שהגיעו לידי סוכ־נויות ידיעות זרות, הציג את עצמו ארגון זה כתנועה לאומנית, המתנגדת לשלום בין מצרים וישראל.

שר החוץ המצרי עבדל מאגיד אמר, כי "לא קיים ארגון ושמו המהפכה המצרית". מקור רשמי־למחצה מעריך, כי מדובר ב"מסווה". וכי ארגון טירור שאינו מצרי חטף את המטוס.

אושרו רק 8% מהבקשות לשווק מוצרים חדשים

רוב המבקשים רצו לעקוף הקפאת המחירים

מאת שלמה מעוז

מאז תחילת יולי אישר משרד התעשיה ליצרנים שונים להכניס לשווקים 80 מוצרים חדשים, שחלקם עותקים. בכך נענה המשרד לכ־8 אחוזים מתוך 1,000 בקשות שהוגשו למשרד, אשר התברר כי רובן מהוות נסיון לעקיפת הקפאות המחירים.

במסגרת החוק לציבות מחירים אסור ליצרן להכניס מוצר חדש לשווקים בלא אישור המפקח על המחירים. לגבי ה־80 שאושרו, הוכח מעל לכל ספק, לדעת מומחי המשרד, כי זהו מוצר חדש לעומת המוצר הישן. נגד יצרנים שבכל זאת מכניסים או יכניסו מוצרים חדשים בלא אישור – תופעל יד קשה של משרד התעשיה.

המעלות של אל על

	מכס' מינימום	מקס' מכס'		הטמפרטורות אתמול	
קהיר	18	29	אביך	12	25
אתונה	15	21	גשום	13	18
בוקארשט	8	13	גשום	1	3
רומא	9	14	מעונן	10	15
ז'נבה	4	8	מ"ח	−2	4
ציריך	0	5	מעונן	−2	0
פרנקפורט	−3	10	שלג קל	−5	−2
וינה	−3	1	שלג קל	1	0
פאריס	−2	2	שלג וגשם	1	2
אמסטרדם	−2	4	מעונן	−2	0
בריסל	−1	3	גשם קל	−1	2
מדריד	1	7	מ"ח	2	8
לונדון	1	5	מעונן	3	5
קופנהאגן	−2	1	שלג קל	1	3
שטוקהולם	−3	1	מעונן	−3	−1
ליסבון	8	14	מעונן	8	10
ניו־יורק	5	12		4	8

הנוסע המאושר
אל על EL AL

בבית־המשפט המחוזי בבאר־שבע

תיק אזרחי 757/84

בענין: פקודת החברות (נוסח חדש) התשמ"ג – 1983

ובענין: פירוק חברת יעקב זלקן בע"מ

והמבקש: שמואל זלקן מרח' אילת 3, אשקלון ע"י ב"כ עו"ד אלון גורן מרח' המשביר 4, אשקלון

נמסרת בזה הודעה כי ביום 12 בחודש ספטמבר 1984 הוגשה בקשה לבית־המשפט המחוזי בבאר־שבע לפרק את החברה הנ"ל, וכי בקשת פירוק זו תישמע בפני בית־המשפט היושב בדין ביום 23.1.86 בשעה 08.45.

כל נושה או משתתף של החברה האמורה הרוצה לתמוך במתן צו בענין הבקשה או להתנגד לכך, רשאי להופיע בשעת הבירור, אם בעצמו או באמצעות עורך־דין שלו. העתק מן הבקשה יינתן לכל נושה או משתתף של החברה שידרוש זאת מן החתום מטה תמורת התשלום הקבוע בעדו.

אלון גורן, עו"ד
ב"כ המבקש

הערה: כל הרוצה להופיע בשעת בירור הבקשה האמורה חייב למסור או לשלוח ע"י הדואר, לחתום לעיל הודעה על רצונו זה. ההודעה תציין השם והמען של האיש או הפירמה ובחתימתם או בחתימת באי כחם, צריכה להמסר או להשלח באופן שתגיע אל החותם לעיל לא יאוחר משעה 13.00 של יום 22.1.86.

מדינת ישראל

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי הגליל המזרחי

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת מתאר

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה. הגליל המזרחי שברחוב הגליל טבריה, מופקד שינוי תכנית מתאר הנקרא תכנית מס' 4493 שינוי לתכנית מתאר מס' 194 הגלילית — שכונה מזרחית בכפר רבוריא.

ביחד עם תשריט המצורף אליה.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:

גוש 16969 חלקי חלקות 7.1

גוש 16970 חלק מחלקה 3.

עיקרי מטרת שנוי התכנית: חלוקת חלקה 3 שבגוש 16970 ויעודה ביחד עם חלקות אחרות למטרות שונות, התוויית רשת דרכים.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית שרשות התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

תאריך: ב' בכסלו תשמ"ו 15.11.1985

ישראל קניג
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז צפון

סרט בטיסת "אל על" עורר עימות חרדים חילוניים

מאת מיכאל גרמי סופר "הארץ" לענייני תעופה

מחאות ואיומים מצד נוסעים חר־דיים הביאו לקטיעת הקרנתו של סרט הקולנוע, שהוקרן בטיסת "אל על" מפאריס לתל־אביב ביום חמישי שעבר.

מחאות החרדים החלו בעת שעל המסך הוקרן קטע בו נראה זוג במיטה — כאשר כתפה של האישה חשופה. הנוסעים החרדים פרצו בצעקות, ואחד מהם קרא לעבר דיילת אל־על, כי הוא ידאג, שהחרדים "לא יעשו יותר עסקים עם "אל־על", אם לא תופסק מיד הקרנת הסרט. אחד הכלכלים במ־טוס כיבה את המקרנה — אך אז החלו נוסעים אחרים למחות ולדרוש את המשך הקרנת הסרט. לאחר ויכוח וצעקות החליט הכלכל הראשי לחדש את ההקרנה למרות מחאות החרדים.

מיהו מניאק

מאת תמר קרית

בתי־המשפט נזקקו בעבר לפי־רוש הכינוי "מניאק". בדצמבר 82 הואשם אדם, שכינה פקח עי־רוני "מניאק" בהעלבת עובד־ציבור. סניגורו טען, כי לכינוי יש פירושים רבים, ואחת המשמעויות היא "אדם בעל דימיון". השופט קבע, כי העם נוהג להשתמש בכי־נוי במשמעות שיגעון ושיבוש הדעת. בערעור נקבע עוד, כי "לא יתכן שמלה כזו, מניאק, נאמרת לעובד ציבור בהקשר לא מעליב".

במילון לעברית מדוברת של נתיבה בן יהודה ודן בן אמוץ, במהדורה משנת 82, "1. אחוז תאוות מין, בעל תאוות מיניות מגו־בהות מן המקובל. ("זה כל מה שיש לו בראש, למניאק הזה"). 2. הומוסקסואל פסיבי. 3. פיקח מאוד. ערמומי ("המניאק הזה הוציא טוב־מאוד בבחינה בלי ללמוד"). נתיבה בן יהודה מרגישה (1985), כי המלה עשויה להתפרש גם כקללה (כמו ממזר, ערס) וגם כמחמאה (פיקח ביותר, שנון).

חברים על מודעי

מאת תמר קרית

2.2.79 — ראש הליברלים ושר האוצר דאז, שמחה ארליך ז"ל: "ההתבטאויות של מודעי הן עניין לפסיכיאטר".

23.5.84 — השר גדעון פת כאשר נדונה השאלה מי יציב את רשימת הליכוד לוועדת הבחירות המרכזית: "הוא סובל מפאראנויה".

סוף יוני '85 — השר גדעון פת בכנס המפלגה הליברלית: "מודעי הוא תמנון בעל 12 רגליים, הוא סקרן פתולוגי, רודן, פראנואיד, מופרע ומוכה־שיגעון". באותה הזדמנות השר שריר: "כשארליך אמר שמודעי זקוק לפסיכיאטר, הוא צדק".

רקע / ראובן פדהצור

קהילית המודיעין הישראלית

מקובל לכלול בקהילית המו־דיעין הישראלית חמישה גופים שונים אשר להם ניתן פירסום: המוסד, שירות הביטחון הכללי, אגף המודיעין בצה"ל, המחלקה לתפקידים מיוחדים במטה הארצי של המשטרה והמרכז למחקר ול־תיכנון אסטרטגי במשרד החוץ.

הגוף האחראי לפעילות המבצ־עית החשאית מחוץ לגבולות ישראל הוא "מוסד למודיעין ותפ־קידים מיוחדים". גוף זה הוקם ב־1951 וירש את תפקידיה של המחלקה המדינית, שהיתה חלק ממשרד החוץ. ראש המוסד כפוף במישרין לראש הממשלה. הוא משמש גם כיו"ר ועדת ראשי השירותים. שמו של ראש המוסד אינו מותר לפירסום בתקופת כהונתו.

המוסד עוסק באיסוף ידיעות על נושאים מדיניים, צבאיים וביטחוניים ובביצוע מבצעים מיוחדים. המוסד אחראי לקשר עם קהילות מודיעיניות זרות והקשר עם גורמים שאין לישראל יחסים דיפלומאטיים איתם. בעקבות המלצות ועדת אגרנט, עוסק המוסד גם במחקר ובהערכת מודיעין על יסוד החומר שהוא אוסף.

גוף נוסף הכפוף לראש הממש־לה הוא "שירות הביטחון הכללי", הידוע בכינויו השב. גוף זה אחראי למודיעין המסכל במדינה. בין תפקידיו מניעת ריגול זר, חתרנות פנימית או חיצונית ופעו־לות חשאיות אלימות. השב. עוסק גם באיסוף מודיעין המסייע למל־חמה באירגוני המחבלים. כמו כן הוא אחראי לאבטחת מוסדות ואישים ישראליים בארץ ובחו"ל. השב. הוקם בתחילת 1948, ובמארס 1963 הוא הוכפף ישירות לראש הממשלה. גם שמו של הממונה על השב. אינו מותר לפרסום כל עוד הוא מכהן בתפקיד.

"אגף המודיעין בצה"ל" (אמ"ן) כפוף לרמטכ"ל ולשר הביטחון, והוא אחראי בין השאר על הערכת המודיעין הלאומית. אמ"ן עוסק גם בהכוונתן והפעלתן של סוכ־נויות איסוף, ויש לו אחריות מטה לניספחויות צה"ל בחו"ל ולקישור עם ניספחים צבאיים של מדינות זרות.

לכל הגופים שצויינו אין סמכויות אכיפה וסמכויות מעצר, כשם שיש לסוכנות הפדרלית בארה"ב. לפיכך, כאשר מתעורר הצורך באכיפת החוק, עובר הטי־פול ל"מחלקה לתפקידים מיוח־דים" במשטרת ישראל. גוף זה כפוף ישירות לשר המשטרה.

המחלקה לתפקידים מיוחדים מחולקת לארבעה מדורים: מו־דיעין, מיעוטים, כללי וביטחון. המדור הכללי מקיים את הקשר עם הנציגויות הזרות במדינה.

בעקבות המלצות ועדת אגרנט שלאחר מלחמת יום הכיפורים, הוקמה במשרד החוץ יחידה הנקראת "המרכז למחקר ולתיכנון אסטרטגי". גוף זה כפוף ישירות לשר החוץ, ותפקידו הוא מחקר והערכה בנושא מודיעין. בתקופה האחרונה נחלש גוף זה ורוקן מתוכנו במידה רבה.

מנכ"ל האוצר: צריך לקצץ בהוצאות, לא להעלות מסים

בישיבת הממשלה על התקציב רמז פרס כי יתנגד לקיצוץ 600 מיליון ד' ויסתפק במחצית ★ אמר שיתנגד לקיצוץ בתקציב הרווחה

מאת שלמה מעוז סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מנכ"ל האוצר, ד"ר עמנואל שרון, הזהיר אמש כי הכבדת עול המסים במקום הקיצוץ בתקציב המוצע יפגע בסיכויי הצמיחה של המשק. בשיחה ל"הארץ" אמר כי הוא מאוד לא מרוצה מההתבטאויות המכוונות להכביד על המיסוי בעוד שישראל עומדת כבר היום בשעור הגבוה ביותר ביחס בין המסים לתל"ג. שעור המס, הוא סיבה גבוהה לחוסר הצמיחה במשק, מכאן שיש לקצץ בהוצאות ולא להעלות מסים.

הממשלה קיימה אתמול דיון ראשון בתקציב המדינה לשנת 1986, בלא השתתפותו של מגיש הצעת התקציב בסכום של 21.2 מיליארד דולר — שר האוצר, יצחק מודעי.

מדברי ראש הממשלה שמעון פרס היה אפשר אתמול להבין כי הוא מתנגד לקיצוץ של 600 מיליון דולר בתקציב המדינה. הוא יסתפק בקיצוץ של כ־300 מיליון דולר. פרס גילה אתמול התעניינות בהמשך גביית מס יסף על עצמאים וחברות שהכניס השנה 100 מיליון דולר. אם תיגבה מחצית מס היסף כפי שהובר אתמול בממשלה תוכל הממשלה לגייס באמ־צעות המס כ־50 מיליון דולר.

שר התיקשורת אמנון רובינשטיין התנגד בתוקף למס היסף ואמר כי ממילא המס על עצמאיים — כבד. המס הוטל השנה בשל אינפלציה גבוהה, אך היא ירדה, ובשל המחשבה כי העצמאיים אינם משלמים חלקם במס. הנחה שאינה נכונה לדעת רובינשטיין על פי נתוני מינהל הכנ־סות המדינה.

פקידי האוצר, המנכ"ל ד"ר עמנואל שרון והממונה על התקציבים אהרון פוגל, וכן פרופ' מיכאל ברונו, הציגו לפני חברי הממשלה 2 חלופות לקיצוץ של 600 מיליון דולר: האחת על פי דעת האוצר על בסיס הצרכים, האחרת בשעור קבוע ברוב המשרדים בשעור כ־5 אחוזים.

חילופי דברים פרס־קצב

בישיבת הממשלה התעורר דין ודברים בין ראש הממשלה לשר קצב, בשעה שהממונה על התקציבים באוצר הציע חלופה א' וב' לתקציב כאשר בחלופה ב' גדל הקיצוץ ברווחה ופוחת בחינוך ובריאות.

זה שבועות, אמר השר קצב לראש הממשלה, אני קורא על התנגדותך לקיצוץ בבריאות והחינוך אבל איני שומע על הגנה על הרווחה.

ראש הממשלה: על משרדך לא הוטל נטל כפי שהוטל על חינוך ובריאות.

השר קצב: ההיפך הוא הנכון. הקיצוץ המוצע במשרדי גבוה יותר מאשר בחינוך ובבריאות. ראש הממש־לה אינו נותן אותו יחס לשלושת המשרדים החברתיים.

לסיכום, אמר ראש הממשלה כי הוא מתנגד לקיצוץ בתקציבי הרווחה. הוחלט לכנס עוד ישיבה ביום ד'.

אמש בתיאטרון / מיכאל הנדלזלץ

תיאטרון הממלא את יעודו

תיאטרון הספרייה ברמת גן מעלה את "לחן הורשאי" מאת ליאוניד זורין. נוסח עברי: שמעון לוי וניצה מיכאלס. בימוי: ניצה מיכאלס. עיצוב: אלכסנדר רוזנמן. משתתפים: עמליה ליזרוביץ וחנן שפטריך.

תיאטרון הספרייה ברמת גן הוקם כדי לאפשר לשחקנים, בעיקר בוגרי בית הספר למשחק בית צבי להופיע במסגרת מקצועית. בהצגה זו הוא ממלא היטב את המשימה כשהוא מציג שני שחקנים צעירים המגישים משחק בעל בגרות ועומק בלתי מצויים.

מחזהו של ליאוניד זורין על אהבה בלתי מתממשת בין יינן רוסי לנערה פולניה הוא בלתי חשוב, וגם הבימוי או העיצוב אינם מצליחים ליצור בו את האווירה הנחוצה כדי שמלודרמה קטנה ואירונית זו תהיה אמינה. זה המקום בו משחקם של עמליה ליזרוביץ וחנן שפטריך הופך את הערב לחויה. לא בדיוקי רינגר של וירטואוזיות או אנרגיה, אלא ברגישות ובגרות הגורמים לצופה לכאוב עם הדמויות את המצוקה הקטנה והכל כך אנושית שלהם. אם פלוני שכמותי מסוגל לסלוח לעיתונות הגזי מילים בפולנית, משמע שלשני שחקנים צעירים אלה יש הרבה מאד יכולת. ואני מקווה לראות אותם שוב על הבמה במהרה.

שולץ: בריה"מ צריכה לפחות לחדש היחסים עם ישראל

כדי להשיג כרטיס כניסה למזה"ת

מאת צבי בראל שליח "הארץ" בארה"ב

שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ אמר אמש כי אם רוצה ברית־המועצות להשיג "כרטיס כניסה" לשיתופה בתהליך השלום במזרח־התיכון היא חייבת "לכל הפחות" לכונן יחסים דיפלומטיים עם ישראל. בראיון ברשת אי־בי־סי אמר שר החוץ האמריקאי כי הסובייטים חייבים גם לשנות את יחסם אל היהודים בארצם "לפתוח לבחון את בעיית אלו שרוצים להגר מברית המועצות".

הוא אישר כי לנשיא רייגן היתה שיחה ממושכת עם גורבצ'וב על זכויות האדם, והנשיא סבר כי הדרך הטובה ביותר להשיג תוצאות היא להפגין שהוא מודאג מן המצב בתחום זכויות האדם בברית המועצות.

הסתיים תרגיל הגיוס הפומבי

מאת סופרו הצבאי של "הארץ"

תרגיל הגיוס הפומבי של צה"ל החל אתמול בשעות אחה"צ. תרגיל זה הוא חלק מסידרת תרגילי גיוס פומבי שעורך צה"ל מעת לעת במגמה לשפר את תהליך הגיוס.

לאחר תהליך רישום ותידרוך הקליטה ביחידה, שוחררו המגוייסים לבתיהם. התרגיל הסתיים לפנות בוקר.

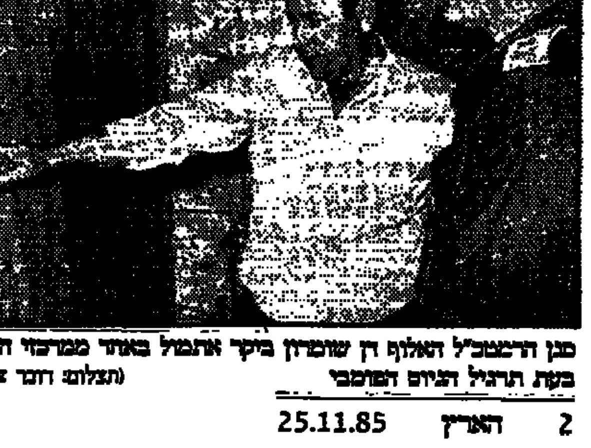

מ"מ הרמטכ"ל האלוף דן שומרון ביקר אתמול באחד ממרכזי הגיוס בעת תרגיל הגיוס הפומבי (תצלום: דובר צה"ל)

נשק שנועד לאיי־אר־אי נמצא במטוס המשמש את סוסי קדאפי

רובים, משקפות אקדח ותחמושת נתפסו בנמל התעופה בדבלין

מאת שאול צזקא סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). רובי צלפים, משקפות לראייה לילית, אקדח ותחמושת רבה נתגלו בנמל התעופה של דבלין במטוס מטען "בואינג 707" הנחכר בדרך־כלל בידי ממשלת לוב. המשטרה האירית סבורה כי מדובר בניסיון נוסף של מועמר קדאפי לספק נשק למחתרת ה"איי.אר.איי".

בחקירתם הראשונית גילו הב־לשים כי המטוס רשום בגאנה, שייך לחברה אוסטרית ושהה לאחרונה בניקאראגואה. אולם כעבור שני ימי חקירה נמצא שה"בואינג" שהה באחרונה בטרי־פולי ובאמצעותו מעביר קדאפי את סוסי המירוץ שלו, שעליהם הוא נוהג לבזבז כסף רב.

מס הכנסה דורש מקרנות הפנסיה לקבל פירוט חשבונות גימלאים לצורך הטלת מס על קצבות

אף שוועדת הכספים סירבה לאשר ניכוי באמצעות הקרנות ● ראשי הקרנות סירבו למסור מידע

מאת יהודה שרוני סופר "הארץ" לענייני כלכלה

נציבות מס הכנסה פנתה בימים האחרונים אל קרנות הפנסיה ודרשה מהם להעביר את פירוט ההשתכרות של הגימלאים לצורך חישוב המס על קצבות הזיקנה.

ראשי קרנות הפנסיה דחו בצורה נחרצת את הדרישה, כי ניכוי המס על קצבאות הזיקנה מהגמלאים יבוצע באמצעותם וסירבו למסור כל מידע. תמיכה בעמדה זו של הקרנות הובעה גם בוועדת הכספים של הכנסת, שסרבה לאשר את בקשת האוצר, שני־כוי המס יתבצע באמצעות קרנות הפנסיה.

לפי שעה קרנות הפנסיה לא העבירו את סכומי הניכוי עבור החו־דשים יולי־ספטמבר, בהם היו מחוי־בים על פי תקנות שעת חירום, מכיוון שמספר גימלאים הגישו ערעור לבית המשפט בנידון. גורמים בענף הבטחון הסוציאלי מעריכים, כי הפניית שלטונות המס לקרנות הפנסיה לקבלת הנתונים נעשתה על־מנת להעבירם לביטוח הלאומי, על־מנת שזה יאחד את ההכנ־סות מקצבאות זיקנה ודמי הגמלים המקבלים מקרנות הפנסיה ויבצע בעצמו את ניכוי המס.

למרות שההחלטה על ניכוי המס על קצבאות זיקנה התקבלה לפני כמה חודשים, לא הועבר עדיין לשלטונות המס ולו גם שקל אחד מהגורמים הנוגעים בדבר.

הארץ
מוסף מיוחד
תערוכת ייצוא 85
לשרותי ייצוא ושיווק
בחסות מכון הייצוא

יופיע ב־2 בדצמבר 1985
מפרסמים המעוניינים להבטיח את השתתפותם במוסף, מתבקשים לפנות עד יום ג' 26.11.85 אל מחלקת המודעות של "הארץ" טל. 03-824261 או אל משרדי הפרסום.

מאבק מינויים במועצת המנהלים של חברת הפחם

בנושא אידש מושבים השמורים לנציגי חברת החשמל ★ טרם התגבש רוב למועמדו של שחל — מנחם סבידור

מאת אלי אלעד
סופר "הארץ"

מאבק־מינויים סביב אידש מושבים השמורים לנציגי חברת החשמל במועצת המנהלים של חברת הפחם, מתנהל באחרונה. הרקע למאבק קשור בכל הנראה בכוונתו של שר האנרגיה משה שחל למנות את יו"ר הכנסת לשעבר מנחם סבידור ליו"ר מועצת המנהלים של חברת הפחם. כוונה זו טרם התממשה בהעדר רוב.

חברת החשמל מחזיקה ב־26% ממניות חברת הפחם ושמורים לה מתוקף כך ארבעה מקומות במועצת המנהלים של חברת הפחם. עד לאחרונה, כיהנו מטעמה עקיבא תרמור (שהוא חבר מועצת המנהלים של חברת החשמל ומזוהה עם הליכוד) ועמו שלושה נציגי החברה: המהנדס הראשי (שפרש לגימלאות) יוסף לבהר, מנהל האגף המסחרי (גם הוא בגימלאות) לשעבר יעקב סראוב והחשב הכללי יהודה מילוא.

בכל הידוע, הודיעה רשות החברות הממשלתיות — הקשורה באוצר — ערב כינוסה של ישיבת מועצת המנהלים של חברת הפחם שאמורה היתה לדון במינוי סבידור, על פקיעת מינויו של לבהר, בעוד מילוא (שמונה למנכ"ל תה"ל) הודיע על התפטרותו.

מאבק גלוי וסמוי

סביב אידש שני מקומות אלו מתנהל עתה מאבק גלוי וסמוי, כאשר במועצת המנהלים של חברת החשמל (שרוב חבריה מונו לתפקיד על ידי השר יצחק מודעי, בעת שכיהן כשר האנרגיה, ומזוהים עם הליכוד) מוצע למנות חבר נוסף מטעמה. למקום השני מיועד להתמנות המהנדס הראשי של חברת החשמל משה כץ.

יצויין, כי יבצר התימנתו של שר האנרגיה (שחברת הפחם היא באחריות משרדו) נדרשת גם התימנתו של שר האוצר, לכל מינוי חדש במועצת המנהלים של חברת הפחם.

בתשובה לשאלות אמר שר האנרגיה משה שחל: רשות החברות הממשלתיות אינה רשאית להחליט עבור חברת החשמל, מי יהיה או לא יהיה מטעמה חבר במועצת המנהלים של חברת הפחם. אני עומד לדרוש מרשות החברות הסבר על ביטול מינויו של יוסף לבהר ואם ההסבר שאקבל לא ישביע את רצוני, אדרוש זימון בית־דין משמעתי. אמר השר שחל.

עמית: איצטדיון רמת־גן הפך למקור לגריפת רווחים

"אם לא יקוים בשבת הקרוב רק משחק אחד ואף הוא לאחר צאת השבת לא יהיה מנוס מסגירת האיצטדיון לחלוטין"

מאת א.קרן
סופר "הארץ"

מחאה על שהאיצטדיון ברמת־גן הפך מקור לעשיית כסף לקבוצות הכדורגל, הביע אתמול ראש עיריית רמת־גן, אורי עמית, בפגישה עם ראשי ענף הכדורגל. בפגישה השתתפו יו"ר הוועד האולימפי ויו"ר הפועל, יצחק אופק, סגנו ויו"ר מכבי יצחק כספי, יו"ר ההתאחדות לכדורגל, שאול סהרי וסגנו עוזיקם מילצין, מנכ"ל הוועד האולימפי אורי אופק ונציגי עיריית רמת־גן.

אורי עמית אמר בפגישה, כי כיום לא מדובר עוד בנושא הספורט, אלא בגריפת רווחים משימוש באיצטדיון כאשר מספר קטן של משחקים בשבת, מסכן את כל עתידו של האיצטדיון. [illegible] בשבת מלפני שבוע ואת המשחקים האמורים להתקיים בשבת הקרובה, כאשר עריכת המשחקים בשבת גורמת מיטרד לתושבי רמת־גן שהרשות המקומית שלהם השקיעה כמיליון דולר בשיפוץ האיצטדיון. הוא הוסיף, כי אם לא יקויים בשבת הקרובה רק משחק אחד ואף הוא לאחר צאת השבת, לא יהיה מנוס מסגירת האיצטדיון לחלוטין. אורי עמית אמר, כי רמת־גן הפכה עיר מקלט לקבוצות הכדורגל לצורך איסוף תקציביהן, חורף ההכנה למבצן הכספי אמר שהדבר ייעשה על חשבון תושבי עירו.

נירה בן־חור ואורי אילן
בן נולד לנו
את לגיל ורן

נכד: לאסתר וליאון ספיר
לחוה אילן וגרשון ז"ל
למינה ומאיר בן־חור
ונין: לאולגה קורנבוים

רמת פולג 20.11.85

ההסתדרות הציונית העולמית
המחלקה להסברה

הפגישה לסיכום שנה למערכה כנגד האנטי ציונות

שעמדה להתקיים היום יום ב' כ"ב כסלו 25.11.85 בשעה 15.00
באולם וייצמן בבנין הסוכנות היהודית בירושלים

נדחתה מסיבות בלתי צפויות מראש
על המועד החדש תבוא הודעה

אוניברסיטת תל־אביב
המרכז למחקרים אסטרטגיים ע"ש יפה
אוניברסיטת תל אביב

מזמין את הציבור לסימפוזיון
על
יחסי מצרים—ישראל
לרגל
מלאת שמונה שנים לביקורו של הנשיא סאדאת בירושלים

ירצו:
* מר עבד אל־האדי קנדיל, שר הנפט המצרי – היבט מצרי
* ד"ר דוד קמחי, מנכ"ל משרד החוץ – היבט ישראלי
* פרופ' שמעון שמיר, אוניברסיטת תל אביב – היבט ישראלי מקהיר

הסימפוזיון יתקיים ביום רביעי ה־27.11.85, שעה 17.00 באוניברסיטת תל אביב, בנין סורזבסקי, אולם כט המשפט

הכניסה חופשית — כניסה משער 4
הנחיה תוכל לקבוצות — הסימפוזיון ינוהל בשפה האנגלית

בסקר "פרויקט הגדה והרצועה" בראשות מירון בנבנישתי

הגידול באוכלוסיה היהודית בגדה הצטמצם בשנת '85

נוספו 9165 נפש לעומת 15000 שנה קודם לכן ★ הסקר קובע כי ההאטה המשמעותית בקצב האיכלוס לא נגרמה עקב הצהרות הממשלה על שינוי משמעותי במדיניות ההתנחלות בשטחים ואין לשנות את התחזית על־פיה יגיע מספר תושבי הגדה היהודיים בסוף העשור למאה־אלף

מאת סופר "הארץ" בשטחים

תוספת האוכלוסיה היהודית בשנת 1985 בגדה־המערבית הגיעה ל־9165 נפש, (שיעור גידול שנתי של 21.5 אחוזים) — זהו שיעור גידול נמוך עד כדי פחות ממחצית משיעור הגידול השנתי של אוכלוסיה זו בשנים 84־1982 שהגיע לכ־50 אחוזים. — כך פורסם אתמול בסקר אוכלוסיה, תעסוקה ומימון ציבורי בגדה־המערבית, מטעם "פרוייקט הגדה והרצועה" בראשותו של מירון בנבנישתי.

בהתאם לסקר, התגוררו באוקטובר 1985 בכל הגדה־המערבית כ־52,000 יהודים שהם כ־11,400 משפחות. בשנת 1984 התגוררו באיזור כ־42,500 יהודים. בשנת 1984 גדלה האוכלוסיה היהודית בגדה־המערבית בכ־15 אלף איש (גידול בכ־65 אחוזים מהגידול בשנה זו).

ההאטה המשמעותית בקצב האיכלוס לא נגרמה, בהתאם לסקר בשל הצהרות הממשלה, עקב "שינוי משמעותי במדיניות ההתנחלות בשטחים". הפסקה שחלה בהקמת התנחלויות חדשות, אינה משפיעה על קצב הבניה והאיכלוס במרכזים העירוניים הגדולים הוותיקים והקיימים בשטחים. תהליך ההתנחלות, נאמר להלן, נמשך בקצב של 2000—1500 משפחות בשנה במרכזים אלה.

הרקע — כלכלי

האטת ההתנחלות נובעת מן המצב הכלכלי ומשפעת מקיצוצי התקציבים הציבוריים, נאמר להלן. עם זאת, נתונים על מכירת יחידות דיור בשטחים מראים שהביקוש לדירות באזורים הקרובים למרכזים מטרופוליניים (אריאל, קרני־שומרון, אל־פי־מנשה וגבעת־זאב), ממשיך להיות ער, אף כי פחות בהשוואה ל־1982/3.

להלן נאמר בסקר, כי מלאי הדירות בשלבי בניה שונים באיזור הגיע באמצע 1985 ל־4583 והוא מאפשר המשך קצב איכלוס דומה לזה שהושג השנה. "אין איפוא לשנות את התחזית שלפיה יגיע מספר תושבי הגדה המערבית היהודיים בסוף העשור למאה אלף" כותב מירון בנבנישתי.

עוד נאמר בסקר, כי בשנת 1985 גרו שלושה רבעים מתושבי הגדה היהודיים באיזורים המטרופוליטניים של ירושלים ותל־אביב (20—15 ק"מ רדיוס מסביב לירושלים ו־40—30 דקות נסיעה מגוש דן), והיתר באזורים מרוחקים יותר. נתון זה מצביע, לדברי בנבנישתי על ריכוז גדל והולך באזורים הקרובים לקו הירוק, מגמה שהסתמנה החל מ־1981.

בעוד שבישובי הבקעה (וכן בחלק מישובי גוש עציון), נאמר להלן, השקיעו כספי ההתיישבות ביצירת תשתית כלכלית (חקלאות ותעשיה), הוצאו תקציבי ההסתדרות הציונית בישובים קהילתיים לצרכים שהם במודע בלתי יצרניים ונועדו אך ורק למטרת ההתנחלות עצמה. עד 1985 פותחו בישובים הקהילתיים הענפים הבלתי יצרניים האלה: מסעים בשטח של 511 דונם ו־64 מפעלי תעשיה ועידה המעסיקים 378 עובדים בשטח של 12,600 מ"ר.

29% מראשי המשפחות בישובים הקהילתיים מגדירים את משלח־ידם כ"מנהלים" (אחוז המנהלים באוכלוסיה היהודית כולה הוא 5.4%). בישובים קהילתיים המאוגדים בתנועת "אמנה" מתגוררות כ־2,100 משפחות (כ־10,000 נפש). הם נחשבים לגרעין העיקרי של המתישבים בעלי המוטיבציה האידאולוגית. ראוי לציין, נאמר להלן בסקר, כי ב־1985 היו מתנחלים אלה (ביחד עם קריית־ארבע וכמה ישובים וחצי עירוניים אחרים), פחות משליש המתישבים היהודיים בגדה, וחלקם היחסי הולך וקטן.

המשאבים התקציביים, המאפשרים למתנחלים ריכוז כוח פוליטי וכלכלי, נאמר להלן, אינם מוגבלים רק להסתדרות הציונית. הם מורכבים אליהם ישירות מתקציבי ממשלת. השוואת רמת השירותים בישובים יהודים וערבים סמוכים בגדה מצביעה על פער עמוק מאד. סה"כ ההוצאה העירונית לנפש בקריית־ארבע — 260 דולר לעומת חברון — 54 דולר, במועצה האיזורית שומרון — 560 דולר לעומת נפת ג'נין — 12 דולר דולר.

בנבנישתי אמר אתמול כי בישובים הקהילתיים, אלפים משפחות מוחזקות כמעט באופן מוחלט על ידי הציבור. אם הממשלה תפסיק לממן אותן הן לא יהיו חי הנושא את עצמם וכשבעים ישובים בגדה לא יוכלו להמשיך ולהתקיים.

ב־120 קולות חברי הוועד הפועל נבחר קיסר למזכ"ל

הליכוד והדר"ש התנגדו ★ קיסר: לא יכול להיות שבמדינת ישראל יהיו יחסנים שיידהנו משירותי בריאות מועדפים ★ "אם שמעון פרס יעמוד כמיכשול בדרך להצלתה של אתא אתפטר מתפקידי"

ישראל קיסר ואשתו מול בטקס בחירתו. (צילום: ישראל סאן)

מאת יהודית וינקלר
סופרת "הארץ"

ישראל קיסר נבחר אתמול ב־120 קולות חברי הוועד הפועל של ההסתדרות, המערך ור"צ, למזכ"ל ההסתדרות. ההפתעה בהצבעה היתה, כאשר סיעת הליכוד והמפלגה הליברלית הצביעה נגדו, בעוד הליברלים נמנעו.

ח"כ צבי רנר מהמפלגה הליברלית אמר ל"הארץ" כי ההחלטה להצביע בצורה שונה מחבריהם לסיעת הליכוד מתנועת החירות נובעת מכך שכאפשר מסורתי הליברלים אינם מצביעים נגד מזכ"ל הנבחר ברוב גדול בוועד הפועל. מה עוד שלטענתו סיעת הליכוד בהסתדרות אינה מקיימת דיונים כפי שצריך היה להיות ואין תיאום בין חירות לבין הליברלים במסגרת. [illegible] להתנגדות של חירות הצטרפו גם חברי סיעת התחיה.

דובר הליכוד [illegible] תבע בדברי הנמקתו להצבעת חירות נגד בחירתו של קיסר, לשתף את הליכוד במוסדות המבצעים של ההסתדרות; עם זאת הוא חזר על התזה הבסיסית של חירות, הדוגלת בהפרדה בין חברת העובדים לבין האיגוד המקצועי. על כך השיב קיסר, כי זוהי מחלוקת מהותית. באשר לכלליותה של ההסתדרות, וכל עוד אין הסכמה בנקודה זאת, אין מקום לשתף את הליכוד בהנהגה הנבחרת. אף כי הבטיח לשתפם בנושאים ספציפיים הנוגעים לאיגוד המקצועי, לנושאי תעסוקה ולאבטלה.

מהתמיכה בעיסקות החבילה ובתוכנית הכלכלית המבוססות נגד ציבור העובדים.

מזכ"ל ההסתדרות יצא בתוקף נגד "שיכבת החוסנים במדינה המבינת משירותי בריאות מועדפים שעה שהם תובעים משכבים קשיי יום לשלם עבור שירותי הבריאות: לא יכול להיות שבמדינת ישראל יהיו לנו יחסנים והם שקובעים את המדיניות החדשים להכתיב לאחרים שהם ישלמו".

באותו עניין אמר, כי הוא מתנגד לשיטת שכר שונה לחברי הכנסת, האמר שאסור שיהיו יוצאי דופן מבחינת דרכי השכר או ההטבות, מפני שהם המחליטים מה קורה בארץ ועל כן הם צריכים להיות לפחות כמו עם ישראל ולא נבדלים ממנו.

קיסר האשים את מודעי בהכשלת כל המאמצים להציל את מפעל אתא במכון. הוא אמר, כי אם ראש הממשלה שמעון פרס יעמוד כמיכשול בדרך להצלתה של אתא אזי הוא, קיסר, יתפטר מתפקידו.

סיעת רצ תמכה בבחירתו של קיסר — בעיקר כדי לתת לו אשראי — לדברי אחד מחבריה. תוך כדי כך מתה ביקורת על כך, שהיא אינה להוסת דייה על דברים החשובים באמת לציבור העובדים.

תמר גוז'נסקי נחדש נימקה את התנגדות לבחירתו של קיסר, בכך שבהנהגת ההסתדרות לא חזרה בה

היום ההצבעה על תקנות גביית המס מקיצבאות זיקנה ושאירים

מאת יהושע מאירי
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

היום יועלו שוב להצבעה בוועדת הכספים של הכנסת, התקנות שלפיהן יש לגבות מס מקיצבאות זיקנה ושאירים. אם לא יאושרו התקנות היום, לא תהיה אפשרות לגבות המס מס, בסכום כולל של כשלושה מיליון דולר.

ביום חמישי האחרון מנעו נציגי המערך בוועדת הכספים, את ההצבעה על הנושא הזאת, עקב מחלוקת שהיתה ביניהם לבין נציגי הליכוד, באשר לדרך גביית המס. נציגי המערך גורסים, שיש לגבות מס זה באמצעות הביטוח הלאומי, ואילו שר האוצר ונציגי הליכוד טוענים, כי הביטוח הלאומי אינו ערוך לכך.

על־פי חוק ההסדרים במשק לשנת תרום, יש לגבות מס מקיצבאות היקנה והשאירים ועל שר האוצר לקבוע כיצד לעשות זאת. כאמור, חלק מחברי הוועדה לא קיבלו את הצעת מודעי ובגין מחלוקת זו חל עיכוב באישור התקנות.

ח"כ יצחק ארצי (מערך ל"ס) פנה אתמול לשר האוצר ודרש ממנו להחזיר לקשישים את כספי התשלומים ששילמו בעבור מלווה שלום הגליל. "מאחר ויתר המלוות מוחזרות לקשישים וכיום מוטל עליהם עומס כלכלי", כדבריו.

נשיא המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ:

שלטונות בריה"מ החמירו יחסם כלפי היהודים בחודשים האחרונים

מאת גדעון אלון
סופר "הארץ"

נשיא המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ אברהם הרמן אמר אתמול כי בחודשים האחרונים חלה החמרה ביחסם של השלטונות הסובייטים כלפי היהודים. לדבריו לפי שעה אין שום בסיס להערכות שבעקבות פגישת הפסגה בין רייגן וגורבצ'וב בז'נבה מתכוננת בריה"מ לפתוח את שערי היציאה ליהודים.

הרמן שוחר מישיבת הוועדה של הוועידה העולמית למען יהודי בריה"מ בז'נבה, ציין כי התגירה ותהליך איחוד המשפחות נמצאים בנקודת שפל. רבבות יהודים סרבנים שביקשו לצאת מבריה"מ נתקלו בסירוב והם חיים בתנאי לחץ תמידיים. לא ניתנת ליהודים הזכות הבסיסית ללמוד את תרבותם, מסורתם והשפה העברית. עשרות מיהודי בריה"מ אסורים ונמצאים בגלות ועדיין בולטת גימה אנטישמית בעיתונות, בספרות ובכלי התקשורת הסובייטים.

הרמן ציין כי הוא מייחס חשיבות רבה לכך שבפגישת הפסגה בז'נבה נדונה מצוקתם של יהודי בריה"מ, וכי הנשיא רייגן דיווח לקונגרס כי מצבם ממשלת ארה"ב תטפל בנושא זה במגעים עם הרוסים באמצעים דיפלומטיים. עם זאת הדגיש כי ימשך המאבק הציבורי בארץ ובחו"ל לפתיחת השערים.

התאחדות האיכרים בעקבות החלטת נחמקין

"אף חקלאי לא יקבל פרוטה אם לא ישתפו אותנו בסיוע"

מאת אברים צדר
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

התאחדות האיכרים תמנע את חלוקת הסיוע לחקלאים, עליו החליט על־ידי הממשלה, אם האיכרים הפרטיים לא ישתתפו באותה חלוקה, לצד המושבים והקיבוצים. כך אמר אתמול ל"הארץ", מנכ"ל התאחדות האיכרים שלמה ריימון. על מתן הסיוע שיינן בשא בהופעת הזבות החקלאים בסכום של 90 מיליון דולר החלט על ידי הממשלה עוד בחודש הקודם, לאחר מגופת הסקטור החקלאי.

דברי מנכ"ל התאחדות האיכרים באמנה, על רקע מסמך שנשלח באחרונה, על פיו שר החקלאות אריק נחמקין קבע, כי הכספים יחולקו שווה בשווה בין המושבים והקיבוצים בלבד, ללא שיתופם של האיכרים הפרטיים. המנכ"ל שוחח אתמול בעניין זה, עם שר האוצר יצחק מודעי ועידכן אותו בנושא.

יצויין, כי המנכ"ל הוא איש סיעתו של מודעי במפלגה הליברלית. חוגים במפלגה אמרו אתמול, כי אם נכונה הידיעה על החלטת שר החקלאות, לחלק את הכספים רק למושבים ולקיבוצים, התאחדות האיכרים תימנע את החלוקה. "אף חקלאי בבריכה לא יקבל פרוטה...".

אותם חוגים אמרו עוד כי אין ספק כי בידי התאחדות האיכרים היכולת למנוע כל חלוקת סיוע להקלאים אם רק יוצגו בכך.

הליכוד זועם על פניית פרס לבנק הפועלים בנושא קופ"ח

מאת יהושע מאירי
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חברי כנסת מהליכוד זועמים על פנייתו של ראש הממשלה לבנק הפועלים, כדי שיגדיל את האשראי לקופת־חולים. ח"כ עוזי לנדאו אמר "זוהי ערות נוספת להתערבות שרים בממשלה, כדי לסייע למגזרים הקרובים למערך, להתגבר, באמצעות תקציב המדינה, על קשיי מימון".

פירסום "הארץ" מאתמול, בדבר פנייתו של ראש הממשלה לבנק הפועלים, עורר זעם בקרב חברי כנסת מהליכוד. לטענתם, מבצל המערך את תקציב המדינה, כדי לעזור למוסדות מפלגתיים. ח"כ לנדאו הגיש אתמול, באותו נושא, הצעה דחופה לסדר היום. לנדאו טוען, כי פנייתו של ראש הממשלה לבנק הפועלים, מהווה מתן ערבות סמויה של האוצר, לבנק, בעבור ההלוואה. בהצעתו לסדר כותב לנדאו: "אין להניח שלאחר המלצת ראש הממשלה, לא תמצא המדינה דרך להעמיד כספים לרשות קופת־חולים, אם זו לא תעמוד בהתחייבויותיה לבנק".

הצעה דחופה לסדר היום על אי סדרים בניהול מועצת מרכז הגליל

4 חברי המועצה שובתים רעב

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ"

ח"כ דידן עסשי (שינוי) הגיש אתמול בכנסת הצעה דחופה לסדר היום בנושא אי סדרים בניהול מועצת מרכז הגליל.

ארבעה חברי מועצת מרכז הגליל שובתים רעב זה היום החמישי מול משרדו של ישראל קניג, הממונה על מחוז הצפון, בשל אי בדיקת טענותיהם בדבר אי סדרים במועצה.

קניג אמר, כי לא יתכן שחברי אופוזיציה, המתנגדים לאי סדרים במועצתם, ישתמשו בנשק שביתת הרעב במקום לנקוט בהליכים המקובלים.

אסותא

נולדו ל:
ענת וחיים נפתא — בן
עליזה ומשה כהן — בן
שרה וישראל מילר — בן
חוה ויוסף חכמי — בת
[illegible] — בת
טסלה ויצחק יוסף — בת

ערכה את העמוד: אורית גלילי

7 שנים למותה של גולדה מאיר

בעמדו ראש הממשלה שמעון פרס נועך אתמול בטקס אזכרה ממלכתי לראש ממשלתה הרביעית של מדינת ישראל, גולדה מאיר ז"ל, במלאת 7 שנים לפטירתה. הטקס התקיים בחלקת גדולי האומה בהר הרצל בירושלים, בהשתתפות יו"ר הכנסת שלמה הלל, השרים יצחק רבין, יעקב צור, גד יעקבי, ויוסף שפירא. את הליכוד ייצג השר משה נסים. כן השתתפו חברי כנסת, אישי ציבור, עובדי לשכתה של גולדה מאיר ובניהם מוכירותה לו קידה, נהגה, אנשי ביטחון, ותיקי משרד העבודה והמובן קרובי משפחה. (צילום: רחמים ישראלי)

צפויה עמדה מנוגדת של פרץ בנושא האתיופים בבג"ץ לעמדת הרב שך

אם יחייב בג"ץ את שרי הדתות, הקליטה והפנים להשיב לצו על תנאי נגד הרבנות הראשית

מאת נדב שרגאי

בית המשפט הגבוה לצדק יחזו הבוקר בבקשת ה"קיס" מנשה איילין, ארגון ביתא דישראל, והוועד הבינלאומי למען יהודי אתיופיה לצרף כמשיבים לעתירה שהגישו נגד הרבנות הראשית, שלושה שרים — שר הדתות ד"ר יוסף בורג, שר הקליטה יעקב צור ושר הפנים הרב יצחק פרץ.

העותרים, באמצעות פרקליטם עו"ד ד"ר מיכאל קורנלדי הגישו במקור את העתירה לבג"ץ נגד מועצת הרבנות הראשית, אשר נגדה כבר הוצא צו על תנאי. הרבנות סרבה לענות על העתירה בטענה, שאין בסמכות בג"ץ להתערב בעניינים הלכתיים. היועץ המשפטי לממשלה פרופ' זמיר, לא הצטרף, כפי שביקש בית המשפט אל המשיבים. כעת מבקשים כאמור העותרים לצרף כמשיבים גם את שרי הדתות, הקליטה והפנים ולהחיל את הצו על תנאי גם עליהם. בנוסף מבקשים העותרים מבית המשפט להתיר להם להגיש מסמכים נוספים בנושא וביניהם הנחיות מועצת הרבנות הראשית לרושמי הנישואים מלפני שבועיים, הסותרות לטענתם את ההסכם שהושג בינם לבין הרבנים הראשיים. המצורף גם הוא לעתירה. מסמך נוסף שמבקשים העותרים להגיש הוא חוות דעת של הרב עובדיה יוסף.

חוות דעת, זו הגורסת, כי אין כל צורך בגיור האתיופים, הגיעה לידי סופר "הארץ" ונאמר בה בין השאר: "היהודים הפלאשים הינם בישראל לכל דבר ואינם צריכים טבילה כדי להיכנס בקהל ה' ואין לנו להוש כלל, לשמא יתערבו בהם גויים, שגדולה חזקה...". בהמשך כותב עובדיה יוסף בחוות הדעת המשתרעת על פני 11 עמודים, כי "פשיטא שאין כאן חשש ממזרות כלל... ואין להושש כלל לפסולי חיתון בעדת האתיופים ומותרים לבוא בקהל ישראל ללא לשום גיור, אפילו לחומרה".

סופר "הארץ" מציין, כי אם יחליט בג"ץ היום לחייב גם את שר הפנים הרב פרץ (מנהיגה הפוליטי של ש"ס) לענות על העתירה, יווצר מצב שבו יתייצב הרב פרץ מעבר האחד של המתרס בבית המשפט, מול רבו, מנהיגה הרוחני של ש"ס וראש מועצת חכמי התורה, הרב עובדיה יוסף.

ועידת הנשיאים של הארגונים היהודיים בארה"ב תתכנס ביים

מאת סופר "הארץ"

ועידת הנשיאים של הארגונים היהודיים בארה"ב, תתכנס בראשית השבוע הבא בירושלים למושב מיוחד. בדיוני הוועידה יועלו נושאים כגון יחסי יהדות אמריקה וישראל, יחסי ממשלות ארה"ב וישראל אחרי פגישת הפסגה בז'נבה בין רייגן וגורבצ'וב, בעיות הכלכלה של ישראל ובעיות מדיניות וצבאיות באזור.

בפני ועידת הנשיאים יופיעו ראש הממשלה שמעון פרס וממלא מקומו יצחק שמיר, וכן השרים רבין, מודעי, שרון, יעקובי, נבון וצור. כן ייפגשו חברי הוועידה עם הנשיא הרצוג, חברי ועדת החוץ והביטחון, והרמטכ"ל. ראש אמ"ן ושגריר ארה"ב בישראל.

בראש ועידת הנשיאים עומד קנט ביאלקין ומנכ"ל הוועידה הוא יהודה הלמן. ועידת הנשיאים כוללת 75 אישים, נציגי 40 ארגונים יהודיים. ראשיה מקיימים קשר הדוק עם הממשל בארה"ב ובמיוחד עם הנשיא רייגן.

באחד בינואר בולים בשקלים חדשים

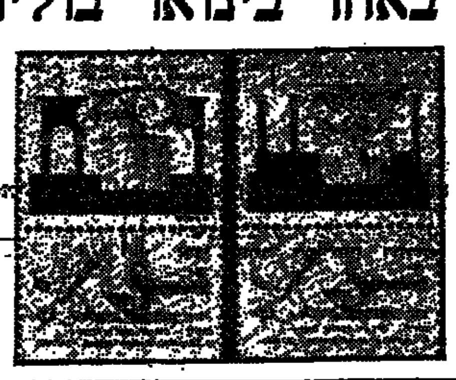

מאת חיים גלאון, סופר "הארץ"

משרד התקשורת ינפיק ב־1 בינואר בולים חדשים בשקלים חדשים. הודפסו שני בולים בערך שקל אחד ושלושה שקלים המתארים כותרות מימי בית שני בסדרה "ארכיאולוגיה בירושלים". הבולים צוירו בידי הצייר הותיק אליעזר וייסהוף והודפסו על ידי המדפיס הממשלתי בירושלים.

לבולי השקל החדש יצטרפו גם שמונה בולים המתארים את דיוקנו של ד"ר בנימין זאב הרצל ויהיו נקובים באגורות חדשות. הבולים שערכם נקוב בשקלים כעת, ישארו בשימוש, אך מכירתם תופסק עם הנפקת בולי השקל החדש. על הבולים החדשים יופיעו האותיות ש"ח לציון שקל חדש בצד הערך הנקוב.

חופשת חורף בגרמניה

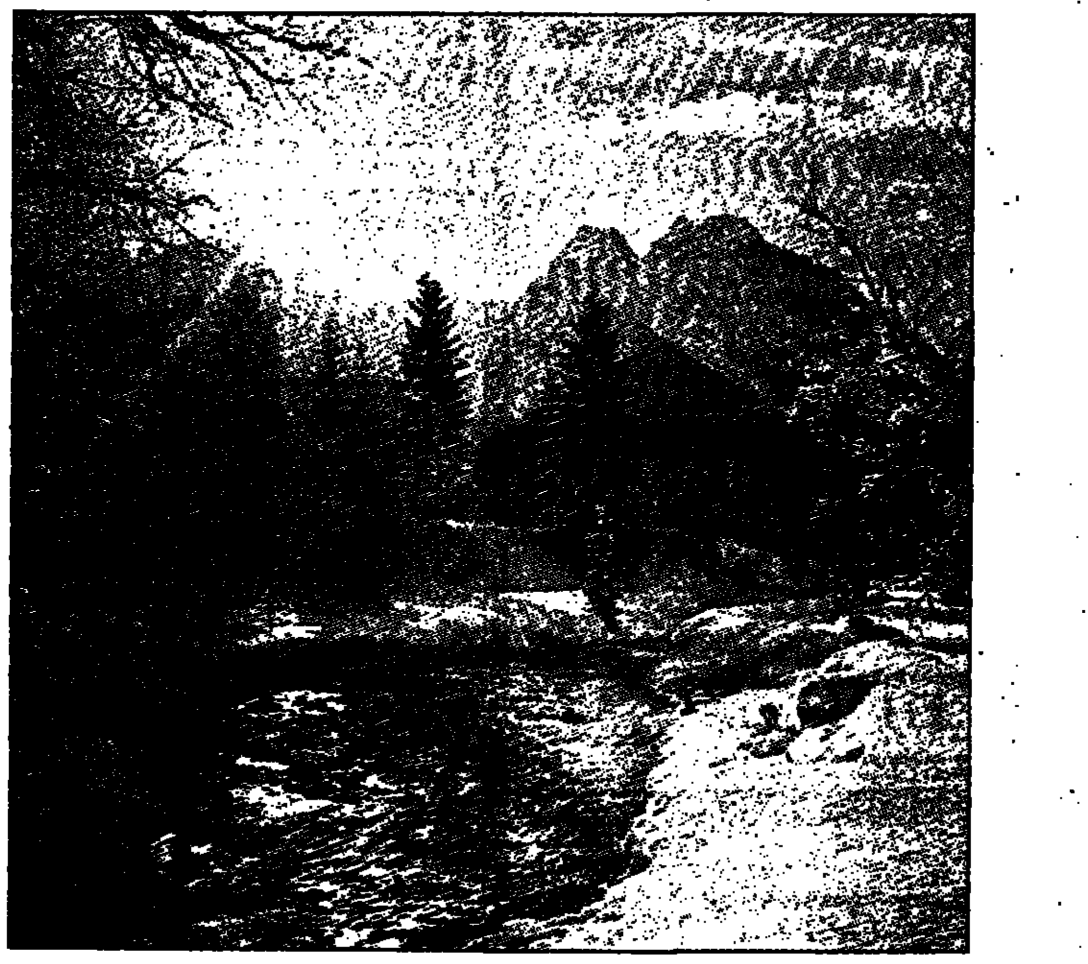

חולמים על מנוחה והתרגעות באויר חורף צח וצונן? על נוף מדהים מכוסה בשלג, וטיולים קסומים ברגל? חולמים על מחלות רתומות לסוסים העוברות ביערות מיסתוריים?
אתם חולמים על גרמניה.

משתוקקים להרים עוטי הוד, לספורט חורף, בריכות שחיה מחוממות, להרבה שעשועים ולמסע קניות רב אפשרויות?
אתם משתוקקים לנפוש בגרמניה.

חושבים על חופשה לא יקרה בפנסיון נקי בכפר שנראה כאילו יצא מספר אגדות? חושבים על אוכל טוב, מרתפי יין עתיקים ואירוח לבבי?
אתם חושבים על גרמניה.

באם הנכם מחפשים חופשת חורף בלתי נשכחת תמצאו אותה בגרמניה.

לפרטים נוספים, על התגשמות חופשת החלומות שלכם התקשרו לסוכן הנסיעות שלכם (החבר ב.י.א.ט.א.) או למשרד התיירות הלאומי הגרמני (DZT).

משרד התיירות הגרמני DZT
מיוצג בישראל ע"י Lufthansa תל־אביב, רח' הירקון 75

ארכיון [illegible]

חדשות חוץ

פרנקפורט (איי־פי) בעשרים ותמישה בני אדם רובם אמריקאים. נפצעו אתמול בהתפוצץ מכונית־תופת במרכז קניות לצבא ארה"ב בפרנקפורט. עד כה לא טען איש לאחריות לפיגוע

אובזרוור: קסטרו מבקש מבריה"מ אישור להכריז מלחמה על דרא"פ

העיתון סבור כי מטרתו העיקרית לגרום להרחקת כוחות דרא"פ ובני חסותם מאנגולה, נמיביה ומוזמביק ולערער את משטר האפרטהייד

לונדון (איי־פי). מנהיג קובה פידל קסטרו מבקש את אישור בריה"מ להכריז מלחמה על דרום אפריקה — מסר אתמול העתון הבריטי אובזרוור.

המטרה העיקרית של הצעד היא להפוך את המאבק המתנהל נגד ממשלת המיעוט הלבן בדרום אפריקה ל"מסע צלב בינלאומי".

העתון הבריטי סבור כי המטרה העיקרית לצעד שמתבונן פידל קסטרו היא לגרום להרחקת כוחות דרום אפריקה ובני חסותם מאנגולה מנ־מיביה וממוזמביק ולערער את משטר האפרטהייד בדרום אפריקה.

הקובאנים טוענים באוזני הסובי־טים, כי מלחמה מעין זו תרים את קרנה של קובה ושל בריה"מ בעולם השלישי אך הם גם ערים לסכנות הבינלאומיות הטמונות במלחמה מעין זו. ארה"ב עלולה להפסיק את כל השיחות עם בריה"מ לרבות המו"מ על הגבלת החימוש; דרום אפריקה תפעיל את מלוא הסנקציות האפשריות בת־חום הצבאי והכלכלי נגד שכנותיה השחורות; ארה"ב תתקוף את קובה לאחר הגשת אולטימטום להוואנה לחדול מ־לאסור מלחמה על דרום אפריקה ולבסוף דרום אפריקה תפעיל נשק גרעיני, כפרט באנגולה.

כדי למנוע שמועות על מצב בריאותו של חומייני מצניעה איראן מינוי מונטאזרי

טהרן (ע"צ ועי"ת). עתוני איראן הצניעו אתמול את הידיעה בדבר מינויו של איית־ולה חוסיין עלי מונטאזרי כיורשו של חומייני. על המינוי הודיעו בשבת סוכנות הידיעות האיראנית הרשמית והעתון "קאייהאן" בטהרן.

נראה כי הצנעת המינוי מתפרשת ברצונם של השלטונות למנוע השמ־עות שונות לגבי מצב בריאותו של האימאם חומייני. מלישכתו נמסר לסוכנות הידיעות הצרפתית כי מצב בריאותו "מצויין".

מונטאזרי הוא בן 63, ואיננו ממלא תפקיד רשמי בצמרת הפוליטית האיראנית. הוא ממשיך להורות לי־מודי דת באקדמיה של קום, העיר הקדושה האיראנית.

מינויו הושג במושב השלישי של אסיפת המומחים, שהתכנסה למושב ב־9 בנובמבר בפרלמנט בטהרן. אסיפת המומחים מורכבת מ־60 חכמי דת שנבחרו בבחירות כלליות ב־10 בדצמבר 1982. תפקידה, כפי שהוגדר בחוקה, הוא למנות את מדריך המהפכה או לפנות אסיפה של אנשי דת שתמלא את מקום המנהיג העליון

בגיל 17 היה מונטאזרי לתלמידו של חומייני, בבית הספר ללימודי דת איסלאמיים באיספהאן, ואחרי כן בעיר הקדושה קום. מונטאזרי נחשב כאישיות פראגמאטית. פעל זה כמה שנים כסגנו הרשמי־למחצה של חו־מייני, ובאתרים רשמיים מופיעה תמיד תמונתו ליד זו של חומייני.

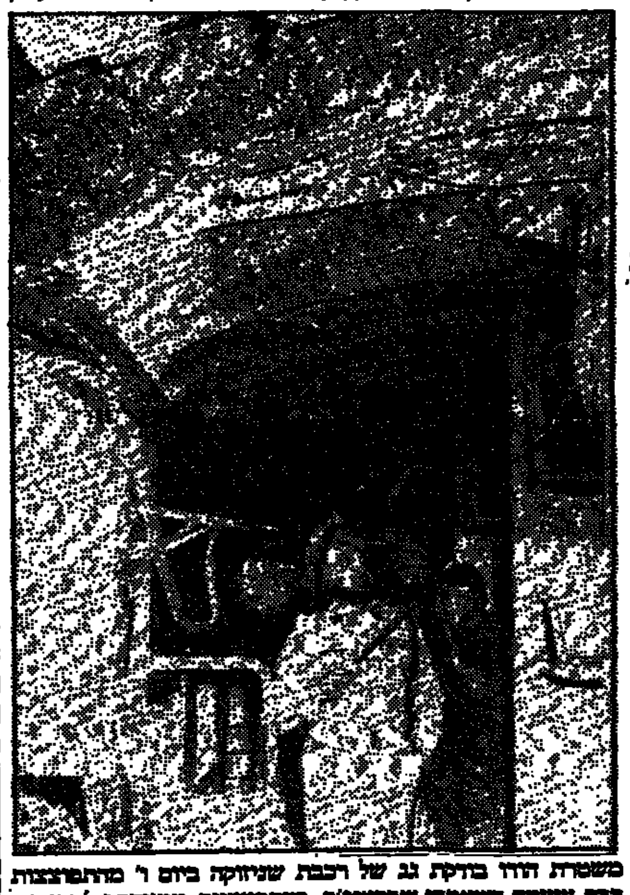

משטרת הודו בודקת גג של רכבת שניזוקה ביום ו' מהתפוצצות רבת עוצמה בשאמבו שבכאשמיר. בהתפוצצות, המיוחסת לטרוריס־טים סיקים, נהרגו 2 בני אדם. (תצלום איי־פי).

עובד לשעבר של האף־בי־איי מואשם במכירת סודות לסין

מאז שנת 1952 תמורת יותר מ־140 אלף דולר

ואשינגטון (איי־פי). עובד שפ־רש לגימלאות מסוכנות הביון המרכזית של ארה"ב הואשם במ־כירת סודות מדינה של ארה"ב לסין העממית תמורת יותר מ־140 אלף דולר, מאז שנת 1952. כן הואשם בהעברת מידע לסין על חיילים שלה שנשבו במלחמת קוריאה.

לארי צ'ין (63) קיבל כספים מהסינים עבור המידע שאסף בעת שעבד עבור השגרירות האמריק־אית בהונג־קונג ועבור סוכנות הביון המרכזית.

צ'ין שפרש ב־1981 נעצר בביתו שבאלכסנדריה במדינת וירג'יניה.

ארה"ב הגישה לסודן ראיות על טרוריסטים אנטי אמריקאים בחרטום

חרטום (איי־פי). ממשלת ארה"ב הגישה לממשלת סודן תזכיר ובו ראיות להאשמותיה כי טרוריסטים אנטי־אמריקאים חדרו לבירת סודן — הודיעה שגרירות ארה"ב כאן.

מהשגרירות האמריקאית נמסר שה־מסמך היה בעיקרו חזרה על תלונות קודמות של ממשלת ארה"ב שהניעו את הסטייט דיפרטמנט להזהיר ביום ד' שעבר נתינים אמריקאים להימנע מלבקר בסודן.

הארץ

מעריב

THE JERUSALEM POST

העיר

כל העיר

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של בעלי, אבינו וסבנו היקר

יוסף גליקמן

ההלויה תתקיים היום יום שני יב' בכסלו תשמ"ו 25.11.85 בשעה 2.00 אחר הצהרים בבית העלמין ברחוב טרומפלדור, תל אביב

נפגשים ליד השער

אבלים: אשתו: פולין גליקמן
בנו וכלתו: אורי וסולנג' גליקמן
נכדותיו: עדה ויעל
וכל בני המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של

שרה אורלין (גוראלי)

ההלויה תתקיים היום יום שני י"ב כסלו תשמ"ו 25.11.85 בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין במגדיאל — הוד־השרון

המשפחה

מודיעים בצער

אורה מנור

איננה

ההלויה תצא היום יום שני 25.11.85 בשעה 11.00 מבית העלמין בבאר שבע

המשפחה האבלה

בצער וביגון רב אנו מודיעים על פטירתה הפתאומית של אשתי, אמנו וסבתנו היקרה

מרים מרטה — אדר

בודפשט — חיפה

ההלויה תתקיים היום יום שני י"ב כסלו תשמ"ו, 25.11.85 בשעה 10.30 לפנה"צ, בבית העלמין בכפר סמיר חיפה.

נפגשים ליד השער הראשי

המשפחה המתאבלת

ליעקב

משתתפים בצערך

על מות אחיך

בנימין בנימין ז"ל

בטי וגימי פרנסס

למנהלנו

יעקב בנימין

אתך באבלך הכבד

על מות אחיך

בנימין ז"ל

צוות העובדים

חברת קומט את פרוגרס בע"מ

מנהל התעשיה הצבאית

הנהלת התעשיה הצבאית וחבריו לעבודה

אבלים על מותו של

מקס וורצלבסקי

משתתפים באבלה הכבד של המשפחה

לשותפנו יצחק שמר

אנו משתתפים בצערך

על מות אחיך היקר

צבי ז"ל

קסלמן וקסלמן

ההנהלה והעובדים

אנו משתתפים בצערו של חברנו

ברוך קידר

(מטניף כרמל חיפה)

במות עליו

אביו ז"ל

אגד

ההנהלה החברים והשכירים

לחברתנו רחל קסוטו ולמשפחה

אתכם באבלכם

בהילקח מכם

האב ז"ל

בית מכתשים

המועצה האזורית "תמר"

כואבת ומתאבלת עם המשפחה והמינהל לבניה כפרית

על פטירתו ללא עת של

יוסקה רבינוביץ

משה שמיר

ראש המועצה

אנו מתאבלים על מותו ללא עת של

יוסף רבינוביץ ז"ל

לשעבר חבר הדירקטוריון של החברה

ומשתתפים בצער המשפחה

חברת א"י

להתיישבות חקלאית בע"מ

לח"כ שמחה דיניץ

סגן יו"ר חבר הנאמנים של האוניברסיטה

תנחומים כנים במות עליך

אמך ז"ל

האוניברסיטה העברית בירושלים

לח"כ שמחה דיניץ ומשפחתו

השתתפותנו הכנה באבלכם

על מות האם

ברוריה דיניץ ז"ל

ידידיכם

בקרן התרבות אמריקה ישראל

למשפחת מרגלית היקרה

ולבית "מצפה טורס"

משתתפים בצערכם הכבד על פטירתו של

יוסף מרגלית ז"ל

ידיד ושותף בפיתוח ענף התיירות בחיפה

האגודה לפיתוח תיירות חיפה

ההנהלה והעובדים

ההתאגדות הישראלית לברידג'

מתאבלת על פטירתו של

יוסף מרגלית ז"ל

נשיאה לשעבר

ומביעה תנחומים כנים למשפחתו

ללאה בולדס

איתך באבלך

על מות

אביך

מחבריך באינטל. אלקטרוניקה

לשמעון צרור

משתתפים בצערך הכבד במות אמך

רחל ז"ל

יאיר וכמן

הדר טבריה בע"מ

וצוות העובדים

מלון "נהר הירדן"

לאה זלצמן

נקטפה בטרם עת

ההלויה תתקיים היום, יום שני י"ב בכסלו תשמ"ו 25.11.85 בשעה 15.00 בבית העלמין בנחלת יצחק תל־אביב

המשפחות ההמומות והכואבות

זלצמן, גביש, יסודי

השבעה בבית זלצמן רח' הרדובן 29, אפרידר אשקלון טלפון 051—35148

כל ישראל חברים בישראל

והנהלת ביה"ס התיכון העירוני כי"ח

ע"ש רנה קסין

אבלים על מותו של

יוסף גדיש ז"ל

יו"ר הועד המנהל של ביה"ס

וידיד נאמן של ארגוננו

מרכז תרבות העמים לנוער בירושלים

הועד המנהל והעובדים

אבלים על פטירתו של

יוסף גדיש ז"ל

סגן ראש העיר במשך שנים רבות

חבר הועד המנהל של המרכז

ומביעים השתתפותם באבל המשפחה

ליורם וב"ב

ולעיריית ירושלים

השתתפותנו בצערכם על מות

יוסף גדיש ז"ל

"ערים" — חברה לפיתוח עירוני בע"מ

מנכ"ל החברה ועובדיה

לבני קפלן — חמ"ן

משתתפים בצערך במות

אמך ז"ל

מפעלי ניר אמריקאים

ישראליים בע"מ

לחברנו לוי משה

(מבית אגד)

אתך באבלך בהילקח

האם ז"ל

אגד

ההנהלה החברים הגימלאים והשכירים

לחברנו יוסף פבלוב ומשפחתו

משתתפים באבלכם במות

משה קוינט

עובדי המרכז הארצי

לבחינות ולהערכה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של יקירתנו

אירנה לבלד ז"ל

לבית צילצר

ההלויה תצא היום, יום שני 25.11.85, בשעה 12.00 מבית הלויות בסנהדריה, ירושלים

המשפחה

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

צבי רוזן בשיחה ל"ספורט הארץ" מבית המלון בו הוא שוהה באילת:

לא חוזר מההתפטרות

שחקנים מאיימים להחרים אימוני מכבי נתניה אם לא יחזור רוזן ★ ההנהלה: מי שלא יבוא לאימון — לא יקבל את משכורתו

מאת יצחק לביא
סופר "ספורט הארץ"

במכבי נתניה לא השלימו גם אתמול עם התפטרותו של המאמן צבי רוזן, וחברי ההנהלה שהתכנסו לישיבה מיוחדת החליטו, כי היום בשעה היעודה לאימון השבועי הראשון יפנו לרוזן לשיחת הבהרה.

יו"ר האגודה, אבי אונגר, אמר אמש, כי הוא וחבריו רואים עדיין ברוזן מאמן הקבוצה ומקווים שיחזור בו מהודעתו, הגם שעד אתמול לא עשה זאת בגלל נסיעתו לאילת. בכל מקרה, אם לא יגיע היום רוזן לאימון, יעביר אותו עודד אבישי בן אפריים. בנתניה החליטו: "לא נדון במינוי חילופי בשבוע זה...". אונגר וגם סגן היו"ר יצחק תשובה הבהירו, כי בכל מצב בשבוע הנוכחי לא תידון שאלת מאמן מחליף לצבי רוזן.

באשר להודעת השחקנים לפיה הם תומכים ברוזן ויחרימו את האימון הגיבו בנתניה: "שחקן שלא יתייצב לאימון כמתוכנן בגלל אותה סיבה, ייענש בחומרה רבה ולא יקבל את משכורתו. הכדורגלנים עובדים במכבי נתניה ולא עובדים של המאמן צבי רוזן".

אחד מן השחקנים הידועים של נתניה שביקש להישאר בעילום שם מאמין, כי כמה מחבריו לא יופיעו היום לאימון, אלא אם המאמן רוזן אכן יופיע.

אמש אמר צבי רוזן בשיחה מבית המלון באילת בו הוא שוהה: "אין על מה לדבר. אני לא חוזר מהתפטרותי ולא עומד לחזור בי מהחלטתי. מאילת אחזור בימים הקרובים והדבר קשור בעסקי. מהחלטת ההתפטרות של שבת לא אחזור בי".

טניס

נאור נכנע לאלוף בריה"מ

במוקדמות באופסלה

הטניסאי עמית נאור הפתיע בתחרויות הטניס למקצוענים באופסלה שבשוודיה, אולם נשר מהתמודדויות על סף כניסה לבית הגמר. לאחר שני נצחונות במוקדמות התמודד נאור עם אלוף בריה"מ זוורב. במערכה הראשונה ניצח הרוסי 7–5 לאחר שנאור הוביל 4–1. במערכה השנייה ניצח נאור 7–6 בשובר שוויון, ואילו במערכה השלישית ניצח הרוסי 6–4. כזכור נפגשו טניסאי ישראל בגביע דייויס עם זוורב. במשחק המכריע גבר זוורב על שחר פרקיס וקודם לכן נוצח זוורב ע"י אלוף ישראל שלמה גליקשטיין.

משה הר געש ★ אחרי המחזור ★ משה הר געש

צדוק מלכה, החליף את ארמלי, הכניע ומדבר:

אני לא מאמין שמישהו מסוגל לעצור את חיפה

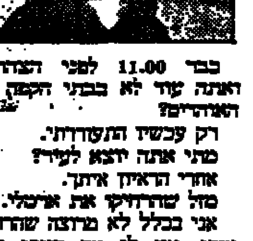

בשעה 11.00 לפני הצהריים ואתה עוד לא בבתי הקפה עם האוהדים?

רק עכשיו התעוררתי.

מתי אתה יוצא לעיר?

אחרי הראיון איתך.

מזל שהרחיקו את ארמלי.

אני בכלל לא מרוצה שהרחיקו אותו. אוי לי אם הייתי צריך לשחק במקום מי שהרחיקו.

וודאי מתפלל להבות שמישהו ירחק או ייפצע.

אין מה לעשות. יש לנו שלושה חלוצי נבחרת. קשה מאד להוציא אותם מההרכב.

יש לך הרבה סבלנות.

אין לי ברירה. במכבי חיפה לא רוצים לשחרר אותי. אני מצדיק כל צ'אנס שאני מקבל.

מי יעצור את מכבי חיפה?

אני לא מאמין שמישהו מסוגל לעצור אותנו. אנחנו לא בשיא הכושר ובכל זאת בראש הטבלה. תאר לעצמך מה יקרה כאשר נהיה בשיא.

דוד שוויצר חזר ואתה פורח.

העונה לקחתי את עצמי בידיים והתחלתי לחזור לעצמי.

מעניין שזה קורה לך רק אצל שוויצר.

הוא מעמיד אותי בתפקיד הנכון. הוא יודע להעמיד כל שחקן בתפקיד שלו.

מה התפקיד שלך?

הוא מציב אותי קשר קדמי ורוצה שאעזור הרבה לחלוצים.

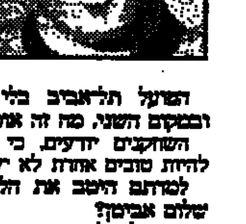

הפועל תל-אביב בלי המאמן ובמקום השני, מה זה אומר?

השחקנים יודעים, כי חייבים להיות טובים אחרת לא ישחקו.

למדתם היטב את הלקח של שלום אביטן?

הטיפול של המאמן במקרה היה מכוון גם ליתר השחקנים.

אומרים שהמנטליות של השחקן הישראלי דורשת להחזיק אותם קצר.

אני חושב שזה נכון. אחרת מטפסים על המאמן וכל אחד עושה מה שהוא רוצה.

נח איינשטיין:

לשחק פתוח, אסור להתגונן

עופר נטומבסקי הרס לכפר סבא את השבוע?

כל הקבוצה הפסידה, לא רק נטומבסקי, למרות שהיה אשם בשער השלישי.

אתה כועס עליו?

ברגע הראשון אתה כועס. אחר כך אתה נרגע. הוא רצה להצליח כמו כולם. אבל לא תמיד זה הולך.

רציתם לנצח את מכבי חיפה בגשם שלו.

כפר סבא היתה יותר טובה. אבל הם ניצלו את ההזדמנויות שלהם ואנחנו לא. היה להם יותר מזל.

המייד כפר-סבא היתה קבוצה נאיבית.

המסורת שלנו לשחק כדורגל יפה, פתוח ולהבקיע שערים. אנחנו לא בנויים לשחק בונקר.

יש לך איזו עצה לקבוצה הבאה שתארח את האלופה?

עם מכבי חיפה צריך לשחק רק פתוח, אסור להתגונן, כי גם סגור אתה חוטף את הגול. אני מרגיש שחשבת אנחנו פיספסנו, כיוון שהיינו יותר טובים.

אולי חיפה משום העמידה את כפר-סבא במקום הנכון?

שיחקנו טוב מאד, אנחנו יכולים להתמודד כשווים עם כל קבוצה בלאומית.

מוריס ז'אנו:

העונה לקחתי עצמי בידיים

בני לם:

נתניה עוד תרוץ לאליפות

מתי בכמה מחזורים מכבי נתניה ייתן איזו הצגה טובה?

יש לנו קבוצה טובה, אבל בהתחלה זה לא נדבק לנו. יהיה בסדר.

לפי דברי השחקנים היו בשר היום שתעמדו את הליגה.

לא הרמנו ידיים. אנחנו נרוץ חזק לאליפות.

מתי יחזרו השישיות והחמישיות?

אין הבדל גדול בין 3–0 לארבע או חמש. בשבת לא היה חסר הרבה להפרש גבוה יותר.

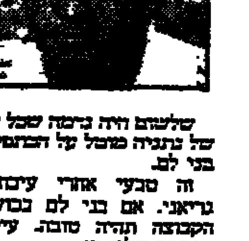

שלושום היה נדמה שכל העומס של נתניה מוטל על הכתפיים של בני לם.

זה טבעי אחרי עזיבתו של גריאני. אם בני לם בכושר כל הקבוצה תהיה טובה. עיקר המשחק תלוי בי.

לא יכולתם להקים במחזור או שניים את הניצחון ולמנוע את התפטרות רוזן?

אין כל קשר. לא הלך לנו. היינו בלחץ, גם מהצלחות של בית"ר נתניה.

לא תבואו לאימון אם רוזן לא יחזור בו?

אנחנו מקבלים משכורות וצריכים לעשות מה שאומרים לנו. אבל אני חושש שאצל כל מאמן אחר תהיה לנו נפילה גדולה.

אחרי המחזור ★ משה הר געש ★ אחרי המחזור

נשיא פיפ"א גילה בפאריס שיטת השיבוץ בגמר העולמי

איטליה, גרמניה, צרפת, פולין, ברזיל — ראשי בתים בהגרלת המונדיאל

פאריס (שרות "ספורט הארץ"). ארבע הנבחרות שהופיעו במשחקי חצי גמר הגביע העולמי 1982 — איטליה, מערב-גרמניה, פולין וצרפת — המדינה המארחת מכסיקו וכן ברזיל, יהיו ראשי הבתים בשלב המוקדם של ה"מונדיאל" בקיץ הקרוב במכסיקו — כך אמר כאן ז'ואן הוואלנז', נשיא התאחדות הכדורגל הבינלאומית.

הוואלנז' הסביר, כי הצבתה של ברזיל בראש הבית השישי היא מכוח הישגי העבר שלה — השתתפות בכל שלבי הגמר מאז 1930, שלוש זכיות בגביע והעובדה שלא נעדרה מעולם בתחרויות המוקדמות.

ב-15 בדצמבר תהיה הגרלת המשחקים ל-18 הנבחרות הנותרות שיוצבו בבתים שראשיהם כבר נקבעו. טרם ההגרלה יחולקו הנבחרות לשלוש מחלקות נפרדות בנות 6 נבחרות כ"א שמתוך כל אחת תשובץ נבחרת לאחד הבתים. הוואלנז' מכנה את המחלקות הללו "סירים".

סיר אחד יכלול את ארגנטינה האורוגוואי בצירוף דרום-אמריקה וכן ארבע הנבחרות האירופיות המצליחות ביותר במונדיאל 82: ברית המועצות, אנגליה, ספרד, צפון-אירלנד.

סיר שני יכלול את שתי הנציגות האפריקאיות אלג'יריה ומארוקו, שתי הנציגות האסיאתיות — דרום קוריאה ועיראק (או סוריה), נציגת אמריקה הצפונית והתיכונה — קנדה ונציגה נוספת של אמריקה הדרומית — פאראגוואי.

הסיר השלישי יכלול את הנציגות הנותרות של אירופה — בולגריה, בלגיה, דנמרק, פורטוגל, הונגריה וסקוטלנד (או אוסטרליה).

לפי ההגרלה תקבל כל נבחרת מספר. ידוע כבר שאיטליה תהיה 1, מכסיקו 5, צרפת 9, ברזיל 13, מערב-גרמניה 17 ופולין 21.

במשחק הפתיחה ב-31 במאי 1986 באיצטדיון "אצטקה" במכסיקו סיטי, תתמודד הנבחרת מספר 1, מחזיקת הגביע איטליה, נגד הנבחרת מספר 2.

הוועדה לא תוותר על עדות המאמן מירמוביץ'

"מוכנים לקבל עדותו בביתו בגלל מחלתו"

מאת משה הרגעש
סופר "ספורט הארץ"

"בלי לשמוע את עדותו של המאמן הלאומי יוסף מירמוביץ', לא נסיים את העבודה". כך הבהיר אמש אחד מחברי ועדת הבדיקה שמינתה ההתאחדות לכדורגל בעיקבות כישלון הנבחרת בטורניר הקדם עולמי. מירמוביץ' הוזמן בתחילת פעילותה של הוועדה, אך דחה את הופעתו כיוון שחלה. עמי פוסל, דובר הוועדה, אמר אמש: "אנחנו מוכנים לנסוע לביתו של מירמוביץ', אם נבצר ממנו לבוא לוועדה משום מחלתו". מירמוביץ' הרצה אתמול במכון וינגייט בפני עשרות חברי איגוד המאמנים על הופעת הנבחרת בטורניר הקדם עולמי. מירמוביץ' הופיע בוינגייט למרות מחלתו.

אמש שמעה הוועדה שני עיתונאים: אברהם טבק ("מעריב") שסיקר את מסע הנבחרת לאוקיאניה ואלי עוזר ("חדשות") שסיקר את מסע האימונים ברומניה שקדם לטורניר הקדם עולמי.

אברהם טבק אמר, כי אם ההתאחדות היתה מיישמת את המלצות ועדת קובלנץ, אולי לא היתה סיבה להקים ועדת בדיקה נוספת. לדברי טבק היתה הפקרות משמעתית בנסיעה וחוסר מסגרות קבועות לשחקנים. לדעתו, אין לאכוף על שחקנים את ההופעה בנבחרת וכדאי לא לזמן שחקנים שהרקורד שלהם אינו נקי מבחינת ההתנהגות האישית. טבק אמר, כי נסיעות הריגול של מירמוביץ' לא הצדיקו את עצמן ולא היה מספיק פיקוח על המאמן.

אלי עוזר אמר, כי הנבחרת היתה בלגיסטית מבחינה חברתית. השחקנים לא התייחסו לראשי המשלחת כבעלי סמכויות. גם מירמוביץ' לא שימש דוגמא נאותה, כאשר איחר לא פעם. מאמן הכושר לא שולב היטב בעבודה ולאחר כמה ימים כמעט שלא היו אימוני כושר. שני העיתונאים לא הסכימו לדיעה כי נוכחות העיתונאים תרמה לכשלון הנבחרת ולמתח הנפשי של השחקנים.

הפועל ר"ג, כדורסל, ז"ל

אימון אתמול בוטל כי לא נמצא מגרש לאימונים ★ המאמן דאמיקו: אני מרגיש רע, זה יוציא לכדורסל הישראלי שם רע בחו"ל ★ שאול סודרי: "הקבוצה מתה בשנה שעברה ורק ניסינו להחיותה. אם הקבוצה תרד — זה לא יהיה אסון"

מאת ג'יא צוקר
סופר "ספורט הארץ"

קבוצת הכדורסל של הפועל רמת גן הולכת, למעשה, להתפרק, נכון לאתמול. אימון הקבוצה בוטל, לאחר שלא נמצא מגרש אימונים ואיש אינו יודע מתי, אם בכלל, יחודשו האימונים. רודי דאמיקו, המאמן, חזר אתמול מארצות הברית ונדהם לגלות שאין לו קבוצה: "אם קיל מקפיש (שזהה בארה"ב — ג.צ.) לא יחזור וריקי טונסטאל יעזוב — אין טעם שאשאר, מה עוד שהערבות הבנקאית שנתנו לי היא ערבות אחד בלבד. הייתי חייב לחזור מכיוון שהשארתי את הכפי כאן. אני מרגיש רע מאד. השקעתי עבודה רבה ומה יש עכשיו. אין אולם לאימון ואין שחקנים. מה שקורה כאן יוציא לכדורסל שלכם שם רע מאד בחו"ל. אם הבטיחו כסף לשחקנים צריכים לשלם".

העסקן האחרון שעדיין מתפקד, יעקב רוזנבלום, אמר כי הקבוצה אינה מתפקדת ולא מן הנמנע שיוכרז על פירוקה. ריק טונסטאל, אחד משני הזרים, פנה לעורך דין (שמעון טננבלאט) וייפה את כוחו לייצג אותו, בתביעה לקבל את שכרו מן הקבוצה.

יתכן שכבר השבוע תוגש תביעה נגד אנשי הפועל רמת גן.

הכתובת לכל הטענות, בדבר מחסור בכסף, היא מזכיר מועצת הפועלים, שאול סודרי: "הקבוצה קיבלה 40,000 דולרים, מתוך 50,000 שיועדו לה. אם אין כסף הקבוצה לא תתפקד — זה מה שיקרה. אין מה לעשות. הקבוצה מתה בשנה שעברה, ואנחנו ניסינו להחיות אותה. חשבנו שיהיה מאמץ תמסור כדוסיי מגויי אבל לא הצלחנו. אני לא חושב שאני אחראי, מכיוון שהמצב הוא תוצאה של תהליך ארוך. אם אתה אומר שאין הנהלה, אולי צריך להחליף את האחראים. בעוד יום או יומיים אני עשוי למנות צוות חדש. אם הקבוצה תרד ליגה זה לא יהיה אסון".

ליגות אירופה

ליובנטוס יתרון של 5 נקודות

מאראדונה כבש והורחק

● איטליה. המוליכה יובנטוס הגדילה את יתרונה בצמרת ל-5 נקודות, למרות שסיימה את משחק החוץ מול אינטר בתיקו 1–1. ליובנטוס 19 נקודות מ-11 משחקים והקבוצה מקדימה שלוש קבוצות שלכל אחת 14 נקודות: נאפולי, אינטר, מילאן. מילאן נוצחה ע"י רומא 1–2 ונאפולי נפרדה בתיקו 1–1 מאודינזה. דייגו מאראדונה, שכבש את השער לנאפולי הורחק בדקה ה-38. שאר התוצאות: טורינו — פיזה 4–1, אטאלנטה — ורונה 0–0, קומו — סמפדוריה 2–2, לאציו — אוולינו 2–2, פיורנטינה — בארי 0–0.

● בלגיה. פ.ס.ג. בריז' ניצחה את לירסה 3–2 ויש לה 24 נקודות מ-15 משחקים, במקום הראשון. השניה, גנט, נוצחה על ידי ואראגם 2–3. האלופה אנדרלכט מדורגת שישית, לאחר תיקו 1–1 בבית, עם ברשוט.

● פורטוגל. האלופה המוליכה, קבוצת פורטו, נחלה הפסד ליגה ראשון העונה, לאחר 10 משחקים ללא הפסד כאשר נכנעה 0–1 לקבוצת פורטימונענסה. לפורטו 18 נקודות והיא מקדימה בנקודה את בנפיקה ואת ספורטינג ליסבון. בנפיקה ניצחה את בראגה 1–0 וספורטינג נוצחה ע"י גימאראש 3–4.

● שוויץ. המוליכה נויישאטל נוצחה ע"י האלופה סרווט לזאנה 1–2, אך היא מדורגת ראשונה, עם 23 נקודות מ-15 משחקים. שניה גראסהופרס (21 נקודות) שגברה על אראו 3–0.

● הולנד. במשחק המרכזי היחיד שהיה, בגלל מזג אוויר סוער, בסיבוב השני של הגביע ההולנדי, הביסה פיינורד רוטרדאם את פיליפס איינדהובן 4–1.

63 ניחשו 13 בטוטו

63 משתתפים ניחשו את תוצאות כל 13 המשחקים של הליגה הלאומית וגביע הטוטו בליגה הארצית וכל אחד מהם יקבל 5,500,000 שקל. 1,935 משתתפים ניחשו 12 תוצאות וכל אחד יקבל 81,000 שקל; 25,825 משתתפים ניחשו 11 תוצאות וכל אחד יקבל 6,000 שקל. יותר מ-96,000 פנקסים זכו ב-10 תוצאות. הפרס הרביעי לא יחולק ויועבר למחזור ה-13.

טניס שולחן

במוקד: עימות בין הבלתי מנוצחות

מאת סופר "ספורט הארץ"

שני מוקדים יהיו היום במחזור השביעי בליגה הלאומית בטניס שולחן. המפגש המרכזי במחוז הדרום יעמת את שתי הבלתי מנוצחות, המוליכות את הטבלה בלי שאיבדו נקודה, הפועל רמת גן מול הפועל לוד. גם במחוז הצפוני יארח הטוען לכתר המוליך שלא השמיט נקודה, מכבי תל אביב, את האלוף המדורג שני, מכבי זכרון יעקב.

יתר המשחקים יתנהלו בצל שני המשחקים המרכזיים. ● צפון: הפועל חדרה — אליצור תל אביב, אליצור נתניה — מכבי יפו תל אביב, מכבי פתח תקוה — מכבי הר הכרמל. ● דרום: הפועל אשדוד — הפועל חולון, הפועל גבי שמעון — שער הנגב, הפועל באר-שבע — מכבי רחובות. השעה הרשמית לתחילת המשחקים 20.00.

גומס ניצח בהונג-קונג ומרטינה בסידני

הונג-קונג (איפ"י). אנדרס גומס מאקוודור זכה כאן אתמול בפעם השניה ברציפות בטורניר הטניס בסדרת "הפרס הגדול" כשניצח במשחק הגמר את האמריקאי בן ה-18 אהרן קריקסטיין 6–3, 3–6, 6–3, 6–4.

בסידני גמלה מרטינה נברטילובה לחנה מנדליקובה שגברה עליה בגמר אליפות ארה"ב. במישחק הגמר ניצחה מרטינה 6–3, 6–1, 6–2 והוכיחה כי היא מוכנה לאליפות הפתוחה של אוסטרליה שתחל היום במלבורן. בגמר הזוגות ניצחו מנדליקובה והאוסטרלית טרנבול את פיירבאנק (דרא"פ) ורייינולדס (ארה"ב) 6–3, 6–7, 6–4.

הערב באתונה מבחן ידידותי לנבחרת ישראל

כדורסל

אתונה, יוון (שרות "ספורט הארץ"). נבחרת הכדורסל של ישראל תקיים כאן הערב (18.45) את משחק האימון הראשון שלה מול נבחרת יוון. מחר ישחקו שתי הנבחרות פעם נוספת וביום חמישי תשחק ישראל מול אנגליה, בלונדון, במוקדמות אליפות העולם.

אתמול קיימה הנבחרת אימון בן שעתיים באתונה אותו הגדיר המאמן, צבי שרף, כ"טוב מאד". מיקי ברקוביץ' ערך אימון קליעות מיוחד בנוסף לאימון הרגיל. היום, לאחר אימון הבוקר, יתאמן מיקי בחדר כושר, כל זאת, כדי להדביק את הפער בכושרו, לאחר מחלת שפעת.

הישראלים התפעלו מאולם המשחקים המפואר בו ייערך כאן המשחק ומן היחס המצויין של המארחים.

המאמן שרף מתכוון להעלות בחמישיה הראשונה את ברקוביץ', אהרון אסטי, מרסר, ג'מצ'י, ג'ון ווילים או האפזי לאסוף. בעוד יומיים מקווה שרף לקבל קלטת של המשחק בין נבחרות אנגליה ומערב גרמניה, ואולי גם לחזות בקטעים מן המשחק בין אנגליה לצ'כיה (94–90 לצ'כים).

חן ליפין שוב מתאמן

מאת סופר "ספורט הארץ"

חן ליפין חזר אתמול להתאמן, לאחר היעדרות ממושכת, בקבוצתו מכבי תל אביב. ליפין נפצע בתפר במשחק הליגה נגד אליצור קריית אונו, לפני שלושה שבועות, בהתנגשות עם שחקן יריב.

במכבי תל אביב מקווים שלי ג'ונסון, ששבר את ידו, יתחיל באימוני כושר בסוף השבוע. את אימוני הקבוצה מנהל עוזר המאמן, משה וינקרנץ, בגלל נסיעת הנבחרת לאירופה.

שני כוכבים-יריבים ניקו גאליס היווני (מימין) ומיקי ברקוביץ'

אחרי סיור בארה"ב ונצחון בצרפת ממתינה יוון לישראל

מאת מיכאל קרנון

ערב יציאתה של נבחרת ישראל לאליפות אירופה בכדורסל במאי, היא ערכה שלושה מישחקי מיבחן נגד נבחרת יוון בתל-אביב, גן... כל המישחקים הסתיימו בניצחונות משכנעים של הנבחרת שלנו.

אבל הנבחרת, שתתמודד הערב ומחר נגד ישראל באתונה, תהיה שונה לגמרי מזו ששיחקה אצלנו. אמנם חמישה מהשחקנים שהתארחו כאן נימנו על ההרכב היווני שניצח בסוף השבוע שעבר את צרפת 130–126 אחרי שלוש הארכות. אבל להוציא אחד, תאופאניס כריסטודולו (2.02) מקבוצת פאניוניוס היו השאר שחקני ספסל ששיחקו דקות ספורות.

נבחרת יוון הגיעה לצרפת הישר מסיור מישחקים בארצות הברית שם נוצחה ארבע פעמים וניצחה פעם אחת במיפגשים עם קבוצות של מכללות. מסתבר שסיור קצר זה גיבש את הנבחרת היוונית שהתייצבה למישחק בצרפת ללא שחקן הציר מספר אחד שלה, פנוס פאסולאס (2.13) הלומד באוניברסיטת צפון-קרולינה ולא שוחרר ע"י מאמנו ג'ים ואלוונו. במצב זה נאלץ המאמן קוסטאס פוליטיס להיעזר על דמיטריוס קוקולאקיס בן ה-36, שגובהו 2.15 מ'. "הזקן" היה מגיבורי הניצחון עם 21 נקודות ו-6 ריבאונדים.

שני הריבאונדרים המצטיינים של יוון במישחק זה היו כריסטודולו (11 ועוד 18 נקודות) ואנדריטסוס (8 ועוד 15 נקודות). אבל שחקני המפתח היו תשאורו שני קלעי החוץ ניקי גאליס ופאניוטיס יאנאקיס. גאליס קלע 43 נקודות (17 ב-26 מהשדה ו-9 מ-11 בעונשין) ויאנאקיס 21 נקודות (6 ב-20 ו-6 מ-7).

היוונים הגיעו במישחק זה ל-56 אחוזי קליעה (47 מ-84) וקטפו 41 כדורים חוזרים. הנבחרת מתבססת על שחקני שתי קבוצות — ארים סלוניקי (גאליס, יאנאקיס, רומבידיס, פיליפו וקוקולאקיס) ופנאתינאיקוס אתונה (יואנו, אנדריטסוס, וליטגאדוס). השחקן הענקי בצרפת היה קמבורים (2.05) מאולימפיאקוס. בסגל הנבחרת עוד שני שחקנים: אניאסטליס (2.05) ופסאוטקאס (1.92) מא.א.ק. אתונה. שבעה מעשרת השחקנים ששיחקו נגד צרפת מתנשאים לגובה של יותר משני מטרים.

פוליטיס רואה את האתגר העיקרי שלו להכין נבחרת מעולה לאליפות אירופה שיוון תארח בקיץ 1987. זו הסיבה שההתאחדות היוונית מארגנת הרבה מישחקי מיבחן לגאליס וחבריו בנוסף כמובן למישחקים במוקדמות אליפות העולם.

יוון צועדת עתה בראש בית ג' ותארח ביום חמישי את בולגריה שניצחה בשבוע שעבר בסופיה את פולין 70–67 למרות היעדרו של גלושקוב, המשחק בליגת האן.בי.איי (בקבוצת פיניקס סאנס). ליוון 7 נקודות מ-4 מישחקים לפני בולגריה ופולין 6 נק' וצרפת 5 נק'.

נבחרות יוון וישראל התמודדו עד היום 24 פעמים והמאזן מורה על 14 ניצחונות לישראל, 9 הפסדים ומישחק אחד שהסתיים בתיקו.

השיטה של נתניה

מראה מאחורי הרשת
יהושע שגיא

רק מי שאינו מכיר את הצורה המוזרה בה מתנהל הכדורגל בישראל אולי מתרגש מן הסיפור העומד היום במוקד תשומת הלב של האוהדים בנתניה: יבוא המאמן צבי רוזן לאימון הקבוצה או לא יבוא. להזכירכם: שלושום אחרי שניצחה קבוצתו בבלומפילד הקריא רוזן מכתב התפטרות. הודיע, כי לא יאמן יותר את מכבי נתניה. ראשי הקבוצה אמרו, כי ישדלו את המאמן לחזור בו מהתפטרותו. עכשיו הולכים האוהדים למגרש בנתניה לראות אם רוזן חזר בו אם לאו.

מניעיו של רוזן להתפטר לא כל כך חשובים ברגע זה. כן בישלו מאחורי גבו את ההתמנות המאמן יוסף מירמוביץ' במקומו, או סתם תפסו כותרת בעיתון על גבו, זה לא מה שמשנה. מה שמעניין הוא שבנתניה הכל חוזר על עצמו בתבנית מוכרת.

למי שסובל מזיכרון קצר: בעונה שעברה כמעט עשתה נתניה שיא עולמי. היא העסיקה במהלך עונה אחת לא פחות מארבעה מאמנים. הם התחילו את העונה בנתניה עם אריה רדלר, סילקוהו והעסיקו את אשר מסינג, אחר כך העסיקו את שמואל פרלמן, ואחר כך העסיקו שוב את אריה רדלר. אני מקווה שלמישהו היתה העירנות הנדרשת כדי לשלוח את ההישג הזה לספר השיאים של גינס.

עכשיו הם שוב חוזרים שם בנתניה על שיטות ההפעלה המוזרות שלהם. חלפו רק ארבעה מחזורים וכבר מתפרסמות בעיתון ידיעות על הדחת המאמן. צבי רוזן הבין את הרמז. הוא כבר אכל מספיק חצץ בעונה שעברה, בבאר שבע. כנראה שלמד את הלקח. הוא לא יחכה שידיחו אותו. הוא הכין מכתב התפטרות, עוד לפני הניצחון שלשום, והיה מוכן להמשך. התפטרותו אחרי הניצחון רק מדגישה שבכדורגל הישראלי המוזר הכל יכול לקרות. בעיקר אם עוסקים בקבוצה שמנוהלת כמו מכבי נתניה.

במקום הופעה בוועדה

ממשרדי ההתאחדות לכדורגל ביקשו שאבוא להעיד מחר בפני הוועדה החוקרת את כישלון נבחרת הכדורגל בטורניר הקדם עולמי. כבר כתבתי שזו ועדה מיותרת שאין לה זכות קיום. במקום להטריח את חברי הוועדה הנכבדים ואת עצמי למשרדי ההתאחדות, הנה בפניכם עדותי במשפט אחד: התפטרו רבותי ותעשו טובה לעצמכם. חוסו על הכדורגל. תודה על תשומת הלב.

מרסר מול מרילי

נבחרת הכדורסל של ישראל התמודדה בשבוע שעבר מול שוויץ במוקדמות אליפות העולם. שוויץ היא לנבחרת שלנו בכדורסל מה שטאיוואן לנבחרת שלנו בכדורגל.

באתי למשחק עם שוויץ כשעה לפני תחילתו. על הפארקט באוסישקין שכב לאורכו מרסר וערך תרגילי חימום ומתיחות. כמעט שעה שכב על גופו ועשה את אותם למשחק הבכורה שלו בנבחרת ישראל, ברצינות עילאית כאילו הוא מתכונן לפחות לריאל מאדריד. אחר כך אמר לעיתונאים, כי כל כך התרגש מהופעת הבכורה שלו בנבחרת ישראל עד ש"כמעט עשיתי במכנסיים".

במסע לאוסטרליה היתה לציון מרילי הופעת בכורה בנבחרת הכדורגל. שאלתיו באוטובוס בדרך לאיצטדיון: "אתה מתרגש?" והוא השיב: "מה יש להתרגש? צריך לשחק טוב ולנצח". כאשר הגענו למגרש, הנבחרת שלנו עלתה לחימום של 12 דקות וחזרה לחדר ההלבשה. גם מרילי ערך כמה תרגילי חימום לא מחייבים. עמית אחד מאנשי העיתונות אמר לי: "הם בוודאי עורכים את החימום האמיתי במגרש האימונים". התביישתי לומר לו שהחימום המגוחך שראה הוא החימום האמיתי.

וזה, אולי, כל ההבדל בין מקצוענות אמיתית למקצוענות מזוייפת. מקצוען זה לא רק אחד שמרוויח כסף ומתפרנס. מקצוען זה גם אחד שעובד קשה ונותן תמורה מלאה.

אגב, צריך להזכיר שמרסר הצטיין מול השוויצרים?

חדשות המשק

חברת האם של "סולל בונה" תציע הצעת רכש לבעלי מניות החברה

חברת מקימים ומייסדים, המחזיקה ב-70% ממניות סולל-בונה, נענתה בכך לדרישת הבורסה ★ בעל מניות סולל בונה יוכל למכרה על-פי מחיר של 4500 נקודות לעומת 4,032 נקודות בבורסה

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חברת מקימים ומייסדים, שהיא חברת האם של סולל בונה ומחזיקה ב-70% אחוזים ממניותיה, נענתה לדרישת הבורסה, ותציע הצעת רכש לבעלי המניות של סולל בונה. כל המחזיק במניית סולל בונה יוכל למכור את מניותיו לפי מחיר של 4500 נקודות לעומת מחיר בורסה של 4032 נקודות. ההצעה תהיה בתוקף עד ה-15 בינואר. לאחר ביצוע הצעת הרכש, יימחקו מניות סולל בונה מהמסחר.

סופר "הארץ" מעיר, כי חברת מקימים ומייסדים תרכוש בפועל כמות של כארבעה אחוזים מהון המניות שמרביתן מוחזקות בידי חברת קרנות הנאמנות לאומי פיא, בשווי של מיליון דולר. לאחר מחיקת מניות סולל בונה מהמסחר, יישארו רשומות רק איגרות החוב של החברה.

בימים אלה עושה החברה מאמצים לגייס 6 מיליון דולר נוספים באמצעות איגרות חוב. דיון על כך בבורסה – נדחה. ועדת ניירות ערך של הבורסה טענה, כי העדיפויות אותן מתכוונת להציע החברה בעבור איגרות החוב לא מספיקות.

בהודעה רשמית לבורסת ניו-יורק

"אלסינט" תפרסם היום את סיכומי מועצת המנהלים על הבראת החברה

התוכניות להבראה כוללות, כנראה, צמצומים בכוח אדם והפסקת פרוייקטים ללא רווחים

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חברת אלסינט תפרסם היום, בהודעה רשמית לבורסת ניו-יורק, את סיכומי מועצת המנהלים שנועדה בשבוע שעבר בשיקאגו על הבראת החברה. תוכניות ההבראה כוללות, כנראה, צמצומים בכוח האדם והפסקת פרוייקטים לא רווחיים. כן תודיע החברה על רצונה להרחיב את בסיס ההון שלה על ידי צירוף משקיעים נוספים לחברה. ישיבת מועצת המנהלים של אלסינט נערכה בצמוד לתערוכת הציוד הרפואי האלקטרוני הגדולה ביותר המתקיימת בארה"ב בה הציגה כמה מוצרים חדשניים.

סכנת פגיעה בסוכנויות נסיעות מההחלטה לאסור מכירת כרטיסי-טיסה לסוכני מישנה

ההחלטה קיבלה את תמיכתה הרישמית של התאחדות סוכני התיירות

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

כ-40 סוכנויות נסיעות ותיירות ברחבי הארץ עלולות להיפגע קשות מהחלטת פאגל חברות התעופה, האוסרת מכירת כרטיסי טיסה לסוכני מישנה.

ההחלטה זכתה בסוף השבוע לתמיכתה הרשמית של התאחדות סוכני הנסיעות והתיירות, בישיבה משותפת, שהתקיימה בתל-אביב, עם נציגי פאגל חברות התעופה. ההחלטה תיכנס לתוקף ב-1 בדצמבר. חברות התעופה יפסיקו למכור כרטיסים לסוכני נסיעות, שלא ישלמו אחרי ההחלטה או לא ישלמו להם עמלות-יתר. המשרדים שייפגעו הם משרדים קטנים, יחידים, שאינם מוכרים על ידי יאט"א.

סופר "הארץ" מציין, כי מטרת ההוראה החדשה היא לצמצם את תשלום העמלות ולהוזיל מחירים.

עד 3000 ישראלים אמורים לצאת החורף לחופשות סקי בחו"ל

כשליש ממספר היוצאים לחו"ל ב-83'–84'

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

2000 עד 3000 ישראלים צפויים לצאת בעונת תיירות החורף הקרובה בצורה מאורגנת לחופשות סקי בחו"ל – כשליש מהמספר שיצאו לחו"ל לפני שתי עונות תיירות – מסר אתמול אלי מסר דובר פאגל חברות התעופה והמנכ"ל חברת נתיבי אויר אוסטרים בישראל.

במסיבת עיתונאים בתל-אביב גילה מסר כי שלטונות הונגריה הקלו באחרונה במתן אשרות כניסה לישראלים והם מעוניינים להדק את קשרי התיירות עם מדינת ישראל. בינואר ייערך "שבוע הונגריה" במלונות דן בתל-אביב ודן כרמל בחיפה. לדברי מסר מוצעות כיום חופשות נופש וסקי באוסטריה במחירים של החל מ-998 דולר לאדם למשך שבוע שלם.

הוקמה ועדה לעידוד תיירות מחו"ל לקיבוצים

משותפת למש' התיירות וארגון בתי-הארחה בקיבוצים

מאת זוהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" לענייני תיירות

ועדה משותפת לנציגי משרד התיירות וארגון בתי הארחה בקיבוצים, הוקמה באחרונה כדי לעודד תנועת תיירות מחו"ל לבתי הארחה של הקיבוצים הכוללים 2000 חדרים. הוועדה בראשותו של עדי ניב, יועץ כלכלי לשר התיירות, החליטה להקים שני צוותי עבודה. הוועדה התבקשה להגיש את המלצותיה תוך ארבעה חודשים.

מנהל לשכת התיירות של ישראל בבריטניה:

קוסם המחיש ב"טריקים" יחודה של ישראל בכינוסים בבריטניה לעידוד תיירות

מאת זוהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" לענייני תיירות

מנהל לשכת התיירות של ישראל בבריטניה, רפי באורי מסר, כי הלשכה שכרה קוסם שהופיע ב-15 כינוסים ברחבי בריטניה לעידוד תנועת התיירות לישראל.

בכינוסים השתתפו 2,500 סוכני נסיעות ותיירות. באמצעות קסמים ו"טריקים" מקצועיים, המחיש הקוסם האנגלי את יחודה של מדינת ישראל כמדינת תיירות. באורי מסר, כי השנה צפויה עלייה של 25 אחוזים בתנועת התיירות מאנגליה.

חברת "תים" מכרה ארבע מערכות מחשבים חדישות

מנכ"ל החברה בארץ: סדרת המחשבים תאפשר ל"תים" להתחרות באי-בי-אם ובדיגיטל

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חברת המחשבים תים, המשמשת כנציגה של חברת דטה ג'נרל, מכרה ארבע מערכות מחשבים חדישות מסידרת אקליפס, שמחיר כל אחת מהן בין 200 ל-500 אלף דולר. לדברי מנכ"ל תים בישראל, מאיר ליפשס, סידרת מחשבים זו תאפשר לחברתו להתחרות באי-בי-אם ודיגיטל.

דטה ג'נרל רכשה בישראל בשנה הקודמת ציוד בכ-2.4 מיליון דולר מחברות אורפטורק.

נדחה ערעור 8 גורמי תיירות שלא נכללו השנה במבצע "תיירן מצטיין"

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

ערעורם של שמונה גורמי תיירות ממיגזרים שונים, על שלא נכללו השנה במבצע חלוקת תארי "תיירן מצטיין", נדחה בידי ועדת הערעורים המיוחדת בסוף השבוע, מפני שלא הגישו את טפסי המועמדות למיבצע בזמן שנקבע.

הוועדה דחתה אף את ערעורם של שלושה גורמי תיירות אחרים, על שלא נכללו ברשימת 12 מקבלי התואר "תיירן מצטיין בכיר". ועדת הערעורים המליצה לכלול את בית העסק "שטרן" בין רשימת המצטיינים.

את התארים לתיירנים המצטיינים הבכירים יעניק ב-4 בדצמבר הנשיא חיים הרצוג. מאוחר יותר יעניק שר התיירות אברהם שריר את תארי "תיירן מצטיין" ל-36 גורמים בטקס נפרד שייערך בבניין משרד התיירות בירושלים. תארי "תיירן מוכר" ישלחו בדואר לכל שאר הגורמים שעמדו בקריטריונים לקבלתו.

ח"כ לין יכנס היום ועדת האנרגיה של הכנסת לדון בנמל הפחם

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ח"כ אוריאל לין יכנס היום את ועדת האנרגיה של הכנסת על מנת לדון בהקמת נמל הפחם. לין הביע חשש כי עיכוב נוסף בטיפול הממשלתי בנושא נמל הפחם, עלול לפגוע בתהליך הסבת מפעלי התעשייה ממזוט לפחם.

סופר "הארץ" מעיר, כי ארגון גופי שמונה כבודד כדי להחליט על מיקומו הסופי של נמל הפחם, אמור להעביר את המלצותיו לוועדת שרים בראשות ראש הממשלה בעוד שבועיים.

הסנה תשנה החוזים עם אושיות במאי

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

קבוצת הסנה תשנה את ההסכמים עליהם חתמה חברת אושיות החל מה-1 במאי 1986. על כך מסר אתמול מנכ"ל קבוצת הסנה, אלפרד גולק, בשיחה עם סופר "הארץ". לאחר תאריך זה ייחתמו הסכמים על פי המקובל בענף הביטוח באותה עת.

מדובר בשלושה הסכמים שחרגו מהסכם אי האפליה בענף הביטוח.

עדיין לא תם המו"מ לרכישת זכויות הבנייה במגדל השני מעל לדיזנגוף סנטר בת"א

מאת סופר "הארץ" לענייני כלכלה

המו"מ בין בעלי חברת דיזנגוף סנטר לבין אזורים ושיכון עובדים לרכישת זכויות הבנייה במגדל השני מעל לדיזנגוף סנטר טרם הסתיים.

בעל הפרויקט אריה פילץ אמר, כי במקביל למו"מ עם אזורים ושיכון עובדים, הוא מנהל מו"מ עם גורמים נוספים בכללם מחו"ל על מכירת הפרויקט, בסכום הגבוה מ-2.5 מיליון דולר.

ערכה את המדור: רחל דנה

המראות ונחיתות

(ע). להלן המראות והנחיתות בנמל התעופה בן-גוריון ביום שני 25.11.85:

המראות

ב-0545 פאן אמריקן (115א) לפאריס, ניו-יורק וסן פרנציסקו, ב-0645 טי.וו.אי. (803) לפאריס, ניו-יורק וסן פרנציסקו, ב-0645 טי.וו.אי. (825) לפאריס ובוסטון, ב-0705 אל-על (311) לבריסל ומנצ'סטר, ב-0750 סוויסאייר (333) לציריך, ב-0800 אל-על (323) לפאריס, ב-0805 אייר פראנס (133) לליון ופאריס, ב-0830 אל-על (009) למונטריאול וניו יורק, ב-0830 אל-על (289) למונטריאול ומיאמי, ב-0845 אל-על (395) למדריד, ב-0850 אולימפיק (302) לאתונה, ב-0900 אל-על (385) לרומא, ב-0915 טי.וו.אי. (881) לאתונה וניו-יורק, ב-0930 אל-על (337) לאמסטרדאם, ב-1000 אל-על (357) לפרנקפורט, ב-1025 אל-על (315) ללונדון, ב-1335 מידסק אייר (808) לקופנהאגן, ב-1630 לופטהאנזה (605) לפרנקפורט, ב-1945 אל-על (443) לקאהיר.

נחיתות

ב-0710 אל-על (002) מניו-יורק, ב-1205 מידסק אייר (807) מקופנהאגן, ב-1515 לופטהאנזה (604) מפרנקפורט, ב-1525 טי.וו.אי. (800) מסן פרנציסקו, ניו-יורק ופאריס, ב-1545 אל-על (016) מניו-יורק ולונדון, ב-1600 פאן אמריקן (114א) מסן פרנציסקו, ניו-יורק ופאריס, ב-1725 ק.ל.מ. (525) מאמסטרדאם, ב-1730 אל-על (386) מרומא, ב-1750 סאבנה אייר (030) מניו-יורק ובריסל, ב-1755 אל-על (006) מלוס אנג'לס, שיקאגו ואמסטרדאם, ב-1845 אל-על (324) מפאריס, ב-1905 סוויסאייר (332) מציריך, ב-2000 אל-על (358) מפרנקפורט, ב-1020 אל-על (338) מאמסטרדאם, ב-2030 אל-על (396) ממאדריד, ב-2125 אל-על (312) ממנצ'סטר ובריסל, ב-2150 אייר פראנס (132) מפאריס וליון, ב-2155 אל-על (316) מלונדון, ב-2315 אל-על (444) מקאהיר.

כל ההמראות והנחיתות וזמנן אינו סופי. את המועד הסופי יש לוודא כשעתיים לפני הזמן הנקוב לעיל, בטלפון 03-381111.

עוד ניסיון לרצח, יום לאחר רצח האסיר בךחיים

אסירים יהודים וערבים כנראה חברו יחד לרצוח אסיר ערבי בכלא באר־שבע

חשדו באסיר מחמוד אל קלמנטי כי נתן לרוצחו של בכר בןחיים את הרוקרן ★ דובר שירות בתי הסוהר: הרצח והניסיון לרצח לא היו על רקע לאומני

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

יום לאחר הרצח בכלא באר שבע נעשה ניסיון לרצח באותו כלא. ביום שבת נדקר במקום האסיר הערבי מחמוד אל קלמנטי, תושב באר שבע, בן 32.

יחידת ההודיעין הגיבוחון של הכלא סבורה, כי אסירים ערבים ויהודים חברו יחד בניסיון לרצוח את אל קלמנטי, כי הוחשד בו, שהוא נתן את הרוקרן בו נרצח ביום שבת האסיר בכר בן חיים.

דובר שירות בתי הסוהר סגן גונדר שמעון מלכה, אמר אמש ל"הארץ" כי זו הפעם הראשונה שאסירים ערבים ויהודים חוברים יחד לבצע רצח. לדבריו, חקירת האירועים בכלא באר שבע הכוללים רצח, נסיון לרצח ופיצוץ, תסתיים בסוף השבוע. עוד אמר מלכה כי הן הרצח והן הניסיון לרצח לא היו על רקע לאומני.

לסופר "הארץ" נודע, כי שירות בתי הסוהר העביר אסירים רבים מבאר שבע לבתי כלא אחרים בארץ. יחידת הכוננות של שירות בתי הסוהר ויחידת המיבצעים נמצאות בכוננות גבוהה.

תבורי: פעיל "כך" קרא לי פאשיסט ב"שבתרבות"; הפעיל: תבורי סטר על לחיי וכינה אותי נאצי

ראש עיריית פתח־תקווה נחקר אתמול במשטרה, בגין תלונה שהגיש נגדו עצמון רוזנברג, מאנשי כהנא, על שתבורי סטר בחוזקה על לחיו ב"שבתרבות" בעיר ★ דובר עיריית פתח־תקווה: בריונים מסוג זה ראינו בגרמניה הנאצית

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ" בפתח־תקווה

דב תבורי, ראש עיריית פתח־תקווה, ויו"ר מרכז השלטון המקומי, נחקר אתמול בידי קצין במשטרת פתח־תקווה, בגין תלונה שהגיש נגדו עצמון רוזנברג (23), פעיל תנועת כך.

התלונה הוגשה בעקבות סטירה שסטר ראש עיריית פתח־תקווה, דב תבורי לרוזנברג במסגרת "שבתרבות" שנערך במועדון שרת של עיריית פתח־תקווה. הדבר אירע כאשר דיבר ראש העירייה על דמוקרטיה.

לדברי תבורי, קרא או אחד הצ־עירים לעברו מהאולם "פאשיסט" וכינה אותו במלות גנאי נוספות. תבורי קפץ מהבימה וסטר לצעיר על לחיו. לאחר האירוע, טענו תבורי ואנשיו שהיו במקום, כי מדובר בצעיר מאנשי כהנא, שהפריע לקיום הדיון.

פעיל "כך"

ראש עיריית פתח־תקווה

הצעיר, עצמון רוזנברג, מסר לסופרת "הארץ" מיד לאחר האירוע, כי הוא נמנה אמנם על אנשי כהנא. אך בס־[...] הכל הביע את מה שהוא חושב, ואז קרא לעברו ראש העירייה "פאשיסט" ו"נאצי". "אני המשכתי לשבת, ואז קפץ תבורי מהבמה לעברי ונתן לי סטירה חזקה בפנים", אמר.

חוקר המשטרה הגיע אתמול למשרדו של ראש עיריית פתח־תקווה ושם סיפר לו תבורי את השתלשלות האירועים ב"שבתרבות". מהמשטרה נמסר, כי החקירה השלמה והתיק יועבר לגורמים המתאימים. לדבריהם אין היום כוונה להעביר בינתיים את התיק לפרקליטות או לפתוח בהליכים משפטיים קיצוניים.

דובר עיריית פתח־תקווה, דן בן כנען אמר בתגובה, כי תבורי מסר עדות במשטרה מרצונו ולא נחקר, כפי שמסרה המשטרה. עוד ציין, כי ראיונות "שבתרבות" נועדו לקיום נושאי תרבות וחברה ולא להוות במה לבריונים, שליחיו של הרב כהנא. "בריונים מסוג זה ראינו כבר בגרמניה הנאצית ולא ניתן להם להשתלט עלינו", הדגיש.

אמבולנס לבעלי־חיים נתרם בידי אגודת צדקה מארה"ב לארץ

באגודה חברים חברי סנאט, רבנים אורתודוכסים וסופרים, בהם בשביס זינגר ★ האמבולנס עדיין נמצא בארה"ב, מפני שהמכס בארץ תובע מהאגודה 20 אלף ד', שהם כפול ממחירו

מאת יוסף נבו
סופרת "הארץ"

אגודת צדקה אמריקאית תרמה לישראל אמבולנס לבעלי חיים. באגודה חברים חברי סנאט וקונגרס, סופרים כמו יצחק בשביס זינגר ורבנים אורתודוכסים. האמבולנס עלה להם 10 אלף דולר, כולל הציוד החדיש, אך הוא נותר בנמל בארה"ב, מפני שהמכס בישראל תובע מהאגודה 20 אלף דולר.

יעודו של האמבולנס, שנתרם בידי אגודת חי, הוא לסייע לבעלי חיים חולים או פגועים בישראל. המטרה היא להעביר את בעלי החיים העזובים או הפצועים למקום מחסה ולהגיש להם עזרה ראשונה, מתן תרופות. מקום המחסה, הוא ליד חוות הנוער באשקלון, המשקמת בני נוער שאינם עובדים ואינם לומדים. הילדים מטפלים בבעלי החיים כפעולה חינוכית בפיקוח והדירקטורים מתגייסים ובשיתוף אירגון צער בעלי חיים.

על אף חשיבותה של התרומה ולמרות העובדה, שאמבולנסים של מד"א פטורים ממכס, תבעו שלטונות המכס מאגודת חי לשלם מכס על האמבולנס בשיעור 20 אלף דולר — כפול ממחירו.

20 חברי קונגרס, סנאט ואישי ציבור אמריקאים שתרמו לרכישת האמבולנס, פנו אל ח"כ אליהו שפייזר, יו"ר ועדת הכלכלה של הכנסת, והביעו מורת רוח על המכס הגבוה. ח"כ שפייזר יצא אתמול בתביעה דחופה לשר האוצר, לפטור את האמבולנס מתשלום מכס. לדבריו, גם אם החוק היבש מבחין רק באמבולנס לבני אדם, לצורך פטור ממכס, יש להניח לפילפול של לשון החוק ולהעדיף במקרה זה את ההיבט האנושי.

עובדי מש' התיירות מסרבים לשתף פעולה עם היועץ החדש של שריר

בהוראת הוועד ובמחאה על "הצנחתו" של שמואל טיטלמן מחוץ למשרד הממשלתי

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

ועד עובדי משרד התיירות אסר על העובדים לשתף פעולה עם שמואל טיטלמן, היועץ החדש שמינה לעצמו שר התיירות, אברהם שריר, במחאה על "הצנחתו" מחוץ למשרד הממשלתי. במכתב ששלח ועד העובדים לסמנכ"ל לאמרכלות, אלי פלג, תובע הוועד להזמין מחדש את עובדי המשרד להשתתף במיכרז על תפקיד סגן שני למנהל אגף שירותי תיירות. אם התביעה לא תיענה מאיים הוועד לפנות להסתדרות עובדי המדינה, בבקשה להכריז על סיכסוך עבודה ונקיטת צעדים אירגוניים. "השיטה של הורדת עובדים למשרד כיועצים בלשכת השר יוצרת פוליטיזציה של המשרד", נאמר במכתב. ועד העובדים גם דורש במכתבו מנציג ההנהלה להסביר כיצד שובץ שמואל טיטלמן במישרה פנויה של יועץ לשר "בזמן של פיטורי עובדים בהווה ותוכניות לפיטורים נרחבים יותר בעתיד כיצד שובץ מקורבו של השר מחוץ למשרד התיירות בתפקיד בשעה שעובדי משרד תיקים ששבו משירות מחו"ל טרם שובצו".

דוברת משרד התיירות, דבורה גבני, אמרה אתמול בתגובה: "אין מקום להגיב".

תייר מת בתאונת צלילה בחוף דהב

2 תיירים אמריקאים נפצעו

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

תייר מת אתמול בתאונת צלילה בחוף דהב, ושני תיירים אמריקאים נפגעו באותה תאונה.

מסוק של הכוח הרב לאומי פינה את שני התיירים האמריקאים לבית החולים יוספטל באילת והם הוכנסו שם לתא לחץ. נמסר כי מצבם יציב. הצוללים שהו בעומק של 50 מטר ועלו במהירות, כנראה בגלל תקלה.

עדיין אין הסכם על דרך תשלום שכ"ל באוניברסיטה

טרם נחתם בין הסטודנטים לאוצר

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"

עדיין לא נחתם ההסכם בין הסטו־דנטים לאוצר על נוהל התשלומים של שכר הלימוד לשנה זו ובנוגע להסדר התשלומים שישולמו במשך 12 שנה. אתמול שוחחו הסטודנטים עם גור־מים שונים באוצר במטרה לחתום על ההסכם אשר הושג לאחר שביתת הסטודנטים.

יו"ר התאחדות הסטודנטים האר־צית, אייל יפה, אמר, כי אם לא תהיה ברירה, יאלצו הסטודנטים לשוב ולנקוט בסנקציות, כדי להביא לפתרון מהיר של הפרשה לאלתר.

ראש עיריית דימונה, אלי הללי:

בדימונה יוקמו 2 מפעלים שיעסיקו כ־700 מתושביה

למודעי תוענק היום אזרחות כבוד של העיר

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

ראש עיריית דימונה אלי הללי, אמר אמש ל"הארץ" כי בעיר יוקמו שני מיפעלים אשר יעסיקו כ־700 מתושבי המקום, ויפתרו את בעיית האבטלה בעיר.

שר האוצר יצחק מודעי יסייר היום בנגב ויתארח בעיריית דימונה, בה תינתן לו אזרחות כבוד.

עו"ד חשוד במתן אישורים פיקטיוויים לתושבי לוד ורמלה

על זכאותם לדיור ממשרד השיכון

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"

עורך דין בן 32 מלוד, נעצר אתמול בידי משטרת מרחב השפלה, בעקבות חקירה ממושכת. בה הוא נחשד כמי שהעניק אישורים פיקטיוויים, לצר־כים תושבי לוד ורמלה, המעידים על זכאותם לדיור ממשרד השיכון.

היום יובא העו"ד להארכת מעצר. צפויים מעצרים נוספים בפרשה.

שוטרים הותקפו כאשר ביקשו לעצור תושב כפר ירכא

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ"

שני שוטרים הותקפו אתמול בכפר ירכא, כאשר באו לעצור את תושב הכפר מאוי תאופיק שהודה, בן 47, בגלל אי תשלום חובות.

שהודה ואשתו התנגדו למעצר ולעזרתם חשו מכים. שהודה ואשתו ניסו להימלט ונעצרו בידי כוח משטרה נוסף שהגיע למקום.

צעיר נדקר בשכ' התקווה בתל־אביב

כנראה על רקע כספי

(ע.) צעיר בן 21 מרחוב אלייבלח שבשכונת עזה נדקר אתמול בבוקר ברחוב עזה בשכונת התקווה. הפצוע, זאקי חסין, הועבר לבית חולים איכ־לוב במצב בינוני.

המשטרה עצרה חשוד בן 20 תושב הכפר ערבה. החקירה העלתה כי שני הצעירים הסתכסכו ביניהם על רקע כספי ולפי החשד שלף החשוד סכין ודקר את הצעיר השני בבטנו.

3 מכוניות הוצתו בת"א

בחניון ביד אליהו ובמוסך ברח' הירקון

(ע.) שלושה כלי רכב הועלו אתמול באש בשני מקומות בת"א.

מכונית פרטית עלתה באש בחניון ליד היכל הספורט ביד אליהו וה־כבאים קבעו כי היתה זו הצתה. טרם אותר בעל המכונית.

אש אחזה בשתי מכוניות במוסך ברחוב הירקון בת"א. הכבאים מצאו התפשטות האש וקבעו, כי היתה זו הצתה.

בריונים חיבלו במכונית של תושב שכם בפתח־תקווה

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"

מכונית של תושב שכם, שחנתה אתמול בסמוך לרחובות ההגנה קציר בפתח תקווה, נחבלה בידי בריונים. הם ניפצו את שמשותיה לרסיסים, והתיזו עליה צבע צהוב.

מת פרג' כהן, לשעבר מוכתר הקהילה היהודית של צפת

(ע.) מוכתר הקהילה היהודית של צפת בשנים שלפני קום המדינה, מייצג קריית האמנים של צפת, ממקימי הישוב ומוקירי צפת המופלגים — פרג' כהן, מת אתמול בגיל 83. במסגרת פעילותו כמוכתר סייע להעלאת שלום מלבנון וסוריה.

פרג' כהן הוא נצר למשפחת רבנים שעלתה מדמשק לאחר הרעש הגדול ב־1837, ונחשב בקי ביותר בתולדות צפת ו[illegible].

ערכה את העמוד: רחל דנה

המואשם באיומים לחטוף ילד בן משפחתו – היהלומן הנעלם שיינמן

הסתבך ב־81' בחובות של עשרות מיליוני ד' ★ יהלומנים: נושי שיינמן יעמדו בתור, לנסות להשיג חלק מהכספים שהבריח לחו"ל

מאת אבירם צדר
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מוריס שיינמן, שנעצר ביום ה' האחרון (21.11) לשבעה ימים, באשמת איומים לחטוף ילד של בן משפחתו, הוא יהלומן שנעלם לפני שנים אחדות, בהשאירו אחריו בארץ חובות כבדים, כך גילה אתמול סופר "הארץ".

שיינמן, שהיה שותפו בעסקי היה־לומים של אוסקר ווסינג, נעלם עם שותפו, לאחר שהסתבך בשנת 1981 בחובות של עשרות מיליוני דולרים. בתום הכבסים שמונה לשותפות שיינמן את ווסינג, רואה החשבון יעקב וורקר, אמר אתמול ל"הארץ", כי הוא מחפש אחרי שיינמן זה שנים.

שיינמן נעצר בידי המשטרה והובא ביום ה' להארכת מעצרו לבית"ש השלום בנתניה. הוא נחשד, כי ניסה לסחוט עשרות אלפי דולרים מקרוב משפחתו, תוך איומים שיחטוף את בנו של אותו קרוב. לטענת המשטרה, יש בידיה ראיות מוצקות, הקושרות את שיינמן לאותה עבירה.

היהלומנים ששמעו על כך הגיבו: הנושים של שיינמן יעמדו עכשיו בתור, כדי לנסות להשיג חלק מהכספים שאיתם ברח לחו"ל.

בשבת נפגש פלאטו שרון בכלא באיטליה עם חתנו

אשתו של פלאטו שרון: אי אפשר להשאיר אזרח ישראלי במצוקה

היום תתקיים הפגנה למען שחרור פלאטו שרון מהכלא ליד שגרירות איטליה בת"א

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

"אני מאוכזבת וכואב לי שהממשלה ואחרים, לא עושים מספיק כדי לשחרר את בעלי מהכלא האיטלקי. אבל יש לי עוד פינה של תקווה בלב

פלאטו שרון

שיעזרו לו. אני מצפה שהממשלה תעשה הכל להחזיר אותו אלינו. אי אפשר להשאיר ככה ללא עזרה אזרח ישראלי במצוקה", כך אמרה אתמול לסופר "הארץ" אגט פלאטו שרון, ארבעה שבועות לאחר שנעצר באיטל־יה בעלה שמואל פלאטו שרון.

אגט פלאטו שרון הביעה תקווה, שממשלת ישראל תפעל להחזרתו של בעלה בהקדם לארץ ו"תעשה משהו". "פה הארץ והבית שלנו ואנחנו רוצים לחיות פה", אמרה.

בשבת נפגש פלאטו שרון בכלא במילאנו פעם נוספת עם חתנו, סרג' גולן. בדיווח שהעביר החתן לארץ הוא סיפר, כי פלאטו שרון "קצת מתוח", אך עדיין לא איבד תקווה, שהוא יחזור בקרוב לארץ.

היום אמורה להתקיים ליד שגרירות איטליה בבית אסיה בתל־אביב הפגנה למען שחרורו של פלאטו שרון, בארגון הוועד הציבורי הפועל למענו. ביום שישי נפגשו נציג הוועד הציבורי, הרצל גולן ובתו של פלאטו שרון, הילדה גולן, עם השגריר האיטלקי בישראל. הם העבירו לו מכתב, בו דרישה לממשלת איטליה, לשחרר מיד את פלאטו שרון. במכתב, באנגלית, גם נכללה דרישה מהשגריר האיטלקי ומהנציגות האיטלקית בארץ לעזוב את ישראל לאלתר עד שיוחזר פלאטו שרון לישראל. במכתב אף כללו אנשי הוועד הציבורי איום על ממשלת איטליה, כי הוועד הציבורי יפעל לניתוק הקשרים המסחריים של גורמי מסחר ישראלים ויהודים בארץ ובחו"ל עם איטליה. בפגישה הובהר לשגריר האיטלקי, כי לוועד הציבורי למען פלאטו שרון אין קשר לאיומי הפיגוע בפצצה שהתקבלו בשגרירות האיטלקית בקשר לפרשת פלאטו שרון.

לדברי הרצל גולן, הסביר השגריר האיטלקי, כי אין ביכולתו לשנות את המצב, אך הביע תקווה, כי פרשת פלאטו שרון תסתיים במהרה ולא תפגע ביחסי האיטלקים עם ישראל.

אגט שרון

על הדרישה לעזוב את ישראל לאלתר הגיב השגריר האיטלקי בחיוך

הסדרי חנייה חדשים על־ידי כרטיסים יופעלו מדצ' בחולון

בידי העירייה ★ מחיר כרטיס חנייה יהיה 550 שקל

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" בחולון

הסדרי חנייה חדשים באמצעות כרטיסי חנייה יופעלו מתחילת החודש הבא ברחובות חולון בידי העירייה. מחיר כרטיס חנייה יהיה 550 שקל. דו"חות חנייה בגובה אלפי שקלים יי־רשמו לבעלי רכב, שימצאו חונים במקומות חנייה מסודרים ללא כרטיסי חנייה. בעלי רכב, תושבי העיר, יקבלו תווי חנייה מיוחדים, שיאפשרו להם להחנות את מכוניותיהם ברחובות מגוריהם.

כרטיסי החנייה יהיו זהים לאלה הנ־הוגים בתל־אביב. בשלב זה תשלמו סידורי מכירת כרטיסי החנייה ב־6 נקודות מכירה ברחבי העיר, בהן בש־לושה סניפי בנקים ברחובות המרכ־זיים – סוקולוב ווייצמן.

קרנף שביעי נולד בספארי

משקלו 100 ק"ג

מאת א.קרן
סופר "הארץ"

מאה קילוגרם, שוקל גור קרנ־פים שהמליטה הקרנפה צינה במרכז הזאולוגי תל־אביב – רמת־גן ("הספארי"). אמו של הקרנפון הרחיקה אותו מן העדר, והיא שומרת עליו שמירה מתמדת. זהו הקרנף השביעי שנולד בספארי.

האגודה למען חולי סוכרת נעורים בישראל
שד' נורדאו 28, תל אביב 63103 · טל. 459425

יריד לציוד רפואי ומזון לחולי סוכרת

הירדי יתקיים ביום רביעי 27.11.85
בין השעות 16:00 – 20:00
בבית ציוני אמריקה
רח' פריש 1 ת"א (קפלן/אבןגבירול)

צוות רפואי יענה לשאלות הקהל במשך כל שעות אחה"צ והערב.

אוטובוסים 70, 26, 24, 18, 12

הכניסה חופשית – הקהל מוזמן.

אגודה ישראלית לסוכרת
ISRAEL DIABETES ASSOCIATION

מבוא העמק עתיד להיות המטרופולין של הצפון

עד סוף המאה ★ הוקמה ועדת בניין ערים חדשה, מבוא העמקים

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ"

ועדת בניין ערים חדשה, מבוא העמקים, הוקמה בימים אלה בידי משרד הפנים באיזור הצפון, והיא מאגדת בתוכה כמה ישובים ערביים ויהודיים: כפר כנא, משהד, ריינה, עין מהל, איכסל, יפיע, מגדל העמק, רמת ישי ויקנעם.

קודם לכן פעלו שתי ועדות בנייה מפוצלות ליישובים אלה. לדברי הממונה על מחוז הצפון במשרד הפנים, ישראל קניג, העומד בראש הוועדה, תפקידה ליצור רצף חשיבה תכנונית אחידה לטבעת היישובים סביב נצרת ונצרת עילית. איזור מבוא העמק עתיד להפוך למטרופולין של מחוז הצפון, שתכלול 250 אלף נפש עד סוף המאה.

בעכו אושרה הצעה להפעיל טלוויזיה קהילתית בכבלים

מועצת העירייה פנתה לשר התקשורת לקבל אישור

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ"

מועצת עיריית עכו אישרה בימים אלה הצעה, להפעיל ברחבי העיר טלוויזיה קהילתית בכבלים. היא פנתה לשר התקשורת, אמנון רובינשטיין, לקבלת אישור לכך.

על־פי התוכנית, שהוכנה בידי יו"ר הוועדה לטלוויזיה קהילתית בחברה למתנ"סים, עמוס רון, תופעל הטלוויזיה הקהילתית בערוץ שידור עירוני. תוקם ועדת טלוויזיה קהילתית בכבלים, שתכלול 15 איש, בהם 8 נציגי ציבור (שאינם ממלאים תפקידים ברשות המקומית, בעיקר אנשי רוח, מתנדבים ופעילים שונים) שלושה נציגי הרשות המקומית (ראשים פולי־טיים), נציג מחלקת החינוך, עובד נוער, נציג המתנ"ס ונציג החברה למתנ"סים. יו"ר הוועדה יבחר מבין נציגי הציבור.

לדברי דובר העירייה, נועדה הטל־וויזיה הקהילתית בעכו לשרת את האינטרסים של האוכלוסיה ולסייע בגיבוש מירקם תקשורתי קהילתי, שיהווה חלק מן המערך הכולל של חיי התרבות בקהילה בעיר.

המערכת המקומית אמורה לשמור על עצמאות מירבית, משאביה יבואו ממימון הכיוון (חלקי יופי מהכנסות ממנויים) והיא תתנהל בפיקוח ציבורי מלא.

תגמולים במושבים בע"מ

הזמנה לאסיפה כללית
(רגילה ובלתי רגילה)

החברים מוזמנים בזאת לאסיפה כללית שתתקיים ביום רביעי 18.12.85 – ו' טבת תשמ"ו, בשעה 9.00 באולם הרצפלד – בניין המרכז החקלאי.

על סדר היום:
1. דו"ח הנהלה
2. אישור מאזנים
3. מינוי מבקרי חשבונות
4. בחירת מוסדות החברה
5. תיקונים בתקנות
6. שונות.

ההנהלה

מכון התקנים הישראלי

הודעה על מתן היתרים לסמן מצרכים בתו־תקן

מכון התקנים הישראלי העניק ליצרנים ששמותיהם מפורטים להלן היתרים לסמן את המצרכים הרשומים ליד שמם בתו־תקן

יצרן המסמן מצרך בתו־תקן מצהיר בכך שהמצרך מיוצר על ידו לפי התקנים הישראליים החלים עליו

היצרן	המצרך
אמבין תריסים (1971) בע"מ, האורגים 11, א"ת חולון טל: 809901	חלונות אלומיניום
י.א. מוצרי אלומיניום בע"מ, חלוצי התעשיה 13 חיפה טל: 04–724332	חלונות אלומיניום
פלביר־מירם עבודות אלומיניום בע"מ, רח' הפלד 8 חולון טל: 808734	חלונות אלומיניום
רזפל תעשיות מתכת בע"מ, ת"ד 808, א"ת באר שבע טל: 057–73124	חלונות אלומיניום

אינג' מרים מילר
מנכ"ל המכון

סמל המחוגה סמל האיכות

מבצע מיוחד 88,000 הנחה עד 10.11.85

למה בלמדלת חדשה של רב זרועות טובה ובטוחה יותר מכל דלת?
דגם 555

כי רק בה יש 2 מנעולי בטחון בדלת פלדה אחת!

1 מפתח מתוחכם חדש
המפעיל מנעול בטחון אמין ומשוכלל חנעול 6 בריחים ל־4 כיוונים
המיוצר בהשגחת מכון התקנים.

2 מנעול כספת גיאל
היחידי הנעול מנעול בטחון ל־4 כיוונים

★ שירות 24 שעות ביממה
★ אחריות 5 שנים
★ 10 שנות מוניטין

סגר ביטחון פנימי

ת"א והמרכז: שד' ירושלים 9 ר"ג 03-748089 03-778607
י־ם והסביבה: רח' אוסישקין 50 02-246768 02-246633
חיפה והצפון: רח' שפירא 8, חיפה 04-642523
חולון: רח' המלאכה 29, טל. 03-803174-807733

רב זרועות (מסד 1974)

בלמדלת – יותר מכל דלת!

חגיגת חורף עם נאות הככר
ספארי בקניה / טיול חורף בטורקיה / טיולי איכות במצרים / תרבות ואמנות באוסטריה הונגריה ומינכן

פרטים והרשמה: ירושלים: קרן היסוד 36 טל. 02-636484 תל אביב: הירקון 252, טל. 03-463111

הארץ

יום ב, י"ב בכסלו, תשמ"ו
25 בנובמבר 1985

ירושלים: רח' החבצלת 2 טל' 224245-6 ת.ד. 273 מיקוד ירושלים 91002 חיפה: רחוב נורדוי 20 טל' 661166-8 ת.ד. 5259 מיקוד חיפה 31052

בתל-אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים, רח' זלמן שוקן 21, טל' 824261 ת.ד. 233 מיקוד תל-אביב 61001

המו"ל: הוצאת עתון "הארץ" בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, ת"א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: מתי גולן.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי-יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B. 233. Tel. 824261

שועלים קטנים מחבלים בכרמים

החשד הרובץ על ג'ונתן פולארד מעורר תרעומת רבה בארצות-הברית. ראש הממשלה ראה צורך להביע, בשדר אל מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ, את תדהמתו על הפרשה. עם זאת, הבטיח ראש הממשלה כי אין מדיניותה של ממשלת ישראל לעסוק בפעולה מהסוג שהעצור נחשד בה. מן השדר משתמע, כי בירושלים אין מתייחסים בחוסר-אמון לטענת התביעה הפלילית האמריקאית, ובוודאי אין נוטים להציג את הפרשה כאילו היא עלילה.

אין לנו זכות לדבר על "היסטריית מרגלים" בציבוריות האמריקאית, גם אם רגישותה נראית לעתים מופרזת; גם אין טעם לשאול אם פעילותו של פולארד אכן גרמה נזק חמור ביותר לביטחונה של ארה"ב. לא עצרה המשטרה שלנו אזרח ישראלי בחשד של ריגול לטובת מדינה זרה, ועיתונאים אמריקאים היו שואלים אותנו אם הנזק שנגרם לישראל מצדיק את ביטויי הזעזוע – בוודאי שהיינו משיבים להם, כי סמכות ההכרעה בדבר גודל הנזק ניתונה בידי המדינה הרואה את עצמה נפגעת, וסמכות זו היא חלק מתוכן ריבונותה.

אין לפקפק בכנות הדגשתו של ראש-הממשלה כי ישראל אינה רואה מקום לפתח פעילות בילוש בתוך מערכת ההגנה האמריקאית. אם בכלל נעשה כדבר הזה, חייב ראש הממשלה לבדוק ולברר כיצד אירע.

שום יתרון מודיעיני, אשר האיש שנעצר זה עתה בוואשינגטון היה יכול להשיג, אינו שקול כנגד ההשפעה השלילית שנגרמה לרקמת היחסים בינינו לבין ארה"ב. הדרגים המנחים את פעילות המודיעין שלנו, חייבים להעמיד בראש שיקוליהם את השמירה על ידידות ארה"ב כלפי ישראל. ולהחדיר הכרה זו בכל אנשי הדרגים המבצעיים.

פרשת פולארד מצביעה במבט הראשון, על רפיון שליטתם של הדרגים העליונים באנשי המנגנונים המסופים שעליהם הם ממונים. אל יטענו העומדים בראש כי לא דווחו על-ידי פקודיהם; חובתם הראשונית לעמוד על דיווח מפורט ורצוף, ועל בקשה למתן אישור לכל יוזמה מוצעת. ראש-הממשלה אינו חייב הסבר רק להנהגה האמריקאית. הוא חייב הסבר, במידה לא פחותה, לאזרחי ישראל, שאינם רוצים בשיבוש היחסים עם ארה"ב בשל פעלתנות בלתי מבוקרת של אנשי מודיעין.

שר האוצר הבעייתי

מאת א. שוייצר

מודעי מכביד על עצמו דווקא בשעה שהוא זקוק להבנה מצד עמיתיו בדיון על התקציב

שר האוצר יצחק מודעי נתון בימים אלה בעיצומו של מאבק על הצעת התקציב לשנת 1986. כדי שיזכה, הוא זקוק לסיועו הנמרץ של ראש הממשלה. השכל הישר אומר, כי בנסיבות אלו הוא יתאמץ להדק את קשריו עם מר פרס. אך שר האוצר לא היה נאמן לעצמו, אילו נהג על פי כללי השכל הישר: הוא מצא דווקא עכשיו את השעה כשרה להתבטאות עם ראש הממשלה על המתבקש על פי דבריו (המוכחשים) של שר הבריאות. אשר, אם כי אינם מתמיאים לגבי מודעי, נאמרו בחוג סגור.

לפני כשבועיים הפתיע מר מודעי את הציבור בהודעה, שאם יתמוגגו הליברלים עם חרות, יצטרף גם הוא לחוג המתרחב של המועמדים להנהגת הליכוד. צבע הדפוס טרם הספיק להתייבש, וכבר הגיעה לאוזני הרבים הבשורה, כי המנהיג לעתיד לבוא של הליכוד מוכן להיות, על תקן של סבבאי, שר אוצר בממשלה צרה בראשות המערך. סתירה מביכה? לא על פי הסופר האמריקאי סקוט פיצ'ג'ראלד. שגרס כי אמן הוא מי שמסוגל להחזיק בעת ובעונה אחת, בשתי השקפות סותרות – והרי ידוע, שפוליטיקה היא אמנות.

קשיי שיכנוע

אלו הן דוגמאות אחדות, לקוחות מאירועי השבועות האחרונים, שיש בהן כדי להמחיש את קשייו של מר מודעי בהנחלת תפיסותיו העינייניות לעמיתיו בממשלה. נכון, שמלאכתם של שרי האוצר בישראל אינה קלה מי כבר אוהב עמית המקצץ תקציבים?

אולם, שר אוצר זה לא רק שאינו אהוד על פי התפקיד שהוא ממלא בממשלה, אלא גם בשל קפצנותו, שלא אחת מעוררת רושם כל ימוקו של חוסר ראציונליות. התוצאה מכאן היא שרבים, אם אינם מסכימים לביטויים הבוטים שיוחסו לשר הבריאות, יודו, כי הוא ירה בכיוון הנכון.

מהערכה זו, שכאמור, רבים מסכימים עם מגמתה הכללית, נובע קושי שהוא ייחודי למר מודעי, במימוש המדיניות שעל הגשמתה הופקד. באופן מוחשי, הוא מתקשה כרגע בהשגת הסכמה להצעת תקציב לשנה הבאה. המרכיב הלא-אישי בקושי זה הוא חוסר הבהירות לגבי גודל הקיצוץ שהוא תובע ביעדו. מר מודעי מדבר על הקטנת הגרעון ב-600 מיליון דולר. אך מי שמאזין להעמקות פקידיו, לומר, כי לא כל הכסף ואף אולי לא רובו, ייחסך, אלא יועתר, באמצעות כספים שיוצאו לסיוע לענפים ולמפעלים שנקלעו לקשיים. אפשר, שזו מטרה רצויה אך אי-אפשר לטעון, כי בחשבון המאקרו-אקונומי תסייע תוצאה זו לכבישת האינפלציה.

הרי כבישת האינפלציה נותרה, כפי שהיתה, היעד הראשי של המדיניות הממשלתית. השאלה שעליה צריכים מר מודעי ועוזריו להשיב היא, מהיכן, נשקפת סכנה להשגת יעד זה. אין טעם להצביע על הגברת הייבוא של מוצרי צריכה בחודש אוקטובר כעדות לקיומם של עודפי ביקוש. חודש אחד אינו מוכיח דבר, כמו שעליית המחירים הנמוכה באותו חודש לא הוכיחה כי אברה השליטה על רמת המחירים: המדד החודשי השלילי לתחילת הראשונה של נוב־מבר ישמש עדות לכך. באחד מראיונותיו השתמש שר הכלכלה גד יעקבי בדימוי של פרשת מים, כדי להמחיש מצבו הנוכחי של המשק הישראלי. ליתר דיוק, זו פרשת מים למוצה, שממנה אפשר להבחין בעבר, אך לא בעתיד.

חפש את הסכנה

לפי שעה אין אבטלה בהיקף בלתי נסבל. הענפים והחברות שנקלעו לקשיים, נפגעו בחלקם מהתפתחויות שמחוץ למשק הישראלי (לדוגמא צים או אלסינט) ואילו אחרים, שהריבית הגבוהה פגעה בהם זוכים עתה להקלה. כלום נותרים לנו עתה מכאבים סטרוקטורליים אשר מן הראוי שיכריעו את הסבלים מהם; או שמא צריך לכבוש אינפלציה של ביקוש, אשר עדיין אינה נראית בעין, אך שכית-שמאי בקרב הכלכלנים חושש שהיא קרבה והולכת? תשובת לשאלות אלו עדיין אין; מה שיש, הם דגמי מחשב, המשקפים את התקוות או את החרדות של המתכננים, ותו לא.

אין לקנא בשר אוצר הנדרש להכין תחזית ותקציב הנבנה ממנה. בתוך הערפל המכסה עתה את העבר הפונה אל העתיד של פרשת המים, אך הרגשת הסולידריות עם מר מודעי מתחלפת בתרעומת למראה העטייה השיגרתית באוצר לצד ההחמרה, וסתמיות הנימוקים להצדקתה. במיוחד אמורים הדברים בנפנוף באיום, המרפרף כל פעם שמעלים אותו, בהגדה סיטונית של נכסים פיננסים למימון הביקוש השוטף. הוא הדין בפסיכולוגיה, מונח הנזרק אל הדיון הציבורי כל פעם, שלבעלי הדין אוזלו הנימוקים העניייניים. במקרה הנוכחי, הפסיכולוגיה הציבורית אמורה לזעוק לקיצוץ בתקציב כאות וכשבוע, כי חלפו ימיו העליזים של יורם ארידור. כאילו המציאות איננה הוכחה מספקת.

בנסיבות הנוכחיות, כלום, שב, אל תעשה, איננה העצה הטובה שאפשר להשיא לשר האוצר? שב, אל תעשה, בהקשר הנוכחי פירושו עמידה על קיום הזיקות היסודיות של התוכנית הכלכלית, בין שכר, שער חליפין ורמת מחירים בשוק הפנימי. בתרגום לשפת התקציב, משמעות הנ"ל הוא השלכתו של מאזן ההכנסות וההוצאות ברמה של יולי-דצמבר 1985, במסגרת של תקציב חצי שנתי, לתקופה של אפריל-ספטמבר 1986. עד אז תתברר מגמת המשק – ומי שלא יהיה שר אוצר בעת ההיא, יוכל לגשת, עם יותר ביטחון עצמי, להתוויית קווי התפתחות לעתיד.

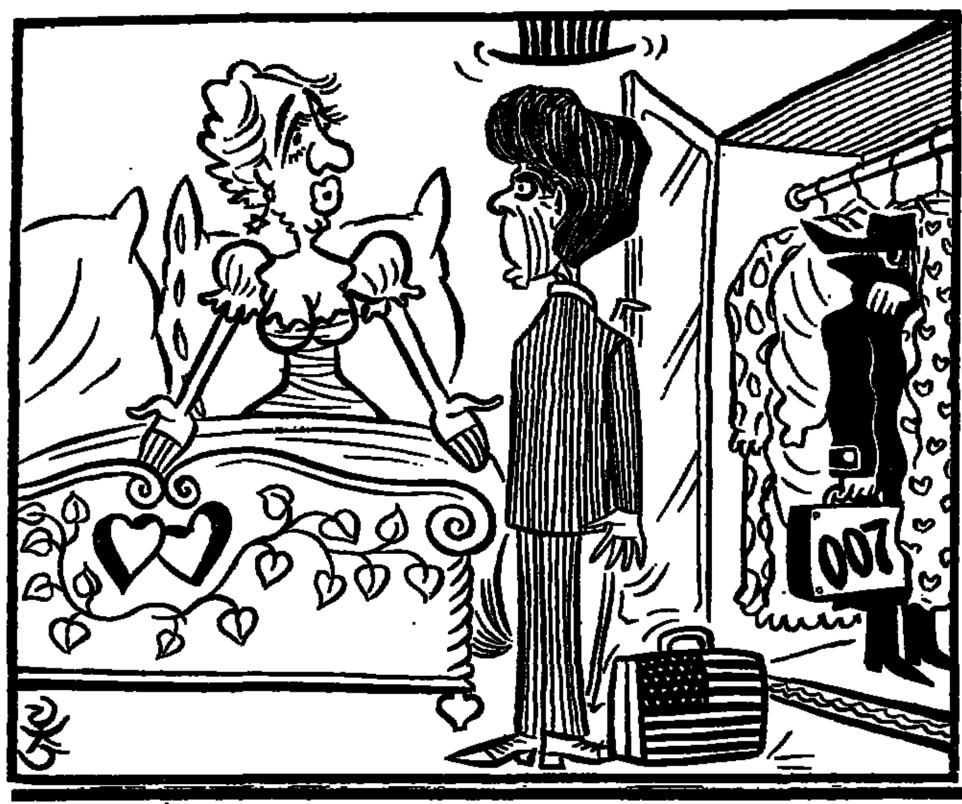

הניגוד הסמוי

מאת גדעון סאמט

בשאלת ההסדר באזור, ארה"ב איננה רק חלק מהפתרון. היא גם חלק מהבעיה

האם ארה"ב באמת מעוניינת עכשיו במו"מ רציני על הסדר באזור? ריח של מינות, כמעט של השמצה, נודף מהשאלה. בכל זאת, לאחר שנבצים מדי יום קשיי התהליך, יש טעם לברר אם, בנסיבות הנדרשות לפתיחתו, וואשינגטון היא חלק מהבעיה, לא רק מהפתרון. הספקות הרגילים ביחס לסיכוייו של הסדר מתרכזים תמיד בעמדותיהם של חוסיין, אש"ף, הימין הישראלי ובריה"מ. על פי הסברה המקובלת, מי שילכו למו"מ מחר בבוקר הם וואשינגטון והמערך. אבל כאשר תנאי מרכזי הוא שיתוף בריה"מ, מתרבים הסימנים כי לממשל האמריקאי יש קושי רציני משלו. ייתכן שהתקווה העיקרית של הליכוד איננה סרבנות מצד מקצה מחמת-מאמץ כאש"ף, אלא הירידה האמריקאית דווקא.

מה שטשטש באחרונה את האפשרות הזאת היו שני מהלכים של ראש הממשלה. האחד, הצלחתו להחדיר – ליתר דיוק, להחזיר – את ההסכמה ל"ליווי בין-לאומי" אל המתווה של הדיפלומטיה הישראלית. השני היתה הודאתו בוועדת החוץ והביטחון – כנראה מכוונת ולא פליטת-פה, שהדרוה "שאולה" – כי ישראל מסכימה עם ארה"ב על השמטת התנאי של הכרה בה מצד אש"ף.

צעדים אלה חיזקו את התחושה שיש חוות-עמדות בעניין המעורבות הסובייטית בין וואשינגטון ובין משרד ראש הממשלה, להבדיל ממשרד החוץ. אבל תיאור כזה של ההתפתחויות האחרונות, שבמהלכן המשיכה ארה"ב להצטייר כדינאמו של תהליך השלום, מוכיח נתרמת, אחרת שלה: את הנחישות שאין להפחית ממשקלה גם אחרי ג'נווה, לפעול בכל האמצעים נגד הגברת השפעתה של בריה"מ באיזשהו מקום בעולם, המזרח התיכון כמובן בכלל זה.

* * *

גם לכך היו ביטויים ברורים בזמן האחרון. הם שיקפו כיוון מחשבה יציב בבניני-האמריקאית שרומה כב אינו זוכה כאן לתשומת-לב מספקת.

הבית הלבן והפנטגון ספקניים כיום לא פחות מבעבר ביחס לכדאיות של מתן גישה לבריה"מ אל תהליך השלום באזור. רוברט מקפארלין, יועץ הנשיא לביטחון לאומי, לא הסתיר גישה זו כשאמר בשבוע שעבר, כי כי יש לתת קדימות לטיפול באזורי משבר אחרים בעולם. מקור המעורה בוואשינגטון ידע לספר בימים אלה, שמקפארלין אכן מבוטח בשביל הנשיא מדי-יום, שהמזרח התיכון מצוי בו אי-שם בדרגה החמישית. ראשונים בסדר העדיפות: הסוגיה העיקרית של פסגת ז'נווה – הטיפול ביחסי הכוחות האסטרטגיים עם בריה"מ – שפירושה, למרות החיוכים, עמידה נמרצת מול לחץ סובייטי בכל תחום שהוא; בעיית התקציב הזוכה אצלנו לתשומת-לב מתפכת; למיליארדים הספורים הזורמים לכאן ולא לגירעון המעיק מאוד של כ-200 מיליארד דולר; שימור מערכת טובה של יחסים עם בעלות-הברית האירופיות, ולפני הסוגיה המזרחית-תיכונית – הדאגה הקשה מהידרדרות נמשכת בזירה הלאטינו-אמריקאית.

בראייה רחבה כזאת, המזה"ת אינו נראה מוואשינגטון כאזור של סכנה דחופה. הממשל אינו מוטרד ממעמדו הביטחוני של ישראל. הוא עושה די להבטחת השקט הנפשי שלו בהזרמה מאסיווית של סיוע, ואין זה מקרה שירושלים שמעה שוב באחרונה על התנגדותו של הממשל לקיצוץ בתקציב הביטחון. לא זו בלבד שאין בעיני וואשינגטון כרוב קריטי, דווקא, בזרוזו עכשיו של התהליך להסדר, אלא שמאמץ כזה עלול לגרור את האמריקאים, לאמיתו של דבר, לסכך בלתי רצוי: הסיכוי להצלחה קטן והסיר הודאי, הכנסת בריה"מ לתהליך, גבוה ומפוקפק.

פתרון-רווח אלה אפשר היה להתרשם. היטב, למשל, נוכח תקריית האיגרת בין רייגן לשר ההגנה קספר ויינברגר, ערב פסגת. השר השומר העיקש, שהזהיר כנגד את נשיאו לבל יוותר לסובייטים. לא התבונן קודם כל לנושא בעדיפות גמורה כמו המזה"ת. אבל הפנטגון יהיה כיום הגורם האמריקאי החשוב הראשון שימצא עניין בניסיונות להסדר ישראלי-ערבי. מאז ראשית כהונתו השתנתה עמדתו של שר ההגנה האמריקאי; מי שנכנס לתפקיד תחת השפעה מנטאלית חזקה של קשריו העסקיים הקודמים עם ערב הסעודית, הצטרף במשך הזמן אל המאוכזבים מיכולתה של ריאד, או של ירדן, לספק אינושהי סחורה מדינית. בעוד שבעבר משרד ההגנה היה תמונה מרכזית לתפיסות ערביסטיות, מהסוג הרווח עד היום בחלק מאגף המזרח התיכון בסטייט דיפארטמנט, זה מכבר איבדו בו המתכננים הפוליטיים את התקווה לנצל משטרים ערביים ה' מחוזקים מתונים לשם שיפור עמדות אמריקאיות באזור בעזרת לחץ להסדר, אגב פיתוי מדיני הצבאי.

מעט מדי מדובר על כך כאן, אבל תהליך דומה עבר גם על שיגנר גדול של הנדוך בהסדר, שר החוץ ג'ורג' שולץ. הוא מוזהה בעיניהם של משקיפים מנוסים על הזירה האמריקאית, כמי שעייף במשך השנים מהתבטלויות הערביות להתנהגות סבירה. שולץ נכווה מהתבכבכותם של חוסיין, המלך פאהד, מובארק וכמובן עראפאת. הנו' טלמן המאופק הזה מתאר כיום כמתבונן "בלאזה", כמעט ציני, על הסיכוי למו"מ ממשי באזור בעתיד הנראה לעין.

* * *

למעשה, שמעון פרס הינו כיום המובל העיקרי להסדר, ועל פי אותה ראייה רחבה יותר של השיקולים האמריקאיים, נראה שתאוצתו מהירה אף מזו של ארה"ב. אנשי סיעת הליכוד בכנסת ידעו לספר בשבוע שעבר, כיצד על השאלה מדוע ארה"ב תומכת בוועידה בין-לאומית, השגריר האמריקאי תומס פיקרינג, השיב בארוכה ובאופן כלשון רפה ובשאלה איך אנחנו יכולים לסרב כשמוצג צעד בקשתו של פרס? חוסיין? התגובה הזאת מתאימה היטב לעמדה האמריקאית הרווחת כלפי ההשתתפות הסובייטית. שעליה אפשר לשמוע, בביטחון בוטים אף יותר. מהכפופים לפיקרינג בשגרירות. לארה"ב ברור שלא יהיה אפשר להזמין את מוסקווה רק כדי לצאת ידי חובה של פתיחת הוועידה, ואילו ממשל רייגן לא יסכים ליותר מזה. ברוח זו התנהלו הדיונים בז'נווה; בהודעה מתברר מה מעט הדבר שם על המזרח התיכון.

עוד לפני שהוזמנה להשתתף בביצה שלא נולדה, מוסקווה היא כבר עכשיו המפתח להצלחה או לכישלון של מהלך הפתיחה ההכרחי. אם תתמן להשתתף בוועידה, תעמיד בכל הנראה תנאים קשים לממשל, ואילו בלעדיה המהלך אינו אפשרי. עליית יהודים, ובעיקר חידוש יחסים עם ישראל, הם פתיון מפוקפק בשביל האמריקאים ואין כרגע סיבה נראית לעין שהם יסתנו בתמורתם עמדה, שנוקשתה לא רפתה, כלפי מעורבות סובייטית כאן כבמקומות אחרים.

הקלפים שבריה"מ מחזיקה בעניין זה חזקים יותר מאלה של יריבתה. אם תתחיל לגלות סימני הפשרה, למשל פתיחת שערים מבוקרת ליהודים, היא תיצור לחץ בין-לאומי ופנים-אמריקאי על הממשל לאפשר את שיתופה בוועידת השלום ובמהלכים שאמורים לבוא אחריה. כך נהפכה העליה מבריה"מ בנושא ישראלי-אמריקאי משותף-לכאורה למוקד אפשרי של ניגודי אינטרסים: אנחנו, כמובן, מעוניינים, בעוד האמריקאים חוששים שבצד כזה יחייב אותם לפשרנות בלתי רצויה. ומה ייצא להם מזה חוץ מסיפוק הומניטרי, שמשקלו ועוח, וחיזוק הליכוד בקלפי בבחירות הבאות? לא פלא: גם על יהודי בריה"מ לא דובר בכל הנראה בז'נווה אלא במה שהשתמע מהדרישה האמריקאית לכיבוד זכויות האדם.

כל הגירסה הזאת, והשמעת אולי מפתיעה במקצת, על אודות החשש האמריקאי העמוק, המהותי, מצעדים נמרצים-מדי להסדר, חשובה דווקא בימים אלה של ציפיות גואות. מאחורי הטליזות, במישור הפרגמטי, הסמוי, יש ניגוד מעורר למחשבה בינינו לבין ארה"ב בשאלה החשובה ביותר – אם לא למנות את אפיזודת-הריגול – העומדת עכשיו על סדר יומו של שולחן המדיניות. וכמו תמיד יש מי שמנוצל בשביל הליכוד: זוהי נוסחה כפולה. גם סיבה נוספת לספק בסיכויי התקדמות להסדר על הגדה, גם חיזוקו של הסיכוי לעבור בשלום את המעבר עד הרוטאציה.

בעולם היהודי / אליהו סלפטר

הרפורמים נגד החרדים

יהדות המערב, וביחוד יהדות ארה"ב, מתחילה להתעורר לסכנה הכפולה של הקבוצות החרדית הקיצונית והדתית-לאומית בישראל. מתרבים הדוברים – ולא רק מקרב השמרנים והרפורמים – החוששים שמגמות אלה מאיימות לא רק על אחדות העם בישראל ואופיה הדמוקרטי של המדינה אלא גם על אחדותו של העם היהודי בעולם.

אין זה אולי מפתיע, אם הרב דוד פורמן, מנהל התוכניות הדתיות בישראל של "איחוד הקהילות העבריות האמריקאיות" (הרפורמיות) יוצא בגינוי חריף נגד שתיקת הממסד הרבני בישראל: "יותר מדאיג מתחבר לתוך המשפטיות התפלות של כהנא, הוא חוסר יכולתו של הממסד הרבני הפועל לייצוג ההלכה, לצאת בקריאה נגד החקיקה (הגזענית). השתיקה מקשה על אדם מהשורה להבדיל בין היהדות ההלכתית של כהנא לזו של עמיתיו, הרבנים החרדים. הרבנות הראשית, המנצלת את יתרונה הקואליציוני, השתמשה בסמכותה הדתית, כדי לכפות את הדעות הקדומות ההלכתיות שלה על האזרחים ויצרה בכך אוירת פנאטיות דתית".

אך, כאשר שומעים הד של הדברים גם מפיו של הרב עמנואל רקמן, הנשיא היוצא של אוניברסיטת בר-אילן, שהוא לכל הדעות איש היהדות החרדית האמריקאית, מרגיש הדובר שמה שמוצג ע"י הממסד הדתי בישראל כעמדת היהדות החרדית, בהחלט אינו משקף את דעותיה של כל היהדות החרדית ועמדותיה. במאמר שפורסם ב"ג'ואיש כרוניקל" הלונדוני, כותב הרב רקמן, בין היתר: "מאות אלפי יהודים היו מקבלים בשמחה, אילו הרבנות החרדית היתה יותר אמיצה ביצירתיותה ההלכתית. אך הם היו שמחים עוד יותר אילו מספר יצוני מתוכם היו, לפחות, מגלה די אומץ לב להתנגד לקיצוניים הרבנים, המעניקים למסורת תדמית רעה וגם מסולפת... אך יש גם סוג אחר של חרדיות – מהסוג שהציל את (הזרם) החרדי בגרמניה, באנגליה ובארה"ב".

בכבודו על שהאדמו"ר מסטמר(?) תומך בעמדתו השוללת את שינוי חוק השבות, ממשיך הרב רקמן: "כמה הייתי רוצה שמישהו עם קול נאמנים דומה לזה שיש לרב שך היה קם ואומר לעולם, שהיהדות והשיטה הדמוקרטית אינם ניגודים שאי-אפשר לפשר ביניהם:

– "שגם הערבים (נבראו) בצלם אלוקים והמדינה אינה יהודית לאמיתה אם מתעלמים מעקרון יסוד זה".

– "שסובלנות והתנהגות המנה הן מצוות על פי ההלכה".

– "שהטיפול בעולים מאתיופיה היה יכול להיות נוח וטוב לב, על בסיס הלכתי אמיתי מזה כו השתמשו המקפידים לחומרה".

– "שעמדות היהדות החרדית כלפי היהודים הלא-חרדים, מנהיגיהם ותנועותיהם יכולה להיות שונה בתכלית השינוי, מזו הנוהגת כעת בישראל".

"ולבסוף – שהדיוטס להתמודד עם האתגר הפמיניסטי הוא ביש המזל, אשר בגינו תצטרך הרבנות, בבוא היום, לתת את הדין לבורא".

"קרע בעם"

הרב רקמן אינו המנהיג החרדי היחיד המביע דאגה מפני הקיטוב בעם היהודי והחושש מפני פילוג. בסימפוזיון על הנושא "האם יהיה עם יהודי אחד בשנת 2000" שנערך ב"מרכז היהודי הלאומי ללימודים ולמנהיגות" בניו יורק הזכיר הרב אירווינג גרינברג, מנהל המרכז, כי "עינינו מועדים אל טרגדיה אישית וקהילתית, אל קרע יסודי בעם היהודי". הוא הזכיר סקר, שפורסם ב"זמל סטרים ג'ורנל", לפיו מתגיירים באמריקה כ-10,000 נפש מדי שנה. לפי הערכתו כ-90% מהם עוברים גיור רפורמי, שאינו ממלא אחרי כללי הגיור הקונסרבטיבי והחרדי.

..והא גינה את הרפורמים, המקבלים את קביעת דתו של הילד לפי דת האב, "אם כי הם יודעים היטב שלא הזרם הקונסרבטיבי (ולא הזרם החרדי) מקבלים ילדים אלה כיהודים". אך הוא תקף גם את הפסיקה החרדית, לפיה כיוון שרבנים רפורמים אינם רבנים כדין ההלכה, הנשואים שהם עורכים אינם תקפים ולכן גם לא חייבים בגט. בהקשר זה ציין הרב גרינברג, כי בכל שעולה אחוז הנישואין בקרב זוגות יהודים גדל גם מספר הממזרים, משום שאמהותיהם לא קיבלו גט בהתאם להלכה, ולכן עורך נחשבות נשואות לבעלן הראשון. זרם "החרדים בתשובה" יוצר מצבים קשים במיוחד, כאשר צעירים הצעירות מגלות פתאום כי הם ממזרים. מאידך הזהיר הרב גרינברג, כי הוא סבור את הולכת הזרם הקונסרבטיבי להעניק הסמכה לרבנות גם לנשים.

ארבע בעיות הפנים של ישראל

ההיבט של היהודי מן השורה בא לידי ביטוי במאמר, שעיקרו המצב בישראל והיחסים בינה לבין יהודי התפוצות, שפרסם ב"ג'ויש וויק" של וואשינגטון סטיוארט איינשטט, מי שהיה יועצו הראשי לענייני פנים של הנשיא קרטר, וכיום שותף במשרד עורכי דין גדול מוואשינגטון. איינשטט מציין, כי ארבע בעיות פנים מאיימות עתה על ישראל יותר משעושות זאת סכנות מבחוץ: המחלוקת בין ספרדים ואשכנזים, הידרדרות המצב הכלכלי, צמיחת הלאומנות הקיצונית והקרע בין חילוניים לחרדים.

"הגיע הזמן שיהודי אמריקה יחדלו מלעמוד מן הצד ויעלו על המגרש, אם הם רוצים שיהיה להם חלק בקביעת דרכה של החברה הישראלית", כותב איינשטט.

הוא סבור, שעלייה המהירה של ה"ספרדים" בסולם ההשכלתי, הכלכלי, והתרבותי, המשתקפת בגידול מתמיד של נשואין בין ספרדים ואשכנזים, מקרבת במהירות את פתרון הבעיה העדתית. על יהודי אמריקה לסייע בכך, ע"י עזרה לערי פיתוח ועל-ידי מילגות לימוד לצעירים מכשרים מעדות המזרח. התמורה בצעדי הריסון בהם נקטה הממשלה מעודדת את התקווה, כי גם הבעיה הכלכלית תמצא את פתרונה. ושוב, יהודי ארה"ב יכולים לסייע, ביחוד בביטול מירבי של הסכם אזור הסחר החופשי שנחתם לאחרונה בין שתי המדינות, לשם עידוד יבוא מוצרים ישראליים, השקעות בישראל ועסקות משותפות עם יזמים ישראליים. ל"בונדס" מציע איינשטט להקים קרן להשקעות שתמכור לאמריקאים מניות ב-500 מיליון דולר בחברות ישראליות בשלוש השנים הקרובות.

יש סימנים מעודדים גם לכך שישראל מתמודדת עתה עם הכהניזם ועם הטירור היהודי, כותב איינשטט. "הבעיה המדאיגה ביותר שמצאתי (בישראל) הוא הקיטוב הגובר בחברה הישראלית, בין החילוניים לבין הפונדמנטליסטים – (החרדים)... הסטאטוס קוו' שהיה קיים מראשית קום המדינה – מתנפץ עתה... החרדים הפונדמנטליסטים לא מסתפקים ב'סטאטוס קוו'. הם רוצים לכפות דעותיהם על החברה הישראלית כולה". אחרי הצגת רשימה ארוכה של דוגמאות לנסיונות הכפיה ע"י החרדים, מוסיף איינשטט: "הפונדמנטליזם בישראל ניזון ומשתקף בעליית הפונדמנטליזם הדתי בקרב יהודי אמריקה. בטיפול בפילוג בין חילונים ופונדמנטליסטים בישראל יכולים אנו יהודי אמריקה למלא תפקיד בעל חשיבות מכרעת... ראשית עלינו לפתח דו-שיח בין החרדים, השמרנים והרפורמים כאן באמריקה. שנית, עלינו לסייע לישראלים, על מנת שתהיה להם בחירה בין הזרמים ביהדות, אם הם לא רוצים להשתייך לזרם החרדי... שלישית, עלינו לעמוד בתוקף מול יוזמות הפונדמנטליסטים בישראל, כגון שינוי חוק השבות, העלולות לצמצם את תמיכת יהודי אמריקה בישראל. דראסטי אך נחוץ הוא הצעד המבריץ של הזרם הקונסרבטיבי למנוע תשלום בעד הרצאות באמריקה לחברי כנסת אשר (בישראל) תומכים בשינוי (חוק השבות)".

"מוסדות כמו הפדרציה (של קרנות הסעד הדולשת על עריכת המגביות) חייבים להפעיל את השפעתם... מבית המוסדות הדתיים הפונדמנטליסטיים כאן ובישראל תלויים במידה רבה בכספים מתורמים רפורמים, קונסרבטיביים וחרדים מודרניים. מוסדות אלה חייבים להבין, כי כיבוד הדדי (של הזכויות) הוא תנאי בל-יעבור להבטחת המשך התמיכה הכספית", מסיים איינשטט.

האיום בשלילת כספי המגבית ממוסדות חרדים אינו תיאורטי בלבד. בוועידה הדו-שנתית של "איגוד הקהילות העבריות", שהוא הגוף המאחד את כל הקהילות הרפורמיות באמריקה, שנערכה החודש בלוס אנג'לס, נתקבלה החלטה המפצה על "היעדר תמיכה בתוכניות הרפורמים בישראל" מצד המגבית המאוחדת. נקבע שם, כי יש להדגיש בפני המגבית "את החשיבות בשוויון ודרישות ההקצבה של הרפורמים", הנאמדת ב-88 מיליון דולר בחמש שנים. "אם הסוכנות היהודית לא תיענה (לדרישות אלה) קהילותינו יצפו לכך שהמגבית תעניק את ההקצבות לתנועה הרפורמית הישר מהקרנות אשר אותן היו מעבירים לסוכנות היהודית", נאמר בהחלטה, שיש בה יותר משמץ של אזהרה נגד ההפליה לטובת החרדים.

הרב עמנואל רקמן

גוואטמלה: חלום ישראלי שהפך סיוט

עליית ממשלה דמוקרטית בגדולה שבמדינות אמריקה התיכונה עלולה לחתום ידידות רבת-שנים עם ישראל ★ הטעם: התפקיד שמילאה ישראל, על-פי מקורות זרים, בשמונה השנים האחרונות בתוכנית של ג'נוסייד פיסי ותרבותי נגד הרוב האינדיאני בגוואטמלה ★

מאת ויקטור פרדה
מיוחד ל"הארץ"

הכותב הוא מרצה באוניברסיטת אמריקה התיכונה בקליפורניה

סנטה קרוז, קליפורניה

ב-1947 היה הורחה גארסיה גראנאדוס, שגריר גוואטמלה באו"ם, אחד האדריכלים העיקריים של תכנית החלוקה, שמכוחה קמה מדינת ישראל. הימים ההם היו ימי נעורי בגוואטמלה סיטי – אני בן למשפחה ספרדית מיוחסת – ואני זוכר היטב הרצאה שנשא גרנאדוס באוזני חברי קהילתנו, ובכללם אבי. שמועה התהלכה בגוואטמלה, שגארסיה גרנאדוס – נינו של אחד מנשיאי גוואטמלה – היה צאצא של משפחת אנוסים יהודים מספרד. חלומו הנכסף ביותר, אמר לנו השגריר, היה שיום אחד יהיה הקיבוץ הישראלי מופת לפיתוח חקלאי ברמות הגוואטמליות. שבהן חיים כיום ארבעה מיליון אינדיאנים עניים עד יאוש.

ערב מותו, ב-1961, פירסם גראנאדוס ספר, שבו גמר את ההלל על הקיבוץ, בחינת "האמצעי הסוציולוגי הטוב ביותר לפיתוח החקלאות בארצות בלתי-מפותחות". ניסיון הקיבוץ הוא שעמד ביסוד הציונות, שלימד על זכות היהודים למולדת.

במרוצת שמונה השנים האחרונות מתממשת תקוותו של גארסיה גראנאדוס לשיתוף-פעולה ישראלי-גוואטמלי באיזור הרמות באופן מקפיא-דם, שהשגריר הזקן וודאי לא העז להעלות על דעתו.

ב-1977, לאחר שהקונגרס האמריקאי אסר על סיוע צבאי נוסף לגוואטמלה בגלל היקף ההפרה של זכויות-האדם שם, מסרו מקורות זרים, כי הצבא הגוואטמלי פנה לעזרת ישראל, וביקש נשק ויועצים טכניים. בשלוש השנים הבאות מסרה העיתונות העולמית, כי ממשלת בגין סיפקה לנשיא רומיאו לוקאס גארסיה 15 אלף רובי "גליל", ולפחות עשרה מטוסים מדגם "ערבה", שסבר לתויד הפכות אותו כלי אידיאלי ללוחמה נגד גרילה.

תת-מקלע "עוזי" הוא הציוד האישי המועדף של כיתות-המוות. הפועלות באישון-לילה נגד דיסידנטים, אינטלקטואלים ולא-אינדיאנים או נגד ה"קאמפסינוס", האיכרים האביונים. כל אימת שהם מעזים לנקוט יוזמה – לארגן קואופרטיבים חקלאיים, או לברר את גורלם של קרובי-משפחה "שנעלמו". ישראלים, המבקרים בגוואטמלה, נדהמים כשהם פוגשים במתקנות הצבא את ה"קאיבילס" – "היחידות המיוחדות" – הלבושים בתלבושות מתוצרת ישראל, חמושים במרגמות ישראליות, ב"גליל", במערכות-קשר מתוצרת ישראל ומצוידים במסכות ישראליות.

לפני חמש או שש שנים, נמסר בעיתונות העולם, כי טכנאים ישראליים סייעו בהתקנת מערכות-בקרה באגף של ארמון הנשיאות. לפי הארגון להגנת זכויות-האדם "אמנסטי אינטרנשיונל", כוללת המערכת מחשבים, המאגרים אלפי שמות של מי שנחשבים "גורמים חתרניים" על ידי מבקרי הצבא הגוואטמלי. מחשב של "הנראק" עוקב אחרי רמת-הצריכה של מים וחשמל באיזורים שונים של הבירה. על-ידי מעקב זה מקווים השלטונות לגלות מקומות-מסתור של הגרילה ובתי-דפוס חשאיים שלהם.

הישראלים והאדמה החרוכה

ב-1982, מסרו פירסומים זרים, כי גנרל אפריין ריוס מונט הפיל את משטרו של לוקאס גארסיה ללא שפיכות-דמים. יועצים ישראליים עזרו לגנרל לגבש את "תוכנית הבצורת", שבמרכזה עמדה מדיניות של "אדמה חרוכה" נגד הקהילות האינדיאניות ב"איזורי העימות" עם הגרילה. כל אימת שהיה מסתיים טיהורו של איזור, היה הצבא מעביר מבוחוח לאינדיאנים ציוניים, שיושבו מחדש בעיירות, אשר ניתן להן השם "כפרים לדוגמה". הצבא גייס על-כורחם לפטרולים של "מישמר אזרחי", שעליו הוטלה המשימה למגר את המורדים. הצבא גייס לפטרולים ואלה כמיליון אינדיאנים. כפריים כאלה הוכרחו להלשין על שכניהם, ולהוציאם להורג באלות ובאבנים בכיכרות המרכזיות של כפריהם.

הורחה גארסיה גרנאדוס

בדצמבר 1982 התפאר ריוס מונט בגלוי באוזני כתב של רשת-הטלוויזיה "איי-בי-סי", שתוכניתו הצליחה הודות ל"חיילים מאומנים על-ידי הישראלים". האיש שעמד בראש התכנית – שמה הרשמי היה "תכנית ההתנגדות לאזורי-העימות" (ראשי-התיבות הספרדיים פאפאס) – אישר, שישראל היתה מקור-ההשראה העיקרי שלה: "רבים מן המבצבאים שלנו אומנו על-ידי ישראל. הרעיון של הקיבוץ ושל המושב קבוע היטב בתודעתנו. אישית אני חושב, שיהיה נפלא לפתח שיטה כזאת ברמות שלנו".

הד המודעש הזה לחלומו של גארסיה גראנאדוס בקע מפיו של קרלוס אדוארדו וולרס. הקולונל העניק את האשראי הראשי לשיטות-ההשקיה של הקיבוצים ולטכנולוגיה הסולארית, שבזכותה פיזו הנגב הוא גם שיכנה את הקואופרטיבים ואת הקומונות החקלאיות של טייוואן ושל דרום-קוריאה, שתי ארצות אחרות שהועילו מאד לתוכניותיה של ממשלת גוואטמלה. אבל קולונל וולרס כיוון לא רק למופת החקלאי של הקיבוץ, אלא גם למופת הצבא, האיל הוא האוכלוסיה האינדיאנית, ולהרוס את הקשרים הקהילתיים המסורתיים שהתקיימו בה.

ביטאון רשמי של הצבא כינה את התכנית הזו במפורש "לאדינזציה" ("הלאדינו" הם המיעוט הלא-אינדיאני. השולט בגוואטמלה). במהדורת 1982 שלו תיאר הביטאון, "רוויסטה מיליטאר" את התהליך באלה המלים: "הם (האינדיאנים בני עם האיקסיל) חייבים ללמוד ספרדית, ויש להרוס את תלבושותיהם המסורתיות ואת הסדרים האמיתיים של אורחות-חיים שלהם, כדי שיחדלו לחשוב על עצמם כתרבות נפרדת, ויקבלו את התפיסה של לאומיות גוואטמלית".

גם יורשו של ריוס מונט, גנרל אוסקאר אומברטו מחיה ויקטורס, ממלא בנאמנות אחרי המתכון לשיעבוד האינדיאנים. תחת שלטונו פורחת הרשת של מרכזי היישוב מחדש, הנקראים עכשיו "צירי-פיתוח". במהלך המלחמה בגרילה, ואגב הניסיון לפתוח את הרמות, מנסה הצבא לשתול בגוואטמלה גירסה מעוותת של האזורים החקלאיים בישראל. ההבדל הוא, שכוח-העבודה כאן יהיה אינדיאני, לא ערבי ולא ספרדי.

הפרויקט כולל תכניות למטעים עצקים – ביהול ממשלתי. בין הרהגים העיקריים יהיו קציני-צבא מן הדרג הביניים, שבגו מוסבים ובתי-קיחוד עצקים, בציפיה לקצור לשופרתיהם את השפע. שיזמן יוצא פירות הדיקות המוקפאים. אשר לאינדיאנים, התוצאה העיקרית של הפרויקט החקלאי-צבאי הזה היא ביזור השמדה שיטתית של תרבות בת אלפי שנים, היונקת מקורות המאיה העתיקה.

רטינות גוברות נגד ישראל

בתחילת החודש נערך בגוואטמלה הסיבוב הראשון של בחירות לנשיאות. ואין זה מן הנמנע, שלאחר הסיבוב השני – בחודש הבא – תיבחר ממשלה אזרחית מקץ 32 שנים של שלטון צבאי. הגנרלים אמנם יוסיפו לקיים בידיהם את השלטון המעשי, אבל יוזמות דמוקרטיות נוטות להתפשט, ולרכוש לעצמן כוחדרנן משר להן. כדבר הזה קרה לאחרונה ברחבי אמריקה, כמו גם בשכנתה של גוואטמלה, אל סלוואדור, שבה זכו הנוצרים-דמוקרטים של הנשיא נפוליאון דוארטה בבחירות השנים על הימין הקיצוני.

ועדה עצמאית לזכויות-האדם הושבה לאחרונה ומצאה, ש-38 אלף "נעלמים" בגוואטמלה הם 42 אחוז מכל הנעלמים באמריקה הלטינית. גם המיגור הפרסי הזרש מן הצבא לשנות מעיקרה את מדיניותו הכלכלית הדורגנית, שהביאה את גוואטמלה עד קו פשיטת-הרגל. לראשונה זה עשרות שנים, עשויים השליטים הבאים לגלות, ששוב אין הם יכולים להיות את דרישות נתיניהם.

במהלך נסיעותי גם שמעתי רטינות אדיקין על המעורבות הישראלית הנמשכת בענייניה הפנימיים של גוואטמלה. מנהיג המפלגה הנוצרית-דמוקרטית, ויניסיו סרסו, הנחשב מועמד במעמד מסויים לזכות בבחירות לנשיאות, התחייב – אם יבחר – לבדוק את היקף שיתוף-הפעולה של ישראל עם הצבא, ובכלל זה גם את הידיעות שפורסמו לפני שנתיים על הקמת מפעל-תחמושת ישראלי באלטה וראפאס.

נוכח נסיגתו של מימשל רייגן לחדש את הסיוע הצבאי הישיר למימשלת גוואטמלה – 10.3 מיליון דולאר של "סיוע לא-קטלני" מחכים לאישור הקונגרס בוואשינגטון – מוכרח תפקידה של ישראל כספקית נשק להצטמצם. כדבר הזה כבר קרה בהונדורס, באל סלוואדור ובקוסטה ריקה.

אירוניה היסטורית עגומה היא, שבחירות דמוקרטיות עשויות לבשר את קץ הידידות בין ישראל לגוואטמלה, שהחלה באופן כל-כך מבטיח. חלום שהיה לביעותי-לילה.

חדש

בלעדי לרכת תשואב בבנק לאומי

חסכון צמוד לשנתיים 7% ריבית צמודה

תוכל לקבל את החסכון כבר בתום שנה עם 90% מריבית ה"פריים".

בחסכון צמוד לשנתיים תקבל ריבית שנתית צמודה של 7% ו-24 מדדים מלאים.

אם תחליט לקבל את כספך כעבור שנה ועד לפני תום שנה וחצי תקבל ריבית של 90% מריבית הפריים בחישוב ריבית דריבית חודשית.

המבצע לתקופה מוגבלת.

לפרטים נוספים פנה ליועץ ההשקעות בסניפי בנק לאומי ובנק איגוד והתאם לעצמך השקעה.

בנק לאומי

דגי ים ושמן זית נגד מחלות לב

מאת רות קרייצר־רביב

בגלל ההשפעות האפשריות של שומן רב־בלתי־רווי, יש לצמצם את תכולתו בתפריט ל־5־10 אחוזים מכלל השומן הנצרך, ולהגדיל את אחוז השומן החד־בלתי־רווי, כאשר סך כל השומנים במזון לא יעלה על 30 אחוז מכמות הקלוריות היומית הנצרכת

אם תשאלו מה משותף לדגים ולשמן זית, התשובה תהיה:

שניהם מהווים מוקד למחקרים שבוצעו בשנים האחרונות בארה"ב ואשר הוכיחו, כי יש בהם כדי להקטין את הסכנה למחלות הלב. אם כי ההוכחות הן ראשוניות בלבד, הן מעוררות עניין רב בקרב חוגי הרפואה בארה"ב.

שלושה מחקרים שפורסמו לאחרונה בביטאון הרפואי "ניו־אינגלנד ג'ורנל אוף מדיסין" נותנים תימוכין לדעה, כי שומנים מסויימים רב־בלתי־רוויים בדגים, עשויים להקטין שכיחות של מחלות כלי הדם והלב. שומנים אלה, המצויים בדגים, נמצאים גם בצמחים וידועים לנו כשמני תירס, סויה, חריע, שומשום, סוריגה ועוד.

השומנים הצמחיים, שהם שומנים רב־בלתי־רוויים, ידועים כמביאי תועלת לאדם במניעת הסתיידות עורקים, לעומת השומנים הרוויים שבאים מן החי, הנמצאים בבשר ובמוצרי החלב, ומהווים גורם סיכון להסתיידות עורקים, יתר־לחץ־דם ומחלות־לב.

ידועה העובדה, שבקרב דייגים אסקימוסים ויפאנים, שכיחות המוות ממחלות־לב היא נמוכה ביותר. למרות שמזונם עשיר בדגיים שמנים, רמת הכולסטרול והשומנים שבדמם הן נמוכות. שומן דגיהים מכיל תרכובות שומניות רב־בלתי־רוויות ששלוש עיקריות מהן נמנות עם קבוצת "אומגה 3". לתרכובות אלה יש התכונה להנמיך את רמת הכולסטרול בגוף האדם.

ואת לדעת, היפאנים והאסקימוסים חשופים לגורמי סיכון המאפיינים את החברה המערבית. הדייגים היפאנים ידועים כמעשנים "כבדים" ואילו האסקימוסים חיים בתנאים סביבתיים של מתח וסיכון מתמידים. אף על פי כן לא השפיעו גורמי סיכון אלה על התחלואה בקרבם. כנראה, בגלל ההשפעה של אותם שומנים שבמזונם.

עד לעת האחרונה, לא הוכחה עליונותם של השומנים ה"טובים" הרב־בלתי־רוויים שבדגים על השומנים הצמחיים הרב־בלתי־רוויים. כאן, איפוא, המחקרים האחרונים הממליצים לכלול מעתה גם דגיים בתפריט דרך קבע. התברר, שגם דגיים ודלי־שומן יש בהם כדי להנמיך רמות כולסטרול בדם. מדובר בדגיים כלבד, הזות שבדגים הגדלים במים פתוקים ישנם שומנים כמו בעלייליים, כי לומר – שומנים רווים מוקים. דגיים בהם מדובר הם: בקלה, פילה, סול, מקרל, לוקוס, בורי, סלמון, סרדין והרינג.

אחד המחקרים הנ"ל שבוצע בידי קבוצת חוקרים בראשותו של ד"ר דן קרומהוט, הקרוי "מחקר זוטפן", בדק את צריכת הדגים של כ־850 גברים בהולנד, בגיל העמידה. במשך 20 שנה, נבדקה במקביל גם התמותה ממחלות לב, בקבוצה זו. הבדיקה גילה, כי שיעור התמותה מסיבה זו בקרב אותם הגברים, שצרכו, במשך השנים כ־30 גרם דגים בממוצע ליום, היה נמוך בכ־50% מאשר בקרב אלה שלא אכלו דגים. המחקר לקח בחשבון גם גורמי סיכון אחרים של מחלות כלי הדם, אך הדבר לא השפיע על התוצאות. התברר גם, שצריכת הדגים האמורה הורכבה משני שלישים דגיים דלי־שומן ושליש דגיים עתירי־שומן.

400 גרם דגים ליום בממוצע הדייגים יפאנים כ־300 גרם. משמעותו ה מעשית של המחקר היא שאכילת דגים פעמיים בשבוע, תקטין אצל אנשים רבים את הסכנה של מחלות כלי הדם והלב.

למרות שהחוקרים התייחסו לצריכת דגיהים כאל גורם מבודד, אי אפשר לומר באופן נחרץ וסופי, כי התרכובות השומניות מקבוצת "אומגה 3" שבדגיהים הן אכן הגורם היחיד לתוצאות החיוביות האמורות. העובדה, שגם לדגים ודלי־שומן יש השפעה על הורדת הכולסטרול, מרמזת אולי על מציאותו של גורם תזונתי נוסף בדגים, גורם שטרם ידוע לנו.

הוכחה משכנעת יותר לתפקידים של שומני "אומגה 3" שבדגיהים, סופקה בידי קבוצת המחקר בראשותה של ד"ר בוורלי פיליפסון, מהאוניברסיטה למדעי הבריאות באורגון, ארה"ב. במחקר שנעשה לגבי 20 חולים, בעלי עודף שומנים בדם, התברר שתפריט שהכיל שומנים של דגיים, הוריד בשיעור ניכר את רמות הכולסטרול. הליפופרוטאין הדליל (גורם מזיק היוצר טרשת עורקים) והטריגליצרידים (שומנים בדם). ישנם מספר סוגים של ליפופרוטאין המכילים כולסטרול.

החוקרים הגיעו למסקנה, שתפריט המכיל דגיים משפיע יותר מכל שומני השומנים בדם גבוהה יותר. כן היזק מחקרם את הסברה, ששומני "אומגה 3" מקטינים כולסטרול משום שהם בולמים את יצירתו של הליפופרוטאין הדליל ע"י הגוף ומורידים את הפרשתו בצואה. מסקנה אחרת היא, שאחת מתומצות השומן של "אומגה 3" מסייעת ליצירת חומר שמונע התקרשות הדם. מכאן, חשיבותו של השומן הזה במניעת יצירתם של קרישים שהם הגורמים העיקריים להתקפי לב ושבץ. עובדה זו מסבירה מדוע האסקימוסים סובלים מזמן דימום ממושך יותר מבצע, מאשר אנשים אחרים.

מחקר שלישי גילה, כי לשומנים של דגיהים ישנן תכונות אנטי־דלקתיות. מכאן, השיבותם במניעת הצטברותה של טרשת עורקים, בהקטנת הסכנה של דלקת פרקים ומחלות דלקתיות אחרות. כמה צוקי האמהות שהכריחו אותנו בילדותנו לשתות שמן דגים.

אם כי הכל מסכימים שדרוש מחקר נוסף בנושאים שהוצגו, ברור שהמלצה לכלול דגיים בתפריט קלה לביצוע. מה שמתע שהחוקרים לצאת בהמלצה כלב שלם הוא החשש מפני ויהומם של הדגים, בעיקר הדגים השמנים, כתוצאה מהכימיקלים שמוריחות התעשייה למימי הנהרות והים.

חד בלתי רווי

מחקר נוסף, שפורסם באביב השנה ע"י המרכז למדעי הבריאות בדאלאס, טקסס, תוקף את הגישה הרווחת ששומנים חד־בלתי־רוויים (המצויים בזיתים ובאבוקדו), אין להם השפעה, לא לחיוב ולא לשלילה, על רמת הכולסטרול בדם.

החוקרים התבססו על סטטיסטיקה רפואית שהוכיחה שיעורים נמוכים של מחלות כלי־דם ולב בקרב איטלקים ויוונים שתפריטם עשיר בשמן זית.

נבדקו השפעותיהם של שומנים שונים על רמות הכולסטרול, בשלוש קבוצות של נבדקים שתפקידן היה שונה זו מזו: עתיר־שומנים־רוויים (בשר ומוצרי חלב שמנים וכל שומן הבא מן החי), עתיר שומנים רב־בלתי־רוויים (שומני הצמח) ועתיר שומנים חד־בלתי־רוויים (שמן זית). ד"ר סקוט גרונדי, שניהל את המחקר קבע, ש־40% מהקלוריות שקיבלה כל קבוצה בתפריט היומי באו מהשומנים.

הוא גילה, כי בקרב אוכלי התפריטים הרב־בלתי־רוויים והחד־בלתי־רוויים ירדו רמות הליפופרוטאין הדליל והכולסטרול במידה שווה. אולם התפריט הרב־בלתי־רווי הנמיך גם את רמת הליפופרוטאין הסמיך, שהוא חשוב לבריאות ומוריד רמת כולסטרול, בעוד שהתפריט החד־בלתי־רווי (שהכיל שמן זית) לא עשה כן.

מאחר שרמה גבוהה של ליפופרוטאין סמיך (החשוב ביותר להורדת רמה של הסתיידות עורקים ולמניעת מחלות לב), ביחס לרמה נמוכה של ליפופרוטאין דליל, נחשבת לגורם המגן על הלב מפני מחלות, מכאן, שתפריט עשיר בשומן חד־בלתי־רווי עדיף על זה העשיר בשומן רב־בלתי־רווי. מימצאים ראשונים של מחקרים בקרב חיות־מעבדה גילו קשר בין תפריט שמכיל שומנים בלתי־רוויים בלבד (השונים כגון מחלות־לב) לבין שכיחות של סרטן המעי. אולם מדובר בכמויות גדולות מאד של סימנים אלה. לכן סבורים המומחים שכדאי לכלול בתפריט שומן חד־בלתי־רווי (למשל שמן זית).

המומחים ממליצים איפוא, לכלול בתפריטנו לא יותר מ־10% שומן רב־בלתי־רווי (צמחי). קיימות עדיין הכחות סותרות בדבר ההשפעה הסרטנית של שומן אחרון זה, אם כי ברור שיש קשר כלשהו בינו לבין סרטן השד והמעי הגס. השומן הרב־בלתי־רווי נתון יותר להשפעת החמצון ע"י האנזימים (קטליזטורים) שהגוף מייצר לזירוז תהליכים כימיים, שמשפיע על הדם הנאים. לעומת זאת, השומן החד־בלתי־רווי בטוח יותר מבחינה זו. על הקשר בין אכילת שומנים בכלל, לבין סרטן השד, המעי, או הערמונית, קיימות ראיות נסיבתיות, בלבד: למשל, בקרב הרוב האשי של נשים יפאניות, "בנות מהגרים לארה"ב, עלתה השכיחות של סרטן השד. שמקומם אינו קיים ביפאן עצמה.

העובדה, שהיוונים והאיטלקים צורכים, במשך דורות, שמן זית כמקור עיקרי לשומנים, היא הוכחה לחשיבותו. שמן זית מכיל 72% תרכובות שומניות חד־בלתי־רוויות.

המסקנה מכל אלה היא, שבגלל ההשפעות האפשריות של שומן רב־בלתי־רווי, יש לצמצם את תכולתו בתפריט ל־5 – 10 אחוזים מכלל השומן הנצרך, ולהגדיל את אחוז השומן החד־בלתי־רווי, כאשר סך הכל השומנים שבמזון לא יעלה על 30 אחוז מכמות הקלוריות היומית הנצרכת.

אומגה 3

חשיבותו של מחקר זה היא בקשר החזק שהתגלה בין התזונה לבין מחלות הלב. למרות השיעור הנמוך של צריכת הדגים בקבוצה ההולנדית, ידוע, שדייגים אסקימוסים צורכים כ־

ג'ולייטה של הרוחות

מעצבי האופנה, אנה ויאשה מיכלסון, זוג עולים מבריה"מ־לשעבר, פתחו זה מקרוב בית אופנה חדש ברחוב דיזנגוף סנטר. בסטודיו שלהם, ששמו הוא "סליט – בגדים מהסרטים", מוצגת אופנה רב תכליתית לנשים, שקווים העיקריים לקוחים מן המלתחה של מרשי סליטי (לה סמוראה), ג'ולייטה של הרוחות, רומא, וכרונה). בתצלום: חליפת קרייגן מסריג מודפס, בצבעים שחור או בז'. המחיר: 215.000 שקל.

עונש על הפלה

מאת אליהו זהבי

קופנהאגן

סוכנות "טאס" בישרה בימים אלה על הולדת 5.5 מליון ילדים בשנה האחרונה בבריה"מ. זהו המספר הגדול ביותר של לידות מאז 1945, נאמר בידיעה. "טאס" מסרה על הקלות רבות והטבות כיום למשפחות בעלות שני ילדים ויותר. בעוד שמשפחה עם ילד אחד (שאין לה "באבושקה" לשמש שמר־טף) נאלצת לשלם עד 20% משכרה החודשי לכיסוי הוצאות הקשורות בטיפול בילד במעון או בגן־ילדים, זוכות משפחות מרובות ילדים למעונות ללא תשלום. גם נשים בודדות המחליטות ללדת זוכות לסיוע המדינה: החל מדיור משופר וכלה בתוספת שכר ומעונות ילדים.

גם כיום, 40 שנים לאחר תום המלחמה, עדיין עומד היחס בין נשים לגברים בבריה"מ על 53.5% נשים לעומת 46.5% גברים. מצב הנשים המבקשות להקים משפחה אינו קל.

סוכנות "טאס" אינה מגלה באיזה אזורי בריה"מ חל הגידול בילודה. סביר להניח, כי רובו של הגידול הוא באיזורים הלא־רוסיים של בריה"מ, איזורי הרוב המוסלמי, בו קיימת מסורת של משפחות מרובות ילדים, לעומת נוהג של ילד אחד למשפחה באיזורים הרוסיים־אירופאיים. מצוקת הדיור היא אינה תורמת לרצון להוסיף ילדים למשפחה.

סיבה נוספת לגידול בילודה היא ההחמרה שחלה בכל הקשור להפלה תופשית. בריה"מ, שהיתה בשנות ה־20 הלוצת ההיתר להפסקת הריון – החמירה באחרונה בחוקיה. המטילה עונש עד חמש שנים לאשה שביצעה הפלה בלתי חוקית. עונש דומה חל על רופא המסייע לאשה בבצוע ה"פשע". מבין מדינות הגוש המזרחי, רק רומניה מחמירה יותר בהטלת עונשים על הפלה מלאכותית.

בת הרב סוגרת מעגל

מאת אסתר בלווה

חיים נחמן ביאליק פרש עליה את חסותו ומאיר דיזנגוף רכש תמונה שמימנה לה נסיעה ראשונה לפאריס. הצייר לבנון כהן את יצירותיה הראשונות ופסק שהיא מסוגלת להיות ציירת. הרב קוק, רבה הראשי של ארץ־ישראל, בירך אותה ותמך בצעדיה הראשונים באמנות ואף השיג עבודה את עבודתה הראשונה.

הפגמן הזה היא היה שוריך. פנים לא תרשות בעולם האמנות הישראלית. שעתה נערכת עמה פגישה מחודשת בתערוכת יחיד ב"בית ה' אמנים" בירושלים. ילידת פולין, שעלתה עם משפחתה – משפחת רבנים ידועה – ארצה, למדה היה ב"בצלאל" והתגוררה בבית הרב הראשי הרב קוק.

"הרב קוק", מספרת חיה, "היה ידיד טוב של אבי. אבא נתפס מגיל צעיר לציונות, הסמך לרב על־ידי הרב חיים ומספרים שהלך ברגל כדי לפגוש בחוזה המדינה הרצל באחד הקונגרסים הציוניים הראשונים. חלום חייו היה להיות חקלאי בארץ והוא מימש את החלום אחרי הרבה שנים של עוני. זה היה ב־1929. התיישבנו בצריף בשכונת מחלול, על שפת ימה של תל־אביב. כשהגענו לצריף, הורים ושבעה ילדים, אמר אבא: 'הארמון אמנם לא גדול, אבל האמבטיה גדולה, והצביע על הים".

על שפת הים התוודעה חיה, אז נערה צעירה, אל הצייר לבנון. "הוא נהג לבוא אל שפת הים כל בוקר, בבגדיים שחור, כובע רחב־שוליים וכן ציירים, התיידדנו, ויום אחד אורחתי אומץ הראיתי לו את הציורים. הוא ביקש לפגוש את אבא, מצא אתו שפה משותפת והמליץ לשלוח אותי ל'בצלאל'. נערכה פגישה עם מנהל ביה"ס, הפרופסור שץ, ועם הרב קוק. זה קיבל את חיה לביתו, והיא התגוררה בו כשנה. הרב קוק לא הירבה בשיחה, ונראה היה שאינו מתעניין בלימודיה של חיה. אבל לא כך היה. הוא נהג לבחון את הציורים, להנהן בראשו ולפסוק: יפה. יפה! אשתו הרבנית התעניינה ביצירות הציירת הצעירה ופעם, כאשר חסר לחיה כסף לקנות גבס עבור פסל שביקשה לפסל, השלימה אשת הרב את הסכום.

הזגמנית עירום

אחרי "בצלאל" היתה לתלמידה אצל הציירים פלדי חריצקי. כאשר פלדי ביקש ממנה שתדגמן בעירום –

חיה שוריך: מכרתי תמונות גם לראש העיר, דיזנגוף

ברחה מפניו. מאוחר יותר פרש עליה ביאליק את חסותו ופתח תערוכה שלה בתל־אביב.

"מכרתי תמונות גם לראש העיר דאז, דיזנגוף", היא מספרת, "ובכספו נסעתי לפאריס ללמוד באקדמיה לאמנויות, לראות תערוכות ולבקר במוזיאונים". כך התיידדה עם ציירי האסכולה היהודית כהולצמן, סוטין ומאנה כץ. היא נישאה והמשיכה ליצור בכישרון והזיונית בלתי־דגלים וכבשה את מקומה בשורת אמני הצמרת בארץ. "רק כשילדתי את בתי האחת, כיום רופאה אפידמיולוגית, לא אחזתי במכחול. פסק־הזמן היה מאוד קצר. כשהיה לי טוב יצרתי, כשהיה לי רע – ברחתי אל בין הציור".

בירושלים היא סוגרת מעגל. היא שומעת שמשחזרים את ביתו של הרב קוק. "עליתי לבית נרגשת מאוד", מספרת חיה. "פגשתי בעושים את המלאכה ומסתבר שהם שיכשו את הסדר בבית. האילו אני זוכרת כל פרט, את הפורטרטים של הרב. מעשה ידי, לא מצאתי. אבל סיפרתי למשחזרים כל מה שידעתי, כדי להקל עליהם את מלאכת השחזור".

לחנך מנהיגים מקומיים

מאת יהודית קנולר

כמה עשרות סטודנטים במסגרות על־תיכוניות שונות, כמו האוניברסיטה הפתוחה, מכון ויצמן, המכללה הטכנולוגית ובית־ספר לטכנאים, הם אסירים משוחררים, שסימו את הלימודים התיכוניים שלהם בין כותלי בתי־הסוהר.

הקרן הבין־לאומית לחינוך, המנהלת את הפרויקט בבתי־הסוהר זה כמה שנים, היא שאיפשרה להם ללמוד. הקרן הוקמה בניו־יורק, ונקראת שם "הקרן הבין־לאומית הפרטית לחינוך". התורמים, שהתחייבו לסכומים קבועים לכל חייהם, הם יוצאי חלב, המעוניינים לסגור פערים בין־עדתיים על־ידי קידום יוצאי עדות המזרח.

במסיבת עיתונאים, שהתקיימה לרגל קבלת התוכנית לגיוס כספים לקרן גם בישראל, היתה תרעומת על הרגשת הקיפוח הבין־עדתי. הדוברים ריכבו את הדברים וציינו, ששם העממה הישראלי אינו כולל את המלה "ספרדי", וכי אין מדקים בציציותיהם של מי שנעזרים בקרן. אך בפועל, מאחר שקהל היעד הוא בני עיירות הפיתוח ובני שכונות המצוקה, אחוז הנתמכים הספרדים על־ידי הקרן גבוה יותר.

יו"ר הנהלת הקרן בישראל, עו"ד עמי גביזר, מסר, כי בניגוד לקרנות אחרות קרן זו ממממנת את מלוא לימודיהם של הנתמכים. משך 9 שנות קיום הקרן נהנו מתמיכתה כ־4,500 סטודנטים, מהם סיימו את לימודיהם כבר 1,600 איש. עד 1982 היתה התמיכה רק לתואר ראשון, ב־83' כבר היו בתוכנית 23 מסטודנטים. מספרם עלה ב־84' ל־80 ובעבור שנה ל־146: האליהם הצטרפו גם 27 דוקטורנטים. עיון בתוכנית מחקרית, שהוצגה של הישגי התוכנית, מגלה כי רוב הדוקטורנטים לומדים בארה"ב.

כדי לעמוד בקריטריונים של הקרן, יש צורך גם בימי־לימודים טובה, שכן מגיעים אליה רק בהמלצת הדיקנים של האוניברסיטאות.

חזרו למקומות היישוב

הרעיון המרכזי הוא ליצור מנהיגות מקומית לעיירות־הפיתוח. גבי מלכה, מנהל הקרן, סיפר, כי 65 אחוז מהמבוגרים כבר חזרו למקומות היישוב שמהם באו. "מקום עבודה יש בשפע – מנהלי בתי ספר, מתנ"סים, ומורים מקצועיים – תקווה, כי בעתיד יביאו לעיירות יותר תעשיה, שגם היא

ח"כ מאיר שטרית: אני מאמין גדול בחינוך

תקלוט הבוגרים בתחומים הטכנולוגיים" – אומר גבי מלכה, ומוסיף, כי מעל לכל הוא רוצה מנהיגות מקומית ברמה אקדמאית.

יעקב שריקי, נציג הקרן בנגב, מספר לדוגמא, כי במכללת שער־הנגב חסרים מורים למוסיקה וכימיה. השנה פתרו את הבעיה בעזרת שני סטודנטים של הקרן, הלומדים לתואר שלישי. עתה נוסף קריטריון לקבלת תמיכה מהקרן, לתואר שני ושלישי – בני הנגב.

ח"כ מאיר שטרית, חבר־כבוד בהנהלת הקרן, סיפר על ניסיונו האישי בשבירת מחסום פסיכולוגי מפני הלימודים האקדמיים אצל ילד, שבא ממשפחה שבה לא למדו לימודים גבוהים. "גמרתי את התיכון בגיל 16, עוד לא יכולתי להתגייס, ובך עלה רעיון הלימודים. פחדתי מאוד. בגרות אצלנו במשפחה זה היה "משהו". אוניברסיטה – נורא". לי לא היו קרנות, לא היה מי שישלם. הפתרון שלי היה עבודה בלילה. אבל הצלחתי לשבור את מחסום הפחד, ואחרי, צעירי־הבנים, פנו אחריי האחד ינעותי".

"אני מאמין גדול בחינוך", ממשיך ח"כ שטרית, "זוסבור, כי השיבותו הלאומית עולה על זו של הביטחון. יש שחיקה מתמדת ביתרון האיכותי שלנו כלפי האויב. בחלק מארצות־ערב מספר הסטודנטים לאלף נפש עולה על הקיים בישראל. החינוך הטכנולוגי שלנו הוא בבירעע. את המשאבים לחינוך אפשר לקחת מהרווחה. ככל שנשקיע יותר בחינוך, נצטרך בעתיד להשקיע פחות ברווחה" – אמר ח"כ שיטרית בנחרצות.

מי שפעל לשבירת מחסומים פסיכולוגיים הוא פרופ' יצחק עורף, ממקימי מוזיאון טכנודע, בקמפוס הטכניון הישן בחיפה. המוזיאון הלאומי למדע וטכנולוגיה נפתח ב־1983. פרופ' עורף רואה את אחד היעדים העיקריים של המוזיאון בהבאת הטכנולוגיה של היום־יום, הטכנולוגיה המדעית, לידיעת צעירים ומשפחות, שאינם מתעניינים בנושא הזה באופן טבעי, כחלק מפרויקט צמצום הפערים. כך הוקמו חוגים של המוזיאון במקומות כמו טירת הכרמל, רכסים, מגדל העמק – מקומות, שבהם הילד או הנער אינם חשופים לטכנולוגיה או מדעים. בעקבות הילדים מגיעים גם ההורים, וכבר יש הישגים כמו אותה הצעת־מחקר של בניית רובוט באמצעות מחשב, של תלמיד כיתה ז' תושב טירת־הכרמל. החוגים הללו מתקיימים בתמיכת הקרן הבין־לאומית לחינוך.

עוד סיפר פרופ' עורף, כי המוזיאון מופעל על ידי חברת הסגל של הטכניון, בהתנדבות, נוכח התחושה כי מצב הוראת המדעים בטכניון הוא קשה.

חדש חדש

"זאב"

ציפוי וצביעת

מקררים

בביתך

• ביצוע מעולה

• אחריות מלאה

טלפונים:

052-78862

04-333454

ממדף הספרים / עדנה לוינשטיין

כל סופרי הילדים כולם

שנכללו בלקסיקון הם אלה שלפחות ספר אחד משלהם תורגם לעברית. את עטיפת הלקסיקון הדור עיטורה יעל ליאור ומשובצים בו מאות תמונות האיורים מתוך היצירות עצמן.

איך "לאפות משחקים"

בהוצאת ספרי "אמקור־אמור" ראה אור באחרונה ספרה של המחנכת תמר סלשיה, "ספר המשחקים". שהוא מדריך מקיף לתכנון וביצוע משחקים לימודיים שונים שנועדו לבתי ספר, לתנועות נוער ולכל אוהבי המשחק. בספר מקובצים למעלה מ־150 משחקים ומשחקים ליותר עונות השנה ויש בו הדרכה מפורטת לתינוקות, בגנים ובבית, טל־שיר מאמינה, כי תוך כדי משחק יכול הילד לרכוש לעצמו מיומנויות כגון: משא ומתן עם הסביבה, הסקת מסקנות, הבנת הוראות, התנבונות והפעלת הדימיון, ריכוז והכרת הזולת. בספר מפורטים סוגי החומרים המתאימים להתקנת המשחקים ועיקרים תיעודת בו הוראות כיצד "לאפות" משחקים ואיך לעצבם. במשחקים שנועדו להגים מצויים, כמובן, סביבון משולשים ולוטו סופגניות, בט"ו בשבט – שלישיית העצים המבולבלים וטיול בבוסתן בפורים – חידון מגילת אסתר ומשחק הרכבה אותו המן האידך זיל גמור.

בין אוכלי אדם

יהודה אטלס מוכר היטב לקוראים הצעירים, בזכות ספריו "והילד הזה הוא אני" ו"גם הילד הזה הוא אני", שהם להצלחה מסחררת, הפכו כתוקליסיים, עוהדם למוזהה ויזכו את מתכים שנים ועד ילדים. בסיפורים מתבונן אטלס בעולם מזווית של ילד נבון, עצוב ומתקשה ואינו מנסה לצבוע את עולם הילדות בוורוד אופטימי. ספרו החדש "סיפורים שאוהבים" (הוצאת "שבא", 78 עמודים) הוא מעין שיבה לסיפורי ילדותו של אטלס, אלה שהשאירו בו את חותמם והוא העלה אותם על הכתב בלשונו וסגנונו הוא, כפי שהצליח לדלותם מבכבי זכרונו. ארבעה מן הסיפורים כתובים בחרוזים ויותר השמונה כתובים בפרוזה קלילה והמתוח. ציוריו הזכיבים של דני קרמן תורמים רבות להחייאת הסיפורים ולאווירה המיוחדת שהם נוסכים בקורא הצעיר.

תהלוכת האותיות

חברת התקליטים סי.בי.אס. הפיקה בימים אלה אלבום כפול (של תקליטים וקלטות) בשם "שירים לטף מאל ועד ת'". באלבום מכונסים כעשרים שירי ילדים מרשים ומשרים פותח שהמכנה המשותף שלהם הוא היותם שירים ששמותיהם נגזרו מאותיות

הא"ב: אל"ף – אני אוהב (נגה קלפטה), בי"ת – בן (מגור־כספית), גימ"ל – גן סגור (גפרדכטר) וכן הלאה. הקובץ מסתיים באות תי"ו ובשיר היפה "תני לי יד" (מוהרדכטר, שירים עלי מהר ובנו שרון). בין השירים משובצים דברי קישור לכל אות, שאותו קוראת השחקנית שרי צוריאל. המטרה היא שהילד ילמד, באמצעות דברי הקישור והשירים, את סדר האותיות ושיכונן בכלים שבהן הוא משתמש בחיי יום יום. בצידה הפנימי של העטיפה מצוירות דמויות שונות העוברות ב"תהלוכת אותיות" הילד יוכל, במהלך ההאזנה, לגלות את "בכירי" התהלוכה, לצבוע אותם ולרשום את שמם.

מסיבה להמונים

עם הספר הוא גם עם הקיבה והראיה: ספרות המטבח העממה הקונה לה שביתה בכל בית ישראלי מצוי. הפעם אנו עוסקים בשני ספרים חדשים שיצאו בעצם ימים אלה בהוצאת "כינרת": "קיים עם כל הטבי" ו"מקוקטייל ועד מסיבה". שני הספרים גם יחד תורגמו מאנגלית ונערכו בידי השף זאב קרן ממלון "הילטון" בתל אביב וכל אחד מהם מחזיק 140 עמודים. ספר הקרפים, שבו לוקטו 140 מתכוני הביתיות, מכיל אינספור אפשרויות מילויים. כגון מליות עוף, הודו, בשר, ירקות, פירות שוקולד ומה לא, האלה מצופים במיני רטבים חיונים שלארמן־העולם־זהו כיד המיטב הטובה של השף־הכותב והתוספת מוסף מרמיגתו של השף־המתורגם.

בספר "מקוקטייל ועד מסיבה" כיד כים ביותר 181 מתכונים שנועדו לאירוח, בעיקר אירוח רב משתתפים – מסיבה להמונים, ארוחת ערב רשמית או מגנן פתוח לחבר'ה. יש בספר הצעות לקישוטים הגיגיים, לארוחות ערב מיוחדות, למסיבות קוקטייל ובמספרים לספר מרובר בהקפאת מזון, ובחישוב הכמויות. יש גם פתח דבר, שבו מבחה זאב קרן את המארחת (כן, מדובר באשה־מארחת), כיצד לתכנן את הארוחות, כיצד לשרת את האורחים בערב הסעודה ולהצעים את זמנם. "הגיחו לעצמך להיות שונה" – אומר קרן "אורחיך יהנו מן המסיבה רק אם תהיי רגועה ונינוחה. גם אם המנה הראשונה לא היתה הצלחה אדירה – הרגעי המשיכי ליהנות".

הנ"ד לספרות ילדים, אוריאל אופק, עשה מלאכה גדולה ונאה בכנסו ביוגראפיות, קצרות של כל סופרי ומשוררי הילדים בארץ ובעולם בשני כרכים עבי־כרס שקרא להם "לקסיקון אופק לספרות ילדים" (הוצאת זמורה ביתן, 656 עמודים). הלקסיקון מחזיק כ־2000 ערכים ובכללם בו גם שמר תיהם של סופרים שכתבו למבוגרים אך פה ושם הוציאו גם ספרי ילדים.

בשאלת השאלה הנצחית, מהו הגבול הדק המפריד בין ספרות ילדים ומבוגרים – שהרי מבוגרים רבים נהנים לשוב ולקרוא בספרים שנועדו לילדים, כמו "הנסיך הקטן", של סנט אקזיפרי, "עו הדב" של מילן, "הרוח בערבי הנהר", של קנת גראהם, "עליסה בארץ הפלאות", שמבוגרים נהנים מקומיותיה ומן הסיטואציות האבסורדיות שבה בעוד שהילדים נר

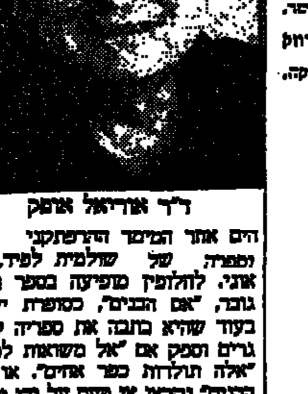

ד"ר אוריאל אופק

הים אחר המימד הרפתקני שבו. ומספרה של שלמית לפיד, גיא אגני, להולפין מופיעה בספר רבקה גובר, "אם הבנים", כסופרת ילדים, בעוד שהיא כתבה את ספריה למבוגרים וספק אם "אל משואות לכיש", "אלה תולדות כפר אוריים", או "עם הבנים" נקראו אי פעם על ידי ילדים, אלא אם כן נאלצו לעשות זאת בבית הספר, במסגרת תוכנית הוראת הספרות העברית של משרד החינוך. לעומת זאת, נעדרים מן הלקסיקון כמה סופרים שכתבו לילדים, כמו רות אלמוג, שכתבה ואף תרגמה ספרי ילדים.

אבל הערות אלה אין בהן כדי להפחית כהוא זה מחשיבותו של המפעל כולו, שאוריאל אופק התמסר לו במשך 20 שנה והשקיע בו עבודה רבה. כל ערך בלקסיקון כולל, בצד הפרטים הביוגראפיים של הסופר, גם הערכה מצומצמת על ייחודו ויצירתו וכן פירוט מלא של ספריו או סיפוריו ותאריכי צאתם לאור. כן נכללים פרטים כמו פרסים שקיבל היוצר, תרגומים והמוחות. הסופרים הזרים

הארץ הלוח החדש מעריב

בשיתוף ג'רוסלם פוסט. העיר. כל העיר.

המשרד הראשי: רח' הנגב 4, ת"א. מיקוד 66186, ת.ד. 28233 ת"א. טלפונים למסירת מודעות: 371222 (רבקוי) ב"ב

וילות ובתים

מכוניות למכירה

הצעות עבודה

נקיון ופוליש

משלוחי מטען בינלאומיים

דירות למכירה

רפוי והרזיה

נרשמו לנשואין

הרבנות הראשית — קרית גת

קונים הכל

ועדה המקומית לתכנון ולבניה "המרכז"

רחוב וולפסון 10 פתח־תקוה ת.ד. 902051

דרוש

מפקח על הבניה

הכישורים הדרושים:

מהנדס בנין ו/או טכנאי בנין

הכרת חוק התכנון והבניה רכב פרטי

שעור המשרה המוצעת: 1/2 משרה

דרוג: חוזה מיוחד לתקופה של שנה אחת.

נא לפנות בכתב בצרוף תולדות חיים והמלצות ממקומות עבודה קודמים עד לתאריך 10.12.1985

י. ויסמונסקי יו"ר הוועדה

נציבות שירות המדינה

מודיעה על

פרסום מכרז פומבי מס' 449 למשרת

יועץ/ת משפטי/ת

בנציבות שירות המדינה ירושלים

משרד האוצר

בדרגה 11־א של דירוג השירות המשפטי

הדרישות: חברות בלשכת עורכי הדין וניסיון של שש שנים בעבודה משפטית והופעה בפני בתי משפט (למעט תקופת התמחות); כושר ניסוח תזכירים בעלי אופי משפטי.

פרטים נוספים ניתן לקבל בנציבות שירות המדינה ירושלים, הקריה, רח' קפלן 3, ת.ד. 776, 91007, טלפון: 02-639241.

בקשות יש להגיש על גבי טופס מדף 2115 (אותו ניתן לקבל בכל סניף דואר) ללשכה הנ"ל.

מועד אחרון להגשת בקשות הוא: כ"א בכסלו ה'תשמ"ו (4.12.1985).

עיריית הרצליה

מכרז חוץ מס' 5/85

אגף המינהל הכספי

דרוש/ה

מנהל/ת הכנסות העיריה

הכשורים הנדרשים: בוגר אוניברסיטה בכלכלה או ראיית חשבון, כושר ניהול צוות עובדים, יכולת ניהול מו"מ עם גורמי חוץ ופנים. ידע ונסיון במערכות ממוחשבות, יכולת ארגון. רצוי בעל נסיון במערכת עירונית.

המשרה: שלמה.

הדרגה: בהתאם לכשורי המועמד.

הצעות בכתב יש להגיש למחלקת כח אדם, רח' סוקולוב 11, הרצליה עד ליום 30.11.85

בכבוד רב

אלי לנדאו

ראש העיר

מכרזים

חברת נתיבי איילון בע"מ

מכרז מס' 135/85

לבצוע מחסן ומבנה משרדים עזר

מול ביוב של עיריית תל־אביב ברחוב גבעת התחמושת

המעוניינים להשתתף במכרז לעבודה זו יכולים לרכוש את מסמכי המכרז תמורת 150.000 שקל, שלא יוחזרו, במשרדי החברה ברחוב על פרשת דרכים פינת דרך חיפה, תל אביב, בכל יום בין השעות 09.00–13.00. את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים המיועדת למכרז הנ"ל במשרדי החברה בכתובת הנ"ל.

המועד האחרון להגשת ההצעות 17.12.85 שעה 12.00

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ

מוזמנות בזה הצעות לאספקת:—

1. מכרז 212/85 מקדחות עמוד

2. מכרז 219־220/85 — יח' אויר צח — מצפה רמון ודימונה

3. מכרז 214/85 — סולם הימלטות

4. מכרז 221/85 — ציוד עזרה ראשונה

5. מכרז 226/85 — שיפוץ מחסנים באבו־כביר

6. מכרז 210/85 — אקדחי ליפוף

טפסי הצעה מפרטים ופרטים נוספים אפשר לקבל באפסנאות והמחסנים, רח' הרצל 172, ת"א

כל יום בשעות העבודה חדר מס' 7.

ההצעות יש להגיש בירושלים לא יאוחר מיום 8.12.85 שעה 12 בצהריים.

החברה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר. או כל הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות ממציע אחד. הצעות במברקים לא תתקבלנה.

מנהל תחום אפסנאות ומחסנים

משטרת ישראל

המטה הארצי / אגף האפסנאות

מוזמנות בזה הצעות מחירים להספקת הטובין המפורטים במכרזים כדלהלן:

א. מכרז 188/85 — נעליים מסוגים שונים.

ב. מכרז 189/85 — תיקי שוטרות.

פרטים מלאים ניתן לקבל במחלקת הרכישות והמכירות, בת"א־יפו, רח' אמץ 4, טלפון: 03-899753, בשעות המשרד המקובלות.

המועד האחרון לקבלת ההצעות הוא 19.12.85 שעה 12.00

ראש מחלקת הרכישות והמכירות

רשות הנמלים בישראל נמל חיפה

מכרז מס' נ.ח. 103/85

מוזמנות בזה הצעות לרכישת סחורות כדלקמן:

סיגריות	סכינה לצילום מסמכים
משקפות תרופים	מחשבי כיס
מצררי קסטמיקה	משקפי שמש
מכשירי חשמל ביתיים	איחוי קיר (ליצוא בלבד)
צנצנות פליסה לרכב	משדר (ליצוא בלבד)
שטוחים משומשים פינפוכים	סלי הליה (ליצוא בלבד)
שעוני יד	ביגוד הנעלה (ליצוא בלבד)
מכשירי רדיו	שטיחים (ליצוא בלבד)
מכשירי וידאו	חלקי רכב (המכירה ממחסני עזובה)
מכשירי טלפון	פורנירים (המכירה ממחסני עזובה)

את הטובין הנ"ל ניתן לראות בתאריכים 1.12.85—15.12.85 בימים א. ג. ה. בין השעות 0800 עד 1300.

להצעה יש לצרף המחאה בנקאית לפקודת רשות הנמלים בישראל נמל חיפה, בשעור 10% מהמחיר הכולל המוצע.

את טפסי ההצעות ניתן להשיג במודיעין שבשער 5.

את ההצעה כשהיא בתוך מעטפה סגורה, חתומה ומסומנת "הצעה למכרז נ.ח. 103/85" יש לשלשל לתיבת המכרזים הנמצאת בבנין המחלקות חדר מס' 8 בנמל חיפה עד ליום 15.2.85 בשעה 1300.

על הזוכה להוציא את הטובין מהנמל תוך 14 יום מתאריך קבלת הודעה על זכייתו בפרטי יבוא ותוך 30 יום בפרטי יצוא.

עובדי רשות הנמלים אינם רשאים להשתתף במכרז זה.

אין נמל חיפה מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.

חנוך בן־אליהו

מנהל הנמל

הועדה המקומית לתכנון ובניה ירושלים

מרחב תכנון מקומי, ירושלים

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז ירושלים, החליטה, באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מתאר מקומית והנקראת: "תכנית מס' 2939 שנוי מס' 0/80 לתכנית מתאר 1861 (רמות) ושנוי מס' 1/80 לתכנית מס' 2264

ואלה השטחים הכלולים בתכנית: – ירושלים – שכונת רמות, אתר 01 מתחם 05, שבתכנית מתאר מס' 1861 (רמות), מגרשים מס' פ"נ: צ"ו; צ"4 שבתכנית מס' 2264 שטח בין קואורדינטות אורך 169600 — 169300 ובין קואורדינטות רוחב 136100 — 135700. הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.

עיקרי הוראות התכנית:

א. שנוי יעוד משטח לבניני ציבור לאזור מגורים 1.

ב. התוויית הרחבת דרכים חדשות והתויית מעברים ציבוריים להולכי רגל.

ג. קביעת הוראות בינוי ותכנית בינוי בשטח בהתאם לנספח בינוי.

ד. הלוקה חדשה.

הודעה על הפקדת השינוי האמור, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3190 מיום 26.4.85 עמ' 2106. השינוי האמור, בצורה שאישרה הועדה המחוזית ביחד עם התשריט המצורף אליו נמצא במשרדי הועדה המחוזית והועדה המקומית לתכנון ובניה ירושלים וכל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. מחלקת מהנדס העיר, רח' הלל 23 ירושלים.

6 בנובמבר 1985

כ"ב בחשון תשמ"ו

ר. לוי

יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז ירושלים

עיריית ירושלים

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק) בב/634/85

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר פרלמוטר יהודה הגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הוועדה) בקשה להתרת הקלה בבנס גוש 5 חלקה 87 ברחוב רבי מאיר 9, דהיינו: הקלה בקו הבנין הקדמי בשעור של עד 1.20 מ' לפי קו רוב הבנינים באותו רחוב.

את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לוועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 1200—1400

יעקבי רוחמה

אברהם בוזלה, מ"מ ראש העיר מ"מ יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הסיירת הירוקה: עצמאית בשטח (ב')

יחידה ממשלתית במסגרת משפחתית

מאת אור גונדר

נוהלי הקבלה לסיירת הירוקה בנויים יותר על התרשמות אישית ופחות על שיטתיות מקובלת בארגונים גדולים ★ את החריגים מאתרים אמנם במהירות – אולם הנזק התדמיתי נותר לאורך ימים

"הסיירת הירוקה" אינה שם רשמי. על נייר המכתבים – כמו גם על הטפסים הנמסרים לרועים לאחר הזרמת עדרים – מופיעה הכותרת "היחידה לפיקוח בשטחים פתוחים". המונח "סיירת" – שהעתיק אבנר מיודי דות רמות בחוץ לארץ – משמש בשיחות פנימיות ומשתלב יפה בטרמינולוגיה הצבאית-צבאית שנוקטים כמה מאנשיה: "פשטנר", "ארבגר", "מרדפי לילה" וביוצא בזה. המינות, דומני, נגזר יותר מאופיים של האנשים, מן הרקע שממנו הם באים ופחות מרצון הממונים. אלה האחרונים – ראשי צוותים באזורים השונים ומנהל היחידה לפיקוח, אלון גלילי – אינם רואים כל סמליות בטרמינולוגיה הזאת.

זכות היוצרים לרעיון הסיירת הירוקה שייכת כנראה לאלוף במילואים מאיר זורע. בעת כהונתו בראשות מינהל מקרקעי ישראל, עמד זורע על ההונה המוחלטת בתחום הפיקוח על אדמות לאום – הן בכל האמור בתפיסתן על ידי בדואים והן כשמדובר בקיום חוק ההתיישבות, שלפיו מוחכרות קרקעות לחקלאים. החוק הזה, אגב, אוסר החכרת משנה, מכירת יבולים ושאן (על העץ או בשורה, כשהקונה קוטפם בעצמו), ושותפויות בגבול עם מי שאינו חוכר הקרקע.

בעצה אחת עם האלוף במילואים אברהם יפה, איש רשות שמורות הטבע, העלה זורע בפני השר הממונה עליו – אהרון אוזן – את ההמלצה להקים יחידת פיקוח בשטחים הפתוחים. אלון גלילי, קודם עובד רשות שמורות הטבע, פקח ומנהל מחוז, הוצב בראש היחידה.

ההתחלה היתה צנועה. חמישה פקחים עסקו משך כשנה יותר בסקר ופחות בשיטור ובפיקוח. תמונת המצב הכוללת לא היתה ברורה, והיה צורך ראשוני באיתור הבעיות. אחר כך גדלה היחידה ל־12 אנשים, ולאחר זמן – ל־29. כיום היא אמונה על אכיפת 16 חוקים שונים ושני צווי מושל צבאי. שעניין כולם הוא קרקעות, מים והשימוש בהם.

* * *

המעמד החוקי של אנשי הסיירת עוצב במהלך העבודה. עו"ד חיים רדנצוויג, המייצג בדרום מחוז הנגב, אומר, כי הסיירת היא יצור כלאיים בין משרד החקלאות לרשות שמורות הטבע – העוסק בעניינים שמלכתחילה היו אמורים להיות מטופלים על ידי המשטרה. תקציב הסיירת בנוי על פי סעיפי אכיפה שונים, וכל רשות המעוניינת בסיוע לאכיפת חוק שבתחום כוחו היא פועלת או שעליו היא ממונה תורמת לסיירת תקן או שניים. כל רשות כזאת מסמיכה גם – בנפרד – את איש הסיירת להיות פקח מטעמה.

המורכבות הזאת יוצרת לא מעט אבסורדים. כך, למשל, תמצא כי פקחי הסיירת בדרום עוסקים באכיפת חוק התכנון והבניה. בצפון הם מסתפקים בדיווח לרשויות התכנון והבניין עירונית. הסיבה פשוטה: הוועדה המחוזית לתכנון ובניה בדרום העבירה לרשות הסיירת תקן וחצי. בצפון החליט מי שהחליט לוותר על השירות הזה. התוצאה היא ליקוי דווקא באכיפתו של חוק מרכזי. אכיפה שעשויה היתה להיות עניין של תוספת מאמץ והשקעה שוליים כאשר מדובר בגוף ובפקחים השוהים כבר בשטח ממילא.

הסיירת מצדה מעבירה דיווחים על הפרות חוק התכנון והבניה גם בצפון. התיקים מעלים אבק.

מבקר המדינה התייחס לסוגיית המעמד החוקי של אנשי הסיירת, בדו"ח משנת 1979. עיקר ביקורתו נגעה לשילוב הסיירת ברשות שמורות הטבע. על זו האחרונה – קבע המבקר – לא הטיל החוק ביצוע כמה מן התפקידים שהוטלו על הסיירת. קביעת המבקר הובילה בסופו של דבר להכללת הסיירת בתוך מסגרת משרד החקלאות.

בשלב מסוים החזיקו אנשי הסיירת בסמכויות שוטר, אלא שבעקבות הכנת תשובה לאחר הבג"צים שהוגשו נגדה המליצה היועצת המשפטית של המשטרה לבטל סמכויות אלה. אלון גלילי אומר, כי העדר הסמכות המשטרתית אינו מפריע לאנשיו. ממילא הם מצוידים סמכויות פיקוח מכוח שורה ארוכה של חוקים, והי באלה. בקרב הפקחים שעמם שוחחתי, חלוקות הדעות. אחרים מבכרים על העדר מדים, הכוכים לקבל גם את הוויתור על הסמכות. אחרים אומרים כי סמכויות שוטר היו עשויות לסייע בעבודתם.

* * *

יש קווים משותפים רבים, כמעט אחידים, לדמותם של אנשי הסיירת הירוקה. ללא יוצא מן הכלל, הם בוגרי יחידות קרביות. שראים מן השורה הראשונה. רובם ככולם בעלי עבר או הווה התיישבותי. בדרך כלל הם מגיעים לסיירת בשנות העשרים שלהם. כל מודעה בעיתון מעלה גל של מאות פניות. מבין אלה, נבחרים שמונה עד עשרה מועמדים, היוצאים לשטח ועושים שם בחברת פקחים משך שבוע או שבועיים. וההחלטה של הפקחים מונחת בפני ועדת קבלה סופית. מי שמתקבל, עובר תקופת חניכה בחברת פקח ותיק, קורס מקוצר בבית הספר לשוטרים בשפרעם, ומכאן ואילך הוא עצמאי בשטח.

יש, דומני, מקום לספק אם תהליך המיון וההכשרה המקובל בסיירת הירוקה הולם את רוחב הסמכויות, גודש הבעיות ומורכבות המקרים שבהם אמור הפקח לטפל. דומה, כי בכל הנוגע לנושאי כוח־אדם, מתנהלת הסיירת יותר על פי הדגם של קבוצה חברתית אליטיסטית סגורה מאשר על פי דפוסי הגיוס הנוכחים בארגון ממוסד. "סיירת", ולא יחידה ממשלתית מקובלת.

נוהלי הקבלה האלה אמנם מוכיחים את עצמם ברוב המקרים – אלא שיש גם חריגים. בסיירת אומרים, כי אנשים מסוימים היו נלהבים מדי לבצע את המשימות שבהן האמינו בכל לבם. כך, למשל, התקבל לעבודה פקח, שלאחר שהחל בפעולה עצמאית נהג לקחת עמו לעבודה בקרב הבדואים כלב גדול, מרין ומאיים. אלון גלילי מספר, כי נדרש מן הפקח לבחור בין הכלב לבין עבודתו בסיירת. הפקח בחר בכלב. במקרים אחרים, הופסקה עבודתם של אנשים שכהגדרתו של גלילי "לא היו אמינים על מספיק".

גם אם נניח כי בסופו של דבר הסיירת אכן פולטת מתוכה את החריגים, מותר לשאול אם לא עדיף היה לנפותם עוד לפני שהגיעו לשטח. הנזק המצטבר לתדמית הסיירת הירוקה אינו נעלם ברגע פיטוריו של פקח שאינו ראוי למשרתו. המשקע הנזר נותר – ופקחים אחרים ניצבים מול עוינות שלא הם גרמוה.

בעיית מסלול הקבלה של הסיירת היא באבחון ובמיון הראשוניים. מי שסומך על התרשמות אישית, במשימות משותפות עם פקח במבחן, עשוי למצוא עצמו מופתע לנוכח ביצועי הפקח לאחר שיצא למשימה ברשות עצמו. אורח המחשבה הזה נבון, אולי, ליחידה בת חמישה אנשים – ודוגמת הסיירת בראשית ימיה – אך ספק אם הוא הולם את מתכונתה הנוכחית. כשאני שואל את אלון גלילי, מדוע אין הסיירת משתמשת בכלים ודוגמת מבדקי אישיות או מיון פסיכוטכני למועמדים לשורותיה, הוא עונה "מיון פסיכוטכני זה מעשה מרמה אחד גדול. אני לא מאמין במכונים. עשרה ימים בשדה. זו הבחינה הכי טובה". מאוחר יותר בשיחה, יתרצה ויאמר שאולי בעצם זה רעיון לא רע. אם לא יועיל – לא יזיק.

* * *

עצמאות הפקח בשטח עלולה ליצור גם בעיות ממין אחר. אין דבר קל יותר מפיתוח העדפות לבדווי זה או אחר. איבה או מתנה עלולים במהירות להתפרש כשוחד. על מנת למנוע תופעות מעין אלה, נבנתה מערכת המחייבת את הפקח לדווח על כל פעולה מפעולותיו. ביצוע פעולות הקבועות במפורש בחוק אינו מחייב התייעצות. כל מה שמעבר לכך – מועבר לאחר, באמצעות רשת הקשר האלחוטית, לידיעתם של ראש הצוות ומנהל הסיירת. "אין פתרון של 100% אבל עובדה היא שאין, ככלל, תלונות על העושה", אומר גלילי. "כולם אמרו שאנחנו מנוולים, ולפחות לא אמרו שאנחנו טובים למישהו. חצי נחמה".

הטור שלי / נתן דונביץ

אנדרטה שרופה

שרידי מועדון "קלאב איי": הפיח יגורד אבל השאלה תשאר ללא מענה – למה נבנה המועדון ליד תחנת דלק

ברחוב ירמיהו בצפון תל־אביב, ניצבה משך כשנה וחצי אנדרטה שחורה ומפויחת. עכשיו, בימים האחרונים, פינו פועלים את שפע הגרוטאות והאפר שמילאו את קומותיה. כאשר יצבעו אותה מחדש, ויתקינו את המבנה המפויח ליעודו החדש, בית משרדים, כבר תימחק "אנדרטה" אוורה מן הנוף של לב אזור הבידור והלילה של העיר.

לפני שנה וחצי, עד לשחרו של יום אחד ביוני 84', היה זה מועדון ומסעדה, ששמו מועדון "איי", לא מש מטורי הרכילות והחברה. כל מי שביקש להיכנס לחברה שמעסיקים אותה, וכל מי שהחברה הזאת ביקשה את קרבתו, היה שם. כתבו ודיברו על מנהלתו, אחת כרמלה זילברמן, תגלית של טורי הרכילות. ואז, פרצה דליקה, שכילתה את המועדון על כל קומותיו. זה לא היה סוף־פסוק. המשטרה פתחה בחקירה, העלתה חשדות להצתה, עצרה חשודים. אבל, לא על כך אני מבקש להעיר.

המועדון הזה, לאחר שריפתו, היה בעיני אנדרטה. סימן־קריאה וסימן שאלה כאחד. שלד הבית עמד שם שנה וחצי ואיש לא שאל, למיטב ידיעתי, מי העניק את הרישיונות לפתיחת מועדון־לילה בטווח זריקת בדל־סיגריה מן המדרגות הצדדיות שלו אל תחנת הדלק הסמוכה. כל שיכור, שהיה עומד על אותן מדרגות, או סתם אדם, ששום דבר לא איכפת לו, היה זורק בדל־סיגריה אחד – ומצית את התחנה ואולי שיחוק מולה של הסביבה, שורי המועדון היו קצרים.

באותו לילה, שהפך לבוקר, עמלו הכבאים בכל כוחותיהם לבודד את האש מתחנת הדלק. קרוב לוודאי, שבשל כך עלה הבית כולו באש. עיקר המאמץ היה למנוע מן האש להגיע במאגרי הבנזין הסמוכה.

נשאלה השאלה, לאחר מעשה: כיצד התירו להקים (במחיר מיליון וחצי דולאר, לפי הידיעה) מבנה כזה בקרבת תחנת דלק? אני סקרן לדעת באילו נסיבות הוצאו הרישיונות הדרושים ומדוע לא נמצא מי שתבע צו לסגירת המועדון.

אנחנו, אם צריך להזכיר, מתעוררים תמיד לאחר שריפה או בעקבותיה. לאחר שנגרם נזק כבד לרכוש וגם, בכמה מקרים נספים בנפשות. שריפה משתוללת בבית־מלון ומתברר, כי חומרים דליקים מילאו וריפדו את מנהרות האוויר. לא חידוש, לא בפעם הראשונה. זכור לרבים האסון הגדול בבית ציון, בשדרות רוטשילד בתל־אביב. אחריו, אמרו, יינקטו צעדים מרחיקי־לכת להגברת בטיחותם של בנייני ציבור. במיוחד בתי־קולנוע ובתי־מלון.

אמרו. ובכל זאת, עלה באש מלון "דבורה" בתל־אביב, מלון "שאריך" בנתניה, הדליקה במלון־פאר בים המלח ניספו בבריאות. לאחר כל דליקה, אמרו הצהירו שנוקטים צעדים למניעת הישנותה של דליקה כזאת.

בשרון וגם בשפלת החוף התפוצצו פעמים מספר מאגרים גדולים של חומרי־נפץ, תחמושת וחומרים כימיים. נגרמו נזקים לבתים רבים. כתלים נסדקו, גגות הועפו, תריסים נעקרו ושמשות נופצו. כמה פעמים הוכרז, שנוקטים כל האמצעים למניעת הישנותן של התפוצצויות אלה?

אני חרד למצב במיוחד בימים אלה. מקצצים בכל התקציבים הציבוריים. גם הכבאים לא יימלטו מן הצמצומים והקיצוצים. ממילא חסר כוח־אדם מיומן לבקורת מבנים ולפיקוחים על סידורי הבטיחות שלהם. עכשיו, יתוסף הסבר נוסף למחדלים: "קצצו אצלנו בכוח האדם. אנחנו לא אשמים. מי שקצץ אשם".

תמונה שחורה

לאחר הדליקות הגדולות בבתי־המלון בתל־אביב ובנתניה, יצאו צוותים של גופים שונים לסקור את המצב בשטח. קצין בטיחות ארצי סקר 48 בתי־מלון בארץ, ורק בשלושה מהם הניח המצב את דעתו. סדרי בטיחות לקויים נמצאו ב־26 בתי־מלון ואילו ב־19 מהם נמצאו ליקויי בטיחות, המהווים סכנה של ממש. זו היתה שאלה של זמן בלבד, המתינו לדליקה הבאה, לקורבנות הנוספים. היא אירעה. בים המלח.

כמו אין די בכך, משפעים מן הדליקות שכבר אירעו, יצאו גם נציגי משרד מבקר המדינה לערוך ביקורת משלהם. הם בדקו מדגם של 15 בתי־מלון הרשים בתל־אביב ובירושלים. מלונות של ארבעה או חמישה כוכבים. לא מבנים למטכ־צורל או קשי־יום. הזוכים לסיקור בכולבוטק. הם בדקו בתי־מלון, שהושקע בהם ממון רב בקישוטים ובדקורציה. ומה גילה?

גילה, כי מרוב ביורוקרטיה אין פיקוח של ממש. המבקר, בדו"ח שלה: "מספר רב של גורמים מטפלים בבטיחות מפני אש בבתי־מלון: מהנדסי ערים, וועדות מקומיות ומחוזיות לתכנון ולבנייה, מינהל התיירות במשרד התעשיה, המסחר והתיירות (הביקורת נערכה בימים, שטרם שב משרד התיירות להיות משרד עצמאי – נ"ד), משטרת ישראל, רשויות הכבאות, והמחלקות לרישוי ופיקוח ברשויות מקומיות".

והוסיף המבקר: "הבטיחות מפני אש בבתי־מלון לקויה, כיוון שהרשויות המופקדות על כך אינן מצליחות לאכוף את החוקים ואת התקנים בתחום זה. מן הממצאים עולה, כי בין הסיבות לכך: ריבוי הרשויות המטפלות בנושא זה והיעדר תיאום מלא ביניהן, ואי־הפעלת מלוא הסמכויות כדי לעמוד על מילוי דרישות הבטיחות הלכה למעשה".

המבקר בדק מי הירשה את פתיחתם והפעלתם של בתי־מלון, שתנאי הבטיחות שלהם לקויים עד כדי סכנה לאורחיהם ולעובדיהם. התברר, שבתל־אביב, פעלו 24 בתי־מלון, מתוך 42, בלי רישיונות־עסק. לא היו אישורים של המשטרה, או של מכבי־האש, או משרד הבריאות, כי לא מילאו אחר דרישותיהם. בירושלים נמצא שמבין שבעה בתי־מלון שנבדקו אז – ארבעה פעלו ללא רישיון. שניים מהם פעלו כך, ללא רישיון, עשר שנים.

ובכן, את שרידי הפיח והאפר של מועדון "איי", ברחוב ירמיהו, יגרדו וינקו. יקום בית־משרדים. אולי מסעדה. נותרת השאלה בעינה: מי התיר למועדון לפעול ליד תחנת דלק? מי הירשה זאת? והעיקר: מדוע?

משפט / ד"ר זאב סגל

במאבק על חופש העיתונות

הספר "נמר של נייר" של המשפטן משה נגבי חושף את הצורך להיאבק נגד הגבלות על חירות הביטוי בארץ

חופש הביטוי נחשב כבעל חשיבות מכרעת בקביעת אופיו של המשטר במסגרת מדינית או חברתית כלשהי. בהקשרים שונים הדגיש בית־המשפט העליון, כי קיומו של חופש זה מהווה תנאי הכרחי ומוקדם למימושן של רוב החירויות האחרות של הפרט. אף־על־פי שאין מדובר בזכות בלתי־מוגבלת, הרי שבאין הכרה בצורך לשמור על קיומו של חופש זה, יקשה להבטיח קיומו של משטר דמוקרטי. חופש העיתונות מהווה המיגזר העיקרי, שבו ניתן לבחון את מידת השמירה על קיום עקרונות היסוד של חופש הביטוי.

לא בכדי קבע היועץ המשפטי לממשלה, פרופסור יצחק זמיר, בהנחיה שפירסם, כי "חירות הביטוי זכתה למעמד של ראש וראשון לחירויות היסוד", וכי "יש להימנע מפגיעה בחירות זאת, או לצמצם את הפגיעה בה, ככל שניתן". לאור דברים אלה, האמורים לבטא את גישתו העקרונית של המשפט הישראלי, ניתן היה לצפות, שבישראל היום משקפת מערכת החקיקה גישה ליבראלית, שלפיה רק סכנה מידית וממשית לאינטרס אחר בעל חשיבות מכרעת, די בה כדי לצמצם את הזכות להתבטא.

ולא היא. מערכת החקיקה בישראל שזורה בהוראות־חוק תקפות, שנקבעו בזמן המנדט, שלפיהן ניתן להגביל את חופש הביטוי בצורה משמעותית, בלא שהדבר הכרחי. כאלה הן הוראות־החוק, המאפשרות לממונה על המחוז במשרד הפנים למנוע הופעתו של עיתון, או להפסיק את הופעתו. זאת, בלי לתת כל נימוקים לצעד, באורח המונע ביקורת שיפוטית. הוא הדין בהוראות־חוק, שיש בהן כדי להגביל את שיקולי הצנזורה לעניינים ביטחוניים מובהקים בלבד. גם הפרשנות של בית־המשפט העליון (בעיקר במה שנוגע להתנגשות עקרונות חופש הביטוי ואיסור לשון הרע) אינה מייחסת תמיד את החשיבות הראויה לחופש הביטוי.

חירות תלויית־פרשנות

על רקע זאת, מן הראוי להעיר, כי למעשה טרם חוקקה בישראל הוראת־חוק, המבטיחה את חופש הביטוי. כל שיש לנו היא מערכת חקיקה, המגבילה את חירות היסוד. הדבר תלוי, אם כן, בגישתן של הרשויות במה שנוגע להפעלת החוק הקיים, ובפרשנותו שנותן בית־המשפט העליון להוראות החוק הקיימות. כאשר דבריו של המחוקק ברור חד־משמעי, אפילו הוא מגביל חופש־היסוד, אמור גם בית־המשפט ליתן תוקף לכל הוראה כזאת.

משך השנים ניהלה העיתונות מאבקים לא מעטים על שמירת חופש הביטוי. אולם אלה לא הצטיינו תמיד בנחישות מספיקה, שיהיה בה כדי להביא לשינוי הדין הקיים. מחקרים אקדמיים רבים הצביעו על הצורך בשינוי, אך מעט נעשה. גם ספרים פופולאריים, שיש בהם, כדי להחדיר את תודעת חשיבותו של חופש הביטוי בחברה דמוקרטית, טרם נתפרסמו.

ספר פופולארי, אמין ומבוסס, הוא סיפרו של המשפטן משה נגבי, "נמר של נייר" (ספריית פועלים, 1985).

ראשיתו של הספר במחקר לקבלת התואר "מוסמך למשפטים" שנכתב באוניברסיטה העברית, בהדרכתו של פרופ' הנס קלינגהופר. המחבר, פרשן לענייני משפט ב"קול ישראל", בחר לעסוק בנושא המאבק על חופש העיתונות בישראל מחוץ למסגרת האקדמית, כך שסיפרו יכול להוות מקור עיון, לימוד ומחשבה לכל מי שנושא חופש הביטוי קרוב ללבם. המחבר מדגיש את ההכרח בשינויים, שיבטיחו את קיומה של הזכות לחופש העיתונות במקום הראוי לה בחברה דמוקרטית.

כאשר לצנזורה צבאית קורא המחבר לבחון את השימוש בה, שראוי כי יעשה רק כאשר לנושאים הבטחוניים החיוניים ביותר, תוך קביעתו של פיקוח על כל העיתונים הפרטיים במדינת־ישראל. הוא הדין בהכרח לעיגונה בדין של זכות הציבור וכלי־התקשורת לקבלת מידע מקיף מגורמי הממשל, זאת, כאשר המחבר מצביע על מקרים שונים, שבהם נמנעה מן הציבור קבלת מידע בעניינים חיוניים.

פגיעות מוצפות בחירות

המחבר מדגיש את השימוש בפרכשיר של קיום ישיבות ממשלה כ"ועדת שרים לענייני ביטחון", במטרה למנוע פירסומו של מידע, שאינו נוגע דווקא לענייני ביטחון, ומתאר את מוסד "ועדת העורכים", שסכנתו היא בכך, שהעיתונות עצמה מסכימה לאי־פירסומו של מידע, זאת לא תמיד מטעמים מוצדקים. "אם איסור הפירסום הוא תנאי בל יעבור לפגישות", הוא כותב, "מוטב לוותר עליהן למען חירות הדיווח העיתונאי".

חירות הדיווח, למילוי תפקידה של העיתונות כלפי הציבור, מביאה את נגבי להדגיש את ביקורתו על קיומו של איסור הפירסום מטעמי "סוב יודיצה", אשר בטיחוהו הרחב כיום מאפשר למנוע פירסומים על אודות הליכים משפטיים, זאת בשעה שאין בפירסום משום סיכון רציני להשפעה ממשית על מהלכו של משפט או על תוצאתו. הוא מבקר בחריפות את גישתו הנוכחית של בית־המשפט העליון (ד"נ 9/77 חברת החשמל נגד "הארץ"), ולפיה תורתו הפרשנות השיפוטית של הוראות חוק איסור לשון הרע להצגת־התוקפים העיתונאיים, ולפגיעה בחופש בתיות הביקורת על עניינים ציבוריים.

מאבק אמיתי לקיומו של חופש הביטוי מצריך, לראשית דבר פעולה חינוכית בקרב ציבור רחב, ולאו דווקא במסגרת אוניברסיטאית מסודרת. בלא חינוכם של בני־נוער ושל רבים אחרים, על יסודות חופש הביטוי כבסיס למדינה דמוקרטית, פוחתים הסיכויים לקבלתן של השקפות ליבראליות בחברה הישראלית.

משרד החינוך, המבקש לשקוד עתה על חינוך לדמוקרטיה כמשימה מרכזית, יכול לעשות בספר שימוש לצורכי הוראה. הוא הדין במסגרות שונות בצה"ל, השוקדות על חינוכו של דור חיילים והקצינים על ערכי ההשקפה הדמוקרטית.

"טכניקת הבלון": יתרונות וחסרונות

מאת יפעת נבו

טכניקה חדשה מאפשרת פריצת חסימות עורקים בלב ללא ניתוח ובהרדמה מקומית בלבד

קול הבס־בריטון העמוק והצלול נשמע בטלפון כמו קולו של גבר צעיר וספורטיבי. "אני מתקרב ל־70, ואילו שוחחנו לפני שלושה שבועות, היית שומעת קול מתנשף, שאפילו שיחה בת שלושה משפטים מעייפת אותו. היום אני עולה שלוש קומות בלי להתעייף. הכל הודות לרופא ישראלי צעיר, ד"ר יעקב שני, שיושב בניו־יורק, ועושה את מה שכאן, בישראל, עדיין לא מעזים לעשות לאנשים כמוני, שמגיעים מסיבות רפואיות לעבור ניתוח לב פתוח".

החולה סבל משש חסימות בעורקי־הלב הכליליים וענפיהם. לפני גילוי המחקרים, היה חולה גם בשחפת מתוחה וסבל מבעיות רפואיות נוספות, שהכניסו אותו למסגרת קבוצה גדולה למדי של חולים, שאינם יכולים לעבור ניתוח לב פתוח. הדרך החליפית היחידה שנותרה, היתה פריצת החסימות על־ידי "הבלון".

הטכניקה, הקיימת זה שבע שנים, מבוצעת בהרדמה מקומית בלבד באזור המפשעה, משם מושחל צנתר ובראשו בלון. השחלה נעשית לעורק, המגיע לעורקי־הלב. בראש הצנתר מצוי בלון. כשהבלון מגיע לאזור החסימה בעורק הלב או באחד מענפיו, מנפחו הרופא. הנפיחה גורם לפריצת הסתימה, ומאפשר זרימת דם תקין את שרירי־הלב.

שרברבות עדינה

הטכניקה מבוצעת גם בארץ. הבעיה מתעוררת כאשר יש יותר משתי חסימות. בארה"ב הגיעו לפריצה של שמונה חסימות, ובמקומות אחרים אף ל־10 ו־12 חסימות בטיפול אחד. בישראל, עדיין מעדיפים במקרים אלה את איזמל המנתחים. לגבי אלה שאסור לנתח, מהווה המחסום הזה שאלת חיים. אך הבעיה נוגעת גם באלה, היכולים לעבור ניתוח מעקף (ביי־פס). זאת לא רק משום שכ־10 אחוז מהמעקפים נוטים להיסתם מחדש במהלך השנה הראשונה לאחר הניתוח, אלא גם בגלל הסיכון הקיים תמיד בניתוחי לב־פתוח, בהרדמה מלאה, והאשפוז ממושך תוך טיפול בתרופות, שיש להן גם תופעות־לוואי.

ד"ר יעקב שני (38) הגיע לישראל כדי לטפל באביו, שלקה אותה עת בהתקף־לב. שני, מהבוגרים הטובים של בית הספר לרפואה בחיפה, מנהל היום את היחידה לקרדיולוגיה התערבותית במרכז הרפואי ע"ש הרמב"ם בברוקלין, ניו־יורק. "מה שאני עושה זו שרברבות. פעולה מיכאנית של ניקוי צינורות הלב. באמת לא יותר מזה", הוא אומר. אלא שקוטר העורקים הכליליים במקרים מגיע עד למילימטר אחד. וזה, אם כן, "שרברבות עדינה", הוא נאות לתקן.

את תפקיד מנהל יחידה במרכז רפואי גדול קיבל תוך שנתיים בלבד. הפרופסור, שהיה ממונה עליו בתקופת ההתמחות שלו, החליט שהמסלול שלו, יהיה מחקרי, אולם ד"ר שני רצה לעסוק בשרברבות. כשקיבל הצעה נדיבה ביותר של מחקר השתלמות, בתנאי שיהיה זה בתחום הרצוי לפרופסור, החליט שהוא לוקח את גורלו בידיו, ופנה לארץ האפשרויות הבלתי־מוגבלות.

היום, לאחר טיפול ב־360 חולים עם 760 חסימות בעורקי־הלב הכליליים וענפיהם, מדווח ד"ר שני על נתונים מאלפים: מתוך 360 החולים, 40 עברו את פריצת־החסימה באמצעות הבלון תוך כדי התקף־לב. עם הצלחה של 90 אחוז והחזרת זרימת־הדם. מתוך ה־40 היו תשעה חולים בהלם קרדיוגני (מצב שבו לפחות 40 אחוז משריר הלב כבר נהרס). פתיחת החסימה הצליחה להציל חייהם של שישה חולים מתוך התשעה, כאשר חמישה מהם חזרו לעבודה בהיקף מלא. זאת, לעומת שיעור תמותה של 95 עד 100 אחוז אצל חולים במצב שאינם זוכים לטיפול.

חייהם של שני חולים נוספים, מתוך התשעה שהיו בהלם קרדיוגני, ניצלו בטכניקה אחרת, חדשנית ומקורית. … כשעיקר הנזק הוא בחדר השמאלי, פיתח ד"ר שני – יחד עם עמיתו ג'ונס קינגנגם, מנהל מחלקה כירורגית באותו בית חולים – משאבת־עזר מיוחדת, הממלאת את מקומו של החדר השמאלי.

המדובר בטכניקת חדירה ללב, השואבת באמצעות צנתר המוחדר מן המפשעה, את הדם מן העלייה השמאלית, אל משאבת־העזר. המשאבה ממלאה את מקומו של החדר השמאלי הפגוע משך כמה ימים, ומאפשרת לו לנוח ולהתאושש מן הפגיעה. במצב המבוקש פותחים לחולה את החסימות. עם התאוששות הלב, מקטינים בהדרגה את עומס פעולת המשאבה, תוך הטלת העומס בהדרגה על הלב, עד שהוא מקבל על עצמו את העבודה במלואה. כעבור יומיים משלושה נשלף כל המנגנון הזה. ד"ר שני הוא מפתח השיטה, והיחיד בעולם המבצע אותה, עד כה.

כאמור, חסרונותיה של השיטה הכירורגית נעוצים בעובדה, שמעקפים, שעשויים באמצעות ורידים שנלקחו מהרגליים, נוטים להיסתם בשיעור של 10 אחוזים בשנה הראשונה. בשנים שלאחר מכן נפרצות חסימות חוזרות בשיעור של 5 אחוזים לשנה. אם נלקחו העורקים מאיזור השד, כי אז כ־95 אחוז נשארו פתוחים משך חמש השנים שלאחר הניתוח.

כ־25 מהחולים שהגיעו לטיפולו של ד"ר שני עברו קודם לכן ניתוח לב פתוח … המקוריות שנעקפו בניתוח, והן החסימות שנוצרו במעקפים.

חסרונות הטכניקה

גם בפריצת החסימות בשיטת הבלון יש סיכונים. 15 אחוז מהחסימות בטיפול כזה נוטות לחזור באותו מקום תוך חצי שנה. אלא שטיפול חוזר בקבוצה זו מביא לכך, שבסופם של הטיפולים כ־97 אחוז מהם יישארו פתוחים לאורך זמן. גם הסיבוכים בטיפול זה נדירים ביותר. יש רק מקרים מעטים, כאשר העורק החוסם מפותל מאד או כאשר חלקים ארוכים מאד של העורק חסומים, שבהם אין אפשרות פריצתה באמצעות הבלון, וחייבים לנתח.

עלות הטיפול בבלון לחולה מגיעה עד לחמשת אלפים דולר, בכלל אישפוז. עלות ניתוח לב פתוח לצורך השתלת מעקפים מגיעה ל־22 אלף דולר, כולל אישפוז. החיסכון לחולה בארה"ב מגיע, אם כן, ל־17 אלף דולר. בישראל מבוצעים כאלף ניתוחים בשנה. בעלות נמוכה מבארה"ב, החיסכון לחולה יהיה עשרות אלפים דולר. עם זאת, המציאות מלמדת, אומר ד"ר שני, כי רק אצל כמחצית מהחולים ניתן להעדיף את שיטת הבלון על ניתוח המעקף.

בטיפול בבלון חוזר החולה לביתו ולחיים תקינים שבוע לכל היותר מיום האישפוז. חולה, שעבר ניתוח לב פתוח מאושפז שבועיים, ושב לעבודתו רק שישה שבועות לאחר הניתוח, וגם זאת בהדרגה.

בארה"ב יש היום עלייה בטיפול אנגיופלסטי (בלון), … שיקולים כלכליים גרידא.

בישראל קיימת רפואה ציבורית והמאבקים אינם נושאים אופי כלכלי כמו בארה"ב. אצלינו עושה השמרנות אצל החולים והרופאים כאשר את שלה. מעכבת את הכנסת הטכניקה גם העובדה, שאצלינו עדיין אין ניסיון של פריצה של יותר משתי חסימות בבת אחת. וזו היא מיגבלה רצינית.

שווייץ: לא עוד ארץ מקלט

שרות DER SPIEGEL

מיוחד ל"הארץ"

במבצע "הסתיו השחור" גירשה שווייץ מהגרים בלתי חוקיים מזאיר ומאנגולה. הבאים בתור הם צ'יליאנים

ערפל כבד היה תלוי מעל מטוס הדי־סי־10 "פריבורג" המתודלק של חברת התעופה סוויסאייר, במקום החניה שלו באולי־22 בנמל התעופה של ציריך. לפתע, בשעה ארבע בבוקר ביום ראשון לפני שבועיים, פרצה מהומה ליד המסלול. אפריקאים באזיקים, מוקפים מכל עבר בשוטרים שאחזו בהם בחוזקה, צעדו בצעדים כושלים ובזעקות לפתח המטוס. "כמו משלוח בקר" נראה לעד ראייה הגירוש הזה של 59 מהגרים מזאיר ומאנגולה, שיוסר באמצעות ביירות מורשים למצוא מקלט בשווייץ. את היחס הברוטאלי לזרים המגורשים הצדיקו מפקדי המשטרה מלווה, מטאסן ומציריך שאנשיהם נטלו חלק בפעולה, בטענה כי האסירים גילו התנגדות: בציאאסר הרסו אסירים שני תאי כלא והתנפלו על שומריהם; בהתכתשות נשברה זרועו של שוטר.

המבצע הברוטאלי שכונה "הסתיו השחור", עלה למדינה לא רק 320 אלף פראנק דמי הטסת המגורשים במטוס, לרבות אחזות ל־120 השוטרים שנלוו אליהם. הוא גם עודד את הביקורת המוסרית לשווייץ. שמבנה מאפשר לה יותר מכל מדינה אחרת לגלות יחס אנושי יותר אל מבקשי מקלט. ועובדה שבמיוחד אינה נוחה לשווייץ: לפחות 15 מהמגורשים, לדברי העיתון "לה סויס", הוכו ועונו בשובם לארצם. שישה מהם באכזריות כה רבה, עד כי מתו מההתעללות. הוכחות לכך לא הובאו.

מחאות

שרת המשפטים, אליזבת קופ, עלולה להסתבך יותר. מכיוון שהיא רוצה לגרש בחזרה לארצם 52 צ'יליאנים, בהם 25 ילדים. הקבוצה התנחלה על ידי אנשי כנסיה המסייעים לפליטים. מצאו מקלט בכנסיה אוונגלית באזור שבציריך, כם אנשיה שובתים שביתת רעב במחאה על הגירוש. אולם שרת המשפטים ממשיכה להיות "נוקשה וקרת לב", כדברי "באזלר צייטונג": אף שחלקם שוהים כבר שנים בשווייץ, חייבים גם הצ'יליאנים לעזוב את המדינה. הגירושים האלה, דוחה השרה באמרה כי את הבקשות השונות, "יכולים להיות במקרה יחיד קשים, אבל הם אינם כרוכים בשום מעשים שאין להעלותם על הדעת או בסבל בלתי אנושיים". אף אחד מהצ'יליאנים לא הצליח "להוכיח בצורה אמינה שהוא נרדף בארצו מבחינה פוליטית או שעם שובו יעמוד בסכנה", הוסיפה.

פרשת הדרום־אמריקאים נחשבת כעת אבן־בוחן למדיניות הגירושים העתידה של שווייץ, בעלת התדמית המסורתית של ארץ מקלט. שווייצים ידועי־שם מחו, ראשונים בהם הסופרים מאקס פריש ואדולף מושג. הם ביטלו סיור־קריאה רשמי במוסקווה: "אין זה בא בחשבון", אמר פריש, "ששגרירות שווייצית ימשיכו לשגר אותנו כשגרירי־תרבות לארצות חוץ בעוד שבבית אנחנו חסרי אונים מול המדיניות הפדראלית, המעוררת בנו סלידה והולכת ובושה". למען הצ'יליאנים התגייסו רבים מהסופרים שהשתתפו ביריד הספרים בפרנקפורט על עצומה הקוראת לשווייץ, "דווקא בזמן שבו במדינות אירופיות אחרות מתערערת הזכות למקלט, להישאר נאמנה למסורות ההומניטריות הטובות ביותר שלה".

שנאת זרים

מבחינה פורמלית, לא נשקף איום למסורת זו. אפילו "נסיונל אכטיון" (פעולה לאומית) שונאת הזרים אינה מתנגדת להעניק מקלט ל"מהגרים שחייהם וגופם בסכנה". אבל ההצהרות הבוטות ההומניטריות הללו הן רק על הנייר. השלטונות הפדראליים וגם קנטונים רבים אינם נכונים כיום לקיים אפילו את החוק הבין־לאומי, האוסר על גירוש מבקשי מקלט בחזרה לארץ מולדתם. פקידים רבים מציינים כי אפילו הסכנה שבשובו ייעצר המגורש במאסר בעוון בריחה מארצו, כמו למשל במקרה של פליטים צ'כים, אינה מבטלת אפשרות גירוש.

זרם הפליטים המשוחד את השווייצים יצא בתחילת שנות ה־80 מנגד שליטתה של "משטרת הזרים". כאשר מערב גרמניה הקפיצה את התקנות שלה בנושא, חלק ממבקשי המקלט פנו לשווייץ. מ־2000 ב־1980 עלה מספר הבקשות ל־8000 עד 1984. בשנה הנוכחית מצפים ל־12 אלף פניות כאלה. לפי שעה, בברן 23 אלף בקשות למקלט פוליטי ממתינות לטענה.

בינתיים, אלפי מהגרים חיים זה שנים בשווייץ. לרובם יש מקומות עבודה בטוחים והם נהנים מרווחה צנועה. למהגרים היושבים במדינה כבר שנים, הציעה שרת המשפטים קופ באמצע אוגוסט הסדר מיוחד: מבקשי מקלט שהגישו את טופסי הבקשה לפני 1 בינואר 1983 או 1 בינואר 1984 יקבלו אישור שהייה. אבל מרבית הקנטונים דחו את ההצעה. הם חוששים ממאבק בחירות רווי בשינאת זרים על משאל־עם ש"נסיונל אכטיון" דרשה כי ייערך בעקבות ההצעה.

בעיר באזל מצטופפים כרגע כ־3400 מבקשי מקלט. רובם טורקים. הם חייבים להתגורר בבתי־מחסה ציבוריים. כ־180 מהם שוהים במיתקן הגנה אזרחית יחד עם כ־40 מהגרים חסרי־בית מקומיים. לאחר שממשלת הקנטון של באזל התייחסה לבעיה זמן רב כאל עניין משטרתי, היא מנסה כעת נואשות להגיע עם קנטונים אחרים להסדר על חלוקה טובה יותר של מבקשי המקלט ביניהם. ובינתיים גואה השינאה לזרים. בלוצרן קיבלה "נסיונל אכטיון" בבחירות הקהילתיות מושבים רבים יותר מכפי שהיו לה מועמדים. התובע הכללי של מחוז אובר־לאנד בברן, ברנארדו מהאר, דרש אפילו הקמת משטר אחזקה שיוכל לסלק מהר משווייץ את הזרים "שאותם אין אנו רוצים".

אבל גם ההתנגדות למדיניות המקלט הקשוחה הזאת גדלה. המועצה הקהילתית של ציריך־ואבגר נתנה את אות הפתיחה כאשר נזכרה במסורת מתן מקלט בכנסיות. בכנסיה מצאו בשבוע שעבר 32 משפחות, טורקיות ואיריות, מקלט בשתי כנסיות לנוכח סכנת הגירוש. ובברן נכון הרופא פטר צובאר להסתיר מבקשי מקלט שהוא משוכנע כי נשקפת להם סכנה אם יגורשו. "לגיטימיות ואמונות קודמות ללגאליות", הוא אומר.

מצפון תיפתח הרעה

מאת גלעד רוזן

דו"ח סודי, שהודלף לעיתונות, מציג תוכנית מקיפה לחיזוק ריבונות קנדה באיזור הארקטי

מונטריאול. קנדה

לפני שלושה חודשים עברה שוברת־קרח אמריקאית ב"מעבר צפוני מערבי" שבים הארקטי, כדי לבדוק מעבר מיכליות נפט בין אתרי־הקידוח שבאלסקה לחוף המזרחי. ארה"ב לא כפרה בריבונותה של קנדה על האיזור, אבל טענה, שמעברי המים הם בין־לאומיים. חוגים רחבים בציבור הקנדי הגיבו בחריפות, שהפתיעה את ממשלתם, הנוהגת מסורתית לדרוך על יבלותיה של השכנה מדרום.

הקנדים לא רק התרגזו על הפגיעה בריבונותם, אלא סברו, שהדבר מסוכן: אם מעברי המים פתוחים לכל, מה ימנע בעד הסובייטים לעבור בהם באניות־מלחמה ובצוללות? למרבית האירוניה, יצאה שגרירות בריה"מ באוטאווה בגילוי־דעת, שבו הבעה תמיכה חד־משמעית בעמדת קנדה. עוד ניסיון סובייטי לתקוע טריז בין בנות־הברית? לאו דווקא. בריה"מ תובעת ריבונות מוחלטת על המעברים באיזור הארקטי שלה, ואם יתקבל הטיעון האמריקאי – תיחלש תביעתה זו.

הצפון הרחוק מדאיג את הקנדים יותר ויותר, בד בבד עם ניצול אוצרות־הטבע באיזור, ועם הגידול המתמיד במספר הצוללות הסובייטיות המשייטות בימים. במצב זה על ממשלת קנדה להתמודד עם שלוש בעיות יסוד. ראשית, היחס היוצא־דופן בין שטח לאוכלוסיה: בטריטוריה, שגודלה כמעט עשרה מיליון קמ"ר, מתגוררים 25 מיליון נפש, שרובם מתרכזים ברצועה צרה בדרום המדינה. שנית, המיקום הגיאוגרפי: ארה"ב שכנה דרומית, ובריה"מ קרובה־יותר מצפון, אבל גם לא רחוקה, מעבר לקוטב. הסיבה השלישית נעוצה במישור הפסיכולוגי. אפשר לומר, שמשך 16 שנות שלטונו של טרודו, קנדה "תפסה שלווה". הנכונות להשקיע בצבא הלכה ופחתה משנה לשנה.

זוהי תמורה מהותית במדיניותה של מדינה, שנלחמה בשתי מלחמות־עולם ובקוריאה. מן "האינציקלופדיה הקנדית", שיצאה לאחרונה לאור, ניתן לעמוד מה גודל השינוי. במלחמת העולם הראשונה מנתה קנדה תשעה מיליון נפש, והיא הקריבה כמעט 61 אלף חייל. במלחמת העולם השנייה התקרבה האוכלוסיה ל־14 מיליון, ויותר מ־42 אלף חללים נשארו קבורים באירופה ובאסיה. בנוסף לקורבן העצום במשאבים אנושיים וחומריים, היו מלחמות־העולם כרוכות בשני המשברים הלאומיים החמורים ביותר במאה העשרים, עקב התנגדותה העיקשת של קנדה הצרפתית לגיוס חובה.

לעומת יותר ממיליון גברים ונשים מגויסים במלחמת העולם השנייה, עומדת כיום מצבת כוח־האדם של הצבא על 75,000 חייל. היקף האבטלה המתמשכת, הפוגעת בראש ובראשונה בצעירים, מתקשה הצבא לגייס צעירים מתאימים לשורותיו. מודעות פרסומת, הקוראות להתגייס, ניתן, למשל, למצוא זה שנים בבאות אוטובוסים וקרונות של הרכבת התחתית בטורונטו. הצעירים חולקים כבוד לחיילי המלחמות, וכמו הוריהם והורי־הוריהם, עונדים מדי שנה ביום הזיכרון וימים רבים אחריו את סמל פרח הפרג, לזכר הנופלים בשדות פלאנדריה והפלישה לנורמנדיה – כן. להתגייס לצבא – מעטים בלבד.

היקף מדיניותו של ראש הממשלה, מאלרוני, לצמצם את הוצאות הממשלה, מורגשת ראנה כינה להזנחה המתמשכת של הצבא. במקרה של מלחמת־עולם, יכולה קנדה לסמוך על שתי בריתות צבאיות: נאט"ו ונוראד ("הפיקוד הצפון־אמריקאי להגנה אווירית", שמרכזו בהרי קולוראדו. בברית השנייה מפקחות קנדה וארה"ב על המרחב האווירי של היבשת בצפונה, בעזרת מתקני־המכ"ם ושורת בסיסים בצפון הרחוק ובאלסקה. בריתות אלה לא יועילו לאכוף את הריבונות על מעברי־המים בים הארקטי, ריבונות שדווקא האמריקאים קוראים עליה תיגר.

הממשלה הופתעה באמת ובתמים מן הרוגז, שעורר מסעה של הספינה האמריקאית, והיה מי שראה להדליף את התזכיר הסודי לשבועון הרשת. רב־התפוצה. התזכיר מפרט תוכנית מקיפה לטווח קצר ובינוני, וכל הצעותיו בנויות־ביצוע, בהתחשב באמצעיה של מדינה מערבית משגשגת בסדר גודל בינוני, וברמתם של התעשיה והמדע בקנדה.

הוא מציע להקצות לחיזוק הצבא ארבעה מיליארד דולר בעשור הקרוב, סכום שיושקע כמעט כולו בתיגבורו של חיל־הים. הצי הקנדי, אכן, מבוזר ממש למדינה, שיש לה כמה עשרות אלפי ק"מ חופים בשלושה אוקיאנוסים: האטלנטי, השקט והארקטי. גרעינו הקשה של צי זה מורכב מ־23 משחתות ושלוש צוללות, ועוד כמה ספינות־ליווי ושולות־מוקשים. ברוע מזאת: כל כלי־השיט ישנים ומיושנים, וחלקם אינם במצב המאפשר להשתמש בהם בזמן־חירום. למעלה ממחצית הסכום יוקצה לבניית ארבע צוללות גרעיניות, שיוכלו לשהות מתחת מעטה הקרח בצפון תקופה ממושכת.

פרויקט שני ומרשים יותר בחידושנותו, הוא בניית שוברת־הקרח הגדולה בעולם, "פולאר 8". התוכנית לבנייתה הושלמה כבר לפני עשור, ואין למספנות הקנדיות קושי לבצע את המשימה. אבל טרודו נרתע בזמנו מתג המחיר הצפוי לפרויקט – 450 מיליון דולר. מדובר בשוברת־קרח בעלת מאה אלף כוחות־סוס, שתהיה מסוגלת לשהות כל ימות השנה בעבי הים, ולעשות את דרכה על־ידי שבירת־קרח בעובי של עד 13 מטר.

"פולאר 8" נועדה במקורה לפלס דרך למיכליות ולאניות־סוחר, במעברים הנסתמים על־ידי קרח בחורף וקרחונים בקיץ. בעידכון תוכניות־הבנייה לספינה, נלקחו בחשבון גם מחקר מדעי, ואכיפת הריבונות הקנדית במעברים. טיבם של השינויים לא פורסם, אבל ברור שהכוונה להציב לבסיס צבאי ולמרכז בקרה.

הקנדים יודעים, שצוללות סובייטיות כבר חדרו למים הטריטוריאליים שלהם, ולמעשה זו הנקודה המדאיגה אותם יותר מכל. בנוסף לארבע הצוללות הגרעיניות, שמחיר כל אחת מהן אפילו גבוה יותר מ"פולאר 8", ייבנו צוללות־דיזל מדגם חדיש יותר. הן לא יהיו מסוגלות לפעול באיזור הארקטי, אבל יוכלו לעשות זאת לכל אורכו של החוף המערבי והרב, אורכו של החוף המזרחי. התזכיר מציע להשקיע 350 מיליון דולר בלווין, שיערוך תצפיות על מעברי המים באוקיאנוס הארקטי, וברשת מתקני־האזנה תת־ימיים, שיחוזו על תנועת צוללות. רשת כזו מופעלת על־ידי נאט"ו בצפון האוקיאנוס האטלנטי מסוף שנות החמישים.

תרום ברוחב לב במבצע

התרום לפקודת הזקן

הטלוויזיה הישראלית
ג' חנוכה
כ"ז בכסלו תשמ"ו
10 בדצמבר 1985

תרומתך תסייע בהקמת קרן למצבי חירום, ברכישת אמצעי מיגון, מכשירי מצוקה, אמצעי חימום לתקופת החורף, מיכשור רפואי, ציוד ביתי בסיסי, ארוחות חמות ועוד.

תרומות לפקודת הזקן מתקבלות כבר עכשיו באחד מסניפי הבנקים הבאים:
בנק לאומי - 912-330/84000/87
בנק הפועלים - 690-05-200201
בנק דיסקונט - 50601 - 933333
בנק המזרחי המאוחד - 61-116-669326
בנק הבינלאומי הראשון - 012-105 - 550000

כלכלה ועסקים

קיבוצים קיבלו אישור ממשרד האוצר לגייס הון בבורסה

מאת יהודה שרוני

בשבועות האחרונים קיבלו כמה קיבוצים אישור לגייס הון בבורסה באמצעות איגרות חוב. בין השאר, קיבוץ חמדיה אשר קיבל אישור לגייס 1.5–2 מיליון דולר בעבור מפעל הדלתות שלו, וקיבוץ מענית, שקיבל אישור דומה בעבור מפעל המזון שלו. כמו כן קיבל התק"ם, כנוף אחר לפני חודשים מספר, לגייס 10 מיליוני דולר באמצעות איגרות חוב. לפי שעה לא ניצל התק"ם אפשרות זו, וייתכן שהוא יוציא זאת אל הפועל בתקופה מאוחרת יותר.

למרות האישורים, הקיבוצים עדיין מהססים להוציא אל הפועל את תכנית גיוס ההון, בעיקר בגלל ההסתבכות העסקית האחרונה עם איש העסקים דוד בלאס. אבל הסיבה המעשית לאי הוצאה של תכניות גיוס ההון אל הפועל היא, שבימים אלה קשה למצוא חתם שיהיה נכון לצאת עם הנפקת איגרות חוב. אחד מעורכי הדין המטפלים בהנפקות, ישראל פלס, מסר ל"הארץ" כי להערכתו, למרות הקשיים ייצאו תכניות גיוס ההון אל הפועל, משום שתמיד ניתן למצוא קומבינציות מתאימות שיהיו אטרקטיביות בעבור ציבור המשקיעים. התנועה הקיבוצית מחפשת כבר מקורות גיוס הון נוספים, בעיקר בחו"ל.

"כלל ליסינג" דורשת ביטחונות נזילים בשיעור 70 אחוזים

מאת יונתן שרמן

חברת "כלל ליסינג" דורשת כיום ביטחונות נזילים בשיעור של 70 אחוזים מערך הציוד שהיא משכירה. הוראה זו היא חדשה יחסית ונועדה להתאים את פעילות חברת הליסינג למציאות הכלכלית החדשה. ההוראה תקפה בחברה את פעילות הליסינג של "כלל", אבל בחברה־האם של "כלל ליסינג" – "כלל סחר" – מציינים כי החברה מנהיגה כיום מדיניות של הבטחת פעילות ולא גם על חשבון היקף עסקים.

כדאיות הליסינג גבוהה במיוחד בעבור חברות המבקשות להשתמש בציוד לתקופת זמן קצרה בלבד, או כדרך להבטחת הכרה בהוצאות על ציוד בעת אינפלציה גואה, מכיוון שעל פי חוק שטייננברג ציוד תעשייתי מוכר כנכס מוגן. החלטה זו של "כלל ליסינג" נובעת מהכרה במצב, שלפיו גדל כיום הסיכון של פשיטות רגל מצד חברות המשתמשות בשירותי הליסינג, ומכיוון שציוד זה בדרך כלל מותאם במיוחד לשימושי חברות ספציפיות, קבלת הביטחונות היא דרך להבטחת מילוי החוזה שנחתם בין החברה שוכרת הציוד לחברת הליסינג.

גידול של 11 אחוז ביצוא התעשיה הקיבוצית מתחילת השנה

מאת יונתן שרמן

יצוא התעשיה הקיבוצית גדל ב־11 אחוזים מתחילת השנה ביחס לתקופה המקבילה אשתקד: 233 מיליון דולר בהשוואה ליצוא של 210 מיליון דולר בעשרת החודשים הראשונים של שנת 84'. היצוא לאירופה עדיין מהווה את מרבית היצוא של הקיבוצים, בשיעור חמישים אחוזים כפי שהיה גם בשנה שעברה. חלקה של ארה"ב ביצוא הקיבוצי גדל מ־29 אחוזים אשתקד ל־31.5 אחוז השנה, ויתרת היצוא הקיבוצי מתרכזת בדרום אמריקה, דרום אפריקה, אוסטרליה וארצות אחרות. שלושת הענפים הגדולים ביותר הם ענף הפלסטיק, אשר יצואו בעשרת החודשים הראשונים היה 72.5 מיליון דולר בהשוואה ל־68 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד – גידול של 6.5 אחוזים; ענף המזון שגדל ב־13.8 אחוזים, מ־63.7 מיליון דולר ל־72.5 מיליון דולר השנה; וענף המתכת אשר גדל ב־10.7 אחוזים, מ־42 מיליון דולר אשתקד ל־47 מיליון דולר השנה.

היצוא בחודש אוקטובר גדל בעשרה אחוזים ביחס לחודש ספטמבר, ושיעורו 24.6 מיליון דולר. עודד רינקלר מרכז איגוד התעשיה הקיבוצית מסר ל"הארץ", כי ההערכה היא שבסך הכל יגדל היצוא הקיבוצי בכ־13 עד 14 אחוזים השנה, ובסוף השנה יסתכם היצוא בכ־290 מיליון דולר בהשוואה ל־257 מיליון דולר אשתקד.

בלושטיין ישלם 1.1 מיליון דולר בעבור 5 דונם של אהליאב בהרצליה

יקים במקום בניין משרדים מהגדולים בארץ: 30 אלף מ"ר

הקבלן שלום בלושטיין חתם על הסכם עם חברת אהליאב לייצור מרזבים, שלפיו ירכוש מהחברה שמפעלה ממוקם בהרצליה, סמוך לכביש חיפה – תל אביב, 5 דונמים מכלל התשעה שבבעלות החברה. חברת אהליאב נמכרה בזמנו לקבוצת מאגרים שנוהלה על ידי איש העסקים שמואל דיכנר. אך בינתיים בוטל הסכם זה והחברה חזרה גם פורמלית לבעליה הקודמים, בראשותו של קורט יד־גנסטר.

ההסכם קובע, שבלושטיין יקבל 5 דונמים נטו מהמגרש, לאחר הפקעה לשטחי ציבור. כמו כן קיבל בלושטיין אופציה על יתרת השטח, אם המפעל יועבר לאזור אחר. בתמורה ישלם 1.1 מיליון דולר. קרוב למחצית התשלום כבר שולמה והיתרה תשולם בתשלומים עד סוף חודש אפריל.

הקבלן מתכנן לבנות במקום את אחד מבנייני המשרדים הגדולים בארץ, בשטח של 30 אלף מ"ר. בבניין יהיו ארבע קומות, שיותאמו למשרדים לחברות מחשבים. על פי תוכנית שהוגשה לעיריה על ידי משרד האדריכלים שושני (ראה תמונה), 18 אלף מ"ר יהיו מיועדים למשרדים והשאר יהיו אולמות תצוגה, מחסנים וחניונים.

על פי תחשיבים מוקדמים, תסתכם עלות הפרויקט בכ־600 דולר למ"ר, וזה חישוב הוא כדלקמן: עלות הקרקע 150 דולר; עלות הבניה 300 דולר; היתרים, רישיונות ומימון 150 דולר. על פי הערכות מוקדמות, אפשר יהיה למכור את הפרויקט בכ־900 דולר למ"ר.

לסופר "הארץ" נודע שבלושטיין מבקש לשתף משקיעים בהקמת הפרויקט. בימים אלה הוא החל לנהל מו"מ עם קבוצת משקיעים מארה"ב, השותפה אתו בשני פרויקטים שהוא בונה בתל אביב, לצורך שיתופם בפרויקט.

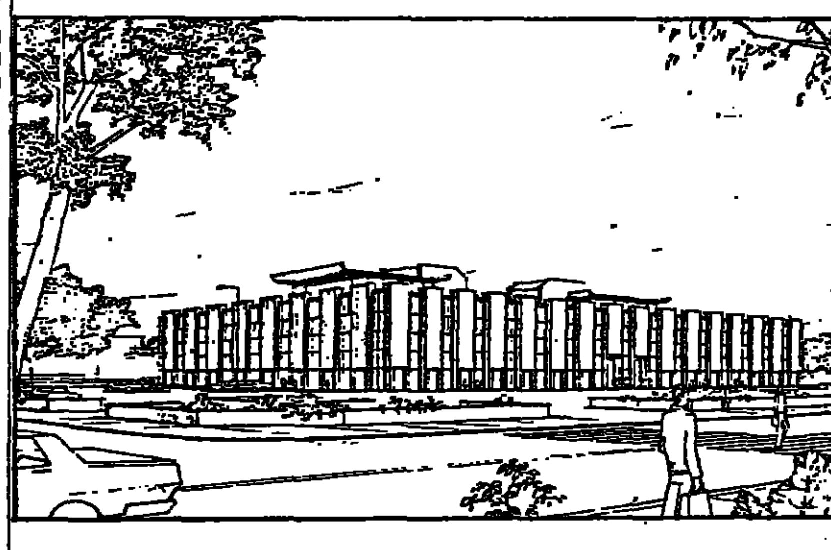

עסקי נדל"ן / אריה לביא

שיכון ופיתוח תשלים פרויקט "סיקו"

חברת שיכון ופיתוח הממשלתית תשלים כנראה את פרויקט חברת סיקו בראשון לציון. בפרויקט זה החלו בבניית 348 דירות מכלל כ־500 יחידות שתוכננו, אך עקב מחלוקת בין משרד הבינוי וחברת שיכון ופיתוח, שייצגה את משרד השיכון, לבין חברת סיקו שבנתה את הפרויקט, הופסקה הבניה עוד לפני זמן רב והנושא נמצא כעת בדיון משפטי בין משרד הבינוי לבין היזמים.

כעת יש מגעים, ולפיהם תשלים שיכון ופיתוח את הבניה באמצעות קבלני משנה. השלמת הבניה מתאפשרת לאחר ששיכון ופיתוח השיגה הסכמה עם הבנק, אשר מממן את הבניה.

קו אופ שכרו 1100 מ"ר במרכז מסחרי בגבעת סביון

קו אופ תל אביב דן השרון שכרו מחברת אפריקה ישראל 1100 מ"ר במרכז מסחרי חדש שאותו עומדת אפריקה ישראל לבנות בגבעת סביון. המרכז מתוכנן לשטח של 3400 מ"ר, אך נראה שבשלב הראשון, שיתחיל לאחר קבלת היתרים מהעיריה, ייבנה רק חלק ממנו. אפריקה ישראל משכירה את השטח לקו אופ על בסיס קבלת אחוזים מהמכירות במקום. נודע שהסכם קובע, שעל מכירת דברי מזון ייגבה שכר דירה בשיעור שני אחוזים, והוא יגדל בהדרגה עד ל־7 אחוזים במכירת מוצרים אחרים.

עוד בית קולנוע מבקש להיהפך למרכז מסחרי

נראה שעסקי הקולנוע ברמת גן אינם מעניינים בתקופה האחרונה. בית קולנוע נוסף ברמת גן, לבד מקד לנוע רמת גן, מבקש להיהפך למרכז מסחרי. המדובר בקולנוע אורדע, הממוקם באחד המקומות המובחרים בעיר. בעליו, משפחת רוזנבלום, מבקשים להקים במקומו מרכז מסחרי בשטח של 20 אלף מ"ר. התוכנית אינה חדשה. היא הוגשה לאישור העיריה עוד כאשר כיהן בראש העיר הד"ר ישראל פלד, אך אז לא אושרה התוכנית. כעת מבקשים בעלי אורדע להגישה מחדש, ומקווים שהפעם היא תאושר על ידי העיריה, בהתחשב במספר הקטן של הפרויקטים לבניה בעיר.

35 דירות נמכרו בפרויקט הגנים התלויים

35 דירות כבר נמכרו בפרויקט "הגנים התלויים" של חברת סאראב בקריית בן־גוריון בחולון. בפרויקט אימצו המתכננים את שיטת "המרפסות היוצאות" (אל חזית הבית), המהוות תוספת שטח ומעניקות לדירה "גינה פרטית". הפרויקט כולל 148 יחידות בתשעה בניינים בני 6–8 קומות, וממוקם באזור המזרחי של הקריה. הדירות הן בנות 4–5 חדרים בשטח של 120–160 מ"ר ויש גם כמה דירות פנטהאוז.

"ארגמן" מבקש לקלוט כ־50 עובדים

מאת יונתן שרמן

במפעל "ארגמן" חסרים כיום כחמישים עובדים, אף על פי שבאזור רחובות, אשקלון ואשדוד רשומים כיום כתשע מאות מובטלים. חיים קמיניץ מנכ"ל המפעל מסר ל"הארץ", כי "ארגמן" נזקק בימים אלה הן לעובדי ייצור והן למהנדסים ולמנהלים – אבל, למרות המאמצים הנעשים שבשבועות האחרונים עד עתה, לא הצליח המפעל לגייס את מלוא כוח האדם הנדרש לו. קמיניץ ציין, שאחת הבעיות באיוש המשרות היא, שהעובדים אינם מעוניינים להתחיל לעבוד במשכורות נמוכה יחסית, הגבוהה רק בעשרים עד שלושים אחוזים מדמי אבטלה, לדעתו. זו תפיסה מעוותת, ולפיה עדיף לקבל דמי אבטלה מאשר לעבוד ולהשתכר משכורת ואפילו זו משכורת נמוכה. קמיניץ ציין עוד, כי עקב המחסור בעובדים יהודים הוא נאלץ לשכור לעבודה פועלים מהשטחים.

שוק הסחורות

מחיר הקפה ירד ב־35 ליש"ט, מחיר הסוכר עלה ב־11 דולר

אווירת המשבר המלווה את ענף הבדיל שרתה בשבוע האחרון במסחר בשוק הסחורות של לונדון, אם כי ניכרה התאוששות־מה במחירי חלק מהמתכות הבסיסיות. מחיר האלומיניום המשיך לשמור על רמתו מהשבוע האחרון, למרות התחזקות הלירה שטרלינג, ובמונחים דולריים מחירו כיום כשמונה דולרים יותר ממחירו ערב משבר הבדיל. כמו כן, בשוק האלומיניום מורגשת ירידה בכמויות המלאים של מתכת זו, מגמה אשר החלה לפני שנה וחצי ונמשכת עד עתה. והמתבטאת בהקטנת רמת המלאי בעולם המערבי בתשעה אחוזים או 400 אלף טונות.

מחיר האבץ התאושש במהלך השבוע האחרון ובסיכום השבועי רשם לעצמו עליה של עשרה ליש"ט. יש בכך משום שינוי במגמה של ירידות מחירים חדות, שאיפיינה את מחיר האבץ בתקופה האחרונה – חלקה בגלל המשבר בענף הבדיל, אך גם בגלל עודפי האבץ בשוק העולמי. במחירי שאר המתכות, השפל נמשך. מחיר הנחושת נפל ב־25 ליש"ט ומחיר הניקל ירד בשיעור חד יותר והתייצב בסוף השבוע ברמה של 2765 ליש"ט, ב־120 ליש"ט פחות ממחירו בתחילת השבוע. בשוק הקפה שוב ניכרה התייצבות־מה ובשבוע האחרון שוב הילכו שמועות, כי תפוקת הקפה של ברזיל תתאם פחות או יותר את התחזיות מלפני שבועות אחדים. ארגון הקפה הבינלאומי הכריז על הגדלת מכסות הייצור השנתיות בעוד מיליון שקים ומחיר הקפה ירד כ־35 ליש"ט במשך השבוע.

מחיר הסוכר טיפס בתלילות בתחילת השבוע, ובימי המסחר הראשונים בשבוע שעבר עלה ב־11 דולר, בגלל שמועות על נזק למטעי הסוכר בקובה עקב סופת הוריקן. לקראת סוף השבוע שב ירד מחיר הסוכר, והעליה השבועית היתה של 4 דולרים בלבד. מחיר המתכות היקרות, הכוונה לזהב ופלטינה, התחזק במקצת משך השבוע האחרון עקב שמועות על ירידה נוספת בשערי הריבית בארה"ב. אבל מחיר הכסף ירד במקצת, ככל הנראה בשל עודפים בשוק העולמי כיום.

	מחיר סגירה	שינוי שבועי	1984 גבוה	1984 נמוך
אלומיניום (דולר לטונה)	667	—	1043.5	656
נחושת (ליש"ט לטונה)	944.5	-25	1339	941.75
בדיל (ליש"ט לטונה)	—	—	10325	8507.5
עופרת (ליש"ט לטונה)	277.5	+1	391.5	255.5
אבץ (ליש"ט לטונה)	430	+10	857.5	372.5
זהב (דולר לאונקיה)	328.50	+3.75	338.75	284.7
כסף (פני לאונקיה)	425.35	-3.50	576.9	421.4
קקאו (ליש"ט לטונה,עתידי)	1706	+18.5	2266.5	1657
סוכר (דולר לטונה)	141.5	+4	146.5	82
קפה (ליש"ט לטונה,עתידי)	1868.5	-35	2457	1487.5
גומי (פני לק"ג)	56	-	70	55
גרעיני סויה (דולר לטונה)	-	-	255.4	207.5
כותנה (סנט לליברה)	47.85	-0.35	71.95	43

פינת המס / נחום פריידקס

החמרה בהוראות ניהול ספרים

התיק קובע שהוראותיו של נציב מס הכנסה בדבר ניהול ספרים, או כל שינוי בהן (למעט הוראות מקילות), ייכנסו לתוקפן שלושה חודשים לאחר פרסומן ברשומות. זאת, על מנת לאפשר לאלה שההוראות חלות עליהם ללמוד אותן ולהתארגן בהתאם לכך. כדי לא לערוך שינויים באמצע שנת המס, נהג הנציב לרכז את כל התיקונים בתקנות ולפרסמם בסוף חודש דצמבר, כך שיקבלו תוקף ב־1 באפריל שלאחר הפרסום.

בשנה שקדמה, בגלל עומס התקופה הפיסקלית האחרת, לא הוכנסו שינויים מהותיים בהוראות ניהול ספרים לצורכי מס, למעט שינוי סכומים הנקובים בשקלים כמתחייב מהאינפלציה. השנה לעומת זאת מתוכננים שינויים החמרות מהותיים. חזון של הצעות התיקון שהתגבשו מתבססות על הניסיון שצבר מבקרי המס בעריכת ביקורות־פתע בעסקים. ובכלל, מה שמאפיין את השינויים המוצעים בתקנות היא המגמה להקל על המבקרים בביקורת שוטפת, וזאת בעקבות המגמה המסתמנת באחרונה לעבור מביקורות הדו"חות השנתיים הנערכת לאחר הגשתם לבדיקת ספרי העסק באופן שוטף בתוך שנת המס, הסקת מסקנות מידיות מהממצאים המתקבלים.

המטרה העיקרית של ביקורת־הפתע היא להבטיח שכל התקבולים יירשמו בספרי העסק. לכן הביקורות מתרכזות בבדיקת רישום התקבולים ובבדיקת תנועת הסחורות.

השינויים המוצעים לתקנות ניהול ספרים נועדו לסגור פרצות בתקנות הקיימות. כך למשל, מוצע להרחיב את חובת הרישום המידי של תקבול ולהחילה לא רק על תקבול במזומן, בשיק או בשטר, אלא גם על תקבול ב"שווה־כסף". חובת הרישום המידי תחול גם לפעילות שאינה מלווה תשלום מידי, כגון מכירה בהקפה או משלוח הקבלה של טובין או מתן שירות. כל הקבלת טובין ברכב תהיה חייבת בתעודת־משלוח. מוצע גם להטיל חובה של מסירת שובר הקבלה למשלם. עד כה די היה לרשום את התקבול בשובר הקבלה, ואם המשלם לא ביקש זאת, לא היתה חובה למסור לו את השובר.

רובם של אותם הנישומים שאינם חייבים לנהל מערכת חשבונות כפולה, יחויבו עכשיו במפורש לשמור על "תיעוד חוץ". כלומר על כל מסמך המתקבל מגורם חיצוני (חשבונית, קבלה, תעודת משלוח וכו') בתיק מיוחד לפי שיטה המאפשרת איתור התיעוד. גם זאת, כמובן, על מנת להקל את הביקורת. אחד החידושים הוא הוראות מפורשות בדבר כללי רישום פעולות עסקיות של החקלאי במערכת החשבונות של אגודה שיתופית חקלאית. אגודות כאלה מנהלות את ספרי החשבונות של החקלאי בשמו וההוראות החדשות קובעות כללים בקשר לניהולם.

יחד עם התיקונים בהוראות ניהול ספרים לצורכי מס, תפורסם "הוראת שעה", שתקבע כללים בקשר למעבר לשקל חדש. ההוראה תחייב כל נישום לסכם מערכת חשבונותיו ליום 31.12.85, ומי שחייב לנהל מערכת חשבונות כפולה יחויב גם לערוך מאזן בוחן. החל מ־1 בינואר מותר יהיה לנהל ספרי חשבונות בשקלים חדשים בלבד. השימוש בטפסים ישנים של חשבוניות, קבלות, תעודות זיכוי וחיוב וכו' יותר גם אחרי האחד בינואר, בתנאי שהטפסים יוסמנו כנדרש בתקנות.

העורך: נחמיה שטרסלר

השבוע בוול־סטריט / אבנר מרגלית

שיא לדאו־ג'ונס

שוק המניות האמריקאי ממשיך לשבור שיאים כמעט מדי יום. הביטחון בחוזקו של השוק הוא רב ונמשכת זרימת הכספים לרכישת מניות.

מדד הדאו־ג'ונס הגיע ביום ו' לשיא היסטורי של 1464.33, עליה של 29.25 נקודות בסיכום שבועי.

התסריט הכלכלי שצופה שוק המניות הגואה הזה קיבל חיזוק משמעותי השבוע משני פרסומים. ראשית, פורסם, כי התוצר הלאומי הגולמי האמריקאי גדל בקצב שנתי של 4.3 אחוזים ברבעון השלישי. תיקון כלפי מעלה ביחס לאומדן קודם של 3.3 אחוזים. שנית, נודע כי קרובה השגת הסכם בין הסנט לקונגרס על תוכנית לצמצום הגרעון התקציבי, גרעון הלוחץ בהתמדה כלפי מעלה על שערי הריבית.

סביבה שאינפלציה נמוכה ושערי ריבית נמוכים הם תחזית אהובה על כל שוק מניות, הביאו ידיעות אלה לגל קניות חדשים ולחיזוק אווירת האופטימיות. איש ממנחשי השוק אינו מסתכן בנבואה עד כמה רחוק יכול השוק להגיע. קולם של הספקנים כמעט שאינו נשמע, אך אפשר לפחות לקבוע, כי הקונים מניות ברמות הגבוהות, לאחר עליות המחירים התלולות, עושים זאת ברמת סיכון לא מבוטלת.

בין הסקטורים השונים יש רוטציה, ומשקיעים מחפשים בקרדתונות מניות שעדיין לא עלו כשיעור העליה הכללי.

בין הסקטורים החזקים השבוע בלטו מניות החברות לייצור רכיבי אלקטרוניקה.

שמועות על הסכם קרוב בין ארה"ב ליפן על מחירי המוליכים־למחצה, הפיחו תקוות להתאוששות בשוק זה, הנמצא בשפל מתמשך. יצרניות המכוניות זוכות להתעניינות, בעקבות הודעת פורד על כוונתה לרכוש את מניותיה שלה בשוק ולבצע ארגון מחדש בשורותיה. מניית ג'נרל אלקטריק עלתה בעקבות הודעתה בדבר שיתוף פעולה עתידי עם ענק אמריקאי אחר, י.ב.מ., בפיתוח מערכות ממוחשבות לדיאגנוסטיקה רפואית. מוכן שזוהי חדשה חשובה גם למשקיע הישראלי באלסינט.

תנודות המסחר שנרשמו השבוע:

יום ב'	סגירה	+ 4.93	1440.01
יום ג'	סגירה	— 1.03	1438.98
יום ד'	סגירה	+ 0.23	1439.21
יום ה'	סגירה	+23.05	1462.26
יום ו'	סגירה	+ 2.07	1464.33

מגמה מעורבת בישראליות

בקבוצת המניות המותרות למסחר לישראלים היו תנודות לשני הכיוונים. סאיטקס התייצבה לאחר ירידות השבוע שעבר ואף סיימה את השבוע בעליה של 3.3 אחוזים. אלרון הוסיפה 4.5 אחוזים, וכייר הורדה 3.6 אחוזים. ירידה חריפה היתה במניית עץ־לבוד, שאיבדה 17 אחוזים לאחר תקופת יציבות ממושכת. באלקטרוניקה לישראל התחדשה מגמת הירידה והמניה איבדה 13 אחוז בסיכום שבועי.

העליות הבולטות היו של אופטרוטק – 13 אחוזים, ושל תארוביט, הנמצאת במגמת עליה זה זמן, שהוסיפה 12.5 אחוז השבוע. ביום ו' נסחרה המניה במחזור יוצא דופן בגודלו של 31 אלף מניות.

שערי הסגירה בבורסת ניו־יורק ביום ו'

(השינויים לעומת השבוע הקודם)

מדד דאו ג'ונס	1464.33	+29.25
מדד תחבורה	682.93	-1.99
מדד שירותים	166.13	+0.36
מחזור שבועי בנ.ג.		
זהב	326.9	+3.3
כסף	6.22	+0.14

מניות ישראליות בארה"ב המותרות לישראלים

כייר הורדה	6⅞	+¼
אליאנס	1½	-⅛
א. סי. איי.	8½	-1¼
אלרון	8¼	+⅜
אלסינט	3⅞	-¼
עץ לבוד	23	-4¾
אינטליגנט סיס.	5¼	+¼
אינטרפארם	/	/
ת. לייזר	11	+⅛
אופטרוטק	10¾	+1¼
סייטקס	7¾	+¼
תארוביט	3⅞	+⅝

הנתונים נמסרו באדיבות משרד ד"ר בועז בריק וחברת אוסקר גרוס וכנו.

מניות הדאו־ג'ונס

אלומיניום אמ.	35¾	+2
אלייד כמיקלס	45⅞	+⅛
אמ. קאן	64⅝	+3⅛
אמ. אקספרס	49¼	+1¼
אמ. טי־טי	23¼	+1⅝
בתלהם סטיל	15½	+1¾
דו פונט	63⅞	+1⅛
א. קודאק	49	+3⅛
אקסון	52⅞	+½
ג'נרל אלקטריק	65⅞	+1⅞
ג'נרל מוטורס	70⅞	-⅛
גודייר	28⅞	+1⅛
אי.בי.אם.	139½	+2¾
אינ. הרווסטר	7¼	— —
אינ' פייפר	47⅞	-1⅛
מקדונלדס	73½	+½
מרק	125⅞	+3⅞
מינסוטה מ.	83	+2¼
אינקו	12⅞	+⅛
אוונס אילינויס	53⅜	+1⅛
פיליפ מוריס	76	+⅞
פרוקטור ג.	67	+1½
סירס	38	+1¾
שברון	38⅞	+½
טקסקו	34¼	-5⅛
יוניון קרביד	61¾	+1⅞
יונייטד טק.	42⅞	+1⅞
יו.אס.סטיל	26	-¾
ווסטינגהאוס	46⅞	+2½
וולוורס	57¼	+½

מינהל מקרקעי ישראל

מחוז ירושלים

הצעה להפעלת חניון רכב פתוח בהרשאה זמנית במגרש הרוסים – ירושלים

מכרז מס' ים/75/85

מינהל מקרקעי ישראל מזמין בזה הצעות לחתימה על חוזה הרשאה, לתקופה של 3 שנים למטרת הפעלת חניון רכב פתוח. פרטי השטח בעת פרסום המכרז הוא כדלהלן:

גוש שומה מספר	חלק מחלקה מספר	שטח במ"ר בערך	מחיר מינימום נדרש בשקלים כדמי שמוש שנתיים ל־3 שנים (לא כולל מע"מ)	גובה פקדון בשקלים
30051	68	7,500	272,204,190	5,000,000

פרטים נוספים וטפסי הצעה, ניתן לקבל במשרדנו המחוזי בירושלים, רח' בן יהודה 34, טל. 02־224121 בימים ובשעות העבודה המקובלים.
המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז הוא 18.12.85 שעה 12.00. הצעה שלא תימצא בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים מסיבה כלשהיא – לא תדון.
אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.

מינהל מקרקעי ישראל

מחוז ירושלים

הצעה להחכרת מגרש לבנית 4 חנויות בשכ' נוה יעקב – ירושלים

מכרז מס' ים/90/85

מינהל מקרקעי ישראל מזמין בזה הצעות לחתימה על חוזה פיתוח, בגין הקרקע שפרטיה בעת פרסום המכרז הן להלן:

גוש מספר	חלק מחלקה מספר	מגרש מספר	שטח במ"ר בערך	שטח לרשוי במ"ר	*הוצאות פיתוח בשקלים (לא כולל מע"מ)	מחיר מינימום נדרש בשקלים (לא כולל מע"מ)	גובה פקדון בשקלים
30603	1	307	390	130	5,530,670	17,391,300	1,000,000

* צמוד למדד תשומות בניה למגורים לחודש ספטמבר 1985 (1600.4 נקודות). יעודכן ליום התשלום בפועל וישולם למשרד הבנוי והשיכון.
פרטים נוספים וטפסי הצעה, ניתן לקבל במשרדנו המחוזי בירושלים, רח' בן יהודה 34, טל. 02־224121 בימים ובשעות העבודה המקובלים.
המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז הוא 18.12.85 שעה 12.00. הצעה שלא תימצא בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים מסיבה כלשהיא – לא תדון.
אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.

מינהל מקרקעי ישראל

מחוז מרכז

הצעה להחכרת מגרשים לבניה רוויה בכפר יונה

מינהל מקרקעי ישראל מזמין בזה הצעות לחתימה על הסכם פיתוח בגין הקרקעות שפרטיהן בעת פרסום המכרז הם כדלהלן:

מס' מכרז	גוש מספר	חלקה מספר	מגרש מספר	שטח במ"ר בערך	סה"כ אחוזי בניה ב־2 קומות יחד	מחיר מינימום בשקלים	סכום הפקדון בשקלים
מ/91/85	8023	4	2023	1680	50	65,217,391	3,000,000
מ/92/85	8123	4.12	89	1430	60	56,391,304	3,000,000

פרטים, דוגמאות – הסכמים וטפסי הצעה, ניתן לקבל במשרדנו המחוזי בתל־אביב, דרך מנחם בגין 88, טל: 03־335211 בימים ובשעות העבודה המקובלות.
המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז הוא יום רביעי 18.12.85 שעה 12.00.
הצעה שלא תימצא בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים מסיבה כלשהי – לא תדון.
אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.

מינהל מקרקעי ישראל

מחוז מרכז

הצעה להחכרת מגרש לבניה רוויה ברמלה

מכרז מס' מ/93/85

מינהל מקרקעי ישראל מזמין בזה הצעות לחתימה על הסכם פיתוח בגין הקרקע שפרטיה בעת פרסום המכרז הם כדלהלן:

גוש מספר	חלקה מספר	מגרש מספר	שטח במ"ר בערך	*סה"כ שטח לרשוי במ"ר	**מחיר הוצ' פתוח בשקלים (לא כולל מע"מ)	מחיר מינימום נדרש בשקלים (לא כולל מע"מ)	סכום פקדון בשקלים
5085	9	א'	1106	1637	19,464,250	129,834,440	5,000,000

* לפי תב"ע קיימות מתאר מס' לה/1000 ומפורטת מס' לה/190 יעוד המגרש מגורים ג'1 ועליו מותר לבנות 4 קומות מעל לקומה מפולשת. 37% לקומה וסה"כ 148% בניה + 10 מ"ר מחסן. 12 יחיד לדונם נטו.
** צמוד למדד בניה לחודש ספטמבר 1985, יעודכן ליום התשלום וישולם למשרד הבנוי והשיכון.
פרטים, דוגמאות – הסכמים וטפסי הצעה, ניתן לקבל במשרדנו המחוזי בתל־אביב, דרך מנחם בגין 88, טל: 03־335211 בימים ובשעות העבודה המקובלות.
המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז הוא יום רביעי 18.12.85 שעה 12.00.
הצעה שלא תימצא בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים מסיבה כלשהי – לא תדון.
אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.

מינהל מקרקעי ישראל / שיכון ופיתוח – לישראל בע"מ / משרד הבינוי והשיכון

מחוז ירושלים / מחוז ירושלים

בניה עצמית בשכונת גילה ירושלים – יתרת מגרשים

במסגרת תכנית "בניה עצמית" שפורסמה בספטמבר 1985 נותרו 4 מגרשים לבניה חד משפחתית ו־31 חצאי מגרשים דו־משפחתיים לבניה בקיר משותף.
מגרשים אלה יוקצו לציבור לפי ערך קרקע תנאי תשלום והוצאות פיתוח מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט המקורי וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.
הקצאת המגרשים לציבור תחל ביום שלישי 3.12.85 בשעה 11.00 לפי העקרון של "כל הקודם זוכה".
בעת ההרשמה שתערך במשרד המחוז במינהל מקרקעי ישראל, רח' בן יהודה 34 קומה 12 ירושלים בשעות העבודה המקובלות – יש להפקיד סך של 500,000 שקל בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל וזאת כמקדמה על חשבון ערך הקרקע.
פרטים נוספים ניתן לקבל במשרדי המינהל בכתובת הנ"ל.
תוקף הודעה זאת עד לגמר שווק המגרשים ולא יאוחר מ־31.12.85.
תשומת לב לדוגמא: מחיר קרקע לשטח בגודל של 500 מ"ר לבניה חד־משפחתית המשולם למינהל בעת חתימת חוזה פיתוח הוא 19,920,000 שקל ($13,486) – המחיר אינו כולל מע.מ. ואינו כולל הוצאות עבור פיתוח.

מינהל מקרקעי ישראל / עירית אשדוד / החב' העירונית לפיתוח אשדוד בע"מ

מחוז ירושלים

בניה עצמית באשדוד – רובע ט' יתרת מגרשים

במסגרת תכנית "בניה עצמית" שפורסמה בספטמבר 1985 נותרו 58 מגרשים לבניה חד משפחתית, 2 חצאי מגרשים דו־משפחתיים לבניה בקיר משותף, ו־19 יחיד ב־5 מגרשים לבניה טורית.
מגרשים אלה יוקצו לציבור לפי ערך קרקע תנאי תשלום והוצאות פיתוח מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט המקורי וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.
הקצאת המגרשים לציבור תחל ביום חמישי 5.12.85 שעה 11.00 בשיטת "כל הקודם זוכה". במשרדי החב' לפיתוח אשדוד, בנין העיריה, קומה א' חדר 111 טל: 055־52301/221. בשעה הנקובה בתחילת ההרשמה תיערך הגרלה בין הנוכחים במקום.
המשך ההרשמה שתערך במשרד המחוז, במינהל מקרקעי ישראל, רח' בן יהודה 34 קומה 12 ירושלים, טל. 02־224121 בשעות העבודה המקובלות יש להפקיד סך של 500,000 שקל בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל וזאת כמקדמה על חשבון ערך הקרקע.
פרטים נוספים ניתן לקבל במשרד המחוז בכתובת הנ"ל.
תוקף הודעה זאת עד לגמר שיווק המגרשים ולא יאוחר מ־31.12.85.
תשומת לב לדוגמא: מחיר קרקע למגרש בגודל של 510 מ"ר לבניה חד משפחתית המשולם למינהל בעת חתימת חוזה פיתוח הוא 18,537,220 שקל ($12,550) – המחיר אינו כולל מע.מ. ואינו כולל הוצאות עבור פיתוח.

איך אוכל להבטיח הצמדה לכספי שלי?
וגם לקבל הטבות

ב-מטמון עדיף למתמיד

יותר ריבית

וגם

מדד נוסף

יותר ריבית

עכשיו תוכל לקבל ריבית שנתית בשיעור 5% כבר אחרי שנתיים, ההולכת וגדלה עד 7% בשנה השמינית של החסכון.

25 מדדים מלאים ל-24 חודשי חסכון

עכשיו תוכל ליהנות ממענק מיוחד נוסף בגובה מדד חודש הפקדת הכספים. זאת בנוסף למענק בשיעור עליית מדד חודש משיכת הכספים.

אפשר לחסוך גם בלי להחליט מראש על תקופת החסכון

תוכל למשוך את כספי החסכון בתום שנתיים, ולאחר מכן מדי חצי שנה, ולקבל את מלוא ההטבות. ניתן לקבל ריבית גבוהה ופטורה ממס גם במהלך השנתיים הראשונות.

מסלול מיוחד 6% ריבית לשנה, כבר אחרי שנתיים
אם אינך בוחר במענק המדד הנוסף, תוכל לקבל ריבית גבוהה עוד יותר של 6% לשנה כבר אחרי שנתיים.

שרות השקעות מקיף אצלך בסניף

בנק הפועלים

אבנת|פרחון|שרפרין|מנחם

שערי המניות 24.11.85

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם החברה	השער אתמול		המחזור אלפי ש' ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע-ביקוש אלפי ש' ע"נ
אוצ"ה ש	14000	קב				.1
הספנות 0.1	1250	תב	287.5	-139	-10	-326.7
הספנות א 0.5	550		267.5	-30	-5.2	-154.1
כללי לא בהסדר	34100		12.2			.7
בנק צפ'אמר' 1.0	—		—	הפסקה	מסחר	—
בנק צפ'אמר' 5.0	—		—	הפסקה	מסחר	—
בנק צפ'אמר' אופ	—		—	הפסקה	מסחר	—
רנות א 1.0	—		—	הפסקה	מסחר	—
רנות 5.0	—		—	הפסקה	מסחר	—
רנות ים 2	—		—	הפסקה	מסחר	—
בנק בינלאומי 05	2180		1401.4	-71	-3.2	-1338.6
פ.י.ב.י. 0.5	1850		949.7	-66	-3.4	-1578.1

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע-ביקוש
איגוד רג 100.0	73400		286.7	+750	+1	+1114.9
איגוד ב 100.0	75000		4.8	+1400	+1.9	.8
איגוד בכ א	459000		.3	+4000	+0.9	.1
אגוד 0.1	54767		60.1	+800	+1.5	+285.1
דיסקונט ב	93600		5.2	+500	+0.5	+47.9
דיסקונט א	94000		18.9	+1000	+1.1	+209.4
דיסקונט ים ב	11011		21.1	+101	+0.9	+8
המזרחי ש	30000		421.1			+218.7
המזרחי ב	30070		24.1			-14.1
המזרחי ים 9	13790		30.8			-30.8
הפועלים בכב	94000	קב	3.4			+1.8
הפועלים ש	49500		2266.4	+500	+1	+1972.4
הפועלים ב	49700		115	+600	+1.2	+375.8
כללי א 1.0	127200		4.9			-5.5
כללי אופ 9	126700		3	+4000	+1.3	+22.1
כללי ים 5	96000		1.4			+8.6
כללי ים 7	6130		57.1			-70.9
כללי 0.1	31650		1349.2	+200	+0.6	+1287.8
כללי ים 9	43000		11.2	+117	+0.7	+110.4
כללי ים 11	11950		87.4	-100	-0.8	-188.8
מימון ישיר 1.0	44400		7.6	+1100	+2.5	+7.8
מימון ישיר 5.0	21900		6.1	+700	+3.3	+51.8

בנקים למשכנתאות

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע-ביקוש
אדנים 0.1	6846		11.5	-50	-0.7	-11.5
לאומשכן ר	3040		189.9	-160	-5	-221
לאומשכן ב	3200	קב				
כרמל ש	2620		.2	+100	+4	+11.8
כרמל ים 1	2410	תב	23.1	-208	-7.9	-248
בנק ב' 5.0	3150	קב	2.6	-50	-1.6	-29.7
פת מבב ש	662		166.6	-8	-1.2	-109.9
מיבכן ב ש	1700		63.6			+54.7
עצמאות 0.1	3250		20.3			-20.3
טפחות בכב ש	12500	תב	6.5	+700	+5.9	+6.2
טפחות רג ש	11850	קב	148.9	+670	+6	+137.6
טפחות ים 1	6450					
טפחות ים 2	3275		38.4	+14	+0.4	+38.1
עשור 1.0	590		22.7			-22.6
עשור 5.0	310	תב	102.8	-20	-6.1	-202.8
ירוב 1.0	1190		12	-50	-4	-95.2

מוסדות מימון

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע-ביקוש
הלמון אב	226		1040.1			+279.7
הפקדות מבבר א	29500	תב	2.6	-2500	-7.8	-2.6
הפקדות מבבר ב	155500	קב				
לאומי תעש' א ש	3019		25	-1		-17.7
פיתוח תעש' מבב	59400	לג				
פת תעש' בכ ב	355000	לג				
פת תעש' בכ גג	188715	לג				
פת תעש' בכ גגג	190415	לג				
פת תעש' בכ ד	209268	לג				
פת תעש' בכ הי	63060	לג				
מרכז קבלנים 5.0	510		510	+7	+1.4	+484.9
ירושת בכ	171000	קב				
כלל ליסינג 0.1 א	2850		14.3	-150	-5	-14.3
כלל ליסינג 0.5 ב	1380	תב	96.1	-120	-8	-96.1
כלל ליסינג אופ	10100		10.1	-70	-0.7	-12.7

ביטוח

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע-ביקוש
אריה 1.0	—		—	הפסקה	מסחר	—
אריה אופ ב	—		—	הפסקה	מסחר	—
אריה ים 1	—		—	הפסקה	מסחר	—
אדרם 0.1	2630		167	+130	+5.2	+126.1
אדרם א 0.5	1260	תב	105.6	-140	-10	-143.4
מגדל ביטוח 0.1	925	תב	106.2	-100	-9.8	-127.4
מגדל ביטוח 0.5	446	תב	345.9	+41	+10.1	+408.3
הדר 1.0	921		194.6	-39	-4.1	-166.7
הדר 5.0	400		1192.7			+731.2
הסנה ש	1722	תב	1493.7	-110	-6	-4027.4
הפניקס 0.1	5365		100	-168	-3	-21.8
הפניקס 0.5	2000	תב	347.1	+100	+5.3	+276
המשביר-הראל 1.0	3650		20	+30	+0.8	+9.9
המשביר-הראל 5.0	1235	תב	60.8	-65	-5	-83.8
יהודה 0.1	—		—	הפסקה	מסחר	—
יהודה 0.5	—		—	הפסקה	מסחר	—
מנורה 1.0	15000		1.4	+530	+3.7	+1.3
מנורה 5.0	5001		.5			.5
כדר ב 1.0	2250	תב	63.5	-250	-10	-139.3
סקורטס 0.1	3455		65.9	+45	+1.3	+46.1
צור ש	1320		65.6	+35	+2.7	+95.6
ציון החזקות 1.0	5449	תב	17.9	-606	-10	-17.9
ציון החזקות 5.0	1182	תב	260.2	-131	-10	-260.2

מסחר

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע-ביקוש
אינטר גאמא 1 ש	3220		30.8	-80	-2.4	-30.7
אינטר גאמא 5 ש	1006		.2	-2	-0.2	-110.9
אינטר גאמא אופ 1	501		450.4	-12	-2.3	-50.4
מגיר עזרא א 1.0	3300		39.6	+50	+1.5	+38.2
מגיר עזרא אופ 1	3050	קב				
סתה 1.0	—		—	הפסקה	מסחר	—
סתה 5.0	—		—	הפסקה	מסחר	—
כלל סחר	1060		580.3			+460.7
קרסטל 1.0	2231		90			+37.7
רפק 0.1	25500	קב				-3.6
רפק 0.5	4702	קב		-248	-5	-13.1
שופרסל א 2.0	3944		73.7			-24.7
שופרסל ב 10.0	2100		375			-88.6

שירותים

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע-ביקוש
דלק נ ש	3230		1496			-798.5
הראל 1.0	1927		3.7	-101	-5	-3.6
הראל 5.0	791	קב				+100
חבות הספקה 0.1	9290		173.4	-44	-0.5	-182.1
חבות הספקה 0.5	4200		289.2	+100	+2.4	+256.2
קיור 0.1	875		120.6	+25	+2.9	+85.6
קיור 1.0	238		955.4	+8	+3.6	+845.8
חברת החשמל 0.1	—		—	הפסקה	מסחר	—
כתר עזרה 0.1	2050	תב	52.5	-110	-5.1	-27.1
כתר עזרה 0.5	765	תב	542.2	+65	+9.3	+939.1
כתר עזרה אופ 1	367		540	+15	+4.3	+813.6
קנטורנים 0.1	881	קב		-46	-5	-232.9
קנטורנים 0.5	371		320			+69.6

מלונות ושירותי תיירות

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע-ביקוש
קופל 1.0	—		—	הפסקה	מסחר	—
קופל אופ 1	—		—	הפסקה	מסחר	—
גלי זהר 1.0	10440	תב	17.5	-1160	-10	-17.5
גלי זהר 5.0	4230	תב	22	+360	+9.9	+21.9
מלונות דן 1.0	2900		60	-105	-3.5	-10.1
מלונות דן 5.0	1908	תב	253.9	-110	-5.5	-259.4
יחוף האלמוג 1.0	—		—	הפסקה	מסחר	—
כגם מר 1 ש	1765		35	-35	-1.9	-5
מלונות הירדן	1780		33.7	+30	+1.7	+80.8
מלונות יהלום 1	385	תב	729.9	-41	-9.6	-1120.9

מחשבים ושירותי מחשבים

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע-ביקוש
הגה מיכון 1.0	1280		75.4			-53.4
ת.ו.ל. 1.0	5800		9.8	-50	-0.9	-9.6
יבנא 1.0	2590		50			-157.1
יבנא אופ א	2148		133.1			+16.9
כלל מחשבים 1.0	2044		65.2	-40	-1.9	-52.1
מ.ל.ל. 1.0	4850		40.2	-40	-0.6	-36.9
מ.ל.ל. 5.0	2370		.5	-20	-0.8	.5
ניהול מחשבים 1.0	2300		34.5	+100	+4.8	+53.7
ניהול מחשבים 1	3605		33.5	+35	+1	+1.9
ניהול מחש' 5	1700		30.6			-30.5
תים מחשבים 1.0	1180		24	-20	-1.7	-104
תים מחש' אופ 1	12800	קב				.1

נדל"ן, בינוי ופיתוח

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע-ביקוש
אביזם בינוי 1 ש	802		695.9			+474.6
אביזם בינוי 5 ש	420	בה	12.4	-4	-0.9	-55.3
אזרן 1.0	502		140.6	+5	+1	+338
אזרן 5.0	211		1350			+790.6
אזורים 1.0	1535		215			+129.6
אילון 1.0	670		507.1	+10	+1.2	+302.8
אילון אופ 1	760		65.4			-35
אל-רוב 1.0	1301		80.4	+51	+4.1	+49.6
אל-רוב 5.0	965		60.2			-60.2
אפגנים 1.0	812	קב		-42	-4.9	-75.6
אפגנים אופ 1	610		96.1	+20	+3.4	+103.7
אפריקה 0.1	24850		36			+22
אפריקה 1.0	17100		80			-20.8
ארים	700	תב	130.5	+50	+7.7	+215
אלרן 0.1	6419		.2	-117	-1.8	-37.9
אלרן 0.5	3800		12.7	-200	-5	-12.7
בן-יקר גת 1.0	2842		70.7	-150	-5	-70.9
ברנביץ 1.0	1300		22	-50	-3.7	-22
ברנביץ 5.0	683		.4	-7	-1	.4
ברנביץ אופ 1	558		158.6	-22	-3.9	-58.6
דנקנר 1.0	3010		132.8	+50	+1.7	+145.2
דוחקר 1.0	340		220.9	+8	+2.4	+227.4
דוחקר 5.0	214		215.5			-215.5
דוחקר אופ 1	119		400	+9	+8.2	+2722.9
הדקר 0.1	2700		30	-98	-3.2	-40.8
הדקר 0.5	1523		60.7	-32	-2.1	-80.7
ת.ל.ב. 0.1	—		—	הפסקה	מסחר	—
ת.ל.ב. 0.5	—		—	הפסקה	מסחר	—
נכסים ובנין	3150		532.9	+30	+1	+36.9
גבים 0.1	4550		82.1	+50	+1.1	+217.9
גבים 0.5	3028		60.7			+99.3
הכשרת הישוב ש	19070		13.3	+20	+0.1	+9.8
ישפרו 0.1	1471		73.3			-129.9
ישראלום 1.0	4580		50.2	-120	-2.6	-50.2
ישרס 10.0	4900		46.7	+150	+3.3	+31.5
כתן פיתוח 1.0	3357	בה	2.9	-176	-5	-15.5
כלל נדל 1	727		2145			-768.6
לודזי 1.0	1501		50.4	-50	-3.2	-63.4
לודזי 5.0	861	תב	155.6	-96	-10	-98.6
מ.ת.מ. 1.0	1186	תב	481.9	+108	+10	+488.4
מאגר בניה 1.0	—		—	הפסקה	מסחר	—
מאגר בניה אופ	—		—	הפסקה	מסחר	—
מודל בנין	1181	קב		-62	-5	-23.3
מיטבאל 5.0	886		469.7			-18.7
מנרב 5.0	321		180			-388.6
מרלו 1.0	290	תב	565	-20	-6.5	-540.5
מרלו אופ 1	2640	קב		-150	-5.4	-0.3
לרנשטין 1.0	2575		36	+76	+3	+147.2
לרנשטין 5.0	473		323.9	+3	+0.6	+524.9
לרנשטין אופ 1	410		265.3			-123.8
ליפשיץ 1.0	555		324.7	+25	+4.7	+322.3
ליפשיץ 5.0	277		615.9	+6	+2.2	+415.5
ליפשיץ אופ 1	162		51.3	+2	+1.3	+148.7
נאות אביב 0.5	12450		4	+56	+0.5	+4
נכסי אחרים	2400		425.2	-20	-0.8	-23.7
סהר החזקות 1.0	5462		.3			.2
סהר החזקות 5.0	3315		.6	-35	-1	.7
סולל בונה מבב א	—		—	הפסקה	מסחר	—
קרן 1.0	1621		35.3	+11	+0.7	+24.7
קרן 5.0	1010		50.5	+10	+1	+49.5
קרן אופ 1	720		.1			-1.8
עפר ושלג מר 1 ש	790		1724.4	+30	+4	+180
קיסריה 0.1	1005		170	+43	+4.5	+235.2
קיסריה 0.5	409		200.1			-34.5
רובינשטיין 1.0	—		—	הפסקה	מסחר	—
רובינשטיין 5.0	—		—	הפסקה	מסחר	—
רוטבין 1.0	1315		164.3	+60	+4.7	+180.6
רוטבין 5.0	981		266	+10	+1	+389.2
רסקו כגכל	2195		160.5	+60	+2.8	+260.5
רסקו רג	2145		251.8	+31	+1.5	+167.2
רסקו אופ 1	2059		21.5			-6.9

חקלאות

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע-ביקוש
מטעי הדר 0.1	2042	תב	153.1	-130	-6	-183
מטעי הדר 0.5	859		303.2	-1	-0.1	-7
מהדרין 0.1	8710		52			+42.7
נכסי הדרים 1.0	1335		464.5			-317.5
פרי אור 0.5	2970		11.1	-30	-1	-11
שגיר 5.0	6411		115	+11	+0.2	+17.6

פק"מ נייר
השקעה כדאית
לטווח קצר בריבית משתנה
בנק לאומי

מזון וטבק

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע-ביקוש
אסאם	983		204.1	-49	-4.8	-103.8
אסאם אופ 1	6162	לג				-36
אטלנטיק 1.0	—		—	הפסקה	מסחר	—
גולדפרוסט 1.0	2810		.4			.3
גולדפרוסט 5.0	576		197.4	+27	+4.9	+165.8
גולדפרוסט אופ 1	475		2.1	-3	-0.6	-92.1
דובק מב ש	2180		268.6			+152.1
דובק מב מ	2440		192.7	-10	-0.4	-7.1
הגלפל 1.0	890		110	-20	-2.2	-707.7
הגלפל 5.0	380		400	+10	+2.7	+399.1
פרי-הר 1.0	4435		449.5	-100	-2.2	-381.4
פרי-הר 5.0	2350		133.5	-6	-0.3	-67.4
סופר בירה 1.0	5725		11.4	+55	+1	+1.4
סופר בירה 5.0	4200	קב				
יצחר 1.0	880		1020.1	+10	+1.2	+946.9
יצחר 5.0 א	542		488.4	-24	-4.2	-592.6
כן 1.0	11048	קב		-582	-5	-5.2
כן 5.0	5750		11	-250	-4.2	-11
סנפרוסט 1.0	4150		13.2			-13.1
עלית	10000		24.1			-11.1
עסיס ב 0.5	16220		3	+220	+1.4	.7
אנגל שקל 1	2050		11.9	-30	-1.4	-13.3
שמן מבב א	3745	קב	55	-59	-1.6	-73.7

טכסטיל והלבשה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע-ביקוש
ארגד מר 1 ש	610		20.3	+10	+1.7	+54.7
ארגד אופ א	2133	קב				
אופים 1.0	1010		.2	-2	-0.2	.2
אופים אופ 1	1855		.8	+18	+1	.5
אופנת כרוך 1.0	990	קב	265.7	-70	-6.6	-390.7
אופנת כרוך 5.0	670		241	-30	-4.3	-341
אפתן 1.0	—		—	הפסקה	מסחר	—
אפתן אופ 1	—		—	הפסקה	מסחר	—
ארגמן רג ש	3780		27.9	-100	-2.6	-27.9
אתא ב 1.0	—		—	הפסקה	מסחר	—
אתא ג 0.1	—		—	הפסקה	מסחר	—
דלתא-גליל 1.0	3090		208.1			+118.9
דלתא-גליל א 3.0	2280		235			+232
מטוית מאוחד 1	—		—	הפסקה	מסחר	—
מטוית מאוחד 5	—		—	הפסקה	מסחר	—
מטוית כא אופ 1	—		—	הפסקה	מסחר	—
דסלנג 1.0	1370		100	+20	+1.5	+80.5
דסלנג 5.0	1000		.2			+49.8
מדינון 1.0	2365		.2	-5	-0.2	.2
זיקית 1.0	2575		90	+115	+4.7	+23.8
זיקית 5.0	1550		344.3			-3.7
כיב-טוב 1.0	—		—	הפסקה	מסחר	—
כיב-טוב אופ 1	—		—	הפסקה	מסחר	—
יומנר 1.0	1560	קב				
לודזיה 0.1	1200		142	+51	+4.4	+166.9
לודזיה 0.4	350		892	-8	-2.2	-725
ליבת 1.0	408	בה	1062.2	-21	-4.9	-1528.9
מיפ גליקו	910		375.1	+10	+1.1	+131.4
מיפ גליקו אופ 1	1921		110.2			-6.2
מקס 0.1	26300	תב	1.7	-2580	-8.9	-26.7
מקס 0.5	4770		74.9	-80	-1.7	-59.9
עים 1.0	7650		59	-349	-4.4	-39.3
עים 5.0	2750	תב	160	-150	-5.2	-269.9
עמק מריבה 1 ש'	—		—	הפסקה	מסחר	—
פולגת א 0.1	6650		171.3			+124.8
פולגת ב 0.4	3540		491.6	-80	-2.2	-534.4
פוליגון א 0.5	2155	תב	56.8	-220	-9.3	-56.8
פרגור	735		85	+15	+2.1	+118.4
שלריגה 1.0	8370		129.6	-100	-1.2	-22
תעש רוגוזין 1.0	3995		349.6	-170	-4.1	-364.5

מתכת ומוצריה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע-ביקוש
אוקסגין 5.0	—		—	הפסקה	מסחר	—
אוקסגין אופ 1	—		—	הפסקה	מסחר	—
אורדן 0.1	11820		165	-250	-2.1	-209.9
אורדן 0.5	9700		24.1			+25.9
כבלים ש	9800		19.6			+17.5
התכוף 1.0	—		—	הפסקה	מסחר	—
התכוף 5.0	—		—	הפסקה	מסחר	—
קופסאות פח 1.0	527		422.5	-28	-5.1	-1117.4
קופסאות פח 5.0	405		310			+242.9
מרקן 1.0	457	קב		-24	-5	-395.1
מרקן אופ א	356		140	+3	+0.9	+85.7
מתכת מרום 1.0	1760		28.6	+10	+0.6	+39.2
מתכת מרום אופ 1	1360		72	+20	+1.5	+15.5
כבלי ציון 1.0	1640		198.4			+22.9
כבלי ציון 5.0	420		1162.6	-19	-4.3	-1235.5
כבלי ציון אופ	641		941.5			-391.4
קרמני 1.0	—		—	הפסקה	מסחר	—
קרמני 5.0	—		—	הפסקה	מסחר	—
נחושתן 0.1	6600		36.7	+100	+1.5	+25.8
נחושתן 0.5	2220		63			-10.6
עוד 1.0	1273	תב	79.9	-70	-5.2	-99.9
עשר פלדה 1.0	3501	תב	40.4	-389	-10	-140.4
קינג 1.0	5440		89.4			+89.4
קינג 5.0	2839		.5	-41	-1.4	-100.5
קליל 1.0	2025	תב	30.6	-225	-10	-30.6
קליל 5.0	911		155.4	+18	+2	+599.8
פלרות 5.0	1277		113.8	-10	-0.8	-76.2
תעשיות לכיש 1.0	940		50			+115.2
תעשיות לכיש 5.0	475		220.4	-25	-5	-220.4

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע-ביקוש
אלבים 3.0	350200		1	-1000	-0.3	-7.2
אלקו 0.1	3230	מב		-170	-5	-76.4
אלקו 0.25 ש	1790	תב	99.3	-110	-5.8	-99.1
אלקו 0.25 ב	1895		50			+28.3
אלקטרה 0.1	9959	בה	23.3	+426	+4.5	+29.2
אלקטרה א 0.5	4850		60.1			-16.3
אלרון 3.0	375051		5.6	+7500	+2	+33.3
ארית 1.0	27880		12.6	-20	-0.1	-2.3
ארית אופ 1	26300		8.3	-300	-1.1	-9.3
כלל תעש אלק	2199		816.4	-61	-2.7	-2603.5
ספקטרוניקס 1.0	1580		356.7			+294.5
ספקטרוניקס 5.0	1060		887	-21	-1.9	-139.7
פרטנגר 1.0	1679		350.1	+29	+1.8	+345.8
פרטנגר 5.0	770		953.1			-539.9
ציקלון 1.0	4700		11.4	+65	+1.4	+20.6
ציקלון 5.0	2080		95	+10	+0.5	+19.5
קטנטנים אילוד 1.	2930		82.3			+3.4
קטנטנים אילוד 5.	1281		103.2			-11.5
ת.א.ת. 1.0	2815		46.3	-15	-0.5	-26.3
ת.א.ת. 5.0	790		242	+10	+1.3	+93.8
ת.א.ת. אופ 1	5820	קב				.1
תדיראן	3420		42.4			+16.4

מוצרי בניה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע-ביקוש
א.ב. תעשיות 1.	1895		71	-10	-0.5	-139
אלקול 5.0	3580		38.1	+39	+1.1	+26.7
אקרשטיין 1.0	7700		20.4	-70	-0.9	-20.4
אקרשטיין 5.0	5800		50.2			-2
בטון תדיר 1.0	8050	לג				
בטון תדיר 5.0	4450	לג				
בר-כון 1.0	1700		8.9	+72	+4.4	+154.8
בר-כון 5.0	560		151.3			-175.1
בר-כון אופ 1	391		90.1			+9.9
המסלול 1.0	731		70	+20	+2.8	+69.1
המסלול 5.0	360		150.3	+8	+2.3	+199.7
מרמאכבב 1.0	6800	קב	.3	+51	+0.8	+79.7
מרמאכבב 5.0	1301	בה	94.8	+50	+4	+89.2
כ.ל.ב. 1.0	713	קב		-37	-4.9	-21.6
כ.ל.ב. 5.0	318	קב	189	-56	-15	-115.8
כהרל השק בהצע	1236	קב		-65	-5	-130.1
מואיקה ולבנון 1	13400	לג				
מואיקה ולבנון 5	8112	לג				

כימיה, גומי ופלסטיק

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע-ביקוש
אבן 5.0	12295		21.2			-21.2
אליאנס ב	726	תב	201.1	-64	-8.1	-256.1
גל תעשיות 1.0	3120		11.2			+5.6
גל תעשיות 5.0	1640		.6	-10	-0.5	.6
רקפאר 1.0	3180		1.2	-120	-3.6	-33.2
דשנים 0.1	8635		6.5	-20	-0.2	-2.2
דשנים 0.5	3500		4.5	-100	-2.9	-104.5
חיפה כימי 10.0	703		2667			+1130.6
כנע ש	46400		48.5	+100	+0.2	+36.8
כנע אופ 4	42900		13.7	+400	+0.9	+17.3
ליפסק 1.0	875		55			+52.8
ליפסק אופ 1	1522	קב				
ים המלח	11110		1000.1			+277.5
פטרוכימיים 10.0	260		3446.1	-9	-3.4	-5201.5
מקסימה 1.0	2929	תב	125	-326	-10	-125
מקסימה 5.0	1308		104.9	-30	-2.3	-92.9
מקסימה אופ 1	1410	תב	100	-110	-7.2	-100
משה מיכאל 1.0	5025		59.1	+15	+0.3	+36.6
כנר 1.0	6290		20	+39	+0.6	+9.8
כנר 5.0	3200		20.6	-70	-2.1	-20.6
קים כימיקל 1.0	4884	תב	4.1	-260	-5.1	-67.5
קים כימיק אופ 1	4173	תב	100.4	-514	-11	-111.1
ת.ג.ל. 1.0	1582		102.9	+14	+0.9	+118.5
ת.ג.ל. 5.0	844	תב	100	+46	+5.8	+92.4
ת"א 5.0	—		—	הפסקה	מסחר	—
מרואקים 10.0	8100	תב	42.8	-900	-10	-65.8
תורד א 5.0	2500	תב	112	-150	-5.7	-63.9

עץ, נייר ודפוס

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע-ביקוש
דפוון 1.0	3713		1.7	-38	-1	-1.6
דפוון 5.0	1663		9	-90	-5.1	-9
ת.ב.ג. 1.0	1901		153.6	+34	+1.8	+100.4
ת.ב.ג. אופ 1	1669	תב	310.7	-180	-9.7	-227.8
יאה 1.0	3000		30	-60	-2	-100
יאה אופ 1	4715		18.6	-190	-3.9	-20.5
לבידי אשקלון 1	290		647.7	+9	+3.2	+1135.3
לבידאשקלון אופ 1	420	קב				.1
מילת ב 0.5	13448		14.5	-707	-5	-29
מפעלי נייר 10.0	109600		20.8	+300	+0.3	+17.7
סקטורה 1.0	1150		15.2	+25	+2.2	+24.8
רים 0.1	1930		56.5			+96.4
רים 0.4	1075		100.4	+15	+1.4	+15
תעל ב 0.2	9080		65			+47

תעשיות שונות

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע-ביקוש
אלובית 1.0	3110		.2	-10	-0.3	.2
אלובית 5.0	1520		11.2	-20	-1.3	-11.1
אבריך 1.0	1780		171.1	-30	-1.7	-114.3
אבריך 5.0	820		170			+107.7
אבריך אופ א	685		1.9	-30	-4.2	-36.9
הפניקס יד	7750		27.7			+22.6
זיקה 1.0	3910	קב	11.3	+10	+0.3	+2.7
זיקה 5.0	2060		10	+10	+0.5	+1.5
הנבסלק 1.0	6260		1.4			-1
הנבסלק 5.0	2079		80			.9

השקעות בתעשיה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע-ביקוש
מרכזת ב 0.1	4056		531	-104	-2.5	-654.9
כור כב ש	3590800	קב	.4	+80000	+2.3	.3
כלל תעש' 1.0	910		4130.1	-22	-2.4	-4197.8
מאגר טכנולוגיה	397		1056.8	-10	-2.5	-762.2
מאגר טכנו אופ 1	290		370	-12	-4	-331.2

חברות השקעה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע-ביקוש
אדנק ש	3080		18.1	+60	+2	+16.1
אדיר פתוח 3.0	2330		791.9	-95	-3.9	-1914.7
אינקובה 0.1	1290		195.4	+20	+1.6	+88.8
אינקובה 0.5	691		798.7	+15	+2.2	+1122
אלנך ש	2760		139.5	+60	+2.2	+216.1
אלנך ם	2750		1.3			-1.3
אלנך מ	1599		460			+104.2
אלנך ב	1585		3	-15	-0.9	-3
אבמר בכ	—		—	הפסקה	מסחר	—
אפיק 1.0	785		1516.8	+15	+2	+1616.8
אפיק 5.0	590		536	+8	+1.4	+535.6
מהלה 1.0	1240		.3			.3
חברה לישראל 1.0	1950		121.8		-0.9	-52.2
חברה לישראל 5.0	801		99.6			.4
דיסקונט השק 0.1	55100		1.5	+1725	+3.2	
ולקמון 1.0 ש	14800		19.5	-750	-4.8	-21.1
אמפא א 0.5	6510		55.2			+24.4
פועלים השק ש	2555	תב	430	-140	-5.2	-2059.1
כלל השק	3150		332.3	-90	-2.8	-287.5
דיסקונט השק ש	3010		517.5	-120	-3.8	-2773.5
מזרחי השק ש	7795		54.1	-100	-1.3	-35.3
כור השקעות 124	8851		.1	+80	+0.9	+5.9
הדרן 1.0	1510		32	+20	+1.3	+57
הדרן 5.0	393		526.6	-17	-4.2	-1014.3
יצוא ש	5800		5.5			-55.3
ירדן א 0.1	1311	בה	265	-69	-5	-71.5
כלל 10.0	1475	תב	803.5	-90	-5.8	-1166.1
כלל 50.0	910		117.3	-40	-4.2	-147.3
לנדקו 0.1	5350	בה	23.6	+50	+0.9	+4.5
לנדקו 0.1	1620		129.8			+75.4
כעד 0.1	5105		50	-262	-4.9	-109.5
כעד א 0.5	2600		20.3			-9.3
עז השק ב 0.1	1606		81.7	+30	+1.9	+55.4
עז השק ג 0.5	733		183.7	+30	+4.3	+133.7
פז השק ש	13400		51.4	-300	-2.2	-84.1
פמה א 0.1	4480		157.9			+86.8
פמה 0.5	1980		358.2			+12
פריון ב 2.5	1000		452.1	+24	+2.5	+393.8

מחקר ופיתוח

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע-ביקוש
אמבעים מתוחכ'	1797	תב	144.9	-140	-7.2	-225.4
אמבעים אופ 1	1780	קב				-4.3
גליל טכנולוגיות	282	תב	600	+17	+6.4	+808.9

חיפושי נפט

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע-ביקוש
דלק חיפושים 1.0	2400		46.8	-70	-2.8	-20.8
דלק חיפושים 5.0	1240		66.1	-60	-4.6	-69.2
פז חיפושי נפט	8900		87.2	-100	-1.1	-81.2
מראויל 1.0	1635		73	-80	-4.7	-76.5
מראויל 5.0	620		68.7	-10	-1.6	-84.8
מראויל אופ 1	540		63			-62.9
י.נ.א.ל 5.0	864		1113.9	-41	-4.5	-1631.4
מ.ב.ן. 1.0	1595	תב	130	+125	+8.5	+177.8
מ.ב.ן. 5.0	630	תב	518.8	-70	-10	-781.9
סיסמיקה 1.0	1050	בה	165.5	+10	+1	+64.8
סיסמיקה 5.0	335		348.9			+125.8
סיסמיקה אופ 1	241		22.5	-17	-6.6	-412.4
מראויל ב 0.3	1800		200	+10	+0.6	+145.4
צפ'אמר'נפט 1.0	220		752.2			+380.4
צפ'אמר'נפט 5.0	165		1065.1	+4	+2.5	+1139.6
צפ'אמנפט אופ 2	395	קב				
נפטא ש	670000	קב				

נסחרות במט"ח

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע-ביקוש
טית ב	240		.2	-4	-1.6	-1

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

ירידות שערים במניות עליות באג"ח

שבוע המסחר בבורסה נפתח אתמול במגמה של ירידות שערים בשוק המניות. פירסומים על חבילות "מניות בלאס". המתפשטות קונה, הגשת הצעת-התקציב לממשלה היום עשר את שלהם, ושערי המניות הבכורות נטו בדרך-כלל לרדת. ביקושים במניות סופקו במהירות וללא שינויי שער. לעומת זאת, בשוק איגרות-החוב נמשכה גם אתמול המגמה החיובית, הגם שהמדד הדו-שבועי, אשר פורסם בסוף השבוע ירד ב-1.25 אחוז. גם קרנות הנאמנות, המתמחות במכשירי מדד, זכו לביקושים בהיקף של מיליוני שקלים. בבורסה מעריכים, כי מגמת הוסר-הוראות בשוק המניות תימשך, כל עוד לחבילות המניות של דוד בלאס לא יימצא פתרון. ובינתיים מרוצים המושקים באפיקי-השקעה דולריים, ובהם מניות ההסדר.

ביקוש של 2 מיליון דולר למניות ההסדר

מגמת הביקושים למניות ההסדר נמשכה גם אתמול. הידיעות על ביטול אפשרות השקעה באפיקי השקעה שיקליים, כמו המשך ירידת שערו של הדולר בשוקי העולם, הגבו את רמת התשואה לפידיון במניות ההסדר לאטרקטיוויות-יחסית. גל הביקושים למניות אלה אתמול סופק בעליית-שער ממוצעת של כאחוז, ובמחזור של 1.4 מיליון דולר. מניות בנק הפועלים ואי.די.בי. עלו באחוז אחד, ואילו מניית הסטוק של כלל עלתה ב-0.6 אחוז.

בנק	תשואה שנתית דולרית באחוזים
בל"ל 0.1	13.85
הפועלים ש	14.09
אי.די.בי. רג.	13.80
דיסקונט א	13.67
המזרחי ש	14.06

היצעים למניות הבכורות

שערי המניות בעלי רמת הסחירות הגבוהה נטו אתמול בדרך-כלל לרדת. ירידות השערים נבעו, בין השאר, מחוסר רצונן של קרנות הנאמנות לקלוט את ההיצעים ללא שינוי שער. היצעים גבוהים במיוחד נרשמו במניות, המזוהות עם איש העסקים דוד בלאס: כלל ישראל שירדה ב-5.8 אחוזים, פ.י.ב.י. שירדה ב-3.4 אחוזים, הסנה, שירדה ב-6 אחוזים, ובנק הספנות, שירדה ב-10 אחוז. היצעים נרשמו גם לניירות-הערך האחרים, המזוהים עם קרנות הנאמנות, ובהן לודזיה 0.4 ופולגת ב', שירדו ב-2.2 אחוזים. ביקושים למניות ים המלח, נכסים ובנין ודובק סופקו ללא שינוי שער.

מבצע קרנות בבנק הפועלים

בנק הפועלים ובנק אמריקאי הד ריעו אתמול על מבצע, שבמסגרתו ניתן יהיה לרכוש עד סוף דצמבר יחידות השתתפות בקרנות כחל, אלמוג, יבול, סער ורשף, ללא שיעור הספצה. מבצע זה לא שיפר משמעותית את מגמת המסחר בשוק המניות. עם זאת, בניירות-ערך דולריים-יחסית נמשכה גם אתמול הפעילות הספקולטיבית. בחלק מהמניות, כמו אלה של חברות הביטוח, היו ירידות עד 10 אחוז (כך היה במניות כ.י.ר., ציון ,ואדרם).

ביקוש גדול-יחסית למניית גינדי 1 סופק ללא שינוי שער, וביקוש גדול מניית אינקובה 0.5 סופק בעליית שער של 2.2 אחוזים במחזור מסחר גדול. הביקושים למניית זיקית 1 ממשיכים לזרום, ואתמול עלתה המניה ב-4.7 אחוזים. מניית חברת המעליות מורגן ממשיכה לצנוח, ואתמול נרשם במניית החברה מוכרים בלבד.

הפתעה באג"ח-עליות שערים למרות המדד השלילי

שערי איגרות-החוב עלו אתמול באופן מפתיע למדי למרות המדד הדו-שבועי, שירד ב-1.25 אחוז, אשר פורסם בסוף השבוע. שערי כל סוגי איגרות-החוב עלו עד 2 אחוזים, ומדד איגרות-החוב הכללי עלה ב-0.56 אחוז במחזור של 2.4 מיליון דולר. מרביתו באיגרות הצמודות-דולרית למדד. עליות שערי איגרות-החוב מוסברים בעיקר במבצעי הרכישה של מנהלי תכניות החיסכון, המעוניינים בהשגת "כיסוי" לתכניות שבניהולם. בבורסה מעריכים, כי המגמה החיובית בשוק איגרות-החוב תימשך כל עוד תמשך פעילותם החיובית של קרנות-הנאמנות.

פעילות שקטה במק"ם

בשוק המלווים קצרי-המועד היתה אתמול בדרך-כלל פעילות שקטה. רמת התשואה לפידיון על המק"ם נותרה ללא שינוי משמעותי, כאשר התשואה על הסידרה הראשונה חורגת מכלל זה. היקף הפעילות במק"ם היה אתמול נמוך-יחסית, והסתכם ב-1.6 מיליון דולר.

הסידרה	ימים לפדיון	שער	תשואה חודשית
145	2	99.75	3.88
215	9	99.10	3.10
225	16	98.45	3.01
235	23	97.85	2.92
245	30	97.35	2.76
116	38	96.60	2.81
126	44	96.15	2.75
136	51	95.65	2.69

הודעות בורסה

* האסיפה הכללית של חברת נחושתן החליטה לאשר את דו"ח המנהלים, ואת הדו"חות הכספיים, ולמנות את עמיהוד רבין, גליה אלבין, יחיאל גוטמן ודוד שהם כמנהלים של החברה.

* האסיפה הכללית של חברת בטון תדיר תתקיים ביום א', 8.12.85, כשעל סדר-היום בין-השאר, אישור הדו"חות הכספיים.

* האסיפה הכללית של חברת המסלול אישרה את הדו"חות הכספיים ומינתה את משרד פאהן קנה כרואה החשבון של החברה.

להשכרה
באזור התעשיה, חולון
שטח של 2700 מ"ר
בגובה 4.50 מ' (ללא עמודים)
עם תשתית ושירותי שינוע במידת הצורך
נא להתקשר:
טלפון: 8-802617-03, לדוד, או לאיציק.

שערים יציגים של מטבע חוץ 24.11.85

	המטבע	שער		המטבע	שער
ארה"ב	דולר	1471.5	אוסטרליה	דולר	1004.5
בריטניה	לירה	2124.8	דר"א	רנד	548.87
גרמניה מע'	מרק	567.93	בלגיה	10 פרנק	281.01
צרפת	פרנק	186.29	אוסטריה	10 שילינג	807.85
הולנד	גילדן	504.66	איטליה	1000 לירה	840.38
שוויץ	פרנק	693.45	יפן	100 ין	728.75
שוודיה	כתר	188.84	אירלנד	פאונד	1756.5
נורווגיה	כתר	188.62	ספרד	100 פזו	922.89
דנמרק	כתר	157.21	ירדן	דינר	5851.7
פינלנד	מרק	264.49	לבנון	לירה	85.800
קנדה	דולר	1067.5	מצרים	לירה	849.79

שערי מטבע-חוץ 24.11.85 בנק לאומי

המטבע	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	מזומנים קניה	מזומנים מכירה
1 דולר ארה"ב	1462.8736	1481.1264	1438.88	1503.63
1 לישט"ג	2113.1209	2139.4871	2073.27	2166.56
1 מארק גרמני	564.8161	571.8635	555.55	580.55
1 פרנק צרפתי	185.1856	187.4962	179.42	190.34
1 גילדן הולנדי	501.6713	507.9309	493.44	515.65
1 פרנק שוויצרי	689.0596	697.6573	677.76	708.26
1 כתר שוודי	187.6923	190.0342	184.61	192.92
1 כתר נורווגי	187.4518	189.7907	184.38	192.67
1 כתר דני	156.2065	158.1555	153.64	160.56
1 מרק פיני	262.8704	266.1503	258.56	270.19
1 דולר קנדי	1061.5919	1074.8377	1044.18	1091.17
1 דולר אוסטרלי	999.1427	1011.6093	958.39	1054.23
1 ראנד דרא"פ	545.6519	552.4601	483.76	532.14
10 פרנק בלגיים	278.3775	281.8509	273.81	286.13
10 שילינג אוסטרי	801.5746	811.5761	788.43	823.91
1000 לירט' איט'	835.4504	845.8746	817.64	863.02
1000 יינים יפן	724.5535	733.5941	712.67	744.74
1 דינר ירדני	— —	— —	3798.05	4052.99
1 לירה מצרית			813.87	864.77

שערי מטבע חוץ בינבנקאיים

אתמול 24.11.85 באירופה

מסירה מידית (ספוט)

$ ארצות הברית	ל"י שטרלינג	1.4550/1.4560
מרקים גרמניים	ל"י ארה"ב $1	2.5750/2.5770
פלורינים הולנדיים	"	2.8980/2.9000
פרנקים שוויצריים	"	2.1040/2.1060
פרנקים בלגיים	"	52.05/52.15
פרנקים צרפתיים	"	7.8400/7.8500
לירטות איטלקיות	"	1739.00/1742.00
יינים יפאניים	"	201.35/201.50
$ ארצות הברית	ליס.ד.ר.	1.0850/1.0840

שער הזהב $ ארה"ב אונקיה לונדון פיקסינג 326.50

מסירה מאוחרת (פורוורד)

	ל"ש/$	פר"ש/$	מ"ג/$
1 ח'	1.4506/1.4519	2.0946/2.0971	2.5669/2.5692
3 ח'	1.4427/1.4441	2.0819/2.0849	2.5530/2.5555
6 ח'	1.4326/1.4341	2.0615/2.0650	2.5330/2.5360

הנתונים נמסרו על-ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

שערי אגרות החוב

סידרה	שער	שינוי
3642	1262	-13
3643	1118	-12
3644	1027	+25
3645	925.1	+23.1

4% מלוה מדינה (הצמדה 100%)

סידרה	שער	שינוי
3011	298000	— —
3032	300500	+1500

3% מלוה מדינה (הצמדה 100%)

סידרה	שער	שינוי
3601	29168	+478
3602	26810	+441
3603	24747	+154
3604	22179	+139
3605	20241	+127
3606	19067	+116
3607	18068	+114
3608	17095	+109
3609	16066	-20
3610	14474	-19
3611	13968	-17
3612	13547	-20
3613	12477	-276
3614	11952	-270
3615	11027	-253
3616	10081	-236
3617	9884	+321
3618	9372	+304
3619	8791	+287
3620	8066	+256
3621	7654	+247
3622	6894	+225
3623	6443	+206
3624	6063	+196
3625	5468	+19
3626	5051	+18
3627	4679	+17
3628	4236	-42
3629	3963	-40
3630	3741	-40
3631	3495	-45
3632	3291	-42
3633	3104	-41
3634	2730	-33
3635	2578	-31
3636	2479	-31
3637	2364	+24
3638	2198	+23
3639	2010	+21
3640	1626	-11
3641	1406	-10

4% מלוה פיתוח (הצמדה 90%)

סידרה	שער	שינוי
3101	269650	+50
3102	263000	— —
3103	260500	— —
3104	251100	-400
3105	245000	+1000
3106	233000	-3500
3107	234568	+1418
3108	219610	+304
3109	215738	-1344
3110	215893	-2052
3111	210261	-1575
3112	211001	+738
3113	209712	-3379
3114	202104	-904
3115	199808	-2669
3116	193259	-3897
3117	202997	-1101
3118	197415	+1084
3201	171015	+559
3202	172436	+1693
3203	168588	-1267
3204	164704	-1364
3205	163710	+192
3206	160140	-3762
3210	155809	-3926
3211	152403	-980
3212	149621	-1045
3213	144355	-1808
3214	138535	-1849
3501	140829	+4265
3502	135508	+1470
3503	121147	+1316
3504	118386	+1276
3505	119734	+1343
3521	118365	-2467
3524	106334	-2444
3522	110328	+1534
3523	109750	+1490
3525	106418	+1506
3526	106294	+1541
3527	104104	+1512
3528	101192	+1508
3529	100339	+1096
3530	97991	+1071
3531	97624	+1090
3532	94762	+1058
3533	94635	+1078
3534	88958	+1016
3535	89302	+681
3539	84342	+653
3536	88684	+325
3537	88470	+324
3538	83268	+305
3540	83044	+272
3541	80188	+263
3542	83744	+307
3543	79511	+292
3544	80362	+538
3546	78434	+531
3547	78058	+530
3548	77871	+529
3550	73996	+508
3551	73376	+505
3545	78099	+741
3549	73686	+712
3552	67549	+663
3554	67584	+673
3555	67384	+673
3553	66645	+401
3571	57581	+357
3556	63895	+446
3558	63810	+451
3559	61471	+434
3560	58183	+415
3561	57835	+414
3557	64773	+237
3572	58623	+214
3573	58056	+211
3574	53478	+195
3577	53471	+195
3578	49269	+180
3575	53024	+193
3576	52706	+192
3579	48556	+177
3580	46317	+1207
3581	42114	+1119
3582	38781	+1036
3583	37631	+1001
3584	35243	+192
3585	33332	+183
3586	30168	+167
3588	30129	+167
3587	30348	-64
3591	27622	-62
3592	27556	-61
3593	27457	-62
3589	27407	+121
3594	26096	+115
3590	27241	+162
3595	25908	+156

5% מלוה פיתוח (ברירה כפולה)

סידרה	שער	שינוי
2001	116232	+1137
2002	115538	+1135
2003	110572	+174
2004	113100	+1719
2005	103922	+380
2006	103769	+380
2007	101640	+372
2008	100627	+822
2012	98425	+819
2015	95774	+812
2009	104136	+376
2010	102309	+1662
2011	100321	+1632
2013	100322	+1670
2014	97513	+1629
2016	98322	-121
2018	95655	-133
2021	92386	-144
2017	95359	+1285
2019	95029	+1309
2020	92245	+1272
2022	86393	+312
2023	87855	+1485
2024	81986	+1622
2027	79001	+1571
2031	75430	+1558
2025	82269	-1684
2026	81680	-1683
2028	80749	+1629
2030	79336	+1623
2029	77113	+1346
2033	70827	+1291
2035	64990	+1209
2032	75099	+275
2034	70844	+259
2036	64934	+238
2037	62944	+617
2052	52814	+543
2038	62232	+904
2040	59807	+886
2051	56547	+855
2039	58791	+214
2041	55651	+203
2053	57549	+295
2054	53832	+180
2056	51156	+168
2058	46439	-287
2060	44028	-197
2055	51724	+179
2057	48831	+77
2059	45528	+153
2061	32766	-200
2062	30012	-650
2063	28726	-636

הולים

סידרה	שער	שינוי
16	102.5	-0.5
17	102	— —
18	101.9	-0.6
19	99	-2
20	98.5	-2
21	100	-3.1
22	101.1	+0.1
23	90	+1
24	88	+1
25	89.3	+1
26	91	+0.4
27	89.6	+0.3
28	88.5	-0.5
29	87	-2.6
30	95.4	+1.7
31	97.2	+1

רמון

סידרה	שער	שינוי
7001	225.2	+2
7002	225.7	+2.1
7003	214.6	+1.6
7004	199	+1.6
7005	187.8	+3.4
7006	175.5	+2
7007	161.3	+1.8
7008	155.1	+1.7
7009	151	+1.1
7010	141.5	+0.9
7011	134.4	+1.7
7012	129.7	+1.6
7013	122.8	+1.8

גלבוע

סידרה	שער	שינוי
6101	11771	+63
6102	7212	+37
6103	6477	+22
6104	5968	+32
6105	5650	+30
6106	5532	-6
6107	5323	-6
6108	3851	-6
6109	3674	-6
6110	3612	-6
6111	3001	+15
6112	2911	+16
6113	1987	+10
6151	773.9	+4
6152	741.6	+3.8
6153	634.4	+4.2
6154	623.1	+4.2
6155	407.3	+2.8
6156	335.9	+9.2
6157	246.5	+1.2
6158	234.2	+1.2
6159	195.6	-1.4
6160	185.1	+0.9
6161	179	+0.9
6162	163	+2
6163	151.5	+0.2
6164	145.7	+0.1
6165	135.9	+0.7
6166	129.2	+2
6167	126.3	+1.9
6168	124.3	+1.9
6169	116.5	+0.6
6170	109.4	+0.6

ארמון

סידרה	שער	שינוי
2501	150.1	+1.5
2502	147.5	+1.4
2503	142.8	+1.4
2504	142	+1.5
2505	136.6	+1.5
2506	131.5	+0.1
2507	126.8	— —

אחרים

סידרה	שער	שינוי
אלסינט	60.6	— —
תדיראן	44.1	
דסק הש	161	— —
כור הת	163.5	+0.2
כלל הת	464	— —
כ"צפ ד	325	— —
כ"צפ ט	396	— —
כ"צפ י	420	— —
כול בנ	198.3	— —
תיעוש	153.5	+0.5

שערי קרנות הנאמנות

שם הקרן	מחיר הקניה	מחיר הפדיון
אב	3290.32	3241.61
אבטיח	19928.56	19735.89
אביב	24067.04	23826.79
אגוד	1059.87	1039.06
אדיר	1124.06	1101.68
אדם	1092.49	1071.15
אשר	1362.98	1335.85
אבר	394.59	386.28
אירון	318.29	311.77
אדוליר	17284.92	17073.41
אירן	8014.49	7857.44
איל	2721.88	2668.60
איילה	3355.52	3282.50
אירים	3654.37	3574.42
אילן	1018.87	967.65
איתן	7347.86	7193.12
אלומה	2692.87	2659.97
אלי	458.31	449.43
אמ	98.52	96.42
אשל	472.42	463.14
אתגר	1003.29	993.40
בדולח	1236.91	1212.78
ברוש	4737.07	4644.06
ברק	4826.17	4724.55
ברקת	1118.74	10900.34
גביש	937.15	918.43
גפן	735.37	724.35
גורן	7363.43	7220.06
גיא	6678.05	6579.07
גל	1640.89	1609.13
גלית	458.74	453.16
דובדבן	1225.36	1215.18
הדסה	3007.60	2949.26
דולב	1063.95	1040.41
דורון	1118.99	1097.11
דותן	200.06	196.16
דליה	279.78	274.28
דן	— —	— —
דניאל	— —	— —
דקר	2788.20	2747.49
דקל	2962.57	2904.67
הדס	22186.69	21973.06
הוד	334.82	328.23
הגבעה	1919.48	1874.23
הדר	13957.82	13750.70
זיו	13360.27	13162.13
זמיר	2379.35	2332.51
זהבית	117.85	115.25
חלמיש	8540.90	8373.26
חושן	1036.21	1010.61
חיל	2986.29	2942.13
יובל	3826.67	378.55
יהלום	1075.81	1054.68
יהודה	24947.42	24699.21
יערה	979.73	958.82
כוכב	3009.94	2951.84
כחל	110.86	109.55
כלנית	304.46	298.47
כספית	9085.19	8993.15
כרמל	102.90	101.57
כתר	760.14	744.88
להב	2712.73	2659.73
לפיד	81671.00	80047.10
לוטוס	6691.14	6560.07
לקט	1325.12	1298.08
לשם	10980.75	10765.22
מאור	30600.32	30295.88
מגדל	833.52	816.87
מכבי	2399.70	2376.90
מגד	184.14	181.46
מגן	— —	— —
מגל	1047.13	1027.54
מור	782.74	771.56
מורן	507.87	503.26
מנחה	20532.02	19919.83
מישור	653.11	640.23
מעוז	2209.90	2166.40
מעיין	618.02	606.14
מקשה	11456.88	11230.68
מרגלית	747.43	732.65
מרום	823.79	807.92
נגה	1792.84	17655.69
נחשון	6375.98	6250.62
נטף	277.39	271.82
נדיר	2586.22	2548.33
נעמן	281.25	275.72
נוהל	109.29	107.11
סגל	11444.86	11219.40
סביון	3404.11	3357.22
סהר	3654.31	3615.67
ספיר	8329.36	8287.92
עדיה	6745.75	6621.84
עודית	19761.82	19365.65
עידו	4788.34	4720.90
ענבר	1136.17	1109.79
ענת	1881.16	1863.97
עפרוני	958.15	929.18
ערמון	299.60	293.71
פז	1005.51	983.31
פארי	1022.00	1001.65
פורת	1119.59	1097.60
פסגה	733.67	717.34
צביה	5038.63	4967.53
צמרת	1331.73	1305.34
קלע	1329.55	1322.58
קדמת	15209.64	15079.99
רקפת	301.64	295.70
רשף	4036.15	3976.38
שחם	3319.67	3255.34
שחר	12089.92	11827.82
שדרה	24416.95	23942.63
שמיר	59263.66	58093.40
שנהב	395.42	389.86
שפק	12351.06	12050.54
שקד	618.66	606.28
תאנה	1421.70	1407.66
תבור	663.27	653.60
תומר	4267.01	4245.68
תדהר	360.31	356.09
תמר	977.33	958.27
תמה	985.82	978.50
תרשיש	1176.64	1153.56
תשרי	336.14	331.24

מחזורים (במיליוני דולר)

מניות ותפשיות	0.9
בנקים בהסדר	1.4
אגרות חוב צמודות מדד	1.8
אגרות חוב צמודות דולר	0.6
מלוה קצר מועד	1.6
סה"כ מחזור	6.3

מדדים

	מדד יומי	שינוי ב-%
מדד מניות כללי	276.76	+0.29
כללי ללא בנקים	266.69	-0.99
מדד אג"ח כללי	241.38	+0.56

מקרא לבורסה

קוד	הסבר	קוד	הסבר
רג	שער רגיל	אק	אקס
סג	שער סגירה	תב	תנועה בלתי מוגבלת
קב	קונים בלבד	בה	ביצוע חלקי
מב	מוכרים בלבד	2ק	קונים בלבד יום שני
שב	שער בלבד	3ק	קונים בלבד יום שלישי
לג	לא נסחר	3מ	מוכ' בלבד יום שלישי
הג	הפסקת מסחר	מק	מוכרים, קונים
		קמ	קונים, מוכרים

מכון ויצמן? (חותמת בכתב יד)

מכתבים למערכת הארץ

כספי פרויקט שיקום השכונות הגיעו ליעדם

במאמרו של כתבכם יהודה גל מיום 20.10.85, שבו דיווח על מחקר ההערכה המקיף שערכנו בנושא פרויקט שיקום השכונות, לא הובהרו חלק מה"ממצאים" לכאורה, אשר הובאו בשמנו. במיוחד צרמה לנו הכותרת הצעקנית על "קשר השתיקה" כביכול בדבר בעיית ה"בריחה התקציבית".

מר גל טען, ש"עורכי המחקר סירבו למסור פרק זה במלואו בטענה שהנושא עדיין". נבצר מבינתנו להבין מה הדיבור שבהאשמה זו, שהרי הכותב ידע היטב שהוא מקבל — מתוך האמון המיוחד שניתן בו ובעיתון "הארץ" — חומר של מחקר שטרם הסתיים, ושרק מפאת חשיבותו הציבורית ראינו לנכון לפרסם את הממצאים ללא דיחוי. כמובן, כפי שהוסבר לכתב, ראגנו למסור לידיו רק את אותם חלקים (שהיו מרבית הדו"ח) שנסתיימו ועברו את כל שלבי הבקרה האקדמית־מקצועית, ולא זה היה המצב בעניין הפרק העוסק ב"בריחה תקציבית", כמו בעוד מספר נושאים אחרים.

למרות זאת הבליט מר גל נושא זה בכתבתו, הן בכותרות והן בגוף המאמר, אף שברור בעליל, שלא הבין את המשמעות הנכונה של מושג זה. וכי כיצד יכול היה להבהיר את הנושא הרי לפי עדותו הוא, לא מסרנו לו את מלוא החומר בנדון. ככל הנראה, מר גל בנה תמונה חלקית ומעוותת על־פי התייחסויות עקיפות לנושא במקומות שונים בחומר.

העיוות הבולט מכל הממצאים החלקיים שהביא מר גל, מופיע בכיתוב לתמונה, האומר: "שיקום חרשני בשכונת קטמון: הרבה מהכספים שנועדו לפרויקט לא הגיעו ליעדם". האצבע המאשימה, שמפנה מר גל, בכתיבה על חוסר אחריות ציבורית מוצרת. מהי למעשה "בריחה תקציבית"? מושג זה בהחלט אינו מתייחס למצב שבו ה"כספים לא הגיעו ליעדם". ממצא כזה לא היה כלל כלול במסגרת מחקרנו. אולם נוכל לומר, שלא נתקלנו במצב שהכספים לא הגיעו ליעדם. במושג "העתקה תקציבית" מדובר בכספי הפרויקט שהגיעו לשכונה והוצאו למימון שירותים שונים, אלא שהללו החליפו כספים שהיו מגיעים לשכונה ממילא במסגרת פעולותיהם הרגילות של המשרדים.

ד"ר רחל אלתרמן, פרופ' משה היל, ד"ר נעמי כרמון
מוסד ש. נאמן למחקר מתקדם במדע ובטכנולוגיה
חיפה

יהודה גל מעיר: פרופ' היל סירב למסור לידי את הפרק העוסק בהעתקה (או: בריחה) תקציבית, בנימוק שמדובר ב"חומר עדין ובעייתי". הנימוק שהמחקר בנושא זה טרם הסתיים כלל לא הושמע באוזני.

הערת המערכת: התמונה והכיתוב אמנם הוכנסו בשל טעות, שעליה אנו מצטערים.

מחיר הפגיעה בחופש הביטוי

מפליא לעתים כיצד מצליחים עיתונאים להגמיש את מצפונם כאשר הדבר מתנגש עם דיעותיהם הפוליטיות. דוגמה נאה לגמישות זו ניתן למצוא במאמרו של גדעון סאמט מיום ה־15.11.85. אליבא דמר סאמט היתה סגירת העיתון אלפג'ר מעשה של אומץ ציבורי. העיתון פרסם מאמר, שהיתה בו משום עבירה על החוק, ולפיכך צדקו היועץ המשפטי בהמלצתו ושר הביטחון בהחלטתו לסגור את העיתון.

בכך מתעלם סאמט מהבעיה היסודית, שאינה עצם העבירה על החוק — שכן אם היתה עבירה לכאורה ניתן להעמיד את כותב המאמר ואת עורך העיתון לדין, כי אם בבעיה אחרת, והיא: האם יוכל פקיד ממשלתי או שר לסגור ולפתוח עיתונים על פי נטיות לבו. עצם שלילתו את המאמר ואת העיתון, שבו נכתב המאמר, אין בה כדי להשפיע על העיקרון היסודי שהוא חופש הביטוי. מי שמסכים לסגירת עיתון על־ידי הוולה מינהלית בשל קריאה למרד המתפרסמת בו, חזקה עליו שיסכים לסגירת עיתון המצדיק סרבנות לשרת בלבנון.

בהסתה למרד וקריאה להפרת החוק יש לטפל, אולם אסור שהטיפול יכלול הפקרת יסודות לפגיעה בחופש הביטוי בידי הרשות המבצעת. לא בכדי מהווה חופש העיתונות אבן יסוד במשטר הדמוקרטי, ומי שסובר שניתן לקיים חופש ביטוי סלקטיבי, בל יופתע כאשר יכלל הוא בתהליך הברירה.

גדעון רביד
סביון

הערת המערכת: עילת סגירתו של אלפג'ר לא היתה תוכן המאמר של "ב. ישראל", כי אם העובדה שאלפג'ר לא היה הרשיון מטעם המפקד הצבאי שבלעדיו אין להוציא עיתון בשטחים הכבושים.

מי יעבור?

בידיעה ב"הארץ" מיום 8.11.85 נאמר: "בימים אלה הולה עיריית תל אביב להזרים מי שפכים לתוך הזולי־פינויים, שהוא אחד היפים בעיר... חובבי הגלישה קובלים, כי עליהם לגלוש בתוך מי ביוב עכורים ומצחינים". בהמשך הידיעה קיבלתי שיעור מאלף בלהטוטי לשון מפי מר יצחק כספי, חבר הנהלת העירייה, האחראי להקמת מפעל הביוב העירוני. במקום לאמר בפשטות, כי תעבוד שאגני המכון, שתוכננו בפיקוח, אינם מספיקים לקלוט את כמויות השפכים, אומר לנו מר כספי בלישנא: "אנו חייבים להזרים ביוב, בחודשי החורף, לים, מאחר ותל אביב עוברת על כמויות השפכים שמותר לה להעביר לאגני המכון".

כלומר, מאחר שעברנו על כמויות השפכים שמותר לנו לייצר, ראויים אנו לעונש שקיבלנו. אך יש עצה ומר כספי נותן לנו אותה בחינם: "הייתי מציע לגולשים לגלוש במקום אחר, שם הביוב לא יפריע להם..."

איך לא חשבנו על זה קודם? הרי אפשר גם להעביר את תל־אביב כולה למקום שם הביוב לא יפריע לה ובכלל, אפשר לקבוע עיקרון: בכל מקום שבעל שררה נכשל במילוי תפקידו, יעבירו את נפגעי המחדל למקום אחר. (על פי המלצת האחראי).

ושמא מותר גם להציע למר כספי אפשרות אחרת, שהיא, אמנם, הקשה מכולן: שהוא יעבור למקום אחר?

איתמר לויטין
תל אביב

לא שופט אלא פושע!

טענת שופטה של חנה סנש כאילו "פעל כחוק" נועל בר כביכול. אין להתרשם — בשקר יסודה: חנה נפלה לידי קלגסי "צלב־החץ" (הנאצים ההונגרים) בהיותה צנחנית בצבא הבריטי, ואי־לכך היתה זכאית למעמד של שבויה.

מלבד זאת: "בית המשפט" של הקלגסים (אשר גם אני, נתכבדתי ב"טיפולו") היה משולל בסיס חוקי בהונגריה עצמה, לאחר שעוצר הכתר ההונגרי, האדמירל הורטי, ציווה על צבאו להיכנע בפני בעלות־הברית ואף הכריז על מלחמה בנאצים (15.10.44). מתברר, כי גם לפי חוקי הונגריה פעלה חנה סנש באורח לגיטימי. שופטיה פושעים והבריטישנקין מכל הבחינות.

יוסף לרינגר
קרית־ביאליק

משקפי קריאה / הדה בושם

אבשלום פיינברג — צעיר ויפה לנצח

אבשלום פיינברג: "כל יום אנו מתים לאט... להישכח זה למות"; מהדורה שלישית לאדם שלא נשכח

אבשלום — כתבים ומכתבים; ערך והקדים "קווים לביוגרפיה" — אהרן אמיר; שקמונה 382 עמ'.

לפני כמה שבועות נזקקתי, לשם עבודה מסויימת, למכתביו של אבשלום פיינברג, והנה אני מגלה שהספר נעלם מספרייתי. חיפשתי וחיפשתי — אך לשווא. צלצלתי לאהרן אמיר, עורך הספר, והוא סיפר לי להפתעתי, שהספר אזל מן השוק. והנה עכשיו סוף סוף מהדורה שלישית, כפי שהבטיח אמיר. ואני תוהה, מי הם הקוראים שעדיין מתעניינים באבשלום פיינברג, שמצא את מותו במדבר לפני כשבעים שנה.

אני מודה, לפני שקראתי במכתבים, הדו"חות המרתקים ממש, אל קצין המודיעין הבריטי, לייטננט ליאונרד וולי, (שיתפרסם כארכיאולוג נודע לשם, ומי שחשף את שרידיה של אור־כשדים) ולהנרייטה סולד בניו־יורק — הלכתי אל התמונות. ואכן קיים תמיד, אותו רצון נסתר להשוות ולגלות את שלא נאמר בכתובים; מה שאולי ניבט מפניהם של מי שאינם מסוגלים להסתיר ולהסתתר; אבל גם בתמונות רב הנסתר על הגלוי. אולי הפנים המרתקות ביותר, הן פני אביו של אבשלום, הביל"ויי, ישראל (לוליק) פיינברג שאגדות מלוות את שמו ומעלליו, והוא מת כשהיה בן 47 בלבד, ומותו שימש לאבשלום הצעיר מעין השראה למושבות מדבריות. וכאילו היה עונה גם על תהיות שלי; ("התמונה מהי, האם לא מות, האם לא תנועה קפואה, בלתי משתנה החיים כבר משפשפים את התמונה בלבי. כמו שהמוות מכרסם בקרבם, תורת האדמה"). לאחר מכן אני מבחינה בדמיון המשפחתי הבולט בפניהם של בני המשפחה, דמיון הניכר במיוחד בעיניים; ואז לפני תמונתו של אבשלום המתוק, שנותר צעיר לנצח בתמונות. פנים יפות, ביופי של נעורים נצחיים, ותחילתה של עצבות עמוקה, של ראייה חודרת חסרת מנוחה, רדופה. מסקרנות אותי פי כמה, תמונותיהן של האחיות אהרונסון; האחות רבקה אהרונסון, והאחות שרה אהרונסון; שתי האחיות שמילאו תפקיד חשוב ומכריע בחייו. אבל התמונות כמו שותקות על סוד, ואינן מסגירות דבר. רבקה היא אולי הנאה בין השתיים — רכה, נשית ורומאנטית, עם פה חטוב ועיניים תמימות, לידה אחיה אלכסנדר, ידידו של אבשלום, בתסרוקת גנדרנית, אבל השלושה אינם מביטים זה בזה. אלא בחיים קפואים לעבר המצלמה. פניה של שרה, בתמונה עם אבשלום, רחבים יותר, בעלי עצמות לחיים גבוהות בולטות, פה רחב, העיניים מרוחקות זו מזו; עיניים חכמות נחושות ועצובות של אשה צעירה, שלא נועדה לחיי אושר, ולא קל להתמודד אתה; שילוב של יצריות והחלטיות.

האחיות רבקה ושרה אהרונסון

והנה המכתבים. ראשית מכתבי האהבה לרבקה ארוסתו שהפכה לאדיסה נצחית, כלה כלבן, שמעולם לא נישאה לאיש, שמרה לו אמונים עד ליום מותה, ותמיד דיברה עליו בלשון הווה, כאילו הנה־הנה הוא עומד לחזור ולהיכנס. מבחינה מסויימת דווקא מכתבים אלה מאכזבים. וכמו לא נכתבו אל אשה מסויימת אלא היו מכתביו של מאהב רומאנטי, המאוהב באהבה. לעתים נזקק הכותב ללשון נמלצת, בסגנון הימים ההם. אם כי לצד התפעמות הנפש, ניכרת במכתבים רגישות רבה, כושר אבחנה דק וסימנים של מלנכוליה. אפשר גם להבחין במקוריות המחשבה, באישיות יוצאת הדופן ובדבקות במטרה. אבשלום היה מעין אביר רומאנטי. מאהב באהבה ומאהב בשתי האחיות מזכרון יעקב: "שתי ילדות, פרויי, מארצי ומשפחתי", אבל בר־בבר התנועה ביסורי אהבה תנפש.

לעתים דומה כאילו צפה את גורלו, או אולי מפני שקרה מה שקרה, אנחנו מחפשים אישורים לכך: "הערב ההוא בו היינו את החיים כולם בשעות מעטות. סגרת את ליבך והתריסים מפני השמש ורצית שעוד מעט יארכו החלומות, שרמה את עצמנו, עוד מעט — מרועה", ובמקום אחר: "תאבים אנחנו אל החיים, תאבים ורעבים כילדים בני גזע מסכן, גזע חסר דם, גזע מעונה, שרצה להיות עוד רגע טרם יכלה". וברגע של אמת מעין וארה ונבואה: "בעוד שנתיים, שלוש, עשר, אלך גם אני אל הקור, אל התום, אל הסכנה, אל האי־ידוע והאהנמורה, וגם אם אוהבך או אלף מונים, אל תנסי לעצרני, כי ארוחסך כנס ועברתי על פניך, וכדי זאת...".

מכתביו אל שרה, "שותי" בלשונו, שונים באופיים ובסגנונם: זהירים יותר, עד כי דומה לעתים שהוא חש שעליו להכית את עצמו לאשה הירתית זו שכמו נמלטה ממנו. מכתביה אינם בידינו, נותר לנו רק לנחש מה חשה והרגישה כלפיו. אבל אין ספק שאהבתה ונאמנותה לאותה הצעירה, מנעו ממנה לתת ביטוי לרגשותיה העצורים. אז, היתה ההתנהגות המוסרית שונה בתכלית מזו של היום, ושרה לא היתה אשה קלה ופשוטה. אבל מה אלה, אם לא מילות אהבה "ביקורי עשה את הרושם שלא ראיתיך די, ושלא ראיתיך (בפרט זה) כראוי. ובאמת לא גם נמצא הרגע איני יודע אם הייתי יכול להשתמש בו: "תמיד תמיד אחוש רגש של רוך, טריות וארה, לקרוא את אחותיך המטושטשות... ומעל לכל אלה מרודפים מבעד הדך השקוף כשמי ארצנו באביב, שחוקך המאיר והנבע מבלי הפוגות, ואצבעותייך הלטיפים שתגני מכסם בשיקות". אולם אם מכתביו לשתי האחיות מסקרנים, הפרשה בין רבקה, שרה ואבשלום — פרשה של אהבות שלא מומשו, אינה באה לכלל פתרון, ומלהיבה את הדמיון, דמותו של אבשלום עולה ומתגבשת דווקא עם קריאת המכתבים לקרובי משפחה, יומן המסעים, ומן הדו"חות.

האהבה הגדולה באמת

ואם החומר ממנו קורץ היה נדיר, היה משהו מלהיב באישיותו של אדם צעיר זה, בהתלהבותו הרבה, בדבקותו במשימה, ובנכונות להקריב את חייו למען המטרה מכאן, המחשבה הסדירה, החודרת המדויקת, המנתחת מצבים ואישים בדקדקנות, ובכושר ראייה מקורי — מכאן. אבשלום מתגלה כצעיר אינטליגנטי מאוד, בקי בהוויות העולם, שולט בשפות, משכיל, שלנגד עיניו עומדת מטרה אחת ויחידה לשחרר את ארץ־ישראל מעולם של התורכים שנואי נפשו. ותמיד האהבה הגדולה המוחשת באמת לארץ־ישראל, ההיכרות עם נופיה ועצמותיה, היכרות מופלאה ומפתיעה גם היום, שמקורה גם בהשפעתו הרבה של אהרן אהרונסון, שהיה גם חבר וידיד. מורה ודמות אב ואדם נערץ עליו. הארץ שליטה במכתביו ועמה הגאגה לה. להודתו הנא כותב: "ביום קיץ פרדסיה של יפו וגנתי הירק שלהם, המתמזגים בזהב התפוחים, בכחול הים ובתכלת השמיים, מדברים אל נשמתי יותר מכל ההרים מכוסי הקרח (בשוויץ), בדברים אלה אני שופט כאמן ולא כלאומי". ואל רוזה: "אם במשך עשרות השנים הקרובות לא נפקיע את נכסים ולא נידי של פלשתינה (האדמה, הבתים והכרמים) הרי אנו אבודים מי יודע, אולי למאות שנים נוספות". לצד מכתבים מרתקים ממש על צמחיית ארץ־ישראל. גם סיפורה של המלחמה בארבה, המתקיף דווקא את מטעי היהודים — תיאור הלובש אופי סמלי. "קרקע אבות יקרה... בלב אלה שראה בימי ההאבקות הנואשת, התגברה אהבתם וכיום בטוחים הם, כי לאורך ימים תחיה. כי חיה היא תכונה להיות, ועל כן חיה תחיה". ולצד הפאתוס, העקרונות, המספרים, ההערכות, הניתוח המדויק, האהבה הגדולה שאינה יודעת גבולות — אהבה שעלתה לו בחייו. המודעות לשליחות שקיבל על עצמו בהכרה מלאה, וכך הוא כותב, אבשלום איש ניל"י, אל לייטננט וולי: "יבוא היום... יודעו לכם פרטי המעשה, מכובדי אני שונא להיתפס למלודראמה. ברי כי אגיע לפני בוא מכתבי. ואם לאו, על כל פנים מר א. ישוב לעסוק במפעל וימשיך בו עד ליום שתוליכו מקימוסוף לבוא ולהציל את הארץ הזאת... למותר להכיר את זה, לא כן? לא להיות לבריות... שהצעיר העברי הראשון מארץ־ישראל אשר בשירותכם היה נוכל ובוגד. אם עלי לעשות את שליחותי האמונה האילה... כי תיה זה בשירותו של המלך מלכנו ג'ורג' ה־5 מלך בריטניה הגדולה, שבמושבתה אני רואהו כבר כמלך על ארץ־ישראל וארץ הנהרים. אבקשך אפוא להיות לי לעזר בזאת למען יבוא הדבר בחשבון ביום מן הימים, לזכות חברי פה, אשר מהר יהיו לכם רעים לנשק. בין אלה תמצאו ידידים אשר יגידו לכם כי לא עם בוגד ועם מורלב דווקא היה לכם עסק".

הצוואה והזיכרון

ראיית העולם המפתיעה והמאיימת מלווה את אבשלום פיינברג הצעיר. כמו צוואה כותב: "בעוד עשרים שלושים שנה, שעצמותי כבר תכספנה, אולי אני עוד אשב ישר על מטה אצילה ועבור אעבור בחוצות של קיסריה החדשה. הנה השדרות. העצים היותר יפים. החווילות היותר מפוארות. ילדות קטנות תשחקנה לי, ולפרש הזקן תקראנה שלום ולבי הצטחק בקרבי: שלום ישולם לנו בעד כל העינויים וכל היסורים". כותב אבשלום לרבקה: "כל יום אנו מתים לאט. להישכח זה למות". ואם כך אבשלום לא נשכח. פרשת חייו הקצרה והנלהבת, מותו המסתורי במדבר. גילוי מקום קבורתו לאחר שנים רבות בשעץ תמר צמח מקברו. הם תירו אותו בתודעה הלאומית שלנו כדמות גיבור לאומי ואביר רומאנטי: הישראלי הראשון — אשר סביבו נרקמות אגדות. אבשלום פיינברג צעיר ויפה לנצח, הוא חלק מן הפנתיאון הלאומי שלנו. ואולי, אם היה נשאל, זאת גם היתה משאלתו האחרונה.

מדריך הארץ

פרק יומי	משנה יומית
שמואל ב' כג־כד	שקלים ג, ה־ו
דף יומי	הלכה יומית
נדרים עב	[illegible]

תורנות רופאים

הזמנת רופאים במקרים דחופים: מדי בקרב עד לפתיחת קופ"ח במקור בתחנות מד"א טל' 101.

מגן דוד אדום: ירושלים 523133, תל־אביב 460111, חיפה 512233, בת ים 781111, הרצליה 052־541333, נתניה 923333, רחובות 084־51333, בת־ים 585555, חולון 803133, לוד־רמלה 08־221022

מוקד מידע רפואי בקופת חולים הכללית: בימים א'־ה' — 8.00—20.00, ביום ו' — 8.00—15.00, טלפונים: 03־433500, 03־433580

ער"ן — עזרה ראשונה נפשית (24 שעות ביממה): ירושלים 227171, תל־אביב 03־261111, חיפה 04־672222/3, נתניה 053־35316, באר־שבע 057־418111, מרכז רפואי באר יעקב 08־223958

מרכז מידע לקורבנות אונס (24 שעות ביממה): תל־אביב טל' 234819, ירושלים טל' 02־245554, חיפה טל' 04־382611

מרכז מידע למכורי להרן (?) מגמה "מסגלים" א ו־ה 11.00־13.00, ב ו־ד 16.00־18.00, טל' 220031, רח' מאפו 13 תל־אביב

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
תל־אביב, ריינגולד, מכזר כזר 3 (ליד המשביר) טל' 294869, 03־285822. המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל' 03־284649 פתוחה בימים א־ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00 שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00. חיפה, רח' הנשר 26, קומה ג', טל' מס' 04־523־566. שעות הקבלה: כל יום בין 20.00־23.00.

ש"ח — שירות רפואי נייד (24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים): ירושלים, מוקד יום 669531, 660585. מוקד לילה, שבת וחג 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ד. תל־אביב, מוקד יום 218820, 218898. מוקד לילה 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ד

תורנות בתי־חולים

תל אביב
רוקח — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים
הדסה ע"כ — (פנימית, כירורגית, אורטופדית)
שערי צדק — (עיניים)
משגב לדך — (נשים)
בקור חולים — (ילדים, א.א.ג)

תורנות בתי־מרקחת

תל אביב
סופרפארם איינשטיין 40 רמת אביב
זוהר אבן גבירול 52 פינת התקוה 378403
רמת גן
השרון שדי ירושלים 25 742046
פתח תקוה
קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
חולון
אהרון והפירן 52 889153
בת־ים
בלפור בלפור 98 583448
נתניה
קופ"ח כללית ברודצקי 31 91125
ירושלים
ביכנם הורד 12 224872
חיפה
יקנה אבן סינא 7 672288
הקריות
סר־קה להבון 1 קרית ים 753890

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה.
ימים ב' וד' — 17.00־21.00.
יום ג' — 18.00־21.00.
מגורשוב 66 ת"א, טל' 281228.
חיפה: ימים א' וד' 19.00־16.00 רח' הספורט 14 טל' 81520

שידורי רדיו וטלוויזיה

טלוויזיה

17.30 ספינת החלומות — תכנית כ־דור שצולמה בדולפינאריום בתל־אביב
18.00 "תקוות גדולות", על־פי צ'ארלס דיקנס
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) סקירת תכניות
18.35 (ע) ספורט
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 המירוץ אחר הגלימה — סדרה
20.50 נקודת־חן
21.00 מבט לחדשות
21.30 עוברים דירה — סדרה קומית
22.00 זה הזמן
22.50 הוואי חמש—אפס
23.40 פסוקו של יום וחדשות

טלוויזיה לימודית

08.15 אורחות (חסה"ם) — כלכלה
08.40 כלי סרות
09.00 אנגלית ה'
09.20 חשבון פשוט ד' — פירוק לגורמים
10.05 ארץ־נושבת
10.30 רגע עם דודלי
11.00 ערבית מדוברת
11.15 אנגלית ד'
11.30 מדעי הטבע ז'—י"ב — יוני הרוזב
12.00 תלמוד
12.25 אנגלית ד'
12.45 צרפתית (העשרה)
13.00 אנגלית ה'
14.00 רגע עם דודלי
14.25 באנטראפיה — כפר מצרי
14.45 אנגלית
15.00 קסים קסם
15.25 קולנוע
15.35 כלי סרות
15.55 ציור בצמפרים
17.00 ערב חדש

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.07 בוקר טוב
07.30 שחרית מוסיקלית
09.30 מנדלסון: קונצ' מס' 2.
12.05 מאוצר הפרסיה
13.00 קונצרט צהרים — צ'ייקובסקי: הפתיחה "רומאו ויוליה" (הסימפ' מבוסטון/קלאודיו אבאדו); מוצארט: קונצ' לחליל תבל, בדו מאג'ור, ק.299 (וולפגנג שולץ/ניקנור זבלטה/הפיל' הוינאית/קרל בהם) 3 שירי עם: הבלדה על הצייר הפלאית קודילי: הבלדה על הנרי מרטין: הבלדה על נרי הוילטוזג'ון באמת מקריני: קונצ' לתר בסי במול מאג'ור (מישה מייסקי/הסימפ' י־ם רשה"ש/ ל' בריו); בטהובן: סימפוניה מס' 1, בדו מאג'ור, אופ' 21 (סינפוניה/גביל מרינר)
15.05 "מרטין ח..."ספרית" — למרימבה ולסולו מנגני (גבולי בונטמן); בריאן פאלי: סטרה 3 (1976) (אנסמבל אריימר סיקה/רוגלאס פריג, דיל סרמבלי; "זהירי" ג'אן דורנפלד — סופראן/אנסמבל אריימוסיקה/רוגלאס פרי)
16.00 קונצרט מנחה — ראוול: "פאבאן לנסיכה שהלכה לעולמה" (הסימפ' הלונדונית/דין מוריס); שומן: סימפ' מס' 1 בסי במול מאג'ור, אופ' 38 (הפיל' הוינאית/ זובין מהטה); היידן: "בריאת העולם", אורטוריה (התר הארטר — סופראן/ רובוס סיר — טנור/ג'והן שירלי־קווירק — באריטון/מק "קינגס קולג'" מקיימבריג'/ג'יימס לנגלוס — צ'מבלו/סיגנם פרסין/דייויד וילקוקס)
18.30 ויוואלדי: גלוריה (נגני בתזינג רספיגי: סוויטה מס' 3 של אריות ומחולות עתיקים (פגורס יאנרון); בריט: "רגיעה". לזכרו של בתנו מאודינה, לקול ותזמורת (קאתי ברבריאן/לוצ'יאנו בריו); רוסיני: מבוא. נושא וריאציות לקלרינט ותזמורת (אמנון ומזרי/קאלדיג מנוסי: "סבסטיאן"). סוויטה נב. קסמאגלו)
20.05 ערב טוב — פרקי נגינה בבבל. קבסה: מאבאן ווריאציות (קלרי סרבשי ויסטרברג; אלבניס: סונאטה בדה מיקמור ובלמה); ברמוק: ערב בכפר (מרסין דליה; במהטה: וריאציות על נושא שוהרי וילהלמינה: מוכדר; קפלה: ריבריסקן צרפתי (עדינה הרעוה)
20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם: פנדרצקי: רקויאם פולני ל־4 סולנים, מקהלה ותזמורת (פליס בריר־ילסון — סופראן/הדה בנזוויך' — אלט ריטרד קרציקובסקי — טנור/אנטון שרינגר — באס/מק' הנער והמק' ע"ש ארנולד שנברג מווינה/התזמורת הסימפ' של רדיו אוסטריה/פנדרצקי)
22.30 מן המקורות — ריקורדים של גלניה
23.00 דפי פסנתר — עם ולדימיר הורביץ — סקרלאטי: 6 סונאטות; שופן: בלדה מס' 4 בפה מינור, אופ' 52; ליסט: בלדה מס' 2, בסי מינור; שופן: ואלס מס' 9, בלה במול מאג'ור, אופ' 69, מס' 1 (הפרידה); רחמנינוב: פרלוד בסול מינור, אופ' 23, מס' 5 שופן: פולונז בלה מאג'ור, אופ' 40, מס' 1 (הצבאי)

רשת א'

15.25 הכדור עגול — ספורט לנוער
16.00 הדירודראמה — "נטר" מאת יהושע סובול
17.20 האוניברסיטה הפתוחה — תנועת השלום והשואה לשואה
18.06 מנחת־ערב — הווי והי המסורת
18.47 פרקי היום בתנ"ך
19.05 עיונים בפרשת השבוע: פרשת "וישלח"
19.30 שידורים לעולים
22.05 קשר לילי — מאזינים מתולקים מצרות ומחפשים קשר

רשת ב'

18.06 שירים עבריים
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 דין ודברים — עינייני חוק ומשפט
20.05 מבצר המזירות
22.05 פינת הג'אז
23.05 מחפשים את המטמון

רשת ג'

18.06 אתם זוכרים את השירים
20.05 קצת אחרת — פופ מתקדם
22.05 משלנו — שירים עבריים
23.05 הלילה הוא שירים

גלי־צה"ל

17.30 משוב עולמי — ענייני חוץ
17.50 יומן ספורט
18.00 שעה קלה על כלכלה
19.05 רדיו, רדיו
20.05 משלנו — מבצר הזמרים העבריים
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת: יסודות הראציונאליזם המודרני בפילוסופיה
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 שידור חוזר

שידורים קבועים

רשת א'	רשת ב'	רשת ג'	גלי צה"ל
07.30 שחרית מוסיקלית	08.05 סעו לשלום	06.11 בוקרה לאושר	06.10 צלילי בוקר
09.30 מבגש	09.05 ביקור בית	07.07 שיר בבוקר בבוקר	06.30 אוניברסיטה משודרת
10.30 הדיו קל	10.10 כל צבעי הרשת	09.05 מה כבר תשעי?	07.07 שבע אפס שבע
11.10 שירים עבריים	12.10 בל מנוח הרשת ופזמונים	10.05 אגן הים התיכון	08.05 יומן הבוקר
11.30 השכלה הרעת לכל	13.00 בוקר היום	11.05 שעה עם מלאכי חוקיה	09.05 נכון לעכשיו
12.05 פעמי הנהרה	14.06 יש עניין	12.05 רק מוסיקה	11.05 טעם של פעם
13.00 שירונים באנגלית	15.05 רגעי קסם — שירים ישנים	13.05 רק בימי חול — מנחם פרי	12.05 להיום לתיאבון
13.30 שידורים בצרפתית	16.10 סעו לשלום	14.06 לי הלך — שיר הברכה	13.00 ואלטנינו
14.00 לכת לבן ולכל המתעניין	17.10 יומן כלכלה	15.05 האיש האיש והמודיש	13.15 במבנק ישראלי
	17.30 על ספרים ואנשים	16.05 מוסיקה לעניין	15.05 מה יש
		17.05 הבגה יוכית, יקוד אביב	16.05 ארבע אחרי הצהרים

לוח בתי קולנוע

תל־אביב

אורלי — קולנוע רדל 6.00, 9.00
אלנבי — מאטה הארי 5, 7.30, 9.30
אסתר — שוטר עם כבוד 4.30, 7.15, 9.30
בית לסין — אפוקליפסה עכשיו 23.00
בן יהודה — הבן האיש השלג 4.30, 7.00, 9.30
גורדון — צ'או פאנטין (שלום תכר) 5, 7.30, 9.30
גת — אהבתו של סואן 4.30, 7.15, 9.30
דקל — סוססי 7.15, 9.30
דרייב אין — תף מפשע 7.15, 9.30, מלכודת לאשה אוהבת 12.00
הוד — המטרה אמריקה 4.30, 7.15, 9.30
רב חן: חן 1 — הגננים 5, 7.20, 9.45
חן 2 — רומן על בטוח 5, 7.20, 9.40
חן 3 — קאל 5.00, 7.20, 9.40
חן 4 — בי"ס לאסירים מתחילים 10.30, 1.30, 5.00, 7.20, 9.40
חן 5 — הנוקם 10.30, 1.30, 5.00, 7.35, 9.45
לימור — כבודו של פריצי 4, 6.45, 9.15
לב 1 — הזימט מ־6.00
לב 2 — אמדיאוס 2.00, 7.00, רומן במשכים 5.00, 9.50
מוגרבי — הבובה הגדול 4.30, 7.15, 9.30
פריזאן ת"א — לרקוד עם זר 7.15, 9.30
מקסים — בגידות בטריאסטה 7.15, 9.30
מרכז התרבות הישראלית — הערוה הישראלית (בעברית) 10, 5, 10 (באנגלית) 9, 12, 2, 6, 8, (בגרמנית) מר מס' 2 10.50
מסגריר — חברים 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1 — העד 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2 — אירית עירית 4.30, 7.15, 9.30
סינמטק ישראלי — הארנק הלבן 7.00, אחר מהלב 9.30
פאר — רכבת תחתית 4.30, 7.15, 9.30
פריז — בידרי 11.30, 2.00, 4.15, 7.15, 9.30, דיווה 11.45
צוותא — התמונתי 8.00
צפון — רומן שהחל במלחמה 4.30, 7.15, 9.30
שחף — שושנת קהיר הסגולה 4.30, 7.15, 9.30
תכלת — יער האיומרגד 4.30, 7.15, 9.30
תמוז (המוזיאון) רמת אביב — זרים 7.30, 9.30
תל־אביב — הניגה האמריקאי 4.30, 7.15, 9.30

בת־ים

אורגים — בי"ס לעבירות תנועה 4.30, 7.15, 9.30
בת ים המזרחים — מועדון הכותנה
עצמאות — הניגה האמריקאי 4.30, 7.15, 9.30

ירושלים

אדיסון — המטרה אמריקה 4.30, 7.00, 9.00
אור גיל — בידרי 7.00, 9.15
אורנע — הגננים 4.30, 6.45, 9.00
בית אגרון — מרי פופינס 3.30. רונה פלור נשואה לשניים 6.00. דמעות של שתיקה 7.50. פרנקנשטיין הצעיר 10.00. אוכפים לוהטים 12.00 חצות
בנייני האומה — בדיל 6.30, 9.00
הבירה — הניגה האמריקאי 4.30, 7.00, 9.00
כפיר — הבובה הגדול 4.30, 7.00, 9.00
סינמטק — להתראות בנפרטה 7.00. הגולם — כיצד בא לעולם (אולם קטן) 7.00, נשים פתיות (אולם קטן) 9.00, שובו של מרטין גר 9.30
מיטשל — שושנת קהיר הסגולה 7.15, 9.15
סינמה 1 — בי"ס לעבירות תנועה 7.15, 9.00
עדן — הבן האיש השלג 4.30, 7, 9.15
סמדר — טוסקה 7.00, 9.30
רון — אל נרדמה 4.30, 7.00, 9.00

רמת־גן גבעתיים

אואזיס — הגננים 4.30, 7.00, 9.30, רומן במשכים
אורדע — הניגה האמריקאי 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — בי"ס לאסירים מתחילים 5.00, 7.15, 9.30
הדר — המטרה אמריקה 4.30, 7.15, 9.30
לילי — כבודו של פריצי 7.00, 9.30
רב גן — רמת גן
גן 1 — שוטר עם כבוד 5, 7.20, 9.40
גן 2 — בידרי 5.00, 7.15, 9.45
גן 3 — יער האיומרגד 5.00, 7.20, 9.40
גן 4 — השוטר מנגב פסוד 9.40, רומן במשכים 5.00, 7.15
רמת גן — רמבו 7.15, 9.30
שביט — העד 7.15, 9.30

גדרות

בית העם — הבלש האמיץ פלסש 8.00

רמת השרון

כוכב — דמעות של שתיקה 9.30

כפר סבא

חן — סוזן סוזן 7.00, 9.15
עמל — אמדיאוס 6.30, 9.15

נס ציונה

מנסת — מסיבת רווקים 7.00, 9.15

נתניה

סמדיר — קמילה 7.00, 9.15
שרון — הנוקם 5.00, 7.00, 9.15

חיפה והסביבה

אורה — הכבוד של פריצי 4.00, 6.45, 9.15
אורלי — אמדיאוס 6.00, 9.00
אטמוספיר — הניגה האמריקאי 4.30, 7.00, 9.15
ארמון — שוטר עם כבוד 4.30, 6.45, 9.00
חן — רמבו 4.30, 6.45, 9.00
מוריה — אירית עירית 7.15, חף מפשע 9.15
סינמטק — קארו פאפה 7.00, קסית הזהב 9.30
עממי — אפוקליפסה עכשיו 6.15, 9.00
עצמון — רכבת תחתית 4.30, 7, 9.00
פאר — הגננים 4.30, 6.45, 9.15
קרן אור המזרחים — רסטי ג'יימס 4.30, 7.30, 9.30

רב גת
גת 1 — אהבתו של סואן 4.30, 6.45, 9.00
גת 2 — רומן על בטוח 4.30, 6.45, 9.00
רון — המטרה אמריקה 4.00, 6.45, 9.00
שביט — שושנת קהיר הסגולה 7, 9

קריות (חיפה)

אורות — המטרה אמריקה 7.00, 9.15
בית העם — הבובה הגדול 9.15
היובל — מסכה 9.15
ניצן — קוד השתיקה 5.00, 7.00, 9.15
סביון — הנוקם 7.00, 9.15
ספיר — קוקון 7.15, 9.00

עפולה

היכל התרבות — הנהר 8.30

נצרת עילית

מתנס ברקוביץ — העד 8.30

הרצליה

דוד — הבובה הגדול 4.30, 7.15, 9.30
היכל — המטרה אמריקה 4.30, 7.15, 9.30

תפארת — רומן במשכים 7.15, 9.15

חולון

ארמון — נינג'ה בעל 9 נשמות 5.00
רסטי ג'יימס 7.30, 9.30
מגדל — הנוקם 5.00, 7.15, 9.30
סבוי — הבובה הגדול 4.30, 7.15, 9.30
רינה — המטרה אמריקה 4.30, 7.15, 9.30
מתנס קרית שרת — הצמאון לאהבה 4.00, אמדיאוס 6.00, 9.00

חדרה

חוף — קוקון 7.00, 9.15

הארץ ממליץ

תל אביב

צ'או פאנטין (גורדון) — סיפור ידידות ונקמה בין ספקטסמים עלוב ובין תורדלילה בתחנת דלק, הנושא כוכב נסתר, בכרסו של קלוד ברי, העשוי במסורת של "הסרט האפל". משחק מצויין של הקומיקאי הפופולארי קולוש בתפקיד טראגי.

בידרי (פריז) — סיפור על ידידות, וויל בחור שחור ממלחמת וייטנם כשהוא סבור שהוא ציפור. סרט המחפש את שורשי השיגעון בתוך ה"נורמלי" בבימויו של אלאן פארקר ("אכספרס של חצות", "תהילה", "פינק פלויד — החומה"). משחק טוב של ניקולאס קייג' ומתיו מודין.

הכבוד של פריצי (לימור) — קומדיה שחורה של ג'ון יוסטון ("הבץ ממלטה", "המלכה האפריקאית", "האוצר של סיירה מאדרה", "האיש שרצה להיות מלך"), על איש ה"מאפיה" הסיציליאנית בברוקלין, המאלץ לבחור בין אהבה ובין "כבוד המשפחה הסיציליאנית". ג'ק ניקולסון מצויין.

אמדיאוס (לב 2) — מחזהו של פיטר שאפר נעשה לסרט עשיר בתכנים חזותיים ובמוסיקה, על גאוניותו של מוצרט כפי שהיא נראית דרך עיני המלחין הבינוני סאליירי. עבודת בימוי יפה מאד של מילוש פורמן, ומשחק מעולה של פ. מארי אברהם בתפקיד סאליירי וטום הולסי כמוצארט.

קולנוע רדל (אורלי) — אנטומיה של קונפורמיות פוליטית, ערב מלחמת העולם הראשונה, ושל התפוררות קונפורמיות זו. אישטואן סאבו ("מפיסטו", "התהדרות") ביים סרט זה, על־פי מחזה של אוסבורן כליהוק מצויין של שחקנים גרמניים.

שושנת קהיר הסגולה (שחף) — סרט חדש של וודי אלן, הפעם רק ככותב ובמאי. המערב מציאות ודימיון, אגדה ועובדות, מעשה בדמות בסרט המתאהבת באשת הצופה. היא יוצאת מהמסך כדי לבלבל את היוצרים ולהוכיח שבקולנוע, לפחות, הכל אפשרי. עם מיה פארו — בת זוגו הנוכחית של אלן.

קאל (רב חן) — סרט אירי קטן ויפה, על בצעיר קתולי (ג'ון לינץ') המנסה לחיות בעיר קטנה בצפון אירלנד, ונקרע בין המאבק של המחתרות האיריות ובין אהבתו לאלמנה צעירה, שמרצח בעלה נטל חלק.

ירושלים

קולנוע רדל (בנייני האומה) — ראה אורלי ת"א.
בידרי (אורגיל) — ראה פריס ת"א.
שושנת קהיר הסגולה (מיטשל) — ראה שחף ת"א.

חיפה

שושנת קהיר הסגולה (שביט) ראה שחף ת"א
אמדיאוס (אורלי) — ראה לב 2 ת"א
הכבוד של פריצי (אורה) — ראה לימור ת"א.

התיאטרון בישראל

הערב יום ב' 25.11

תיאטרון הבימה
המשפט: 20.30
הפרדס: 20.30

התיאטרון הקאמרי
דבש הפרא — בכורה
כולם רוצים לחיות — ברים.

המרכז הישראלי לניהול

פעולות החטיבה הבינלאומית
נובמבר - דצמבר 1985

מפגש מועדון החטיבה –

28.11 יפן - האמנם נפתחה הדלת ?
סקירת אפשרויות יצוא חדשות ליפן, לאור ביקור משלחת התעשיינים שם לאחרונה.
המפגש ללא תשלום לחברי החטיבה הבינ"ל

17.12 מקורות למידע מסחרי על שוקי יעד
יום עיון בשילוב התנסויות בפועל בחיפוש מידע מסחרי.
הרצאת אורח: פרופ' ליאונרד לודיש - ביה"ס למינהל עסקים וורטון-פנסילבניה

18.12 השוק המערב גרמני - איפיונים ודרכי שווק
ניתוח אפיונים ודרכי שיווק לשוק התעשייתי ולשוק הצרכני בגרמניה.

26.12 תעשיית החלל - האתגר הישראלי
האתגרים שתעמיד בפני התעשיה הישראלית השתלבות צפויה בפרוייקטי חלל.
הרצאת אורח בליווי סרט - ליאונרד ארנוביץ - הממונה על המטען האזרחי - מעבורת החלל - NASA ארה"ב.

פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול
טל. 03-257202; 02-234863, 04-640678

החטיבה הבינלאומית

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי ירושלים

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

תיקון טעות

בתכנית מס 3137 שפורסמה בתאריך 11.11.85 נפלה טעות:
בעיקרי הוראות התכנית:
בסעיף ב' כתוב שינוי במקום שינוי יעוד שטח...
בסעיף ד' כתוב לאזור לשימוש צריך להיות כ"אזור לשימור ושיפוץ" ולא כפי שפורסם בטעות.

ר. לוי
יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז ירושלים

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב יפו בקשה ליתן אישור להקלה.
1. לתוספת לאחוזי בניה 6% ברח' צה"תלי מס' 50 גוש 7047 חלקה 142 תיק בניין 050—3/3074.
2. לתוספת לאחוזי בניה ברח' מכלל יפו מס' 5 גוש 7044 חלקה 77 תיק בניין 3/55327.
בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר – אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב יפו שדרות בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת ומספר טלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. כספי
סגן ראש העיריה
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב יפו

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה הגליל המזרחי — טבריה

הודעה

לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה התשכ"ה — 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה להיתר בניה לאישור 2 יחידות דיור קיימות, בגוש 16656 חלקים 25, 26 בפוריה.
מהות הבקשה — אחוזי בניה עולה מעל המותר.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לוועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.
סעיף עבר אל חק — יו"ר

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית מגורים לבית על חלקה 29־28 בגוש 8261 רח' לבונטין מס' 6—4 בנתניה מבוקשת כהקלה 0.4% בנייה (מעבר ל־6.6% מאושרים) תב' 382/85.
את התכנית ניתן לראות במשרדי הוועדה. התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

י. אלרואי
יו"ר הוועדה המקומית